

ဆရာတော် ဦးဗုဓ်

ဒုတိယအကြိမ်

မြန်မာ့စာပေ

“တင်တင်အေး ပိဋကစာပေ”

၁၄-ရွှေတိဂုံဘုရားတောင်ဘက်မုခ်

ရန်ကုန်မြို့

၁၆၇၀၁

စက္ကနာဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇမဟာဓမ္မရာဇာဓိ

ရာဇဂူရု

ဆရာတော် ဦးဗုဇ်

မ

ဒွေမာတိကာ နိဿယ

သင့်ဘဝစာတည်းမှူး

ဦးလှစိုး

ပဌမကျော်၊ ပါဠိပါရဂူ၊ ဓမ္မာစရိယ
ကြည့်ရှုပြင်ဆင်သည်။

သင့်ဘဝပုံနှိပ်တိုက်

၁၇-မလ္လကုန်းလမ်း၊ ကျောက်မြောင်း၊ ရန်ကုန်

(ဖုန်း-၅၁၀၉၀)

A

မာတိကာ

ဘိက္ခုပါတိမောက်နိဿယ	၅
နိဒါနဋ္ဌေသ	၈
ပါရာဇိကုဋ္ဌေသ	၁၂
သံဃာဒိသေသုဋ္ဌေသ	၁၈
အနိယတုဋ္ဌေသ	၃၆
ဝိတ္တာရုဋ္ဌေသ	၃၈
နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်	၃၈
သုဒ္ဓပါစိတ်	၅၉
ပါဠိဒေသနီယ	၁၁၀
သေခိယ	၁၁၃
အဓိကရဏသမထ	၁၂၂
ဘိက္ခုနီပါတိမောက်နိဿယ	၁၂၆
ပါရာဇိကုဋ္ဌေသ	၁၂၆
သံဃာဒိသေသုဋ္ဌေသ	၁၃၀
ဝိတ္တာရုဋ္ဌေသ	၁၃၇
နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်	၁၃၇
သုဒ္ဓပါစိတ်	၁၄၀
ပါဠိဒေသနီယ	၁၅၅
ကျမ်းပြီးနိဂုံး	၁၅၆
ဝိနည်းမှတ်ဖွယ်	၁၅၇

ခွင့်ပြုချက်အမှတ်။ ။ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေ ခွင့်ပြုချက်
အမှတ်(၂၀၃၄)

ကျမ်းအမည်။ ။ဒွေမာတိကာနိဿယ
ဝိနည်းမှတ်ဖွယ်

ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်။ ။ဆရာတော်ဦးပုဏ်
အသျှင်ဓမ္မဿာမိဘိဝံသ

တည်းဖြတ်သူ။ ။ဦးလှစိုး(ပဂိဠိပဂါရဂူ)
ကျမ်းစာဌာန စာတည်းမှူး

စက်နှင့်စက်ဆရာ။ ။သင့်ဘဝချိန်းစက်သစ်
ကိုတင်အောင်၊ ကိုတင်ငွေ

ချုပ်လုပ်သူ။ ။ကိုတင်အေး စာအုပ်ချုပ်ဌာန
၂၂၅၊ ၃၂-လမ်း၊ ရန်ကုန်

ပုံနှိပ်သူ။ ။ဒေါ်ခင်မြင့်(ဝဘဘ) သင့်ဘဝပုံနှိပ်တိုက်
၁၇-မလ္လကုန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်

ထုတ်ဝေသူ။ ။ဦးတင်မောင် (ဝဝဂ ၂) သင့်ဘဝစာအုပ်
တိုက်၊ ၁၇-မလ္လကုန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်

ဒုတိယအကြိမ် ၅၀၀၀ (၅-၇-၆၈) နှုန်း ၂ ကျပ် ၅၀ ပြား။

ဒွေမာတိကာ နိဿယ

ဂန္ထာရမ္မ

ပဏာမ

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊
ဝိပုသန္ဓေန စေတသ။
ဝန္တိတုာ ဝန္တနာမာန၊
ပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ။

အနက်။ ။အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တနာမာနပူဇာသက္ကာရ
ဘာဇနံ၊ ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ ပူဇော်
ခြင်း၏တည်ရာ၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သောပစ္စည်းကို ပေးလှူ
ခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ
ပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်
ရာ၊ ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်

၀၂။ ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ မြတ်
 နိုးခြင်း မနောကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပူဇော်ခြင်း
 ကာယကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ၀၂။
 ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံအားဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ။ ၀၂။ ချီး
 မွမ်းခြင်း ဝစီကံတည်းဟူသော ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ။ ၀၂။
 ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံဟု ဆိုအပ်သော ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ။
 ၀၂။ ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံဖြစ်သော ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ။
 ၀၂။ ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ။ ၀၂။ ချီး
 မွမ်းခြင်းတည်းဟူသော ဝစီကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ။
 ၀၂။ ချီးမွမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝစီကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏
 တည်ရာ၊ ပ။ ၀၂။ ကော်ရော်ခြင်းဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏ တည်

ရာ, ကော်ရော်ခြင်းဖြင့် မြတ်နိုးခြင်းမနောကံ၏တည်ရာ, ကော်
 ရော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကာယကံ၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊
 ဝါ၊ ကော်ရော်သဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊ ဝါ၊
 ကော်ရော်ခြင်းတည်းဟူသော ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊
 ဝါ၊ ကော်ရော်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏တည်
 ရာ၊ ပ၊ ဝါ၊ ကော်ရော်သောချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊ ဝါ၊
 ကော်ရော်ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊ ဝါ၊ ကော်ရော်
 ၍ ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊ (ဤနည်း၌ “ဝန္တ” ဓာတ်ကား
 “ထုတ်” အနက်ဟော။)

ဝါ၊ ဇာတိမဟတ် ဂုဏ်ထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သော ရှိခိုးခြင်း၏
 တည်ရာ၊ ဂုဏမဟတ် ဂုဏ်ထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သော မြတ်နိုးခြင်း၏
 တည်ရာ၊ ပုညမဟတ် ဂုဏ်ထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်း၏
 တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝါ၊ သီလက္ခန္ဓာကြောင့် ရှိခိုးခြင်း၏
 တည်ရာ၊ သမာဓိက္ခန္ဓာကြောင့် မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ ပညာက္ခန္ဓာ
 ကြောင့် ပူဇော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ ခန္ဓာသုံးပါးကြောင့် ကော်ရော်
 ခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝါ၊ နှုတ်ဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း၊ စိတ်
 ဖြင့် မြတ်နိုးခြင်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၊ သုံးပါးစုံဖြင့် ကော်ရော်
 ခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ် မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း၊
 ဝန္တနာမာနုပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ၊ သော၊ ဓမ္မဉာဏ်ကို၎င်း၊ ဝန္တနာ၊
 ပ၊ ဘာဇနံ၊ သော၊ သံဃဉာဏ်ကို၎င်း၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန၊ ဘယလာဘ
 စသည်ညစ်ကြေး ကင်းဝေးသန့်စင် ကြည်လင်လှစွာသော၊ ဝါ၊
 အဿဒ္ဓိယ စသည်ညစ်ကြေး ကင်းဝေးသန့်စင် ကြည်လင်လှစွာ
 သော၊ ဝါ၊ ဝန္တနာဘာဇနစသော အထူးထူးသောဂုဏ်ကို အာရုံ
 ပြု၍ ကြည်ညိုသော၊ စေတသော၊ မနောဒွါရနှင့်တကွ၊ ကာယ
 ဝါ၊ စာဟိ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့်၊ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝါ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန

ဝိပုဉ္ဇ ဖေတော ဟုတွာ၊ အထူးသဖြင့် ကြည့်လင်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝါ-ဝိပုသန္ဓေန၊ သော။ စေတသာဖြင့်။ လက္ခိတော၊ မှတ် အပ်သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝန္တာမိ၊ ဤ။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။

ပဋိညာဉ်

ပါတိမောက္ခံ အနဝဇ္ဇာနံ၊ ဓမ္မာနံ ယံ ပကာသိတံ။

မုခံ မောက္ခပ္ပဝေသာယ၊ ကရိဿာမဿ နိဿယံ။

အနက်။ ။ အနဝဇ္ဇာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ဝါ-ကင်းသော အပြစ်ရှိကုန်သော။ ဝါ-အပြစ်ကင်းကုန်သော။ ဝါ-အပြစ်၏ ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ စတုဘူမိက ကုသိုလ်အဗျာကတ တရားတို့၏။ ပါမောက္ခံ၊ အကြီးအမှူးဖြစ်သော။ မောက္ခပ္ပဝေသာယ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်ခြင်း၏။ မုခံ၊ အဦးအစ တံခါးဝဖြစ်သော။ ယံ ပါတိမောက္ခံ၊ အကြင်အာဏာပါတိကောက်ကို။ မဟေသိနာ၊ သီလက္ခန္ဓ စသည် ကျေးဇူးအထူးထူးကို ဆည်းပူး ရှာမှီးလေ့ကျက်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပကာသိတံ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ အဿ ပါတိ မောက္ခဿ၊ ထို အာဏာပါတိမောက်၏။ နိဿယံ၊ နိဿယကို။ အဟံ၊ သည်။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပေအံသတည်း။

ဂန္ထာရမ္မပြီး၏။

ဘိက္ခုပဂါတိမောက်နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဥပုသ်ပြုပရိကံ

ပုဗ္ဗကရဏ ၄-ပါး။ ။သမ္ဗုဒ္ဓနိစ၊ဥပုသ်အိမ်သိမ်အပြင်၌ တံမျက်
လှည်းခြင်း၎င်း၊ ပဒီပေါစ၊ဆီမီးညှိထွန်းခြင်း၎င်း၊ အာသနေန၊
နေရာခင်းခြင်း၊ နှင့်တကွ၊ဥဒကဉ္စ၊သောက်ရေသုံးရေ တည်ထား
ခြင်း၎င်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ တောနိ
ကမ္မာနိ၊ဤအမှုတို့ကို၊ဥပေါသထဿ၊ သံဃ၊ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလဥပုသ်
၏၊ဝါ၊သုတ္တုဒ္ဓေသ၊ပါရိသုဒ္ဓိ၊အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်၏၊ဝါ၊စာတုဒ္ဓသီ၊
ပန္နရသီ၊သာမဂ္ဂိဥပုသ်၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊သံဃာမစည်းဝေးမီ ရှေး
အဘို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ၊
ပုဗ္ဗကရဏဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊မိန့်အပ်ကုန်၏။

ပုဗ္ဗကိစ္စ ၅-ပါး။ ။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနုဉ္စ၊ ဆောင်အပ်သော ဆန္ဒကိုကြားခြင်း၊ ဆောင်အပ်သော ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားခြင်း၊ ဥတုသုံးပါး၌ လွန်သောပက္ခ ကြွင်းသောပက္ခကို ကြားခြင်း ၎င်း၊ ဘိက္ခုဂဏနာစ၊ သိမ်အပြင်၌ စည်ဝေးသော ရဟန်းအပေါင်းကိုဤမျှရှိ၏ဟု ရေတွက်၍ ကြားခြင်း၎င်း၊ ဩဝါဒေါစ၊ အဆုံးအမကို ရပါအံ့လောဟု တောင်းပန်သော ဩဝါဒကို ကြားခြင်း၎င်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ တောနိကမ္မာနိ၊ တို့ကို၊ ဥပေါသထဿ၊ ၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပါတိမောက်မပြုမီ၊ ပါရိသုဒ္ဓိကို မကြားမီ၊ အဓိဋ္ဌာန်မပြုမီ ရှေးအဘို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ ကုန်၏။

ပတ္တကလ္လ ၄-ပါး။ ။ ဥပေါသထောစ၊ စာတုဒ္ဓသီ၊ ပန္နရသီ၊ သာမဂ္ဂိ ဥပုသ်နေသညလည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ယာဝတိကာယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက် အယုတ်ဆုံး လေးယောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ပကတတ်ရဟန်းတို့သည်၊ ကမ္မပုတ္တာ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသသံဃဥပုသ်ကံအား လျှောက်ပတ်ကုန်၏။ တာဝတိကာ၊ ထိုမျှလောက် အယုတ်ဆုံး လေးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧကသီမာယံ၊ တသိမ်းတည်း၌၊ ဟတ္ထပါသံ၊ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်ကို၊ အဝိဇဟိတော၊ မစွန့်ကုန်မူ၍၊ ဌိတာစ၊ တည်ကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဘာဂါပတ္တိယောစ၊ သဘောတူဝတ္ထုကြောင့် သင့်သော အာပတ် တို့သည်လည်း၊ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ တသ္မိံ၊ ထိုသိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်တိုင်း၌၊ ဝဇ္ဇနီယာ၊ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြုသဖြင့် ကြည်အပ်ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာစ၊ လူအစရှိသော နှစ်ကျိပ်တယောက်သော

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ နဟောန္တိ၊ ကုန်'။ ဣတိ၊ သို့၊ စတုဟိ၊ လေး
ပါးကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမ္ပန္နံ၊ ပြည့်စုံသော၊
ဥပေါသထကမ္ပံ၊ ဥပုသ်ကံကို၊ ပတ္တကလ္လန္တိ၊ လျှောက်ပတ်သော
အခါရှိသောကံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်အပ်၏။

ပဋိညာဉ်။ ။ ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ
ငါးပါးတို့ကို၊ သမာပေတွာ၊ ကောင်းစွာပြီးစေပြီး၍၊ ဒေသိတာ
ပတ္တိကဿ၊ ကြားအပ်ပြီးသောအာပတ်ရှိသော၊ ဝါ၊ ဒေသိတ
အာပတ်ရှိသော ပတ္တကလ္လရှိသော၊ သမဂ္ဂဿ၊ စိတ်တူကိုယ်မျှ
ဖြစ်ထသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာ၏၊ အနုမတိယာ၊
အလိုအားလျော်သဖြင့်၊ ပါတိမောက္ခံ၊ အာဏာပါတိမောက်ကို၊
ဥဒ္ဓိသိတုံ၊ ပြခြင်းငှာ၊ အာရာဓနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို၊ မယံ၊ ငါတို့
သည်၊ ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဒေသိတာ အာပတ္တိ တသို့ ပတ္တကလ္လေတိ
ဒေသိတာပတ္တိ၊ “ပတ္တကလ္လ”ရစေ၊ ဒေသိတာပတ္တိ အဿာတိ
ဒေသိတာပတ္တိကော၊ “သံဃာ”ရစေ၊ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ
ရှင်ကား ဤသို့မကြံမူ၍ ဤပုဒ်ကိုပယ်လေ၏၊ “ပတ္တကလ္လေ
သမာနီတေ”ပုဒ်ကိုလည်း ထည့်သွင်းလေ၏။

ဝိဇ္ဇတ္တ ၅ - ပါး

နိဒါနေ ဥတ္တိဌပနံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ ပုစ္ဆနံ။
နိဒါနုဋ္ဌေသသဝနေ၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစနေ ဝိမိ။
အနာရောစနေ စာပတ္တိ၊ ဧဃျံ ဝိဇ္ဇတ္တပဉ္စကံ။
(ကင်္ခါဋီကာသင်)

အနက်။ ။ နိဒါနေ၊ နိဒါန်း၌၊ ဥတ္တိဌပနံ၊ ဥတ်ထားခြင်း၎င်း၊
ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ ကိုးပါးကို၊ ပုစ္ဆနံ၊ ပြုအပ်ပြီလောဟု
မေးခြင်း၎င်း၊ နိဒါနုဋ္ဌေသသဝနေ၊ နိဒါနုဋ္ဌေသကို နာခြင်း၌၊

ဝိမိ၊ အစီအရင်၎င်း၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစနေ၊ အာပတ်မှ စင်ခြင်းကို
ကြားခြင်း၌၊ ဝိမိ၊ အစီအရင်၎င်း၊ အနာရောစနေ၊ ရှိသော
အာပတ်ကို မကြားခြင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိစ၊ အာပတ်သင့်ခြင်း
၎င်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝိဏ္ဏတ္ထပဉ္စကံ၊ အနက်ဝိဏ္ဏတ် ပဉ္စကတ်ကို၊
ဥေယျံ၊ မရှက်မစပ် သိလေအပ်၏။

ခွဲပြချက်။ ။ သုဏာတုမှ ဥဒ္ဓိသေယျတိုင်အောင် ဥတ်၊ ကိံ
သံဃဿမှ ဥဒ္ဓိသိဿာမိတိုင်အောင် ပုဗ္ဗကိစ္စပုစ္ဆန၊ တံသဗ္ဗေဝမှ
မနသိကရောမတိုင်အောင် နိဒါနုဒ္ဓေသ သဝနဝိမိ၊ ယဿသိယာ
မှ အနုဿာဝိတံ ဟောတိ တိုင်အောင် ဝိသုဒ္ဓါ ရောစနေဝိမိ၊
ယောပန ဘိက္ခုမှ ဖာသုဟောတိ တိုင်အောင် အနာရောစနော
ပတ္တိဝိမိ မည်၏။

နိဒါနုဒ္ဓေသ

ဥတ်။ ။ ဘန္တေ၊ အသျှင်ဘုရားတို့၊ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်၊
မေ၊ အကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ၊ စကားကို၊ သုဏာတု၊ နာတော်မူလော့။
အဇ္ဇေ၊ ယနေ့၊ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်နေ့သည်၊ ပန္နရသော၊ ပန္နရသီ
တိထီ ရက်စေ့၊ ဥပုသ်နေ့တည်း။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်အား၊
ပတ္တကလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သောအခါ အင်္ဂါလေးပါး ရှိသော
ဥပုသ်ကံသည်၊ ယဒိသိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤ
သို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ သံဃော၊ သည်၊ ဥပေါသထံ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ
သံဃဥပုသ်ကို၊ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ပါတိမောက္ခံ၊ အာဏာပါတိ
မောက်ကို၊ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ ပြုရာ၏။

ပုဗ္ဗကိစ္စပုစ္ဆန။ ။ သံဃဿ-သံဃေန၊ သံဃာသည်၊ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊
ကိုးပါးသော ပုဗ္ဗကိစ္စကို၊ ကတံ ကိံ၊ ပြုအပ်ပြီလော။

အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့၊ တုမေ၊ အသျှင်တို့သည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ မိမိ၏ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ခြင်းကို၊ အရောစေထ၊ မဂ္ဂုက်မထား၊ ကြားကြကုန်လော့။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်၊ အာရောစေထ၊ ကြားကြရကုန်သနည်း။ အဟံ၊ သည်၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို၊ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ၊ ပြပါအံ့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ အာရောစေထ၊ ကုန်လော့။

နိဒါနုဒ္ဒေသသဝန။ ။တံ၊ ထိုငါပြလတ္တံ့သော အာဏာပါတိ မောက်ကို၊ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံ ထေရ၊ နဝ၊ မဇ္ဈိမဖြစ်ကုန်သော၊ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ သိမ်အပြင်၌ ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ၊ သုဏောမ၊ နာကြကုန်အံ့။ မနသိကရောမ၊ နှလုံးသွင်းကုန်အံ့။

ဝိသုဒ္ဓါရောစန။ ။ယဿ၊ အကြင် ထေရ၊ နဝ၊ မဇ္ဈိမဖြစ်သော ရဟန်းအား၊ အာပတ္တိ၊ ခြောက်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် သင့်သော ခုနစ်ပါးသော အာပတ်သည်၊ သိယာအတ္တိ၊ မထ မကြား ရှိချေငြားအံ့။ သော၊ ထိုအာပတ်ရှိသော ရဟန်းသည်၊ တံ၊ ထိုရှိသော အာပတ်ကို၊ အာဝိကရေယျ၊ ကြားမူလည်းကြား ထင်ရှားမူလည်း ပြုလော့။ အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်သည်၊ အသန္တိယာ၊ ဒေသနာကြား ထသောအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ လတ်သော်၊ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တုဏှိဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ရာသနည်း။ ပန ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ တုဏှိ ဘာဝေ နခေါ-တုဏှိဘာဝေနဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့် သာလျှင်၊ အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့ကို၊ ပရိသုဒ္ဓါတိ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ် ကုန်၏ ဟူ၍၊ ဝေဒိဿာမိ၊ သိရ၏-သိရအံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊

တုဏှိ၊ ဆိတ်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာဇိ။ ဧဝံဘဝနံ၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်
 ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝေယျာကရဏံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားခြင်းမည်၏။
 ပနတံပါကဋ္ဌံကရောမိ၊ ထိုသို့ အာပတ်ရှိလျှင် ထင်စွာပြုခြင်း၊
 အာပတ်မရှိသော် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် ကြားသည်မည်ရာ၌
 ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြုအံ့။ ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ၊ အသီးသီး မေးအပ်
 သော သူ၏။ ဝေယျာကရဏံ ခေါ-ဝေယျာကရဏံဧဝ၊
 ကြားခြင်းသည်လျှင်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊
 ဤအတူလျှင်၊ ဧဝံဘဝနံ၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ခြင်းသည်၊
 ဝေယျာကရဏံ၊ ကြားသည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝရူပါယ၊
 ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားသော သဘော
 ရှိသော၊ ပရိသာယ၊ ရဟန်းပရိသတ်၌၊ မယာ၊ ငါသည်၊
 ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိ
 မောက်သည်၊ ဝါ၊ ကို၊ အနုသာဝိတံ၊ အဖန်တလဲလဲ ကြားအပ်
 သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ယာဝ တတိယံ၊ အောင်၊ ပါရိသုဒ္ဓိ
 အာရောစနံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကို၊ အနုသာ
 ဝိတံ၊ အဖန်တလဲလဲ မေးစိစစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အနာရောစန။ ။ပန၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစန ဝိဓိမှတပါး အနာရော
 စနဝိဓိကား၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ယာဝတတိယံ၊
 အောင်၊ ပါတိမောက္ခေ၊ ကို၊ အနုသာဝိယမာနေ၊ အဖန်တလဲလဲ
 ကြားအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ပရိသုဒ္ဓိအာရောစနေ၊ ကို၊ အနုသာ
 ဝိယမာနေ၊ အဖန်တလဲလဲ မေးစိစစ်အပ်သည်ရှိသော်၊ သရမာ
 နော၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အာပတ်ကို သိလျက်၊ သန္တိံ၊
 မထမကြား ထင်ရှားရှိသော၊ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်ကို၊ နာဝိကရေ
 ယု၊ ဒေသနာ၊ ပကာသနအားဖြင့် ထင်စွာမပြုငြားအံ့။ အဿ

ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား၊ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သိလျက်
ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ဆိုသည် မည်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌ
အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဤ။ အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့၊ ခေါ၊
စင်စစ်၊ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော
စကားဆိုခြင်းမည်သည်ကို၊ အန္တရာယိကော၊ စျာန်မဂ်ဖိုလ်၏
အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော၊ ဓမ္မော၊ အာပတ်ဟူ၍၊ ဘဂဝတော၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပန-ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်၊ ဝုတ္တော၊
ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သရမာနေန၊ မိမိ၌
ထင်ရှားရှိသော အာပတ်ကိုသိသော၊ အာပန္နေန၊ အာပတ်
သင့်သော၊ ဝါ၊ အာပတ်မှ၊ ဝိသုဒ္ဓါပက္ခေန၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို
အလိုရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိသော၊ အာပတ္တိ၊
အာပတ်ကို၊ အာဝိကာတဗ္ဗာ၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ
ပြုခြင်း၏အကျိုးကား၊ အာဝိကတာ-အာဝိကတာယ၊ အာပတ်ကို
ထင်စွာ ပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ထင်စွာပြုခြင်းကြောင့်၊ အဿဘိက္ခု
နော၊ အား၊ ဖာသု၊ ပဌမဈာန် စသည်ကို ရခြင်းငှာ ချမ်းသာ
သော အကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဤ။

နိဂုံး။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံခေါ၊
သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနိဒါန်း၌၊
အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့ကို၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စံ၊ အသို့
နည်း၊ တုမေ၊ အသျှင်တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်
ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော၊ ဝါ၊ ကစ္စံ၊ နည်း၊ ဧတ္ထ၊
ဤနိဒါန်း၌၊ တုမေ၊ တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်
ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ဤ။
ကစ္စံ၊ နည်း၊ တုမေ၊ တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊

လော။ တတိယမ္ပိ၊ လည်း၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ဧ။ ကစ္စိ၊ နည်း၊ တုမေ၊
 တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊ လော။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဒါန်း၌၊
 အာယသ္မန္တော၊ တို့သည်၊ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ
 စင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တုဏှိ၊ မမြှက်သံချေ
 ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်
 နေသဖြင့်၊ ဧတံ-ပရိသုဒ္ဓါဘာဝံ၊ ထိုအာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏
 အဖြစ်ကို၊ ဓာရယာမိ၊ သိရ၏။

ဣတိဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့သော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်
 အစဉ်ဖြင့်၊ ပဌမော၊ သော၊ နိဒါနုဒ္ဓေသော၊ နိဒါနုဒ္ဓေသသည်၊
 သမတ္တော၊ ပြီး၏။

အမှာ။ ။ ဤ၌ “ယဿသိယာ” စသော ဝါကျ၏အနက်ကို
 ဥပမာ ဥပမေယျ ထင်ရှားအောင် ဆရာတို့ မသမ္ပန်ကြသော
 ကြောင့် သောတုဇနတို့အဓိပ္ပာယ်ကို အသိခက်သည်။ ထို့ကြောင့်
 သမ္ပန်ခဲ့သော အနက်ကို နှလုံးသွင်းရာ၏။ သမတ္တောကား-
 သံရှေး အာရှေးရှိသော ဒါဓာတ်၊ တပစ္စည်း၊ ဘုဇာဒိဂိုဏ်း၊
 အတ္တ မနောတိ ဝိတိသုခါဒိဟိ ဂဟိတမနော၌ အတ္တကဲ့သို့
 တည်း၊ ပြီး၏ဟူသည်မှာ အဓိပ္ပာယ်ယထွ။

ပါရာဇိကုဒ္ဓေသ

နိဒါန်း။ ။ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိတိ၊ ဟူ၍၊ ယံပါတိမောက္ခံ၊
 ကို၊ မယာ၊ သည်၊ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီ။ တတြ-တသ္မိံ ပါတိ
 မောက္ခေ၊ ထိုပါတိမောက်၌၊ ဝါ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျာ
 တိ၊ ဟူ၍၊ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ မယာ၊ သည်၊ ဝုတ္တံ၊

ဆိုအပ်ပြီ။ တကြ-တသို့ ပါတိမောက္ခေ၊ ထိုပါတိမောက်၌၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိကအမည် ရှိကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤအာပတ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သရုပ် အားဖြင့် ပြအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ပဌမပါရာဇိက။ ၁။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏၊ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလ တည်းဟူသော အဓိသီလသိက္ခာ၊ ပညတ်တော်မူအပ် သော သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူသော သာဇီဝသို့ရောက်လျက်၊ သိက္ခံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ တည်းဟူသော အဓိသီလသိက္ခာကို၊ အပ္ပစ္စက္ခာယ၊ မချမရှုံး၊ ဒုဗ္ဗလံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာ ပုဒ်တည်းဟူသော သာဇီဝ၌ အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကို၊ အနာ ဝိကတွာ၊ ထင်စွာမပြုမရှုံး၊ မေထုနံဓမ္မံ၊ တပ်ချင်းတူသော သူ နှစ်ယောက်တို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို၊ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲ ငြားအံ့။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ တိရစ္ဆာန ဂတာယပိ၊ တိရစ္ဆာန်မ၌လည်း၊ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲ ငြားအံ့။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ပါရာဇိကော၊ သာသနာ တော်မှ ရှုံးခြင်းသို့ရောက်သည်၊ အသံဝါသော၊ ရဟန်းကောင်း တို့နှင့်တကွ ကံကြီး ကံငယ်ဟု ဆိုအပ်သော တူသောပေါင်းဖော် ခြင်း မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ“ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလံ အနာ ဝိကတွာ ဂါမာဝါ အရညာ ဝါ အဒိန္နံ”။ ပ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗ လံ အနာဝိကတွာ သုဂတစိဝရပမာဏံ စိဝရံ ကာရာပေယျာ” တိ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ။ကင်္ခါဒိကာဟောင်း။

အင်္ဂါ။ ■ 'မှီဝဲလိုသော စိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊' မဂ်ဖြင့်
မဂ်သို့ သွင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ အင်္ဂါ ၂-ပါးရှိက အာပတ်
သင့်၏။

ဒုတိယ ပါရာဇိက။ ၂။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုနံ၊
တို့၏၊ သိက္ခာသင်္ဂဟသမာပန္နော၊ လျက်၊ သိက္ခာကို၊ အပ္ပစ္စန္ဓာ
ယ၊ ရှိ၊ ဒုဗ္ဗလံ၊ ကို၊ အနာဝိကတော၊ ရှိ၊ ဂါမာဝါ၊ ရွာမှ၎င်း၊
အရညာဝါ၊ တောမှ၎င်း၊ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်
မပေးအပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို၊ ထေယျသင်္ခါတံ ထေယျ
သင်္ခါတေန၊ ခိုးလိုသောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော စိတ်အစုဖြင့်၊
အာဒိယေယျ၊ ခိုးယူငြားအံ့။ ယထာရူပေ၊ အကြင်သို့ ပါဒ၊
ပါဒါရဟ၊ အတိရေကပါဒ သဘောရှိသော၊ အဒိန္နာဒါနေ၊
အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို
ခိုးယူခြင်းကြောင့်၊ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်၊ စောရံ၊ ခိုးသူကို၊
ဂဟေတော၊ ဖမ်း၍၊ ဟနေယျံ၊ ဝါ၊ သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲမှုလည်း
ညှဉ်းဆဲကုန်ရာ၏။ ဗန္ဓေယျံ၊ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့မှုလည်း နှောင်ဖွဲ့ကုန်ရာ
၏။ ပဗ္ဗာဇေယျံ၊ ဝါ၊ တိုင်းပြည်မှမှုလည်း နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။
တွံ၊ သင်ကား၊ စောရော၊ ခိုးတတ်သည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာ
လော၊ မိုက်သည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏။ မူဠော၊ တွေဝေသည်၊ အသိ၊
ဖြစ်၏။ ထေနော၊ ဝှက်တတ်သည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိ
ဝစနေဟိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်၊ ပရိဘာသေယျံ၊
ဝါ၊ ဆဲရေးမှုလည်း ဆဲရေးကုန်ရာ၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့ ပါဒ၊
ပါဒါရဟ၊ အတိရေကပါဒ သဘောရှိသော၊ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည်
ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို၊ အာဒိယ
မာနော၊ ခိုးယူသော၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်လည်း၊
ပါရာဇိကော၊ သည်၊ အသံဝါသော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ လူ၏ဥစ္စာ၊ လူ၏ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ခိုးလို
သောစိတ်၊ ပါရာဇိက လောက်သောဝတ္ထု၊ ထိုဝတ္ထုကို ခိုးခြင်း၊
အင်္ဂါ ၅-ပါး။

တတိယ ပါရာဇိက။ ၃။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်း၊ ဘိက္ခုနံ၊
တို့၏၊ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ ပ၊ အနာဝိကတာ၊
၍၊ သဉ္စိစ္စ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်နှင့်တကွ သတ်လိုသောစိတ်
ဖြင့် လုံ့လပြု၍၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သောသူ၏ ကိုယ်ကို၊
ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေယျ၊ ချဉ်းအံ့။ အဿ၊ ထို
လူဇာတ်ဖြစ်သောသူ၏၊ သတ္တဟာရကံဝါ၊ အသက်ကို ဆောင်
တတ်သော ဓားလက်နက်ကိုမူလည်း၊ ဝါ၊ ဆောင်၍ထားအပ်
သော ဓားလက်နက်ကိုမူလည်း၊ ပရိယေသေယျ၊ ရှာ၍ အနီး၌
ထားဉ်းအံ့။ မရဏဝဏ္ဏံဝါ၊ သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကိုမူလည်း၊
သံဝဏ္ဏေယျ၊ ချီးမွမ်းဉ်းအံ့။ မရဏာယဝါ၊ သေခြင်းငှာမူ
လည်း၊ ဝါ၊ သေခြင်း၏အကြောင်းကိုမူလည်း၊ သမာဒပေယျ၊
ဆောက်တည်စေဉ်းအံ့။ အမ္ဘောပုရိသ၊ အို-ယောက်ျား၊ တုယံ၊
သင့်အား၊ ပါပကေန၊ ယုတ်မာစွာသော၊ ဣမိနာဒုဇ္ဇိဝိတေန၊
ဤမကောင်းသော အသက်ရှည်ခြင်းဖြင့်၊ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုး
ရှိအံ့နည်း။ တေ၊ သင့်အား၊ ဇီဝိတာ၊ အသက်ရှည်သောထက်၊
မတံ၊ သေခြင်းသည်၊ သေယျော၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဣတိ စိတ္တ
မနော၊ ဤသို့ သေစေလိုသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဣတိ စိတ္တ
သင်္ကပ္ပေါ၊ ဤသို့ ဆန်းကြယ်သော သေခြင်း၌ အမှတ်၊ သေ
ခြင်း၌ စေတနာ၊ သေခြင်း၌ အလို အကြံ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အနေက
ပရိယာယေန၊ များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ မရဏဝဏ္ဏံဝါ၊
သေခြင်း၏အကျိုးကိုမူလည်း၊ သံဝဏ္ဏေယျ၊ အံ့။ မရဏာယဝါ၊

မူလည်း၊ သမာဒပေယျ၊ အံ။ အယမ္ပိတိက္ခ၊ သည်လည်း၊ ပါရာ
ဇိကော၊ သည်၊ အသံဝါသော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'လူဖြစ်သောသတ္တဝါ၊' သတ္တဝါဟူသောအမှတ်၊
'သေစေလိုသော စိတ်၊' 'သတ်ခြင်း လုံ့လ ပယောဂ၊' 'ထို
ပယောဂဖြင့် သေခြင်း၊' အင်္ဂါ ၅-ပါး။

စတုတ္ထ ပါရာဇိက။ ၄။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုနံ၊
တို့၏။ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ ပ၊ အနာဝိကတော၊
၍၊ အနဘိဇာနံ-အနဘိဇာနန္တော၊ မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မထင်
ရှားရှိသည်ကို မသိပဲ၊ အလမရိယ ဉာဏဒဿနံ၊ ကိလေသာကို
ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော မြတ်သောဉာဏ်အမြင်ရှိသော၊
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၊ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက်
လွန်မြတ်သော စျာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို၊ ဝါ၊ မြတ်ကုန်သော
စျာနလာဘီ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏တရားကို၊ အတ္ထုပနာယိကံ၊
မိမိ၌ စျာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ဆောင်သည်ကို၊ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကို
စျာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၌ ဆောင်သည်ကို၊ ကတော၊၍၊ ဣတိဇာနာမိ၊
ဤအကြောင်းဖြင့် ငါသိ၏၊ ဣတိပဿာမိ၊ ဤအကြောင်းဖြင့်
ငါမြင်၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ သမုဒါစရေယျ၊ ပြောဆိုငြားအံ။ တတော၊
ထိုပြောဆိုပြီးမှ၊ အပရေန၊ တပါးသော၊ သမယေန၊ အခါ၌၊
သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ၊ သူတပါးတို့ မေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း၊
အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ၊ သူတပါးတို့ မမေး စိစစ်အပ်သော်
၎င်း၊ အာပန္နော၊ အာပတ်သင့်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ ဝိသုဒ္ဓါ
ပေက္ခော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊
ဝဒေယျ၊ဆို၏။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်တို့၊ အဇာနံ-အဇာနန္တော၊
မသိပဲ၊ ဇာနာမိ၊ ငါသိ၏၊ အပဿံ-အပဿန္တော၊ မမြင်ပဲ၊
ပဿာမိ၊ ငါမြင်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အဝစံ၊ ဆိုမိ၏။ တုစ္ဆံ၊

အချည်းနှီးသော၊ မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းသော စကားကို၊ ဝိလပိ၊ ဆိုမိ၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ အဓိမာနာ၊ ရနိုးခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ အယမ္ပိဘိက္ခု၊ သည်လည်း၊ ပါရာဇိကော၊ သည်၊ အသံဝါသော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “အဝစံ” ၌ ဝစဓာတ်၊ အံဝိဘတ်၊ အ-ကား အာဂံ၊ ထို့ကြောင့် အ-နှင့် ဝစံကို ခွဲခြား၍ ရှုတ်။

အင်္ဂါ။ ။ ‘မိမိ၌ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မထင်ရှားမရှိခြင်း၊ ‘ယုတ်မာသောအလိုဖြင့် ထိုဥတ္တရိမနဿဓမ္မကို ကြားခြင်း၊ ‘သူတပါးကို မညှန်းခြင်း၊ ‘အကြင်သူအားကြား၏၊ ထိုသူ၏ လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ‘ထိုကြားသောခဏ၌ သိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅-ပါး။

နိဂုံး။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ စတ္တာရော၊ ကုန်သော၊ ပါရာဇိကော၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ (ယေသံ=ယော+သံ) ယောဘိက္ခု၊ အကြင် ရဟန်းသည်၊ သေ၊ ထိုလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့တွင်၊ အညတရံဝါ အညတရံဝါ၊ တပါးပါးသော ပါရာဇိကသို့လည်း၊ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ရောက်၍၊ ဝါ၊ ရောက်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ရောက်သည်ရှိသော်၊ ပုရေ၊ ရှေးလူသာမဏေ ဖြစ်သောအခါ၌၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ သံဝါသံ၊ ကံကြီးကံငယ်ဟု ဆိုအပ်သော ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ နလဘတိယထာ၊ မရသကဲ့သို့၊ တထာ၊ တူ၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ နလဘတိ၊ မရ။ ပါရာဇိကော၊ သည်၊ အသံဝါသော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့၌၊ အာယသ္မန္တော၊ တို့ကို၊ ပစ္ဆာမိ၊ ၏။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ” ၌ “ဂါမေ ဂါမေ သတံ ကုန္တာ” ၌ကဲ့သို့ ဒဗ္ဗဝိစ္ဆာ ဖြစ်၍ “ဒိတ္တံ ဝိစ္ဆာယ

မေ ကဿ၊ နေကတ္ထဿ နိပါတနာ” ဟူသော ဘေဒစိန္တာနှင့် အညီတခုသော “အညတရံဝါ” ပုဒ်ကို တည်၍ သုတ်ကြီးဖြင့် နှစ်ပုဒ်ပြု၊ ထို့ကြောင့် တပုဒ်စီခွဲ၍ မသမ္ပန်အပ်၊ တပေါင်း တည်းသာ သမ္ပန်အပ်၏၊ ထိုထိုအရာ၌ ဤနည်းချည်း။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသ

နိဒါန်း။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ တေရသ၊ တဆဲသုံးပါး ကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသ၊ သံဃာဒိသိသံ အမည်ရှိကုန် သော၊ ဣမေ ခေါ် ပနဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ။ ၁။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏၊ သိက္ခာ သာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ ပ၊ အနာဝိကတော၊ ၍၊ သုပိနန္တော၊ အိပ်မက်၌ သုတ်လွတ်ခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတော၊ ၍၊ သဉ္ဇေတ နိကာ၊ လွတ်စေလိုသော စေတနာ ထင်ရှားရှိသော၊ ဝါ၊ လွတ်စေလိုသော စေတနာရှိသော၊ ယာသုက္ကဝိဿဌိ၊ အကြင် သုတ်လွတ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ သုက္ကဝိဿဌိ၊ ဤသုတ် လွတ်ခြင်းသည်၊ သံဃာဒိသေသော၊ သံဃာဒိသိသံ အမည် ရှိသော၊ အာပတ္တိနိကာယော၊ အာပတ် အပေါင်း သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘လွတ်စေလိုသော စေတနာ၊ ‘လုံ့လပြုခြင်း၊ ‘လွတ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏၊ ပ၊ အနာဝိကတော၊ ၍၊ ဩဘိဇ္ဈော၊ ရာဂတည်းဟူသော တွင်းသို့

သက်ဝင်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရာဂတည်းဟူသော ဘီလူးသည် သက်ဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပရိဏတေန၊ ဖောက်ပြန်၍တည်သော၊ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဝိပရိဏတေနစိတ္တေန-ဝိပရိဏတစိတ္တာဟုတွာ၊ ဖောက်ပြန်၍ဖြစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ၊ ကာယသံသဂ္ဂံ၊ ကိုယ်လက် နှီးနှောခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ၊ လက်ကို ကိုင်ခြင်းသို့၎င်း၊ ဝေဏိဂ္ဂါဟံဝါ၊ ဆံထုံးကို ကိုင်ခြင်းသို့၎င်း၊ အညတရဿဝါ၊ အညတရဿဝါ၊ တပါးပါးလည်းဖြစ်လော၊ အင်္ဂဿ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို၊ ပရာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ သံဃာဒိသေသော၊ သော၊ အာပတ္တိနိကာယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ဤ။

အမှာ။ “ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပဇ္ဇော” စသည်ကို သိက္ခာပုဒ်တိုင်း လိုက်စေရမည်။

အင်္ဂါ။ ။ လူမိန်းမ၊ မိန်းမဟူသောအမှတ်၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂ၊ ထိုရာဂဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း၊ ဟတ္ထဂ္ဂါဟစသည်သို့ ရောက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

တတိယ။ ၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဩတိဏ္ဏော၊ ၍၊ ဝါ၊ ၍၊ ဝိပရိဏတေန၊ သော၊ စိတ္တေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်၊ မာတုဂါမံ၊ ကို၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော၊ ဝါစာဟိ၊ ဝစ္စမင်္ဂပဿာဝမင်္ဂနှင့် စပ်ကုန်သော စကားတို့ဖြင့်၊ ဩဘာသေယျ၊ ပြယ်ဆိုငြားအံ့။ ယုဝါ၊ လုလင်ပျိုသည်၊ ယုဝတိံ၊ မိန်းမပျိုကို၊ မေထုနုပသံဟိတာဟိ၊ မေထုန့်နှင့် စပ်သော စကားတို့ဖြင့်၊ ဩဘာသေယျ ယထာ၊ သကဲ့သို့၊ တံ တထာ၊ ထို့အတူ၊

ဩဘာသေယျ၊ အံ။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ သံဃာဒိသေ
သော၊ သော၊ အာပတ္တိနိကာယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'လူမိန်းမ၊ 'လူမိန်းမဟူသောအမှတ်၊ 'ဒုဋ္ဌုလ္လဝါ
စာ၌ သာယာသော ရာဂ၊ ' ထိုရာဂဖြင့် ဆိုခြင်း၊ ' ထိုခဏ
သိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဩတိဏ္ဏော၊ ရှိ၊ ဝါ၊
ရှိ၊ ဝိပရိဏတေန၊ သော၊ စိတ္တေန၊ ဖြင့်၊ မာတုဂါမဿ၊
၏၊ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ၊ မိမိ၏
အကျိုးငှာ မေထုန်အကျင့် တည်းဟူသော ကာမဂုဏ်ဖြင့်
လုပ်ကျွေးခြင်း၏၊ ဝါ၊ မိမိသည် အလိုရှိအပ်သော မေထုန်
အကျင့် တည်းဟူသော ကာမဂုဏ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏၊
ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊ ဘာသေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ “ဘဂ်နိ၊ နှမ၊
ယာဣတ္ထိ၊ အကြင် မိန်းမသည်၊ သီလဝန္တံ၊ သီလရှိသော၊
ကလျာဏဓမ္မံ၊ ကောင်းသော သဘောရှိသော၊ ဗြဟ္မစာရိံ၊
မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော၊ မာဒိသံ၊ ငါ့ကဲ့သို့
သော သူကို၊ ဧတေနဓမ္မေန၊ ထိုမေထုန်အကျင့်ဖြင့်၊ ပရိစရေယျ၊
လုပ်ကျွေးရာ၏။ တဿာဣတ္ထိယာ၊ ထိုမိန်းမ၏၊ ယာအယံပါရိ
စရိယာနာမ၊ အကြင်မေထုန်ဖြင့်လုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည်၊ အတ္ထိ၊
၏၊ ဧတံ-သောပါရိစရိယာ၊ ထိုမေထုန်အကျင့်ဖြင့် လုပ်ကျွေး
ခြင်းသည်၊ ပါရိစရိယာနံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်း တကာတို့ထက်၊
အဂ္ဂံ-အဂ္ဂါ၊ မြတ်၏၊ ဝါ၊ ပါရိစရိယာနံ၊ တို့တွင်၊ ဧတေန
ဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ ပရိစရေယျ၊ တဿာဣတ္ထိယာ၊ ၏၊ ဧတံ-သော
ပါရိစရိယာ၊ သည်၊ အဂ္ဂံ အဂ္ဂါ၊ ၏”။ ဣတိ၊ သို့၊ မေထုနုပသံ
ဟိတေန၊ မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့်၊ ဘာသေယျ၊ အံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'လူမိန်းမ၊ 'လူမိန်းမဟူသောအမှတ်၊ 'အတ္တကာမ
ပါရိဝရိယ၌ တပ်ခြင်းရာ၊ ' ထိုရာ၌ဖြင့် ကျေးဇူးကိုဆိုခြင်း၊
' ထိုခဏသိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သဉ္စရိတ္တံ၊ မိန်းမ
ယောကျ်ား နှစ်ပါး၏ အကြား၌ သွားလာလေ့ ရှိသော
အောင်တမန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ ဣတ္ထိယာ
ဝါ၊ မိန်းမအားမူလည်း၊ ပုရိသမတိံ၊ ယောကျ်ား၏အလိုကို၊
ဇာယတ္တနေဝါ၊ မယား ဖြစ် စေလို သော ကြောင့် ၎င်း၊
ပုရိသဿဝါ၊ ယောကျ်ားအားမူလည်း၊ ဣတ္ထိမတိံ၊ မိန်းမ၏
အလိုကို၊ ဇာရတ္တနေဝါ၊ လင်ဖြစ် စေလိုသောကြောင့်၎င်း၊
အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ တခံဏိ
ကာယပိ၊ ထိုခဏမျှ ပေါင်းဖော်အပ်သော မိန်းမအားလည်း၊
အာရောစေယျ၊ ကြားငြားအံ။ တဿဘိက္ခုနော၊ ပ၊ ဟောတိ၊
၏။ ဝါ၊ ဣတ္ထိယာဝါ၊ လည်း၊ ပုရိသမတိံ၊ ကို၊ ဇာယတ္တ
နေဝါ၊ အမြဲမယား ဖြစ်စေလို၍၎င်း၊ ဇာရတ္တနေဝါ၊ အခိုက်
အတန့် မယား ဖြစ်စေလို၍၎င်း၊ အာရောစေယျ၊ အံ။ ပုရိ
သဿဝါ၊ လည်း၊ ဣတ္ထိမတိံ၊ ကို၊ ဇာယတ္တနေဝါ၊ အမြဲ
လင်ဖြစ်စေလို၍၎င်း၊ ဇာရတ္တနေဝါ၊ သယောက်လင် ဖြစ်
စေလို၍၎င်း၊ အာရောစေယျ၊ အံ။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ' အကြင်သူတို့၏အကြား၌ သွား၏၊ ထိုသူတို့၏
လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ' အောင်တမန် သွားခြင်းငှာ ထိုက်ခြင်း၊
' ဝန်ခံခြင်း၊ ' စုံစမ်းခြင်း၊ ' တဖန်ပြန်၍ ကြားခြင်း၊ အင်္ဂါ
၅ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ သညာစိကာယ၊ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော
အဆောက်အဦဖြင့်၊ အဿာမိကံ၊ ဆောက်လုပ်သူ ဒါယကာ

ဘဇေဝ

သာသနာရေးဦးစီးဌာန

မရှိသော၊ အတ္ထုဒ္ဓေသံ၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ညွှန်းအပ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော၊ ကုဋိ၊ ကုဋိကို၊ ကာရယမာနေန၊ ပြုစေလို
 သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏိကာ၊ အတိုင်း
 အရှည်နှင့် ယှဉ်သော ကုဋိကို၊ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ပြုစေအပ်၏။
 တတြ-တဿာကုဋိယာ၊ ထိုကုဋိ၏၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်
 ကား၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်တည်း။ ဒီဃသော၊ အလျားမှ၊
 သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်သန်းအထွာတော်
 ဖြင့်၊ ဒွါဒသဝိဒတ္ထိယော၊ တဆဲ့နှစ်ထွာတို့ကို၊ မိနေတဗ္ဗာ၊
 အပစွန်းဖြင့် တာအပ်ကုန်၏။ တိရိယံ၊ အနံမှ၊ သတ္တ၊ ခုနစ်
 ထွာတို့ကို၊ အန္တရာ-အဗ္ဘန္တရိမေန၊ အတွင်းစွန်းဖြင့်၊ မိနေတဗ္ဗာ၊
 ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို၊ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကုဋိရာကို
 ကြားစေခြင်းငှာ၊ အဘိနေတဗ္ဗာ၊ ပင့် ဆောင်အပ် ကုန် ၏။
 တေဟိဘိက္ခုဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အနာရမ္ဘံ၊ ပိုးရ၊ ခြပုန်း
 စသော တဆဲ့ ခြောက်ပါးသော ဘေးရန်မရှိသော၊ သပရိက္ကမနံ၊
 နွားနှစ်ခုက၊ သော လှည်းဖြင့် လှည့်လည်လောက်သော ဥပစာ
 ရှိသော၊ ဝတ္ထု၊ ကုဋိရာကို၊ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။
 ဘိက္ခု၊ သည်၊ သာရမ္ဘေ၊ ပိုးရ၊ ခြပုန်းစသော တဆဲ့ ခြောက်
 ပါးသော ဘေးရန်ရှိသော၊ အပရိက္ကမနေ၊ နွားနှစ်ခုက၊ သော
 လှည်းဖြင့် လှည့်လည်လောက်သော ဥပစာမရှိသော၊ ဝတ္ထုသ္မိံ၊
 ကုဋိရာ၌၊ သညာစိယာယ၊ ဖြင့်၊ ကုဋိ၊ ကို၊ စေကာရေယျ၊
 အကယ်၍ ပြုစေငြားအံ့။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ငှာ၊ ဘိက္ခုဝါ၊
 တို့ကိုမူလည်း၊ စေအနဘိနေယျ၊ အကယ်၍ မပင့်ဆောင်ငြားအံ့။
 ပမာဏံဝါ၊ အလျား နှစ်ဆဲ့ ခုနစ်တောင်၊ အနံတဆဲ့ ခုနစ်
 တောင်တမိုက် ပမာဏကိုမူလည်း၊ အတိက္ကာမေယျ၊ အကယ်၍
 လွန်စေသည် ဖြစ်အံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ မြတ်စွာဘုရား တထွာသည် မဇ္ဈိမ ပုရိသ တတောင်ထွာရှိ၏။ မဇ္ဈိမ ပုရိသ တတောင်သည် ပကတိ ပုရိသ တတောင်ထွာ ရှိ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ' ဥလိတ္တ, အဝလိတ္တ, ဥလိတ္တာ ဝလိတ္တ ကုဋီ သုံးပါးတွင် တပါးပါး၏ အဖြစ်၊ ' ညောင်စောင်းလှည့် လည်လောက်သော ဟေဋ္ဌိမ ပမာဏ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်း၊ ' အဒေသိတ ဝတ္ထုက အဖြစ်၊ ' ပမာဏာတိတ္တန္တ အဖြစ်၊ ' အတ္ထုဒ္ဓေသိကအဖြစ်၊ ' ဝါသာဂါရအဖြစ်၊ ' လေပဃဋ္ဌန အဖြစ်၊ အင်္ဂါ ၆-ပါး၊ ၇-ပါး။

သတ္တမ။ ၇။ သဿာမိကံ၊ ဆောက်လုပ်သူ ဒေါသကာ ရှိသော၊ အတ္ထုဒ္ဓေသံ၊ သော၊ မဟလ္လကံ၊ ကြီးစွာသော၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကျောင်းရာကို ကြားစေခြင်း ငှာ၊ ဘိက္ခု၊ တို့ကို၊ အဘိနေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ အနာရမ္ဘံ၊ သော၊ သပရိက္ကမနံ၊ သော၊ ဝတ္ထု၊ ကျောင်းရာကို၊ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ သာရမ္ဘေ၊ သော၊ အပရိက္ကမနေ၊ သော၊ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဌံ၊ မဟလ္လကံ၊ သော၊ ဝိဟာရံ၊ ကို၊ စေကာရေယျ၊ အံ။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကျောင်းရာကို ကြားစေခြင်း ငှာ၊ ဘိက္ခု ဝါ၊ တို့ကိုမူလည်း၊ စေအနဘိနေယျ၊ အံ။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ပမာဏ မရှိခြင်းသာ ရှေးသိက္ခာပုဒ် အင်္ဂါမှ ထူး၏။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဒေါသော၊ သူတပါးကို ဖျက်ဆီး တတ်သည်ဖြစ်၍၊ အပ္ပတိတော၊ ပီတိသုခတို့သည် မကပ်အပ်

သည်ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခု၊ တပါးသော ရဟန်းကို၊ အမူလကေန၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ရံရှာခြင်း အရင်းမရှိသော၊ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန၊ ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ စွပ်စွဲနိုင်စက် ဖျက်ဆီးငြားအံ့။ နံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်မှ၊ အပ္ပေဝနာမစာဝေယံ၊ ရွှေ့လျောစေနိုင်ငြားအံ့လည်းမသိ၊ ဣတိဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ အံ့။ တတော၊ ထိုစွပ်စွဲနိုင်စက် ဖျက်ဆီးပြီးသည်မှ၊ အပရေန၊ တပါးသော၊ သမယေန၊ အခါ၌၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ၊ သူတပါးတို့မေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ၊ သူတပါးတို့ မမေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း၊ တံ အဓိကရဏံ၊ ထိုအာပတ္တဘိက္ခုရုဏ်းသည်၊ အမူလကဉ္စေဝ၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ရံရှာခြင်း အရင်းမရှိသည်လည်း၊ ဟောတံ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ စွပ်စွဲနိုင်စက် ဖျက်ဆီးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒေါသံ၊ မိမိစွပ်စွဲ နိုင်စက် ဖျက်ဆီးသော အပြစ်ကို၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဝန်ခံ၍ တည်၏။ ပ။

အ ၁။ ။ 'အကြင်သူအား စောဒနာ၏၊ ထိုသူ၏ ပဉ္စင်းဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၊ 'ထိုသူ၌ စင်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ 'အကြင်ပါရာဇိကဖြင့် စောဒနာ၏၊ ထိုပါရာဇိက၏ အမူလက ဖြစ်ခြင်း၊ 'သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျောစေလိုသဖြင့် မျက်မှောက်၌ စောဒနာခြင်း၊ 'ထိုခဏသိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

နဝမ။ ၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဒုဋ္ဌော၊ ၍၊ ဒေါသော၊ ၍၊ အပ္ပတိတော၊ ၍၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ အညဘာဂိယသာ၊ တပါးသော အဖို့ရှိသော၊ အဓိကရဏဿ၊ တည်ရာ၏၊ ကိဉ္စိဒေသံ၊ တစုံတခုကို ရည်၍ညွှန်းအပ်သော၊ လေသမတ္တံ၊ အမြက်မျှကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ပါရာဇိကေနဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ အံ့။ နံဘိက္ခု၊

ကို၊ ဣမမ္မာဗြဟ္မစရိယာ၊ မှ၊ အပ္ပေဝနာမစာဝေယျံ၊ သိ၊ ဣတိ-
ဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်န၊ ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓိံသေယျ၊ အံ။ တတော၊ မှ၊
အပရေန၊ သော၊ သမယေန၊ ဌ၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ၊
သော်၎င်း၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ၊ သော်၎င်း၊ တံ အဓိ
ကရဏံ၊ ထိုတည်ရာသည်၊ အညဘာဂိယဉ္ဇေဝ၊ တပါးသောအဖို့
ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဧ။ ကောစိဒေသော၊ တစုံတခုကို ရည်
၍ ညွှန်းအပ်သော၊ လေသမတ္တော၊ အမြှောက်မျှသည်၊ ဥပါဒိန္နော၊
ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခုစ၊ စွပ်စွဲနိုင်စက် ဖျက်ဆီးသော
ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒေ၊ သံ၊ ကို၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဧ။ ပ။

အမှာ။ ။ အင်္ဂါတို့၌ လေသမတ္တ အင်္ဂါသည် ရှေးသိက္ခာ
ပုဒ်ထက် လွန်၏။

ဒသမ။ ။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သမဂ္ဂဿ၊ ကိုယ်၊ စိတ်နှင့်တကွ
ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော၊ သံဃဿ၊ ဧ။ ဘေဒါ
ယ၊ ကွဲပြားခြင်းငှာ၊ ပရက္ကမေယျ၊ လုံ့လပြုငြားအံ့။ ဘေဒန
သံဝတ္တနိကံ၊ ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ အဓိကရဏံဝါ၊
အကြောင်းကိုမူလည်း၊ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်
၍၊ ပဂ္ဂယျ၊ ချီးမြှောက်၍၊ တိဋ္ဌေယျ၊ အံ့။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်း
ကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ မြင်ကုန်၊ ကြားကုန်သော၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ၊
ဤသို့၊ ဝစနိယော၊ ဆိုအပ်သည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောပုံ။ ။ “အာယသ္မာ၊ အသျှင်သည်၊
သမဂ္ဂဿ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော၊ သံဃဿ၊ သံဃာ၏၊ ဘေဒါ
ယ၊ ငှာ၊ မာပရက္ကမိ၊ လုံ့လမပြုလင့်၊ ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ၊ သော၊
အဓိကရဏံဝါ၊ ကိုမူလည်း၊ သမာဒါယ၊ ၍၊ ပဂ္ဂယျ၊ ၍၊ မာ-
အဋ္ဌာသိ၊ မတည်လင့်။ အာယသ္မာ၊ သည်၊ သံဃေန၊ သံဃာနှင့်၊

သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ၊ သမေတု၊ အယူသီလ တူမျှသော အဖြစ်သို့ ရောက်
 စေလော့။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝါ-ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊
 သမဂ္ဂေါ၊ ကိုယ်၊ စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်
 သော၊ သံဃော၊ သည်၊ သမ္မောဒမာနော၊ သီလစသည် ပြည့်စုံ
 ခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍၊ အဝိဝဒမာနော၊ ဓမ္မ၊ အဓမ္မ
 စသည်ဖြင့် ငြင်းခုံခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဧကုဒ္ဒေသော၊ တူသော
 ပါတိမောက်ပြခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဖာသု၊ ချမ်းသာစွာ၊ ဝိဟရ
 တိ၊ နေရ၏။ တဿှ၊ ကြောင့်၊ သမေတု၊ လော့”။

ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ ဧဝဉ္ဇ၊ ဤသို့လျှင်၊
 သော ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခု၊ ဟိ၊ မြင်ကုန်၊ ကြားကုန်သော ရဟန်း
 တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်၊ တထေဝ၊
 ထိုရှေးအတူ သာလျှင်၊ ပဂ္ဂဏေယျ၊ ချီးမြှောက် ငြား အံ့။
 သောဘိက္ခု၊ ကို၊ ဘိက္ခု၊ ဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုအယူကို၊
 ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်စေခြင်းငှာ၊ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်
 အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ ဥတိကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမ
 အပ်၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနော၊
 ဥတိကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်၊ တံ၊ ထိုအယူကို၊
 စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ စွန့်ငြားအံ့၊ ဣစ္စေတံ-ဣတိတေ၊
 ဤသို့ အယူကို စွန့်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။
 ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်
 ၍ အယူကို မစွန့်ငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ ကွစိန္တသောဌာ လုံ့လပြုခြင်း၊ ‘ ဓမ္မကံဖြင့်
 ဆုံးမခြင်း၊ ‘ ကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးခြင်း၊ ‘ မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။
 ကောဒသမ။ ၁၁။ တဿေဝခေါ ပနဘိက္ခုဿ၊ ထိုသံဃာ
 ကဲ့ပြားအောင် လုံ့လပြုသော ရဟန်း၏ သာလျှင်၊ အနု

ဝတ္ထကာ၊ အယူကိုယူသဖြင့် အတုလိုက်တတ်ကုန်သော၊ ဝဂ္ဂ
ဝါဒကာ၊ မညီညွတ်သော အဖို့ဖြစ်သော စကားကို ဆိုတတ်
ကုန်သော၊ ကောဝါ၊ တယောက်လည်းဖြစ်သော၊ ဒွေဝါ၊
နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တယောဝါ၊ သုံးယောက်
လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ တေဘိက္ခု၊ ထိုအနုဝတ္ထကာ ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံသ္မိ၊
ဝဒေယျံ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။

ဘေဒါနုဝတ္ထကာတို့က ပြောပုံ။ ။ “အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့၊
တုမေ၊ အသျှင်တို့သည်၊ ဧတံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု
ကိုမျှ၊ မာ-အဝစုတ္ထ၊ မဆိုကြကုန်လင့်။ ဧသောဘိက္ခု၊ ဤရဟန်း
သည်၊ ဓမ္မဝါဒီ စ၊ တရားကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဧသော ဘိက္ခု၊
သည်၊ ဝိနယဝါဒီစ၊ ဝိနည်းကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဧသောဘိက္ခု၊
သည်၊ အမှာကဉ္စ၊ ငါတို့၏လည်း၊ ဆန္ဒဉ္စ၊ အလိုကို၎င်း၊ ရုစိဉ္စ၊
နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ ဝေါဟရတိ၊ ဆို၏။
နော၊ ငါတို့၏၊ ဆန္ဒဉ္စ၊ ကို၎င်း၊ ရုစိဉ္စ၊ ကို၎င်း၊ ဇာနာတိ၊
သိ၏။ နော၊ ငါတို့အား၊ ဘာသတိ၊ ဤသို့ပြုအံ့ဟုဆို၏။ ဧတံ၊
ထိုရဟန်း၏ အယူကို၊ အမှာကမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း၊ ခမတိ၊
နှစ်သက်အပ်၏”

ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ တေဘိက္ခု၊ ထိုအနုဝတ္ထကာ
ရဟန်းတို့ကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ မြင်ကုန်၊ ကြားကုန်သော ရဟန်း
တို့သည်၊ ဧဝံ သို့၊ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်၊ အသျှ၊
ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောပုံ။ ။ “အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ တုမေ၊ တို့
သည်၊ ဧဝံသ္မိ၊ မာ-အဝစုတ္ထ၊ လင့်၊ ဧသောဘိက္ခု၊ သည်၊ နစဓမ္မဝါ

ဒီ၊တရားကိုလည်း ဆိုလေ့မရှိ။ ဒေသော ဘိက္ခု၊ သည်း၊ နစဝိနယ
ဝါဒီ၊ ဝိနည်းကိုလည်း ဆိုလေ့မရှိ။ အာယသ္မန္တာနမ္ပိ၊ အသျှင်
တို့အားလည်း၊ သံဃံဘေဒေါ၊ သံဃာ၏ ကွဲပြားခြင်းကို၊ မာ-
ရုစိတ္တ၊ မနှစ်သက်အပ်။ အာယသ္မန္တာနံ၊ အသျှင်တို့၏၊ စိတ္တံ၊
စိတ်သည်၊ သံဃေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ သမေတု၊ တူမျှသော
အဖြစ်သို့ ရောက်စေလော့။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊
ကြောင့်၊ သမဂ္ဂေါ၊ သော၊ သံဃော၊ သည်း၊ သမ္မောဒမာနော၊
၍၊ ဖာသု၊ စွာ၊ ဝိဟရတိ၊ ၏၊ တသ္မာ၊ကြောင့်၊ သမေတု၊လော့။”

ဣတိ၊သို့၊ ဝစနိယာ၊ကုန်သည်၊ အသ္မာ၊ကုန်၏။ ဧဝဉ္စ၊လျှင်၊
ဘိက္ခု၊ဟိ၊တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော၊ တေသိက္ခု၊
တို့သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏေယျံ၊ အံ၊ တေဘိက္ခု၊တို့ကို၊
သိက္ခု၊ဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ထိုအယူကို၊ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ငှာ၊ယာဝ
တတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ယာဝတတိယံ၊
အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနာ၊ကုန်သော၊တေဘိက္ခု၊တို့သည်၊
တံ၊ ထိုအယူကို၊ စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျံ၊ အံ၊ ဣစ္စေတံ-ဣတိတေ၊
သည်၊ ကုသလံ-သုန္နရံ၊ ကောင်း၏။ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်
မရှိ။ နောစောပဋိနိဿဇ္ဇေယျံ၊ အံ၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊ ထိုအနု
ဝတ္ထက ရဟန်းတို့အား၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ‘အတုလိုက်ခြင်း၊ ‘ဆုံးမခြင်း၊ ‘ကမ္မဝါစာဆုံး
ခြင်း၊ ‘မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄-ပါး။

ဒွါဒသမ။ ၁၂။ ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းသည်သာလျှင်၊ ဒုဗ္ဗစ
ဇာတိကော၊ ဆိုနိုင်ခက်သော သဘောရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။
ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇေသု၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊
သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ ဘိက္ခု၊ဟိ၊ တို့သည်၊ သဟ

ဓမ္မိကံ-သဟဓမ္မိကေန၊ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုဆုံးမ
အပ်သည်ရှိသော်၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ အဝစနီယံ၊ မဆိုအပ်
သည်ကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏။

ဒုဗ္ဗစရဟန်းကပြောပုံ။ ။ “အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ တုမေ၊ တို့သည်၊
မံ၊ ငါ့ကို၊ ကလျာဏံ ဝါ၊ ကောင်းသည်ကို၎င်း၊ ပါပကံ ဝါ၊
မကောင်းသည်ကို၎င်း၊ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုမျှ၊ မာအဝစုတ္ထ၊ မဆိုကြ
ကုန်လင့်။ အဟမ္မိ၊ ငါသည်လည်း၊ အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့ကို၊
ကလျာဏံ ဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပါပကံ ဝါ၊ ကိုမှိုင်း၊ ကိဉ္စိ၊ မျှ၊ နဝက္ခာမံ၊
မဆိုအံ့။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ တုမေ၊ တို့သည်၊ မမ၊ ငါ့အား၊
ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းမှ၊ ဝိရမထ၊ ကြဉ်ကြကုန်လော့”

ဣတိ၊ ဤသို့၊ အတ္တာနံ၊ ကို၊ အဝစနီယံ၊ ကို၊ ကရောတိ၊ ၏။
သောဘိက္ခု၊ ထိုဒုဗ္ဗစရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊
ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။

ရဟန်းကောင်းတို့ကပြောပုံ။ ။ “အာယသ္မာ၊ သည်၊ အတ္တာနံ၊
ကို၊ အဝစနီယံ၊ ကို၊ မာ-အကာသိ၊ မပြုလင့်။ အာယသ္မာ၊
သည်၊ အတ္တာနံ၊ ကို၊ ဝစနီယမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်ကိုသာလျှင်၊
ကရောတု၊ ပြုလော့။ အာယသ္မာပိ၊ သည်လည်း၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့ကို၊
သဟဓမ္မေန၊ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝဒတု၊ ဆိုလော့။ ဘိက္ခုဟိ၊
တို့သည်လည်း၊ အာယသ္မန္တံ၊ ကို၊ သဟဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ ဝက္ခန္တံ၊
ဆိုကုန်လတ္တံ့။ ဧဝံ၊ သို့၊ ယဒိဒံ-ယေန အညမညဝစနေ၊ အကြင်
အချင်းချင်း ဆိုဆုံးမခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆုံးမခြင်းကြောင့်၊ ယဒိဒံ-
ယေန အညမည ဝုဋ္ဌာပနေ၊ အကြင်အချင်းချင်း အာပတ်မှ
ထစေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ထစေခြင်းကြောင့်၊ တဿဘဂဝတော၊

ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ပရိသ၊ ပရိသတ်သည်၊ သံဝဇ္ဇာဟိ-သံ
ဝဇ္ဇာဝေ၊ သီလစသည်ဖြင့် ပွားသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ။

ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယော၊ သည်၊ အဿ၊ ။ ဝေဉ္ဇ၊ လျှင်၊
ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနေ၊ သော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုဒုဗ္ဗစ
ရဟန်းသည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏေယျ၊ အံ၊ သောဘိက္ခု၊
ထိုဒုဗ္ဗစရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုအယူကို၊
ဖဋ္ဌိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှာ၊ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊
၏၊ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနေ၊ သော၊
တံ၊ ထိုအယူကို၊ စေပဋ္ဌိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ၊ ဣစ္စေတံ-ဣတိတေ၊
သည်၊ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ။ ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ ရှိ၊ နောစေ ပဋ္ဌိ
နိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ၊ ပ။

အင်္ဂါ၊ ။ 'မဆိုအပ်သည်ကို ပြုခြင်း၊ 'ဆုံးမခြင်း၊ 'ကမ္မဝါ
စာ ဆုံးခြင်း၊ 'မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

တေရသမ၊ ။ ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းသည်သာလျှင်၊ အညတရံ၊
တပါးပါးသော၊ ဂါမံဝါ၊ ရွာကို၎င်း၊ နိဂမနံဝါ၊ နိဂုံးကို
၎င်း၊ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍၊ ကုလဒူသကော၊ ပန်းပေးခြင်း
စသည်ဖြင့် ဒါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးသည်ဖြစ်၍၊
ပါပသမာစာရာ၊ ပန်းပင်ငယ် စိုက်ပျိုးခြင်းစသော ယုတ်မာ
သော အကျင့်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏၊ တဿခေါ၊ ထို
ရဟန်း၏သာလျှင်၊ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော၊ သမာစာ
ရာ၊ ပန်းပင်ငယ် စိုက်ပျိုးခြင်းစသော အကျင့်တို့ကို၊ ဒိဿန္တိစေ
ဝ၊ မြင်လည်း မြင်အပ်ကုန်၏၊ သုယုန္တိစ၊ ကြားလည်း ကြား
အပ်ကုန်၏၊ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်
သော၊ ကုလာနိစ၊ အမျိုးတို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။

သုယုန္တိစ၊ ကုန်၏။ သောဘိက္ခု၊ ထိုကုလဒ္ဓသကရဟန်းကို၊
ဘိက္ခုဟိ၊ မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့၊
ဝစနိယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။

ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောပုံ။ ။ “အာယသ္မာ၊ သည်၊ ခေါ၊ စင်
စစ်၊ ကုလဒ္ဓသကော၊ ပန်းပေးခြင်းစသည်ဖြင့် ဒါယကာတို့၏
သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ပါပသမာစာရော၊ ပန်းပင်
ငယ်စိုက်ပျိုးခြင်းစသော ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိ၏။ အာယ
သ္မတော၊ အသျှင်၏၊ ပါပကာ၊ ကုန်သော၊ သမာစာရာ၊ တို့
ကို၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယုန္တိစ၊ ကုန်၏။
အာယသ္မတာ၊ သည်၊ ဒဠ္ဋာနိ၊ ကုန်သော၊ ကုလာနိစ၊ တို့ကို
လည်း၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယုန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မာ၊
သည်၊ ဣမမ္မာအာဝါသာ၊ ဤကျောင်းမှ၊ ပက္ကမတု၊ ဖဲလေ
လော့၊ တေ၊ သင့်အား၊ ဣဓ၊ ဤကျောင်း၌၊ ဝါသေန၊ နေ
သဖြင့်၊ အလံ၊ မသင့်”

ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခု
ဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ သော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုကုလဒ္ဓသက
ရဟန်းသည်၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုပဗ္ဗာဇနိယကံပြုသော ရဟန်းတို့
ကို၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏။

ကုလဒ္ဓသက ရဟန်းက ပြောပုံ။ ။ “ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ ဆန္ဒဂါမိ
နောစ၊ ချစ်သဖြင့် မလားအပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။
ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ ဒေါသဂါမိနောစ၊ အမျက် ထွက်သဖြင့်
မလားအပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ မော
ဟဂါမိနောစ၊ မိုက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သို့လည်း လားကုန်
၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ ဘယဂါမိနောစ၊ ကြောက်သဖြင့် မလား

အပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။ တာဒိသိကာယ၊ ထိုသို့သဘော
ရှိသော၊ အာပတ္တိယ၊ အာပတ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်၊ ကေစုံ၊ အချို့
သောသူကို၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ နှင်ထုတ်ကုန်၏။ ကေစုံ၊ ကို၊ န ပဗ္ဗာ
ဇေန္တိ၊ မနှင်ထုတ်ကုန်”

ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏။ တေနဘိက္ခု၊ ထိုဆန္ဒဂါမိနော
စသည်ကို ဆိုသောရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊
ဝစနိယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။

ရဟန်းကောင်းတို့က ပြန်ပြောပုံ။ ။ “အာယသ္မာ၊ သည်၊ ဧဝံ၊
သို့၊ မာ-အဝစ၊ မဆိုလင့်၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ နစဆန္ဒဂါမိနော၊
ဆန္ဒာဂတိသို့လည်း မလိုက်ကုန်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ နစဒေ၊ သဂါ
မိနော၊ ဒေ၊ သာဂတိသို့လည်း မလိုက်ကုန်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊
နစမောဟဂါမိနော၊ မောဟာဂတိသို့လည်း မလိုက်ကုန်။ ဘိက္ခု၊
တို့သည်၊ နစဘယဂါမိနော၊ ဘယာဂတိသို့လည်း မလိုက်ကုန်။
အာယသ္မာ ခေါ်သည်သာလျှင်၊ ကုလဒူသကော၊ ၏။ ပါပသမာ
စာရာ၊ ၏။ အာယသ္မတော၊ ၏၊ ပါပကာ၊ ကုန်သော၊ သမာ
စာရာ၊ တို့ကို၊ ခေါ်၊ စင်စစ်၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယုန္တိစ၊
ကုန်၏။ အာယသ္မတာ၊ သည်၊ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သော၊ ကုလာနိစ၊
တို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယုန္တိစ၊ ကုန်၏။
အာယသ္မာ၊ သည်၊ ဣမမ္မာအာဝါသာ၊ မှ၊ ပက္ခမတု၊ လော့။ တေ၊
အား၊ ဣမ၊ ဌ၊ ဝါသေန၊ ဖြင့်၊ အလံ၊ သင့်”

ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏၊ ဧဝဉ္စ၊ လျှင်၊
ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ သော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုဆန္ဒ
ဂါမိနော စသည်ကို ဆိုသော ရဟန်းသည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊
ပဂ္ဂဏေယျ၊ အံ၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုဆန္ဒဂါမိနောစသည်ကိုဆိုသော

ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုဆန္ဒဂါမီ စသော
အယူကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှာ၊ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမန္တ
ဘာသိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမန္တဘာသိယ
မာနော၊ သော်၊ တံ၊ ထိုဆန္ဒဂါမီစသော အယူကို၊ စေပဋိနိဿဇ္ဇေ
ယျ၊ အံ။ ဣစ္စေတံ-ဣတိတေ၊ သည်၊ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ၏။ ကုသလံ-
အနဝဇ္ဇံ၊ ရှိ။ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ၊ ပ။

ကုလဒူသန ၈-ပါး

ပုပ္ဖဒံ ဖလဒံ စုဏ္ဍံ၊
မတ္တိကာ ဒန္တကဋ္ဌဒံ။
ဝေဠု၊ ဝေဠုပေသနန္တိ၊
အာဂတာ ပဒဘာဇနေ။

အနက်။ ။ ပုပ္ဖဒံ၊ ပန်းပေးခြင်း၊ ဖလဒံ၊ သစ်သီးပေးခြင်း၊
စုဏ္ဍံ၊ ကသယ်မှုန့် ပေးခြင်း၊ မတ္တိကာ၊ မြေဖြူ၊ မြေနီစသည်
ပေးခြင်း၊ ဒန္တကဋ္ဌဒံ၊ ဒန်ပူပေးခြင်း၊ ဝေဠု၊ ဝါးပေးခြင်း၊
ဝေဠု၊ ဆေးကုခြင်း၊ ပေသနံ၊ အစေအပါးခံခြင်း၊ ဣတိဣမေ၊
ဤကုလဒူသန ရှစ်ပါးတို့သည်၊ ပဒဘာဇနေ၊ ပဒဘာဇနီ၌၊
အာဂတာ၊ လာကုန်၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ဆန္ဒာဂတိစသည်သို့ရောက်စေခြင်း၊’ ဆုံးမခြင်း၊
‘ကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးခြင်း၊’ မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄-ပါး။

နိဂုံး။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ရှေးဦးစွာ
လွန်ကျူးဆဲ ခဏ၌ ရောက်ခြင်းရှိကုန်သော၊ နဝ၊ ကိုးပါး
ကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့၎င်း၊ ယာဝတတိယကာ၊ သုံးကြိမ်
မြောက်အောင် ဥတံကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမသည်၏ အဆုံး၌
ရောက်ခြင်းရှိကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော သံဃာ

ဒိသိသ်တို့၎င်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ တေရသ၊ တဆဲ သုံးပါးကုန်သော၊
သံဃာဒိသေသာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ၊ တည်း။
သံဃာဒိသိသ်ကုစားနည်း။ ။ယောဘိက္ခု၊ သည်၊ ဧသံ၊ ထိုတ
ဆယ် သုံးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့တွင်၊ ဝါ၊ ဘိက္ခု၊
သည်၊ ယေသံ၊ အကြင် တဆယ် သုံးပါးကုန်သော သံဃာ
ဒိသိသ်တို့တွင်၊ အညတရံဝါ၊ အညတရံဝါ၊ တပါး တပါး
သော သံဃာဒိသိသ်သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ၊ ဝါ၊ ကြောင့်

‘ ယာဝတီဟံ၊ အကြင်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံး၊
ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ အာပတ်သင့်မှန်းသိလျက်၊ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ ဖုံး
လွှမ်း၏၊ တာဝတီဟံ၊ ထိုမျှလောက် ဖုံးလွှမ်းသော ရက်တို့ပတ်
လုံး၊ တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အကာမာ၊ အလိုမရှိပဲ၊
ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ပရိဝါသ်နေအပ်၏။

‘ ပရိဝတ္ထပရိဝါသေန၊ ပရိဝါသ်နေပြီးသော၊ ဘိက္ခုနာ၊
ရဟန်းသည်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ ဘိက္ခုမာနတ္တာယ၊ ရဟန်းတို့၏
မြတ်နိုးသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော အကျိုးငှာ၊ ဆာရတ္ထံ၊
ခြောက်ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မာနတ်ကျင့်အပ်၏။

‘ ဘိက္ခု-ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏၊ စိက္ခမာနတ္တာ-စိက္ခမာ
နတ္တတ္တာ၊ ခြောက်ရက် မာနတ်ကျင့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
ယတ္ထ၊ အကြင်သိမ်၌၊ ဝိသတိဂဏော၊ နှစ်ကျိပ်အရေအတွက်ရှိ
သော၊ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်၊ သိယာအတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိမ်
၌၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ အဗ္ဗေ
တဗ္ဗော၊ သွင်းအပ်၏၊ ခေါ်အပ်၏။

ဧကေနပိ၊ တပါးဖြင့်လည်း၊ ဦနော၊ လျော့သော၊ ဝိသတိ
ဂဏော၊ သော၊ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်၊ တံဘိက္ခု၊ ကို၊ စေအဗ္ဗေ

ယျ၊ အကယ်၍ သွင်းငြားအံ့၊ ခေါ်ငြားအံ့။ သောစဘိက္ခု၊ ကိုလည်း၊ အနုဗ္ဗိတော၊ သွင်းအပ်၊ ခေါ်အပ်သည် မမည်။ တေစဘိက္ခု၊ ထိုသွင်းသောခေါ်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ ဂါရယျာ၊ ကဲ့ရဲ့ အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တေစဘိက္ခု၊ တို့သည်လည်း၊ ဂါရယျာ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ကုန်၏။

အယံဝိဓိ၊ ဤ“ယေသံဘိက္ခု”စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော အစီအရင်သည်၊ တတ္ထ၊ ထိုသံဃာဒိသိသ် အာပတ် သင့်ရာ၌၊ သာမီစီ၊ ကျင့်ရာသောဝတ်တည်း။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော အကျင့်တည်း။ ဝါ၊ အယံ၊ ဤ နှစ်ကျိပ် အရေအတွက်ရှိသော သံဃာသည် အဗ္ဘာန်သွင်းခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုမာနတ်ကျင့်ပြီးသော ရဟန်း၌၊ သာမီစီ၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုတဆယ် သုံးပါးသော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်၌၊ အာယသ္မန္တေ၊ တို့ကို၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ပ။ ဓာရယာမိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ “စိက္ခမာနတ္ထော”၌ ဟေတုတ္ထပဌမာ၊ ဘိက္ခု၌ သမ္ပန္တ ပဌမာ၊ လေခကဉ်ကား “ယော ဘိက္ခု စိက္ခ မာနတ္ထော၊ သောဘိက္ခု အဗ္ဘေတဗ္ဗော၊ ဝါ၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ စိက္ခမာနတ္ထော၊ မာနတ်ကျင့်လတ်ပြီ” ဤသို့နှစ်နည်း သမ္ပန်၏။ “စိက္ခမာနတ္ထာယ ဘိက္ခုနိယာ” ဟူသော ဘိက္ခုနိပါတိမောက် အလိုကား လက္ခဏတ္ထပဌမာလည်း သင့်၏။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသော တတိယော။

အနိယတုဒ္ဒေသ

နိဒါန်း။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ အနိ
ယတာ၊ အနိယတ အမည်ရှိကုန်သော၊ ဣမေခေါပနဓမ္မာ၊
တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမအနိယတ။ ၁။ ဧကော၊ တယောက်တည်း သော၊
ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဧကာယ၊ တယောက်တည်းသော၊
မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမနှင့်၊ သိဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဝါ၊ ယောပနဘိက္ခု၊
သည်၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သိဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဧကောဧကာယ၊
တယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်သော၊ ပဋိစ္ဆန္နေ၊
နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော၊ အလံကမ္မနိယေ၊ မေထုန်အမှုကို
ပြုခြင်းငှာခန့်သော၊ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို၊
ကပ္ပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို၊ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊
ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသော၊ ဥပါသိကာ၊ အရိယာ
ဖြစ်သော ဒါယိကာမသည်၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ပါရာဇိကေနဝါ၊
ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့်၎င်း၊ သံဃာဒိသေသေနဝါ၊ သံဃာဒိ
သိသ် အာပတ်ဖြင့်၎င်း၊ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ ပါစိတ်အာပတ်
ဖြင့်၎င်း၊ တိဏ္ဍဓမ္မာနံ၊ သုံးပါးကုန်သော အာပတ်တို့တွင်၊
အညတရေန၊ တပါးပါးသော အာပတ်ဖြင့်၊ ဝဒေယျ၊
ဆိုရာ၏။ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို၊ ပဋိဇာနမာနော၊ ဝန်ခံသော၊
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို၊ ပါရာဇိကေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း၊ သံဃာဒိသေ
သေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း၊ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း၊ တိဏ္ဍဓမ္မာနံ၊
တို့တွင်၊ အညတရေန၊ ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ယေနဝါ
ဓမ္မေန၊ အကြင်အာပတ်ဖြင့်လည်း၊ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ သော၊

သာဉ္ဇပါသိကာ၊ ထိုအရိယာ ဖြစ်သော ဒါယိကာမသည်၊
ဝဒေယျ၊ ၏။ တေနဓမ္မေန၊ ထိုအာပတ်ဖြင့်၊ သောဘိက္ခု၊
ထိုဝန်ခံသော ရဟန်းကို၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုတိုင်း
ဝန်ခံတိုင်း ပြုအပ်သော အာပတ်သည်၊ အနိယတော၊ ဤအာ
ပတ်သာဟူ၍ မမှတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ အမြဲမရှိသော၊ ဓမ္မော၊
အာပတ်တည်း။

ဒုတိယအနိယတ။ ၂။ အာသနံ၊ နေရာသည်၊ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ နံရံ
စသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၊ အလံကမ္မနိယံ၊ မေထုန်အမှုကို
ပြုခြင်းငှာ ခန့်သည်။ နဟေဝခေါပနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာ
လျှင်တည်း။ မာတုဂါမံ၊ ကို၊ ဒုဠုလ္လာဟံ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော၊
ဝါစာဟံ၊ ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်နှင့် စပ်သော စကားတို့ဖြင့်၊
ဩဘာသိတံ၊ ပြယ်ဆိုခြင်းငှာ၊ အလဉ္ဇခေါ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာ
လျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ တထာရူပေ၊ ထိုသို့
သဘောရှိသော၊ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊
သိဒ္ဓိံ၊ ကု၊ ဧကောဧကာယ၊ တယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော၊
ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ။ တမေနံ၊ ကို၊ သဒ္ဓေ
ယျဝစသာ၊ သော၊ ဉ္ဇပါသိကာ၊ သည်၊ ဒိသ္မာ၊ ၍၊ သံဃာဒိ
သေသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း၊ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း၊ ဒိန္နံ ဓမ္မာနံ၊
နှစ်ပါးကုန်သော အာပတ်တို့တွင်၊ အညတရေန၊ ဖြင့်၊ ဝဒေယျ၊
၏။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ပဋိဇာနမာနော၊ သော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ သံဃာဒိ
သေသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း၊ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း၊ ဒိန္နံ ဓမ္မာနံ၊
တို့တွင်၊ အညတရေန၊ ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ၏။ ယေနဝါဓမ္မေန၊
ဖြင့်လည်း၊ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ သော၊ သာဉ္ဇပါသိကာ၊ သည်၊
ဝဒေယျ၊ ၏။ တေနဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ သောဘိက္ခု၊ ကို၊ ကာရေ

တဗ္ဗော၊ ဧ၊ အယမ္ဗိ၊ ဤဆိုတိုင်း ဝန်ခံတိုင်း ပြုအပ်သော
အာပတ်သည်လည်း၊ အနိယတော၊ သော၊ ဓမ္မော၊ တည်း။

နိဂုံး။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ အနိယ
တာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မော၊ တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို
အနိယတ အာပတ်၌၊ အာယသ္မန္တော၊ တို့ကို၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ဧ၊ ကစ္စံ၊
နည်း၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊ လော၊ ပ၊ ဓာရယာမိ၊ ဧ။

အနိယတုဒ္ဓေသော စတုတ္ထော။

ဝိတ္ထာရဒ္ဓေသ

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်

၁။ *ကထိနဝဂ်

နိဒါန်း။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ တိံသ၊ သုံးဆယ်ကုန်သော၊
နိဿဂ္ဂိယာ၊ စွန့်အပ်သော သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော၊
ဝါ၊ စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံ ရှိကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ၊ ပါစိတ်
အမည်ရှိကုန်သော၊ ဣမေခေါပနဓမ္မော၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့၊
အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ။ ၁။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ၊ သင်္ကန်း
၌ပြုအပ်သော ပလိဗောဓ ပြီးသည်ရှိသော်၊ ကထိနေ၊ ခင်းအပ်
သော ကထိန်ကို၊ ဥဗ္ဘတသ္မိံ၊ မာတိကာရှစ်ပါးအကြား၌ နုတ်

* “စီဝရဝဂ်” ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။

ခြင်းဖြင့် နုတ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်၊ ဒသာဟပရမံ၊ ဆယ်ရက်အပိုင်းအခြား ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ အတိရေကစီဝရံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာပြုသော သင်္ကန်းမှ လွန်သောသင်္ကန်းကို၊ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ တံ၊ ထို ဆယ်ရက်အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ လွန်စေသောရဟန်းအား၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သင်္ကန်းဟူသော စွန့်အပ်သော ဝတ္ထုရှိသော၊ ဝါ၊ စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော၊ ပါမိတ္တိယံ၊ ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သင်္ကန်းကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါမိတ္တိယံ၊ ပါမိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏။

အမှာ။ ။ အထက်သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း “နိဿဂ္ဂိယံ” အရကို ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌လာသော ဝတ္ထုကို ဖော်၍ဆိုလေ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ဇာတ်ပမာဏနှင့် ပြည့်စုံသော သင်္ကန်း၏ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်၊ ‘နေ့အရေအတွက် လောက်သောအဖြစ်၊ ‘ပလိဗောဓပြတ်ခြင်း၊ ‘အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်း၊ ‘ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂။ ဘိက္ခုနာ-ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏၊ နိဋ္ဌိတ စိဝရသ္မိံ၊ သင်္ကန်း၌ ပြုအပ်သော ပလိဗောဓ ပြီးပြီးသော်၊ ကထိနေ၊ ကို၊ ဥဗ္ဘတသ္မိံ၊ သော်၊ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ၊ ရဟန်းတို့၏ ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့် သမုတ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ သမ္ပုတိရသော ရဟန်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဧကရတ္တမ္ပိ၊ တညဉ်မျှလည်း၊ တိစိဝရေန၊ တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်သော သင်္ကန်းနှင့်၊ စေဝိပ္ပဝသေယျ၊ ကင်း၍နေငြားအံ့။ ပ ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်သော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊ ‘ကထိန် မခင်းခြင်း၊ ‘သမ္ပုတိ မရခြင်း၊ ‘သင်္ကန်းနှင့်ကင်း၍ အရုဏ်တက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

တတိယ။ ၃။ ဘိက္ခုနာ-ဘိက္ခုနော၊ ဧ၊ နိဋ္ဌိတ စိဝရ သ္မိံ၊
 သေဝံ၊ ကထိနေ၊ ကိ၊ ဥဗ္ဘတသ္မိံ၊ သေဝံ၊ ဘိက္ခုနော ပနေ
 ဝ၊ ရဟန်းအားသာလျှင်၊ အကာလစိဝရံ၊ သင်္ကန်းကာလမှ
 အပဉ္စ လှူအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။
 အာကခံမာနေန၊ အလိုရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေ
 တဗ္ဗံ၊ ခံအပ်၏၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံပြီး၍၊ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာ
 ဆယ်ရက်အတွင်း၌ သာလျှင်၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ပုဂါရိ
 ပူရိ၊ ပြည့်စုံ လုံလောက်သည်၊ နောစဿ-နော စေ အဿ၊
 အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ တံစိဝရံ၊
 ကိ၊ မာသပရမံ၊ တလအတိုင်း အရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊
 ဦနဿ၊ ယုတ်သော သင်္ကန်းကို၊ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စုံစေခြင်း
 ငှါ၊ ပစ္စာသာယ၊ သင်္ကန်းလျာ ပုဆိုးရနိုးခြင်းသည်၊ သတိ
 ယာ၊ ရှိလတ်သော်၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ပစ္စာသာယ၊
 သည်၊ သတိယာပိ၊ ရှိသော်လည်း၊ တဇတာ၊ ထိုတလထက်၊
 ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေနိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ ထားငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါကား ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆယ်ရက်
 လွန်ခြင်း၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ တလလွန်ခြင်း၊ ဤမျှသာ ထူး၏။

စတုတ္ထ။ ၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတိကာယ၊ အမျိုး
 မတော်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမအား၊ ပုရာဏစိဝရံ၊
 သင်္ကန်းဟောင်းကို၊ ဓောဝါပေယျဝါ၊ ဖွပ်မှုလည်း ဖွပ်စေငြား
 အံ့။ ရဇာပေယျဝါ၊ ဆိုးမှုလည်း ဆိုးစေငြားအံ့။ အာကော
 ဋာပေယျဝါ၊ နယ်မှုလည်း နယ်စေငြားအံ့ ။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'သင်္ကန်းဟောင်း၏ အဖြစ်၊ 'ဥပစာ၌ တည်၍
 ဘိက္ခုနိမအား စေခိုင်းခြင်း၊ 'ဘိက္ခုနိမ၏ ဖွပ်ခြင်း စသည်တို့
 ကို ပြုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ပါး။

ပဉ္စမ။ ၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သညံ၊ ပါရိဝတ္တကာ၊ ဖလှယ်သည်
ကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ၊ အညာတိကာယ၊ သော၊ ဘိက္ခုနိ
ယာ၊ ဧ၊ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ၊ စိဝရံ၊ ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဝိကပ္ပနာ လောကံသော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊
'ဖလှယ်ခြင်း မရှိခြင်း၊ 'အမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမ လက်မှ
ခံခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သညံ၊ အညာတကံ၊ အမျိုးမတော်
သော၊ ဂဟပတိံ ဝါ၊ ဒါယကာသ္မိဋ္ဌင်း၊ ဂယပတာနိံ ဝါ၊
ဒါယိကာမသ္မိဋ္ဌင်း၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ သမယာ၊ အခါကို၊
အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ၊ စိဝရံ၊ ကို၊ ဝိညာပေယျ၊ တောင်းငြား
အံ့။ပ။တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းကို တောင်းရာ၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတံ၊
သည်ကား၊ သမယော၊ အခါတည်း။ ဘိက္ခု၊ သညံ၊ အစ္ဆိန္န
စိဝရောဝါ၊ ခိုးသူ လုယက်သော သင်္ကန်းရှိသည်၎င်း၊ နဋ္ဌ
စိဝရောဝါ၊ ပျောက်သောသင်္ကန်းရှိသည်၎င်း၊ ဟောတိ၊ ဧ။
အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းကို တောင်း
ရာ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဝိပ္ပနာလောကံ သင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ 'အခါမရှိခြင်း၊
'အမျိုးမတော်သောသူကို တောင်းခြင်း၊ 'တောင်းသဖြင့်ရခြင်း
အင်္ဂါ ၄ပါး။

သတ္တမ။ ၇။ တံ၊ ထိုခိုးသူ လုယက်သော သင်္ကန်း ရှိသော
ရဟန်းကို၊ အညာတကော၊ အမျိုးမတော်သော၊ ဂဟပတိ
ဝါ၊ ဒါယကာသည်၎င်း၊ ဂဟပတာနိဝါ၊ ဒါယိကာမသည်
၎င်း၊ ဗဟူဟိ၊ များစွာ ကုန်သော၊ စိဝရေဟိ၊ သင်္ကန်းတို့
ဖြင့်၊ အဘိဟဋ္ဌု-ဂဏှိတုံ၊ ခံယူစိမ့်သောငှာ၊ ဝါ၊ အဘိဟဋ္ဌု-

အဘိဟရိတော၊ ရှေးရှုဆောင်၍၊ ပဝါရေယျ၊ ဖိတ်ငြား
အံ။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ တတော၊ ထိုရှေးရှုဆောင်အပ်
သော သင်္ကန်းမှ၊ သန္တရုတ္တရပရမံ၊ သင်းပိုင်နှင့်တကွ ကိုယ်
ဝတ် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ စိဝရံ၊ ကို၊ သာဒိတဗ္ဗံ၊ သာ
ယာအပ်၏။ တတော၊ ထိုသင်းပိုင် ကိုယ်ဝတ်ထက်၊ ဥတ္တရံ၊
အလွန်၊ စေသာဒိယေယျ၊ အကယ်၍သာယာငြားအံ။ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ “အဘိဟဋ္ဌု”ပုဒ်ကို ဂဏ္ဍိ၊ ဝိသောဓန၊
လေခက ဆရာတို့ အထူးထူး ဆုံးဖြတ်ကြသော်လည်း ရူပသိဒ္ဓိ၌
“အဘိဟဋ္ဌု”ဟု စီရင်၍ ရှိလေပြီ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ဝတ်ထက်လွန်ခြင်း၊ ‘အတ္ထိန္ဒ
စသော အကြောင်းကြောင့် လှူခြင်း၊ ‘အမျိုး မတော် ရာ၌
တောင်းခြင်း၊ ‘တောင်းသဖြင့် ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ပါး။

အဋ္ဌမ။ ဂ။ ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်
၍၊ အညာတကဿ၊သော၊ ဂဟပတိဿဝါ၊ ဒါယကာသည်၎င်း၊
ဂဟပတာနိယာဝါ၊ ဒါယိကာမသည်၎င်း၊ စိဝရစေတာပန္နံ၊
သင်္ကန်းဖိုးကို၊ ဝါ၊ သည်၊ ဥပက္ခဋ္ဌံ-သဇ္ဇိတံ၊ စီရင်အပ်သည်၊
ဟောတိ၊ ၏။ ဣမိနာစိဝရစေတာပန္နေန၊ ဤသင်္ကန်းဖိုးဖြင့်၊
စိဝရံ၊ ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ဝယ်၍၊ ဣတ္ထန္နာမံ၊ ဤအမည်
ရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ စိဝရေန၊ ဖြင့်၊ အစ္စ္စာဒေဿာမံ၊
ဖိုးလွှမ်းအံ၊ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤသို့လုံးပြု၍၊ ဥပက္ခဋ္ဌံ၊
သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုသင်္ကန်းဖိုးကို စီရင်သော
ဒါယကာအိမ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ သောဘိက္ခု၊ သည်၊
ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ အပ္ပဝါရိတော၊ မဖိတ်ပဲ၊ စိဝရေ ၌၊ ဝိကပ္ပံ-
အဓိကဝိဓာနံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်

၍ ရောက်ငြားအံ့။ “အာယသ္မာ၊ ဒါယကာ၊ သာဓု-အာယာ
စာမိ၊ ငါတောင်းပန်၏။ ဝတ၊ ကြံအောက်မေ့လော့၊ တံ၊
သည်၊ မံ၊ ကိုဣမိနာစီဝရစေတာပန္နေန၊ ဤသင်္ကန်းဖိုးဖြင့်၊
ဝေရူပံဝါဝေရူပံဝါ၊ ဤသို့အလျားရှည်ခြင်းသဘော၊ ဤသို့အ
နံပြန်ခြင်း စသော သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ စီဝရံ၊ ကို၊
စေတာပေတွာ၊ ဝယ်၍၊ အစ္ဆာဒေဟိ၊ လှလော့”။ ဣတိ၊ သို့၊
ကလျာဏကမ္ပတံ၊ ကောင်းသည်၌ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊
ဥပါဒါယ-ဂဟေတွာ၊ စိတ်ဖြင့် ယူ၍၊ ဝိကပ္ပံ-အဓိကဝိဓာနံ၊
သို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘သင်္ကန်းများခြင်းကို အလိုရှိ သည်၏ အဖြစ်၊
’အမျိုး မစပ်သော သူကို တောင်း ခြင်း၊ ‘တောင်း၍ ရခြင်း၊
အင်္ဂါ ဥပါး။

နဝမ။ ၉။ ဘိက္ခုပနေဝ၊ ကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍၊ ဥဘိန္နံ၊
နှစ်ဦးကုန်သော၊ အညာတကာနံ၊ ကုန်သော၊ ဂဟပတိနံဝါ၊
တို့သည်၎င်း၊ ဂဟပတာနိနံဝါ၊ တို့သည်၎င်း၊ ပစ္စေက စီဝရ
စေတာပန္နာနိ၊ သင်္ကန်းဖိုးတို့ကို၊ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ၊ စီရင်အပ်ကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မယံ၊ တို့သည်၊ ဣမေဟိ ပစ္စေက စီဝရ
စေတာပန္နေဟိ၊ ဤအသီးသီးသောသင်္ကန်းဖိုးတို့ဖြင့်၊ ပစ္စေက
စီဝရာနိ၊ အသီးသီးသောသင်္ကန်းတို့ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ၍၊
ဣတ္ထန္နာမံ၊ သော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ စီဝရေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ အစ္ဆာ
ဒေဿာမ၊ ကုန်အံ့၊ ဣတိ မနုသိကတွာ၊ ၍၊ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ၊ ကုန်
သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုသင်္ကန်းဖိုးကို စီရင်သော
ဒါယကာအိမ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ သောဘိက္ခု၊ သည်၊
ပုဗ္ဗေ၊ ၌၊ အပ္ပဝါရိတော၊ ပဲ၊ စီဝရေ၊ ၌၊ ဝိကပ္ပံ၊ သို့၊ စေ

အာပဇ္ဇေယျအံ။ “အယသ္မန္တောဒါယကာတို့၊ သာဓု-အာယာ စာမိ၏။ ဝတ၊ ကြံအောက်မေ့ကုန်လော့။ တုမေ၊ တို့သည်၊ မံ၊ ကို၊ ဣမေဟိ ပစ္စေက စိဝရ စေတာ ပန္နဟိ၊ ဤအသီးသီးသော သင်္ကန်းဖိုးတို့ဖြင့်၊ ဧဝရူပံဝါ ဧဝရူပံဝါ၊ သော၊ စိဝရံ၊ ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ရှိ၊ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ သင်္ကန်းဖိုး ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ ဥဘောဝ၊ နှစ်ယောက် တို့သည်သာလျှင်၊ ဧကေန၊ တပေါင်းတည်း၊ ဟုတွာ၊ ကုန်၍၊ အစ္ဆာဒေထ၊ လှူကုန်လော့”။ ဣတိ၊ သို့၊ ကလျာဏကမ္ပတံ၊ ကို၊ ဥပါဒါယ၊ ရှိ၊ ဝိကပ္ပံ၊ သို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျအံ၊ ပ။

ဒသမ။ ၁၀။ ဘိက္ခု ပနေဝ၊ ရဟန်းကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ၊ ရာဇဝါ၊ မင်းသည်၎င်း၊ ရာဇဘောဂ္ဂေါဝါ၊ မင်းမှရအပ်သော စည်းစိမ်ရှိသော အမှတ်သည်၎င်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည် ၎င်း၊ ဂဟပတိကောဝါ၊ သူကြွယ်သည်၎င်း၊ ဒုတေန၊ တမန် ဖြင့်၊ စိဝရစေတာပန္နံ၊ ကို၊ ပဟိဏေယျ၊ စေရာ၏၊ ဣမိနာ စိဝရ စေတာပန္နေန၊ ဖြင့်၊ စိဝရံ၊ ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ရှိ၊ ဣတ္ထန္တာမံ၊ သော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ စိဝရေန၊ ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေဟိ၊ ဖုံးလွှမ်းချေ လော့၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဟိဏေယျ၊ ၏။ သောဒုတော၊ ထိုတမန် သည်၊ တံဘိက္ခု၊ သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ၊ ဧဝံ၊ သို့၊ စေဝဒေယျ၊ အံ။ “ဘန္တေ၊ ရား၊ အာယသ္မန္တံ၊ အသျှင်ဘုရားကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ၊ ဣဒံခေါစိဝရစေတာပန္နံ၊ ဤသင်္ကန်းဖိုးကို၊ အာဘတံ၊ ဆောင် အပ်၏၊ အာယသ္မာ၊ သည်၊ စိဝရစေတာပန္နံ၊ ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ခံတော်မူလော့”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏။

တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ သောဒုတော၊ ကို၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနိ ယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ “အာဝုသော၊ ဒါယကာ၊ မယံ၊

တို့သည်၊ စီဝရစေတာပန္နံ၊ ကို၊ နခေါပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ မခံကုန်။
မယံ၊ တို့သည်၊ ကာလေန၊ လျောက်ပတ်သောအခါ၌၊ ကပ္ပိယံ၊
အပ်သော၊ စီဝရဉ္စခေါ၊ ကိုသာလျှင်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ခံကုန်၏”၊
ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ သောဒုတော၊
သည်၊ တံဘိက္ခု၊ ကို၊ “အာယသ္မတော၊ အသျှင်ဘုရားအား၊
ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော၊ ဝေယျာဝစ္စ ကရော၊ အမှုကြီး
ငယ်ကို ပြုသောသူသည်၊ အတ္ထိပန၊ ရှိပါ၏လော”၊ ဣတိ၊ သို့၊
စေဝဒေယျ၊ အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ စီဝရတ္ထိကေန၊ သင်္ကန်းကိုအလိုရှိသော၊ ဘိက္ခု
နာ၊ သည်၊ အာရာမိကောဝါ၊ အရံစောင့်ကို၎င်း၊ ဥပါသကော
ဝါ၊ သီတင်းသည်ကို၎င်း၊ အာဝုသော၊ ဒါယကာ၊ ဧသောခေါ၊
ဤသူသည်လျှင်၊ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏၊ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ အမှုကြီး
ငယ်ကိုပြုသောသူတည်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ ကို၊ နိဒ္ဒိ
သိတဗ္ဗော၊ ညွှန်းအပ်၏။ သောဒုတော၊ သည်၊ တံဝေယျာဝစ္စကရံ၊
ထိုအမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောသူကို၊ သညာပေတွာ၊ သိစေ၍၊
တံဘိက္ခု၊ သို့၊ ဥပါသကမိတွာ၊ ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ စေဝဒေယျ၊ အံ့။

“ဘန္တေ၊ ရား၊ အာယသ္မာ၊ အသျှင်ဘုရားသည်၊ ယံခေါ
ဝေယျာဝစ္စကရံ၊ အကြင်အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောသူကို၊ နိဒ္ဒိသိ၊
ညွှန်းတော်မူ၏။ သောဝေယျာဝစ္စကရော၊ ကို၊ မယာ၊ ကျွန်ုပ်
သည်၊ သညတ္တော၊ သိစေအပ်ပြီ။ အာယသ္မာ၊ သည်၊ ကာလေန၊
လျောက်ပတ်သောအခါ၌၊ ဥပါသကမိတွာ၊ ကပ်တော်မူလော့။
တံ၊ အသျှင်ဘုရားကို၊ စီဝရေန၊ ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေသတိ၊
ဖုံးလွှမ်းလတ္တံ့”၊ ဣတိ၊ သို့၊ စေဝဒေယျ၊ အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊
စီဝရတ္ထိကေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ဝေယျာဝစ္စကရော၊

သို့၊ ဥပသကံမိတွာ၊ ဤ၊ “အာဝုသော၊ ဒါယကာ၊ မေ၊ ငါအား၊
စီဝရေန၊ ဖြင့်၊ အတ္ထော၊ အလုံရှိ၏”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဒုတ္တိက္ခတ္တုံ၊
နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်၊ စောဒေတဗ္ဗော၊ တောင်းအပ်၏။ သာရေ
တဗ္ဗော၊ အောက်မေ့စေအပ်၏။ ဒုတ္တိက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်၊ စောဒယမာ
နော၊ တောင်းအပ်သည်ရှိသော်၊ သာရယမာနော၊ အောက်မေ့
စေအပ်သည်ရှိသော်၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊ စေအဘိနိပ္ပာဒေယျ၊ အကယ်
၍၊ ပြီးစေငြားအံ့။ ဣစ္ဆေတံ-ဣတိတေ၊ ဤသို့ပြီးစေခြင်းသည်၊
ကုသလံ-သုန္နရံ၊ ၏။ ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ မရှိ။

နောစေအဘိနိပ္ပာဒေယျ၊ အံ့။ စတုက္ခတ္တုံ၊ လေးကြိမ်၊
ပဉ္စက္ခတ္တုံ၊ ငါးကြိမ်၊ ဆက္ခတ္တုပရမံ၊ ခြောက်ကြိမ် အတိုင်း
အရှည်၊ တုဏှိဘူတေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍၊
ဌာတဗ္ဗံ၊ ရပ်ရာ၏။ စတုက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်၊ ပဉ္စက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်၊ ဆက္ခတ္တု
ပရမံ၊ ရှည်၊ တုဏှိဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍၊
တိဌမာနော၊ ရပ်သည်ရှိသော်၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊ စေအဘိနိပ္ပာဒေ
ယျ၊ အံ့။ ဣစ္ဆေတံ-ဣတိတေ၊ သည်၊ ကုသလံ၊ ၏။ တတော၊
ထိုသုံးကြိမ်တောင်းခြင်း၊ ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းထက်၊ ဥတ္တရိ၊
အလွန်၊ ဝါယမမာနော၊ လုံ့လပြုသည်ဖြစ်၍၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊
စေအဘိနိပ္ပာဒေယျ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ ပ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

နောစေ အဘိနိပ္ပာဒေယျ၊ အံ့။ ယတော၊ အကြင်မင်း၊
မင်း၏ အမတ်စသည်မှ၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ စီဝရစေတာ
ပန္နံ၊ ကို၊ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမင်းစသောသူ၏
အထံသို့၊ သာမံဝါ၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း၊ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏၊
သွားသင့်၏၊ သွားထိုက်၏၊ သွားကောင်း၏၊ သွားရမည်၊
သွားလေ၊ ဒုတောဝါ၊ ကိုမူလည်း၊ ပါဟေတဗ္ဗော၊ စေအပ်၏။

စေသင့်၏။ စေထိုက်၏။ စေကောင်း၏။ စေရမည်။ စေလေ။
 “အာယသ္မန္တော၊ ဒါယကာတို့၊ တုမေ၊ တို့သည်၊ ယံဘိက္ခုံ၊
 အကြင်ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ၊ စိဝရစေတာပန္နံ၊ ကို၊ ပဟိဏိတ္ထ၊
 စေကုန်၏။ တံစိဝရစေတာပန္နံ၊ ထိုသင်္ကန်းဖိုးသည်၊ တဿ
 ဘိက္ခုနော၊ အား၊ ကိဉ္စိအတ္ထံ၊ တစုံတခုသော အကျိုးကို၊ နအနု
 ဘောတိ-နသာဓေတိ၊ မပြီးစေ။ အာယသ္မန္တော၊ ဒါယကာ
 တို့သည်၊ သကံ၊ မိမိဥစ္စာကို၊ ယုဉ္ဇန္တု၊ တောင်းကြလော့။ ဝေ၊
 သင်တို့သည်၊ သကံ၊ မိမိဥစ္စာကို၊ မာဝိနဿ၊ မပျက်စေကုန်
 လင့်”။ ဣတိ၊ သို့၊ သာမံဝါ၊ လည်း၊ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားလေ။
 ဒုတောဝါ၊ ကိုမူလည်း၊ ပါဟေတဗ္ဗော၊ စေလေ၊ အယံ၊ ဤသို့
 ကိုယ်တိုင်သွားခြင်း၊ တမန်စေခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းကို
 မပြီးစေရာ၌၊ သာမိစိ၊ ကျင့်ရာသော ဝတ်တည်း၊ ဝါ၊
 လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော အကျင့်တည်း။

ဆောင်ပုဒ်

ရဟန်းညွန့်ပြ၊ လေးယောက်မှ၊ ဒုတညွန်းလေးဖြာ။
 အနိဒ္ဓိဋ္ဌ၊ ဒုဝိဓ၊ ပေါင်းက တကျိပ်သာ။
 တဦးမျက်မှောက်၊ ကွယ်သုံးယောက်၊ ညွန်းမြှောက်
 ရဟန်းမှာ။
 ရှေ့အပ်ပြန်ကြား၊ စေ၍ကြား၊ မှာထားသွားသည်သာ။
 တမန်ညွန်းလည်း၊ လေးပါးတည်း၊ ဤနည်းယူလေပါ။
 ရှေ့အပ်မကြား၊ ကွယ်အပ်သွား၊ နှစ်ပါးမညွန်းရာ။
 ရာဇမေဏှ၊ အညာတ၊ ကျင့်ရစဉ်တိုင်းသာ။

အဓိပ္ပာယ်။ “ကပ္ပိယ ကာရကသည် နိဒ္ဓိဋ္ဌ၊ အနိဒ္ဓိဋ္ဌ ဟူ၍
 နှစ်ပါး၊ နိဒ္ဓိဋ္ဌ ကား ရဟန်းညွန်း၊ တမန်ညွန်း နှစ်ပါး၊ ရဟန်း
 ညွန်းရာ၌ ရှေ့တွင် ညွန်းတယောက်၊ မျက်ကွယ်ညွန်း သုံး

ယောက်ဟူ၍ လေးယောက်တွင် ရှေ့၌သင်္ကန်းစိုးကို အပ်ပြီး
လျှင် ရဟန်းအားကြား၍ သွားသောသူတယောက်၊ ရွာတွင်း၌
ညွှန်းသည်ကို အပ်နှံခဲ့၍ မိမိပြန်၍ကြားခြင်း၊ သူတပါးကို စေ၍
ကြားစေခြင်း၊ သွားရင်းက ပင် ထိုသူ့လက်၌ အပ်နှံခဲ့ဟု
မှာထား၍ သွားခြင်းအားဖြင့် သုံးယောက်၊ ပေါင်းလေး
ယောက်၊ တမန်ညွှန်းရာ၌လည်း ဤနည်းယူ၊ တစုံတယောက်
သောသူ ကပ္ပိယကရကပြုသည်ကို ရှေ့တွင်အပ်၍ မပန်ကြား
ဝဲ သွားခြင်း၊ ကွယ်ရာ၌အပ်ပြီးလျှင် မပန်ကြားဝဲသွားခြင်းဟူ၍
အနိဒ္ဓိဋ္ဌ နှစ်ယောက်၊ ပေါင်းတကျိပ်တွင် ရဟန်းညွှန်း လေး
ယောက်၌ မေဏှကသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း၊ အနိဒ္ဓိဋ္ဌ နှစ်ယောက်၌
အညာတက၊ အပ္ပဝါရိတကဲ့သို့ ကျင့်အပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ကပ္ပိယကရကကို ရဟန်းညွှန်းခြင်း၊ ‘တမန်
သည်အပ်နှံခြင်း၊ ‘သုံးကြိမ်တောင်းခြင်း၊ ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်း
တက် အလွန်လုံ့လပြုခြင်း၊ ‘ထိုလုံ့လဖြင့်ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

၂။ *ကောသိယဝဂ်

ပဌမ။ ၁၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ကောသိယမိဿကံ၊ ပိုးချည်
နှင့် ရောသော၊ သန္တတံ၊ အခင်းကို၊ ကာရာပေယျ၊ ပြုစေ
ငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနေ၊ အား၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်သော
အခင်းရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ပိုးချည်၏အဖြစ်၊ ‘မိမိ အကျိုးပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်း၊
‘ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၁၂။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သုဒ္ဓကောဠကနံ၊
အမည်းသက်သက် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇဠကလောမာနံ၊ သိုးမွေး
တို့၏၊ သန္တတံ၊ ကို၊ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ ပ။

* “ဇဠကလောမဝဂ်” ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။

အင်္ဂါ။ ။ သုဒ္ဓကာဠကအဖြစ်၊ ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်း၊ ရခြင်း၊
အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၁၃။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ သန္တတံ၊ ကို။ ကာရယ
မာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ သုဒ္ဓကာဠကနံ၊
ကုန်သော၊ ဇဠကလောမာနံ၊ တို့၏၊ ဒေဘာဂါ၊ နှစ်ဖို့တို့ကို။
အာဒါတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ သြဒါတာနံ၊ ပြုကုန်သောသုံးမွေး
တို့၏၊ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောအဖို့ကို၊ ဂေါစရိယာနံ၊
ကြောင်ကုန်သော သုံးမွေးတို့၏၊ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော
အဖို့ကို၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ သုဒ္ဓကာဠကနံ၊ ကုန်
သော၊ ဇဠကလောမာနံ၊ တို့၏၊ ဒေဘာဂေါ၊ နှစ်ဖို့တို့ကို၊
သြဒါတာနံ၊ တို့၏၊ တတိယံ၊ ကို၊ ဂေါစရိယာနံ၊ တို့၏၊ စတုတ္ထံ၊
ကို၊ အနာဒါ၊ မယူမ၍၊ နဝံ၊ သော၊ သန္တတံ၊ ကို၊ စေကာ
ရာပေယျ၊ အံ။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ နဝသန္တတ၏အဖြစ်၊ ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်း၊ ရခြင်း၊
အင်္ဂါ ၃ ပါး။

စတုတ္ထ။ ။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ နဝံ၊ သော၊ သန္တတံ၊ ကို၊ ကာရာ
ပေတွာပန၊ ပြုစေပြီး၍ကား၊ ဆဗ္ဗဿာနံ၊ ခြောက်နှစ်တို့ပတ်
လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဆန္ဒဝဿာနံ၊ ခြောက်နှစ်
တို့၏၊ သြရေန၊ အတွင်း၌၊ တံသန္တတံ၊ ထိုပြုအပ်ပြီးသော
အခင်းကို၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာဝါ၊ စွန့်၍၎င်း၊ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝါ၊
မစွန့်မ၍၎င်း၊ အညံ၊ တပါးသော၊ နဝံ၊ သော၊ သန္တတံ၊ ကို၊
စေကာရာပေယျ၊ အံ။ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ သမ္မုတိ ရသော
ရဟန်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ အင်္ဂါ ၃ ပါး ရှေးနည်း။

ပဉ္စမ။ ၁၅။ နိဿိဒနသန္တတံ၊ နိဿိဒိင်္ဂအခင်းကို၊ ကာရယ မာ
 နေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပုရာဏသန္တတဿ၊
 အခင်းဟောင်း၏၊ သာမန္တာ-ဧကပဿတော၊ နံပါးတဖက်မှ၊
 သုဂတိဝိဒတ္ထိ၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သန်းထွာပမာဏမျှလောက်
 သောအရပ်ကို၊ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်၍၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာယ၊ အဆင်း
 ပျက်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှါ၊ အာဒါတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်၏။ ဘိက္ခု၊
 သည်၊ ပုရာဏသန္တတဿ၊ ၏၊ သာမန္တာ-ဧကပဿတော၊ မှ၊
 သုဂတိဝိဒတ္ထိ၊ ကို၊ ဆိန္ဒိတော၊ ၍၊ အနာဒါ၊ မယူမူ၍၊ နဝံ၊
 သော၊ နိဿိဒနသန္တတံ၊ ကို၊ စေကာရာပေယျ၊ အံ။ပ။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါ ၃ ပါး ရှေးနည်း။

ဆဋ္ဌ။ ၁၆။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ၊ အခွန်ရှည်သောခရီးသို့သွား
 သော၊ ဘိက္ခုနောပနေဝ၊ ရဟန်းအားသာလျှင်၊ ဧဋ္ဌကလော
 မာနိ၊ သိုးမွေးတို့သည်၊ စေဉ္စပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်
 ဌားအံ့။ အာကင်္ခမာနေန၊ အလိုရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊
 ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ခံအပ်ကုန်၏၊ ပဋိဂ္ဂဟေတော၊ ၍၊ ဟာရကေး၊
 ဆောင်သောသူသည်၊ အသန္တေ၊ မရှိလတ်သော်၊ တိယောဇန
 ပရမံ၊ သိုးယူဇနာ အပိုင်းအခြားရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊
 သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်၊ ဟရိတဗ္ဗာနိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။
 ဟာရကေ၊ သည်၊ အသန္တေပိ၊ သော်လည်း၊ တတော၊ ထိုသိုး
 ယူဇနာအရပ်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေဟရေယျ၊ အံ။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'သိုးမွေးတို့ဖြင့် မပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏အဖြစ်၊
 'ရှေးဦးစွာရခြင်း၊ 'မိမိယူ၍၎င်း၊ သူတပါးမသိစဉ် ယာဉ်၌
 ထည့်၍၎င်း သိုးယူဇနာကို လွန်စေခြင်း၊ ' အသွား အပြန်
 ဆောင်ခြင်း၏မရှိခြင်း၊ ' ရောက်ရာ ကျောင်း၌ မနေလိုခြင်း၊
 အင်္ဂါ ၅ ပါး။

သတ္တမ။ ၁၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတိကာယ၊
သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား၊ ဇေကလောမာနိ၊ တို့ကို၊ ဓောဝါ
ပေယျဝါ၊ ဖွပ်မူလည်းဖွပ်စေငြားအံ့။ ရဇာပေယျဝါ၊ ဆိုးမူ
လည်းဆိုးစေငြားအံ့။ ဝိဇဇာပေယျဝါ၊ ရှုပ်ထွေးသည်ကိုဖြေမူ
လည်း ဖြေစေငြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။စိဝရဓောဝါပန သိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၁၈။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာတရူပရဇတံ၊ ရွှေငွေ
ကို၊ ဥဂ္ဂဏေယျဝါ၊ မိမိမူလည်းခံငြားအံ့။ ဥဂ္ဂဏာပေယျဝါ၊
သုတပါးကိုမူလည်း ခံစေငြားအံ့။ ဥပနိက္ခတ္တံဝါ၊ အနီးသို့
ဆောင်၍ လူ့အပ်သည်ကိုမူလည်း၊ သာဒိယေယျ၊ သာယာ
ငြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။'ရွှေငွေ၏အဖြစ်၊ 'မိမိကို ညှန်းအပ်သည်၏ အ
ဖြစ်၊ 'ခံခြင်း ခံစေခြင်း သာယာခြင်းတို့တွင် တပါးပါး၏ အ
ဖြစ်၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၁၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ နာနပ္ပကာရကံ၊ ခုတ်
လုပ်ပြီး၊ မခုတ်လုပ်သေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် အထူးထူးအပြား
ပြား များစွာသော၊ ရူပိယသံဝေဝါဟာရံ၊ ရွှေငွေကိုဖလှယ်ခြင်း
သို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။'အကြင်ဝတ္ထုကို မိမိဥစ္စာဖြင့်ဖလှယ်၏၊ ထိုဝတ္ထု၏
၎င်း၊ မိမိဥစ္စာ၏၎င်းရွှေငွေ၏အဖြစ်၊ 'ဖလှယ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဒသမ။ ၂၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ နာနပ္ပကာရကံ၊ သင်္ကန်း
စသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာအားဖြင့် များစွာသော၊ ကယဝိက္ကယံ၊
ဝယ်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘အကြင်ဝတ္ထုကို မိမိဥစ္စာဖြင့် ဖလှယ်၏၊ ထိုဝတ္ထု၏ ကပ္ပိယဝတ္ထု၏ အဖြစ်၊ ‘သီတင်းသုံးဖော် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ‘ကယဝိတ္တယသို့ ရောက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

၃။ ပတ္တဝဂ်

ပဌမ။ ၂၁။ ဒဿဟပရမံ၊ ဆယ်ရက် အပိုင်းအခြား ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ အတိရေက ပတ္တော၊ အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာပြုသော သပိတ်မှလွန်သောသပိတ်ကို၊ ဓာရေတဗ္ဗော၊ ၏။ တံ၊ ထိုဆယ်ရက်ကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ အား၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်သော သပိတ်ဟူသော ဝတ္ထုရှိသော။ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “အဟံ ခေါ် ပန ဥဒါယိ အပွေကဒါ ဣမိနာ ပတ္တေန သမတိတ္တိကမ္ပိ ဘုဉ္ဇာမိ” ဟု မဇ္ဈိမ ပဏ္ဏာသ၌ ဟောတော်မူသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား သပိတ်တော်ကား ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ ဆွမ်းတော်ဆံ့ ရုံသာတည်း၊ သမတိတ္တိကမ္ပိဘုဉ္ဇာမိကို ပကတိ ကာလကို၊ ဘိယျောဝိ ဘုဉ္ဇာမိကို ဒေသစာရီကြွတော်မူခါနီးကိုရည်၍ မိန့်တော်မူသည်၊ ရဟန်း တို့လည်း မျှလောက်ရုံသော ဆွမ်းဆံ့ ရုံသပိတ်ကို ဆောင်ကုန် ရာသည်၊ ဤအကြောင်းကို ပိဏ္ဏောလဘာရဒွါဇဝတ္ထုဖြင့် သိအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ခွက်ကွမ်းစား၊ ပြည်ကွမ်းစားကို ယူကြသည်တွင် ခွက်ကွမ်းစားသာ သင့်လျော်သကဲ့သို့ ရှိ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ဇာတ်ပမာဏနှင့်ပြည့်စုံသောသပိတ်၏ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်၊ ‘နေ့အရေအတွက် လောက်သော အဖြစ်၊ ‘ဖုတ်ခြင်း ပလိဗောဓပြတ်ခြင်း၊ ‘အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာ မပြုခြင်း၊ ‘ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂၂။ ဥိနပဉ္စဗန္ဓနေန၊ ယုတ်သော ငါးဖွဲ့ရှိသော၊ ဝါ၊ ငါးဖွဲ့မပြည့်သော၊ ပတ္တေန၊ သပိတ်ဖြင့်၊ လက္ခိတော၊

မှတ်အပ်သော၊ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဝါ၊ ဦးပဉ္စဗန္ဓနေန
ပတ္တေန-ဦးပဉ္စဗန္ဓနပတ္တောဟုတွာ၊ ယုတ်သော ငါးဖွဲ့ရှိသော
သပိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အညံ၊ တပါးသော၊ နဝံ၊ သော၊ ပတ္တံ၊ ကို၊
စေတာပေယျ၊ တောင်းငြားအံ။ ပ၊ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊
သော ပတ္တော၊ ထိုတောင်းသောသပိတ်ကို၊ ဘိက္ခုပရိသာယ၊
ရဟန်းပရိသတ်၌၊ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ စွန့်အပ်၏။ တဿဘိက္ခု
ပရိသာယ၊ ထိုရဟန်းပရိသတ်၌၊ ယောစပတ္တော၊ အကြင်သပိတ်
သည်လျှင်၊ ပတ္တပရိယန္တော၊ အယုတ်ဆုံးသပိတ်တည်း၊ သောပတ္တ
ပရိယန္တော၊ ထိုအယုတ်ဆုံး သပိတ်ကို၊ တဿဘိက္ခုနော၊
ထိုသပိတ်ကို တောင်းသော ရဟန်းအား၊ ပဒါတဗ္ဗော၊
ပေးအပ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ တေ-တယာ၊ သင်သည်၊ အယံ
ပတ္တော၊ ဤသပိတ်ကို၊ ယာဝ ဘေဒနာယ၊ ကွဲသည်တိုင်အောင်၊
ဓာရေတဗ္ဗော၊ ဆောင်ရမည်၊ ဆောင်လေ။ ဣတိဝတွာ၊ ဤသို့
ဆို၍၊ ပဒါတဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ၊ ဤသို့ဆို၍ အယုတ်ဆုံးသပိတ်ကို
ပေးခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုသပိတ်ကို တောင်းသော ရဟန်း
သပိတ်ကို စွန့်ရာ၌၊ သာမိစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ 'အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သပိတ်၏ ငါးဖွဲ့မပြည့်
ခြင်း၊' မိမိကို ညွှန်းခြင်း၊ 'အမျိုးမစပ်မဖိတ်ရာ၌ တောင်းခြင်း၊
'တောင်းသဖြင့်ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄-ပါး။

တတိယ။ ၂၃။ ယာနိခေါပနတာနိဘေသဇ္ဇောနိ၊ အကြင်ဆေး
တို့ကို၊ ဂိလာနာနံ၊ နာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့သည်၊
ပဋိသာယနိယာနိ၊ လျက်အပ်ကုန်၏။ ဣဒံ-ဣမာနိဘေသဇ္ဇောနိ၊
ဤဆေးတို့သည်၊ သေယျထာ-ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း၊
အဘယ်မျှတို့နည်း။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်၊ နဝနိတံ၊ ဆီဦး၊ တေလံ၊ ဆီ၊

မဇ၊ ပျား၊ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲ၊ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့တည်း၊ ဤမျှတို့တည်း။ တာနိ၊ ထိုဆေးတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အကပ်ခံ၍၊ သတ္တာဟပရမံ၊ ခုနစ်ရက်အတိုင်းအခြား ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ သန္နိဓိကာရကံ၊ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍၊ ပရိဘုဗ္ဗိတဗ္ဗာနိ၊ ပရိဘုတ်အပ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုခုနစ်ရက်ကို။ အတိက္ကာမယတော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်သော ဆေးဝတ္ထုရှိသော။ပ။

ဆောင်ပုဒ်

သေယျထိဒံ၊ နှစ်ပုဒ်ပြွမ်းက၊ တတ်စွမ်းသောလျောက်၊ နောက်စကားကို၊ မှတ်သားကိုင်ကာ ငင်ယူပါ။

သေယျထာနောက်၊ လိင်ဝုစ်ထောက်၍၊ ထပ်လှောက်လေပါ ကတမာ တစ်ပုဒ်တည်းလည်း ရံတစ်ခါ။

အင်္ဂါ။ ။၁-ဆေး၏ မိမိဥစ္စာအဖြစ်၊ ၂-နေ့ အရေအတွက် လောက်သောအဖြစ်၊ ၃-ဆေးဖြင့်ပြုအပ်သော ပလိမောဓပြတ်ခြင်း၊ ၄-ဦးခေါင်း သုတ်စရာ ဆီ စသည်အကျိုးငှာ မဆောက်တည်ခြင်း၊ ၅-ခုနစ်ရက်လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅-ပါး။

စတုတ္ထ။ ။၂၄၊ ဂိမ္မာနံ၊ နွေဥတုတို့၏။ မာသော၊ အဆုံးတစ်လသည်။ သေသော၊ ကြွင်းသေး၏။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ၍။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ၊ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ ရှာအပ်၏။ ဂိမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဒ္ဓမာသော၊ အဆုံးလခွဲသည်။ သေသော၊ ၎င်း၏။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ၍။ ကတွာ၊ ချုပ်ဆို၍။ နိဝါသေတဗ္ဗံ၊ ဝတ်အပ်၏။ ဂိမ္မာနံ၊တို့၏။ မာသော၊ သည်။ သေသော၊ ၎င်း၏။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ၍။ သြရေန၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှစ၍ နယုန်လပြည့်နေ့တိုင်အောင် ခုနစ်လအတွင်း၌။ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ၊ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို။

စေပရိယေသေယျ၊ အံ။ ဂိမ္မာနံ၊ တို့၏။ အစုမာသော၊ သည်။
သေသော၊ ၏။ ဣတိမနသိကတော၊ ၍။ ဩရေန၊ တန်ဆောင်း
မုန်းလပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှစ၍ နယုန်လကွယ်နေ့တိုင်အောင်
သော ခုနစ်လခွဲအတွင်း၌၊ ကတော၊ ချုပ်ဆို၍၊ စေနိဝါသေယျ၊
အကယ်၍ဝတ်အံ့၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤ၌ ဩရေနစေ၏နောက်၌ “ဘိက္ခု” ရှိသည်၊
မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘မိုးရေခံ သင်္ကန်း၏ မိမိကို ညွှန်းအပ်သည်၏
အဖြစ်၊ ‘အခါမဟုတ်သည်၌ ရှာခြင်း၊ ‘ရှာသဖြင့် ရခြင်း
(ဤကား ပရိယေသန အာပတ်၌ အင်္ဂါ ၃-ပါး။)

‘မိမိသင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ ‘ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ ‘မိုးရေခံသင်္ကန်း
၏ မိမိဥစ္စာ၏အဖြစ်၊ ‘အခါမဟုတ်သည်၌ ဝတ်ခြင်း၊ (ဤ
ကား နိဝါသနအာပတ်၌ အင်္ဂါ ၄-ပါး။)

ပဉ္စမ။ ၂၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ၊ အား၊ သာမံ၊
ကိုယ်တိုင်၊ စိဝရံ၊ ကို၊ ဒတော၊ ပေးပြီး၍၊ ကုပိတော၊ အမျက်
ထွက်သည် ဖြစ်၍၊ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည် ဖြစ်၍၊
အစ္စ္စိန္တေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း လုယက်ငြားအံ့။ အစ္စ္စိန္တာပေယျဝါ၊
သူတပါးကိုမူလည်း လုယက်စေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ဝိကပ္ပနာ လောက်သော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊
‘ကိုယ်တိုင်ပေးခြင်း၊ ‘မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ‘ပဉ္စင်းအဖြစ်၊
‘အမျက်၏ အစွမ်းဖြင့် လုခြင်း လုစေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅-ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၂၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သာမံ၊ တိုင်၊ သုတ္တံ၊ ချည်ကို၊
ဝိညာပေတော၊ တောင်း၍၊ တန္တဝါယေဟိ၊ ရက်ကန်းသည်တို့ကို၊
စိဝရံ၊ ကို၊ ဝါယာပေယျ၊ ရက်စေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ သင်္ကန်း အကျိုးငှာ တောင်းအပ်သောချည်၊
 'မိမိကို ညွှန်းသည်အဖြစ်၊' မအပ်သော ရက်ကန်းသည်ကို မအပ်
 သော တောင်းခြင်းဖြင့် ရက်စေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃-ပါး။

သတ္တမ။ ၂၇။ ဘိက္ခုပနေဝ၊ ကိသာလျှင်၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ၊ အညာ
 တကော၊ သော၊ ဂဟပတိဝါ၊ ဒါယကာသည်၎င်း၊ ဂဟပတာ
 နိဝါ၊ ဒါယိကာမသည်၎င်း၊ တန္တဝါယေဟိ၊ တို့ကို၊ စိဝရံ၊ ကို၊
 ဝါယာပေယျ၊ ရက်စေငြားအံ့။ ဟတြ၊ ထိုရက်ကန်းသည်တို့
 ရှာ၌၊ သောဘိက္ခု၊ သည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ၌၊ အပ္ပဝါရိတော၊ မဖိတ်ပဲ၊
 တန္တဝါယေ၊ ရက်ကန်းသည်တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတော၊ ရှိ၊ စိဝရေ၊ ၌၊
 ဝိကပ္ပံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ “အာဝုသော၊
 ဒါယကာတို့၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ ဣဒံစိဝရံ၊ ကို၊ မံ၊ ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ၊
 ဝိယုတိ၊ ရက်အပ်၏။ အာယတဉ္စ၊ အလျားရှည်သည်ကိုလည်း၊
 ကရေထ၊ ပြုကုန်လော့။ ဝိတ္ထတဉ္စ၊ အနံပြန့်သည်ကိုလည်း၊
 ကရေထ၊ လော့။ အပ္ပိတဉ္စ၊ တခဲနက်ထူသည်ကိုလည်း၊ ကရေ
 ထ၊ လော့။ သုဝိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာ ရက်အပ်သည်ကိုလည်း၊
 ကရေထ၊ လော့။ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာ ခင်းအပ်သည်
 ကိုလည်း၊ ကရေထ၊ လော့။ သုဝိလေခိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာ နယ်ဖြင့်
 ကန်သည်ကိုလည်း၊ ကရေထ၊ လော့။ သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ၊ ကောင်း
 စွာ တီးဖြင့် ဖီးသည်ကိုလည်း၊ ကရေထ၊ လော့။ မယဗ္ဗိ၊ ငါတို့
 သည်လည်း၊ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဒါယကာ တို့အား၊ ကိဉ္စိ မတ္တံ၊
 စိုးစဉ်းမျှသော ပေးကမ်းဖွယ်ကို၊ အပ္ပေဝနာမအနုပဒဇ္ဇေယျာမ၊
 ပေးကမ်းရကုန် ငြားအံ့လည်း မသိ”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝိကပ္ပံ၊ သို့၊
 စေအာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့လျှင်၊ သောဘိက္ခု၊ သည်၊
 ဝတော၊ ဆို၍၊ အန္တမတော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊

ပိဏ္ဏပဂါတမတ္တမ္ပိ၊ ဆွမ်းမျှလည်း ဖြစ်သော၊ ကိဉ္ဇိမတ္တံ၊ စိုးစဉ်း
မျှသော ပေးကမ်းဖွယ်ကို၊ အနုပဒဇ္ဇေယျ၊ ပေးငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ အမျိုးမစပ် မဖိတ်သောသူတို့၏ ရက်ကန်းသည်
တို့သို့ကပ်၍ အလွန်စီရင်ခြင်း၊ 'သင်္ကန်း၏မိမိကို ညှန်းသည်၏
အဖြစ်၊ 'ထိုရဟန်း၏ စကားကြောင့် ချည်ကိုပွားစေခြင်း၊
'သင်္ကန်းကိုရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၂၀။ ဒသာဟာနာဂတံ၊ ဆယ်ရက်ဖြင့် မရောက်သေး
သော၊ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ၊ သီတင်းကျွတ် လပြည့်တိုင်
အောင်သောနေ့၌၊ ဝါ၊ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ၊ သီတင်း
ကျွတ် လပြည့် နေ့ သို့၊ ဒသာဟာနာဂတံ၊ ဆယ် ရက် ဖြင့်
မရောက်သေးသော သီတင်းကျွတ်လဆန်း ငါးရက်မှစ၍ ဖြစ်
သော နေ့၌၊ ဘိက္ခုနောပနေဝ၊ ရဟန်း အား သာလျှင်၊
အစ္စေကစီဝရံ၊ အဆောတလျှင် ရှောင်တခင် လှူအပ်သော
သင်္ကန်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ အစ္စေကံ၊ အဆောတလျှင်
ရှောင်တခင်လှူအပ်သော သင်္ကန်းဟူ၍၊ မညမာနေန၊ သိသော၊
ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍၊ ယာဝစီဝရကာလသမယံ၊
သင်္ကန်းကာလ ကုန်ဆုံးသည့်တိုင်အောင်သော အခါပတ်လုံး၊
နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ တတော၊ ထိုသင်္ကန်းကာလထက်၊
ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေနိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ ထားငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ပဌမကထိန သိက္ခာပုဒ် အင်္ဂါ ၅ ပါးတွင် ကာလ
လွန်ခြင်း အင်္ဂါမျှတူး၏။

နဝမ။ ၂၉။ ဥပဝဿံ ခေါပန၊ ပုရိမဝါ ကပ်၍ နေပြီး၍
သာလျှင်၊ သာသင်္ကသမ္ပတာနိ၊ ရှံရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်
ကုန်သော၊ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ ဘေးဘယမ်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊

အာရညကောနိ၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိခေါပနတာနိ
 သေနာသနာနိ၊ အကြင်ကျောင်းတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
 တထာရူပေသု၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ သေနာသနေသု၊
 ကျောင်းတို့၌၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့
 တိုင်အောင်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဝိဟရန္တော၊ နေလိုသော၊
 ဘိက္ခု၊ သည်၊ အာကခံမာနော၊ အလိုရှိသည်ရှိသော်၊ တိဏ္ဏံ
 စိဝရာနံ၊ သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့တွင်၊ အညတရံစိဝရံ၊
 တထည်ထည်သော သင်္ကန်းကို၊ အန္တရဃရေ၊ ရွာတွင်း၌၊
 နိက္ခိပေယျ၊ ထားရာ၏။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ တေနစိဝရေန၊
 ရွာတွင်း၌ထားသောသင်္ကန်းနှင့်၊ ဝိပ္ပဝါသာယ၊ အရပ်တပါးသို့
 သွားသဖြင့် ကင်း၍နေခြင်းငှာ၊ ကောစိဒေဝပစ္စယော၊ တစုံတခု
 သာလျှင်ဖြစ်သော အကြောင်းသည်၊ သိယာစအတ္ထိ၊ ရှိငြားအံ့။
 ဆာရတ္တပရမံ၊ ခြောက်ညဉ့်အပိုင်းအခြားရှိသောကာလပတ်လုံး၊
 တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုအရပ်တပါးသို့ သွားသောရဟန်းသည်၊
 တေနစိဝရေန၊ ထိုရွာတွင်း၌ထားသော သင်္ကန်းနှင့်၊ ဝိပ္ပဝသိ
 တဗ္ဗံ၊ ကင်း၍ နေအပ်၏။ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ၊ ကို၊ အညတြ-
 ဌပေတွာ၊ ၍၊ တတော၊ ထိုခြောက်ညဉ့်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊
 စေဝိပ္ပဝသေယျ၊ အကယ်၍ အရပ်တပါး၌ ကင်း၍နေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော
 သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊ 'သမ္ပုတိ မရခြင်း၊ 'ကင်း၍နေခြင်း၊ အင်္ဂါ
 ၃-ပါး။

ဒသမ။ ၃၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ပရိဏတံ၊ သံဃာသို့
 ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ညွတ်လေပြီးသော၊ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာ
 ဖြစ်သော၊ လာဘံ၊ ရအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုကို၊

ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ သိလျက်၊ အတ္တနော၊ မိမိသို့၊ ပရိဏာမေယျ၊
ညွတ်စေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'သံဃာ၌ ညွတ်ပြီးသည်၏အဖြစ်၊ ' ထိုလာဘ်ကို
သိလျက်မိမိသို့ညွတ်စေခြင်း၊ 'ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

သုဒ္ဓပါစိတ်

နိဒါန်း။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ ဒွေနုတိ၊ ကိုးဆယ်၊ နှစ်ပါး
ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ၊ သုဒ္ဓပါစိတ်အမည်ရှိကုန်သော၊ ဣမေ
ခေါပနဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ မုသဝါဒဝဂ်

ပဌမ။ ၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏၊ သိက္ခာ
သာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ သိက္ခံ၊ ကို၊ အပ္ပစ္စက္ခာယ၊၍၊ ဒုဗ္ဗ
လျံ၊ ကို၊ အနာဝိကတ္တာ၊ ၍၊ သမ္ပဇာနမုသဝါဒေ၊ သိလျက်
ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'ချွတ်ယွင်းခြင်းသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်၊ 'ချွတ်ယွင်း
သော စိတ်ဖြင့် အကြင်အနက်ကို ဆိုလို၏၊ ထိုအနက်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်
အားသိစေခြင်းငှာ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်ဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂။ ဩမသဝါဒေ၊ နှုတ်လှန်ထိုးခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊
နား၊ နှလုံးကို ထိုးကျင့်သော စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်၊
ပါစိတ္တိယံ၊ ၍။

ဆဲရေးခြင်း ၁၀ ပါး

ဇာတိနာမဂေါတ္တ ကမ္မံ၊
သိပ္ပံ အာဗာဓ လိဂီကံ။
ကိလေသာ ပတ္တိ အက္ကောသော၊
ဒသိမောမသဝါဒကာ။

အနက်။ ။ဇာတိ၊ ယုတ်မြတ်သောအမျိုး၊ နာမ၊ယုတ်မြတ်သော အမည်၊ ဂေါတ္တ၊ ယုတ်မြတ်သောအနွယ်၊ ကမ္မံ၊ ယုတ်မြတ်သောအမှု။ သိပ္ပံ၊ ယုတ်မြတ်သောအတတ်၊ အာဗာဓ၊ယုတ်မြတ်သော အနာ၊ လိဂီကံ၊ယုတ်မြတ်သောသဏ္ဌာန် အသွင်၊ ကိလေသာ၊ ယုတ်သော ကိလေသာ၊ အာပတ္တိ၊ ယုတ်မြတ်သော အာပတ်၊ အက္ကောသော၊ယုတ်မြတ်သောဆဲရေးခြင်း၊ ဣမေဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်၊ ဩမသဝါဒကာ၊ ဩမသဝါဒမည်ကုန်၏။

အင်္ဂါ။ ။'အကြင်သူကို ဆဲရေး၏၊ ထိုသူ၏ ပဉ္စင်းအဖြစ်၊ 'သူတပါးကို မရည်ညွှန်းပဲ ဇာတ်စသည်ဖြင့် ဆဲရေးခြင်း၊ ' ဆဲရေး၏ဟုသိခြင်း၊ ' အနက်ကို ရှေးရှုခြင်း ပါဠိကို ရှေးရှုခြင်း ဆုံးမခြင်းကို ရှေးရှုခြင်း၏မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

တတိယ။ ၃။ ဘိက္ခုပေသုညေ၊ ရဟန်းတို့ကို ချောပစ်ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။'ဇာတ်နာမ်စသော ဝတ္ထုဆယ်ပါးဖြင့် သူတပါး မညွှန်းပဲ ဆဲရေးသောရဟန်း၏စကားကို ကြား၍ ရဟန်းအထံသို့ ဆောင်ခြင်း၊ 'မိမိကိုချစ်စေလိုခြင်း၊ သူတပါးကို ကွဲပြားစေလိုခြင်းတို့တွင် တပါးပါး၏ အဖြစ်၊ ' ထိုစကားကို ထိုရဟန်း၏ သိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အနုပသမ္ပန္နံ၊ လူ သာမဏေကို၊ ပဒသော၊ပုဒ်ပြိုင်၊ ဝါ၊ ပဒ၊ အနုပဒ၊ အနုက္ခရ၊

အနုဗျဉ္ဇနတို့တွင် တခုခုသော အဖို့အစု အားဖြင့်၊ ဓမ္မံ၊ ပိဋကတ် သုံးပုံပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ တရားကို၊ ဝါစေယျ၊ တပြိုင်နက် ပို့ချ ငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ ပဒါဒိဂဏနာယ၊ ပုဒ်စသော အရေအတွက်ဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဆောင်ပုဒ်

အချီအချ၊ တူပြိုင်မှ၊ ပဒမည်သည်သာ။
အသီးချီမျှ၊ တူပြိုင်ချ၊ ပဒအနုမှာ။
ရူပံအနိစ္စံ၊ သင်ရုတ်အံ့၊ ဆုံးတံရူမှာ၊ နွက္ခရာ။
ရူပံအနိစ္စံ၊ သင်အံသောခါ၊ ပညာလျင်တွေ၊
ဝေဒနာ အနိစ္စာ၊ တူစွာရုတ်မှု၊ အမှတ်ပြု၊ အနုဗျဉ္ဇနာ။
လေးပါးလုံးတွင်၊ ရုတ်တိုင်းပင်၊ ပြိုင်လျှင်သင့်သည်သာ။

အင်္ဂါ။ ။ 'လူသာမဏေ၏အဖြစ်၊ ' ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ တရားကို ပုဒ်ပြိုင်ပို့ချခြင်း၊ ' တပြိုင်နက်ဆုံးခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

၂။ ၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အနုပသမ္ပန္နေန၊ လူသာမဏေ နှင့်၊ ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့်၊ သုံးညဉ့်ထက် အလွန်၊ သဟ သေယံ၊ တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ တကွ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ ပြုအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'အလုံးစုံအမိုး အလုံးစုံအရံရှိခြင်း၊ များသော အမိုး များသော အရံရှိခြင်းကြောင့် ပါစိတ်ဝတ္ထု ဖြစ်လောက် သောကျောင်း၊ ' ထိုကျောင်း၌ လူသာမဏေနှင့်တကွ အိပ်ခြင်း၊ ' လေးရက်မြောက်၌ နေဝင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

၁၄။ ၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သဟ သေယံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပါစိတ်ဝတ္ထု လောက်သော ကျောင်း၊ ' ထို
ကျောင်း၌ မာတုဂါမနှင့်တကွအိပ်ခြင်း၊ 'နေဝင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ
၃ ပါး။

သတ္တမ။ ၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဝိညုနာ၊ သိကြားလိမ်မာ
သော၊ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန၊ လှူဖြစ်သောယောက်ျားကို၊ အညတြ-
ဝိနာ၊ ကြဉ်၍၊ မာတုဂါမဿ၊ အား၊ ဥတ္တရိမပ္ပဉ္စဝါစာဟံ၊
ငါးပုဒ်၊ ခြောက်ပုဒ်ထက်လွန်သော စကားတို့ဖြင့်၊ ဓမ္မံ၊ ပိဋ
ကတ်သုံးပုံပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ တရားကို၊ ဒေသေယျ၊ မာဂဓ
ဘာသာဖြင့် ဟောငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ တရားကို ခြောက်ပုဒ်ထက်
အလွန်ဟောခြင်း၊ 'သိကြားလိမ္မာသော မာတုဂါမ၊ 'ဣရိယာ
ပုထ်မပြောင်းခြင်း၊ 'သိကြားလိမ္မာသော ယောက်ျားမရှိခြင်း၊
'ပြဿနာကို ဖြေခြင်း၏ မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အနုပသမ္ပန္နဿ၊ လူသာမ
ဏေအား၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ ကို၊ ဝါ၊ ကို၊ အာရောစေယျ၊ အံ့။
ဘူတသ္မိံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ရှိသော်၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ ထင်ရှားရှိခြင်း၊ 'လူသာ
မဏေအား ကြားခြင်း၊ 'ထိုဓမ္မ၌ သိခြင်း၊ 'သူတပါးကိုမရည်
ညွှန်းခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

နဝမ။ ၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယံ၊ အပ
လောကနကံဖြင့် သမုတ်ခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊
ဘိက္ခုဿ၊ ၏၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ ရုန့်ရင်းသော၊ အာပတ္တိံ၊ သံဃာဒိသိသ်
အာပတ်ကို၊ အနုပသမ္ပန္နဿ၊ အား၊ အာရောစေယျ၊ အံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ရဟန်း၏ ဝတ္ထုနှင့်တကွသော သံဃာဒိသိသ်၊
'လူသာမဏေအားကြားခြင်း၊ 'သမ္ပုတိမရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒသမ။ ၁၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သညံ၊ ပထဝီ၊ မြေစစ်ဖြစ်
သော ဇာတပထဝီကို၊ ခဏေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း တူးငြားအံ့။
ခဏာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း တူးစေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'မြေစစ်၊' မြေစစ်ဟူသော အမှတ်ရှိခြင်း၊ 'တူးခြင်း၊
တူးစေခြင်းတို့တွင် တပါးပါး၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

၂။ ဘူတဂါမဝဂ်

ပဌမ။ ၁၁။ ဘူတဂါမပါတဗျတာယ၊ ကြီးပွားဆဲ၊ ကြီးပွား
ပြီးသော မြက်သစ်ပင် အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်၊
ပါမိတ္တိယံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပါတိမောက္ခဂဏ္ဌိ ဆရာကား တဗျပစ္စည်းကို
ဘောအနက်၌ စီရင်၏၊ သဒ္ဓနီတိ ဆရာမြတ်ကား ဘော၊ ကံ၊
ကတ္တား အနက်၌ စီရင်၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဘူတဂါမ၊' ဘူတဂါမဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ 'ဖျက်
ခြင်း၊ ဖျက်စေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၁၂။ အညဝါဒကေ၊ မေးအပ်သည်မှ တပါးသော
စကားကိုဆိုခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အဖျင်းဖျင်း ဆိုခြင်းကြောင့်၊
ပါမိတ္တိယံ၊ ၏။ ငိဟေသကေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် သံဃာကို
ညှင်းဆဲခြင်းကြောင့်၊ ပါမိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဓမ္မကံဖြင့် အညဝါဒကဝိဟေသကကံသို့ တင်
ခြင်း၊' အာပတ်ဖြင့်၎င်း၊ ဝတ္တုဖြင့်၎င်း စိစစ်ခြင်း၊ 'ဖုံးလွှမ်းလို
သဖြင့် အဖျင်းဖျင်းပြုခြင်း၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၁၃။ ဥဇ္ဈာပနကေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ပါမိတ္တိယံ၊
၏၊ ဝိယျာနကေ၊ ရှုတ်ချခြင်းကြောင့်၊ ပါမိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ဓမ္မကံဖြင့် သမုတ်အပ်သည် အဖြစ်၊ 'ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ 'အဂတိသို့လိုက်ခြင်းမရှိခြင်း၊ 'ထိုသူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိခြင်း၊ 'အကြင်သူ၏ အထံ၌ဆို၏၊ ထိုသူ၏ ပဉ္စင်းအဖြစ်၊ 'ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်း၊ အင်္ဂါ ၆ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၁၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ မဉ္ဇူဝါ၊ ညောင်စောင်းကို၎င်း၊ ပိဋ္ဌံဝါ၊ အင်း ပျဉ်ကို၎င်း၊ ဘိသိဝါ၊ ဘုံလျှိုကို၎င်း၊ ကောဇ္ဇံဝါ၊ ခတ်အ ခင်းကို၎င်း၊ အဇ္ဈောကာသေ၊ ဟင်းလင်းအပြင် လွင်တီးခေါင် အရပ်၌၊ သန္တရိတွာဝါ၊ မိမိခင်း၍၎င်း၊ သန္တရာပေတွာဝါ၊ သူတပါးကို ခင်းစေ၍၎င်း၊ တံ၊ ထိုညောင်စောင်းစသည်ကို၊ ပက္က မန္တော၊ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသည်ရှိသော်၊ နေဝဥဒ္ဓရေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း မသိမှီးငြားအံ့။ နဥဒ္ဓရာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူ လည်း မသိမှီးစေငြားအံ့။ အနာပုစ္ဆံဝါ၊ မပန်ကြားမူ၍လည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ညောင်စောင်း စသည်၏ သံဃိက၏ အဖြစ်၊ 'အဇ္ဈောကာသ၌ ခင်းခြင်း၊ ခင်းစေခြင်း၊ 'နှိပ်စက်ခြင်းမရှိခြင်း၊ 'ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ 'ဝဲကွက်ခြင်းမရှိဖဲခြင်း၊ 'ခဲတကျကိုလွန် ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၆ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၁၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သံဃိကေ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေ ဌ၊ သေယံ၊ အိပ်ရာနေရာကို၊ သန္တရိတွာ ဝါ၊ ၍၎င်း၊ သန္တရာပေတွာဝါ၊ ၍၎င်း၊ တံ၊ ထိုအိပ်ရာ နေရာ ကို၊ ပက္ကမန္တော၊ သော်၊ နေဝဥဒ္ဓရေယျ၊ အံ့။ နဥဒ္ဓရာပေယျ၊ အံ့။ အနာပုစ္ဆံဝါ၊ ၍လည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ဘုံလျှိုစသောအိပ်ရာ ဆယ်ပါး၊ 'ထိုအိပ်ရာ၏ သံဃာ့ဥစ္စာ၊ 'သံဃိကကျောင်း၌ ခင်းခြင်း၊ ခင်းစေခြင်း၊

‘နှိပ်စက်ခြင်းမရှိခြင်း၊ ‘ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ ‘ဇွဲကွက်ခြင်းမရှိ
ဖဲခြင်း၊ ‘ဥပစာရသိမ်ကိုလွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၇ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၁၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည၊ သံဃိကော၊ သော၊ ဝိဟာ
ရော၊ ဌ၊ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ သီတင်းကြီး၊ သူနာ၊ သံဃာပေးသော
သူဟုသိလျက်၊ ပုဗ္ဗပဂတံ၊ ရှေးဦးစွာ ကပ်လင့်သော၊ ဘိက္ခု၊
ကို၊ အနုပခဇ္ဇ၊ တိုးဝှေ့၍၊ သေယံ၊ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊
ပြုငြားအံ့။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား၊ သမ္မာဓော၊ ကျဉ်း
မြောင်းခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သော၊ ထိုရဟန်း
သည်၊ ပက္ကမိဿတိ၊ ဖဲလတ္တံ့။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍၊ တေဒေဝ၊
ထိုကျဉ်းမြောင်း၍ ဖဲစေလိုခြင်းကိုသာလျှင်၊ ပစ္စယံကရိတွာ၊ အ
ကြောင်းပြု၍၊ အနညံ၊ အကြောင်းတပါးမရှိပဲ၊ သေယံ၊ ကို၊
ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘သံဃိကကျောင်း၊ ‘မထစေအပ်သောသူဟုသိ
ခြင်း၊ ‘ကျဉ်းမြောင်းစေလိုခြင်း၊ ‘အနီး၌ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊
အင်္ဂါ ၄ ပါး။

သတ္တမ။ ၁၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ ကုပိတော၊
၍၊ အနတ္တမနော၊ ၍၊ သံဃိကာ၊ သော၊ ဝိဟာရာ၊ မှ၊ နိက္ကဓု
ယျဝါ၊ မိမိမူလည်း နှင်ထုတ်ငြားအံ့။ နိက္ကဓုပေယျဝါ၊ သူ
တပါးကိုမူလည်း နှင်ထုတ်စေငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘သံဃိကကျောင်း၊ ‘ပဉ္စင်း၏ ဘဏ္ဍနကာရက
စသော အဖြစ်မှ ကင်းခြင်း၊ ‘အမျက်ဖြင့် ထုတ်ခြင်၊ ထုတ်စေ
ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၁၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည၊ သံဃိကော၊ သော၊ ဝိဟာ
ရော၊ ဌ၊ ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာ၊ အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်မခင်း၍

ဟင်းဟင်းအပြင်ရှိသော ဟုဋီ၌၊ ဝါ၊ ဝေဟာသကုဋိယာ၊
ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋီ၏၊ ဥပရိ၊ အထက်ဘုံ
ယက်မဆင့်သား၏ အထက်၌၊ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော၊ အာဟတ္ထ
ပါဒကံ၊ အပေါင်၌ အခြေတပ်သော၊ မဉ္ဇူဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပိဌံဝါ၊
ကို၎င်း၊ အဘိနိဿိဒေယျဝါ၊ ဖိ၍မူလည်း ထိုင်ငြားအံ့။ အဘိ
နိပဇ္ဇေယျဝါ၊ ဖိ၍မူလည်း အိပ်ငြားအံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤ၌ “သဟသာ” ရှိသည်၊ မလိုဟူ၏။

ဝေဟာသကုဋီ။ ။ “ဝေဟာသကုဋီ” ဟူသည်ကား ဘုံနှစ်
ဆင့်ရှိသော ကျောင်း၌ ဒုတိယဘုံတွင် ယက်မလျှို၍ ဆင့်သား
ခံပြီးလျှင် ပျဉ်ကြမ်းမခင်းမစီပဲ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တင်၍
သာ သုံးဆောင်သော ကုဋီတည်း။ ဘုံသုံးဆင့်ရှိရာ၌လည်းနည်း
တူပင်၊ ထိုဘုံဆင့်လည်း အမြင့်အားဖြင့် မဇ္ဈိမပုရိသ၏ဦးခေါင်း
မထိအောင် မြင့်သည်ကို လိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ “ဥပရိ
ဝေဟာသ ကုဋိယာတိ ဥပရိအစ္ဆန္နတလာယ ဒွိဘူမိကကုဋိယာ
ဝါ တိဘူမိကကုဋိယာ ဝါ၊ ပဒဘာဇနေ ပန ဣမ အဓိပ္ပေတံ
ကုဋိံ ဒဿေတုံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ အသိသဃန္ဓာတိ ဝုတ္တာ”
ဟု မိန့်အပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။ သံဃိကကျောင်း၊ ဦးခေါင်းမထိသော ဝေဟာ
သကုဋီ။ ‘အောက်၌သုံးဆောင်ကောင်းခြင်း၊ ‘စရွေး၌ကလန့်
မနှက်သော အပေါင်၌ အခြေစွပ်သော ညောင်စောင်း အင်း
ပျဉ်၌ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

နဝမ။ ၁၉။ မဟလ္လကံ၊ သော၊ ဝိဟာရံ၊ ကို၊ ကာရယမာ
နေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ယာဝဒ္ဓါရကောသာ၊
တံခါးပေါင်၏ နှစ်တောင့်ထွာ အရပ်တိုင်အောင်၊ အဂ္ဂဋ္ဌဌ
ပနာယ၊ တံခါးပေါင်နှင့်တကွ တံခါးအိမ်ကို မြဲမြံစွာ ထား

ခြင်းငှာ၊ အာလောကသန္နိပရိကမ္မာယ၊ အထက်လေသာ
ပြုတင်းကို အပြေအပြစ် ပြုခြင်းငှာ၊ ပုနပျုနံ၊ အထပ်ထပ်၊
လေပေတဗ္ဗော၊ လိမ်းကျံ အပ်၏။ ဆဒနဿ၊ အမိုး၏၊ ဒုတ္တိပရိ
ယာယံ၊ နှစ်စဉ်၊ သုံးစဉ်မိုးခြင်းကို၊ အပ္ပဟရိတေ၊ စိမ်းသော
ကောက်ပဲ မရှိရာ၌၊ ဌိတေန၊ ရပ်သဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ စီရင်
အပ်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်စဉ်၊ သုံးစဉ်အမိုးထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊
အပ္ပဟရိတေ၊ စိမ်းသောကောက်ပဲမရှိရာ၌၊ ဌိတော၊ ရပ်လျက်၊
စေအဓိဋ္ဌဟေယျ၊ အကယ်၍ စီရင်ငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ကြီးသောကျောင်း၊' မိမိနေရာ၏အဖြစ်၊ 'အလွန်
စီရင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

သမ။ ၂၀။ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊
သိလျက်၊ သပ္ပါဏကံ-သပ္ပါဏကေန၊ ပိုးရွှံ့သော၊ ဥဒကံ
ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်၊ တိဏံ ဝါ၊ မြက်ကို၎င်း၊ မတ္တိကံ ဝါ၊ မြေကို၎င်း၊
သိဉ္ဇေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်း သွန်ငြားအံ့။ သိဉ္ဇာပေယျ ဝါ၊ သူ့ကို
မူလည်း သွန်စေငြားအံ့။ တဿ၊ ပ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၎င်း၊ ဝါ၊ သပ္ပါဏကံ၊
သော၊ ဥဒကံ၊ ကို၊ တိဏံ ဝါ၊ မြက်၌၎င်း၊ မတ္တိကံ ဝါ၊ မြေ၌၎င်း၊ ပ၊
ဝါ၊ ဥဒကံ၊ ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ၍၊ ဗဟိ၊ ၌၊ သိဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ တမ္ပိစ
ဥဒကေ၊ ထိုရေ၌လည်း၊ တိဏံ ဝါ၊ ကို၎င်း၊ မတ္တိကံ ဝါ၊ ကို၎င်း၊
အာဟရိတွာ၊ ၍၊ ပက္ခိပေယျ၊ အံ့။ ပ။

မှတ်သားဖွယ်

သပ္ပါဏကံ သပ္ပါဏကေန၊ တိဏံ သိဉ္ဇေယျ ဝါ ပန။
သပ္ပါဏကံ ဂဟေတွာန၊ တိဏမ္ပိ သိဉ္ဇေယေယျ ဝါ။
သပ္ပါဏကံ ဂဟေတွာန၊ ဗဟိ သိဉ္ဇေယျ တမ္ပိ စ။
တိဏာဒိ ဝါဟရိတွာန၊ ပက္ခိပေယျာတိ ယောဇနာ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ရေ၏ ပိုးရှိသော အဖြစ်၊ 'သွန်သဖြင့် ပိုးသေ
လတ္တံ့ ဟု သိခြင်း၊ 'ထိုပိုးရှိသောရေ၊ 'ထိုသို့သဘောရှိသောရေ
ကို ဝဓကစေတနာနှင့် ကင်း၍ တစုံတခု ပြုဖွယ်ဖြင့် မြက်စသည်
ကို သွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

၃။ ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်

ပဌမ။ ၂၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အသမ္ပတော၊ သမ္ပတိ
မရပဲ၊ ဘိက္ခုနိယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို၊ ဩဝဒေယျ၊ ဂရုဓမ်
ရှစ်ပါးဖြင့် ဆုံးမငြားအံ့။ ပ။

သီလံ သုတဉ္စ သွာဂတံ၊ ဝါစောဝိယော ပဋိဗလော။
နဇ္ဈာပဇ္ဇော ဝိသာမိကော၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကမ္ပိမေ။

အနက်။ ။ သီလံ၊ သီလရှိခြင်း၊ သုတဉ္စ၊ အကြားအမြင်များ
ခြင်း၊ သွာဂတံ၊ ဝိသင်းနှင့်တကွ နှစ်ပါးသော မာတိကာ နှုတ်၌
လာခြင်း၊ ဝါစော၊ ကောင်းသောစကားရှိခြင်း၊ ဝိယော၊ များ
သောအားဖြင့် ဘိက္ခုနိမတို့ ချစ်ခြင်း၊ ပဋိဗလော၊ ဘိက္ခုနိမ
တို့အား ဆုံးမခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ နဇ္ဈာပဇ္ဇော၊ လူဖြစ်သော
အခါ ဘိက္ခုနိမတို့၌ ကာယသံသဂ္ဂသို့၊ သိက္ခမာန်သာမဏေမတို့
၌ မေထုန်သံဝါသသို့ မရောက်ဘူးခြင်း၊ ဝိသာမိကော၊ ဝါ
နှစ်ဆယ်၊ ဝါနှစ်ဆယ်ထက် အလွန်ရှိခြင်း၊ ဣမေ၊ ဤရှစ်ပါးတို့
သည်၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကင်္ဂါ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္ပတိရ
ခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။

ဂရုဓမ် ဂ-ပါး

ဝဿသတမဘိက္ခုကံ၊ ပစ္စာသိသာ ပဝါရဏာ။
မာနတ္ထုပသမ္ပဒေသာ၊ နက္ကောသော ဩဝဇော ဂရူ။

အနက်။ ။ဝဿသတံ၊ ဝါတရာရသော ဘိက္ခုနီမသည် ထို
နေ့ ပဉ္စင်းခံသော ရဟန်းကို ရှိခိုးရခြင်း၊ အဘိက္ခုကံ၊ ဘိက္ခုနီမ
သည် ရဟန်းမနီးသော ကျောင်း၌ ဝါမဆိုရခြင်း၊ ပစ္စာသီသာ၊
လခွဲတိုင်း ရဟန်းသံဃာမှ ဥပုသ်မေးခြင်း၊ ဆုံးမခြင်းငှာ ကပ်
ခြင်းတရားနှစ်ပါးကို တောင့်တရခြင်း၊ ပဝါရဏာ၊ ဝါကျွတ်ပြီး
ခါ သံဃာနှစ်ပါး၌ ဆုံးပါးသောအကြောင်းဖြင့် ဖိတ်ရခြင်း၊
မာနတ္ထ၊ သံဃာဒိသိသ်သို့ ရောက်သောအခါ သံဃာ နှစ်ပါး၌
ပက္ခမာနတ်ကျင့်ရခြင်း၊ ဥပသမ္ပဒေသာ၊ ၂ နှစ်ပတ်လုံးခြောက်
ပါးသောတရားတို့၌ ကျင့်အပ်ပြီးသောသိက္ခာရှိသောသိက္ခမာန
အား နှစ်ပါးသော သံဃာ၌ပဉ္စင်းခံခြင်းကိုရှာရခြင်း၊ နက္ကော
သော၊ တစုံတခုသောအကြောင်းဖြင့် ရဟန်းကို မဆဲရေးရခြင်း၊
ဩဝဇ္ဇော၊ ဘိက္ခုနီတို့အား ဘိက္ခုတို့၌ ဆိုခြင်း၏ အကြောင်း
ကို မြစ်ခြင်း၊ ဘိက္ခုတို့အား ဘိက္ခုနီတို့၌ ဆိုခြင်း၏အကြောင်း
ကို မမြစ်ခြင်း၊ ဣမေ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်၊ ဂရူ၊ ဂရုဓမ်မည်
ကုန်၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'သမ္ပုတိမရခြင်း၊ 'ဘိက္ခုနီမ၏ ပြည့်စုံသော
ပဉ္စင်း၏အပြစ်၊ ' ဆုံးမခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် အဋ္ဌဂရုဓမ်ကို ဟော
ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂၂။သမ္ပတော၊ သမ္ပုတိရသော၊ ဘိက္ခုပိ၊ သည်
လည်း၊ သူရိယေ၊ နေသည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ၊ ဝင်သည် ရှိသော်၊
ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို၊ စေဩဝဒေယျ၊ အံ။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'နေဝင်ခြင်း၊ 'ပြည့်စုံသောပဉ္စင်းဖြစ်ခြင်း၊ ' ဆုံးမ
ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၂၃။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သမယာ၊ အခါကို၊
အညတြုပ္ပပေတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခုနုပဿယံ၊ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့၊
ဥပသကမိတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို၊ ဩဝဒေယျ၊ အံ။

တဿ၊ ပ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ သွား
၍ ဆုံးမရာ၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ သမယော၊ တည်း။
ဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဂိလာနာ၊ နာသည်၊ ဟောတိ၊ ဧ။ အယံ၊
ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့ ကျောင်းသို့
သွား၍ ဆုံးမရာ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ကပ်ခြင်း၊ ' ပြည့်စုံသော
ပဉ္စင်းအဖြစ်၊ ' အခါမရှိခြင်း၊ ' ဂရုဓံဖြင့် ဆုံးမခြင်း၊ အင်္ဂါ
၄ ပါး။

တုတ္ထ။ ၂၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အာမိသဟေတု၊ သင်္ကန်း
စသော အာမိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ထေရာ၊ ထေရ်
ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို၊ ဩဝ
ဒန္တိ၊ ဆုံးမကုန်၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ' တရားသဖြင့်သမ္မုတိကိုရခြင်း၊
' အာမိသကိုဇ်သောစိတ် မရှိခြင်း၊ ' ကျေးဇူးမဲ့ကိုလို၍ ဤသို့
ဆိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၂၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတိကာယ၊ သော၊
ဘိက္ခုနီယာ၊ ရဟန်းမအား၊ ပါရိဝတ္တကာ၊ ဖလှယ်ကြသည်ကို၊
အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ဒဒေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'အင်္ဂါကို စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ သိ
အပ်၏။

ဆဌ။ ၂၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတိကာယ၊ သော၊
ဘိက္ခုနီယာ၊ ဧ။ စီဝရံ၊ ကို၊ သိဗ္ဗေယျဝါ၊ မိမိမူလည်းချုပ်အံ့။
သိဗ္ဗာပေယျဝါ၊ သူ့ကိုမူလည်း ချုပ်စေငြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'အမျိုးမစပ်သော ဘိက္ခုနီမ၏ ဥစ္စာ အဖြစ်၊
ဝတ်ရုံလောက်သည်၏အဖြစ်၊ ' ချုပ်ခြင်း၊ ချုပ်စေခြင်း၊
အင်္ဂါ ၃ ပါး။

သတ္တမ။ ၂၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သမယော၊ ကို၊ အညတြ
ဌပေတွာ၊ ရှိ၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင်
ညီညွတ်၍၊ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ တကြောင်းတည်းသော အခွန်ရည်
သောခရီးသို့၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း အခွန်ရည်သော ခရီးသို့၊
ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ သွားဌားအံ့။ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဂါမန္တရံပိ၊
ရွာတပါးသို့လည်း၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမနှင့်
တိုင်ပင်၍ ခရီးသွားရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊ တည်း၊
မဂ္ဂေါ၊ ခရီးသည်၊ သတ္တဂမနီယော၊ ကုန်သည်နှင့်တကွ သွား
အပ်သည်၊ သာသကံသမ္ပတော၊ ရွံ့ရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်
သည်။ သပ္ပဋ္ဌိဘယော၊ ဘေးဘယမ်းနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ ဟော
တိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၊ ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ 'နှစ်ဦးတိုင်ပင်၍ ခရီးသွားခြင်း၊ 'ကာလမချွတ်
ယွင်းခြင်း၊ ' အခါမရှိခြင်း၊ ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ ' ရွာတပါးသို့
သက်ခြင်း၊ ' ယူဇနာခွဲကိုလွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၂၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ တိရိယံ တရဏာယ၊
ဖီလာကူးခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ နှင့်၊
သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ သံဝိဓာယ၊ ရှိ၊ ဥဒ္ဓဂါမိနိံ ဝါ၊ အောက်အကြေသို့
စုန်သွားသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကေနာဝံ၊ တစင်းတည်းသော
လှေကို၊ အဘိရဟေယျ၊ စီးဌားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ရှေးသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

နဝမ။ ၂၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ပုရေ၊ ဘိက္ခုနီမ စီရင်
သည်မှ ရှေး၌၊ ဂိဟိသမာရမ္ဘာ၊ လူတို့စီရင်ခြင် ကို၊ အညတြ-

ဌပေတွာ၊ ဤ၊ ဘိက္ခုနီပရိပါစိတံ၊ ဘိက္ခုနီမသည် စီရင်အပ်
သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို၊ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ လျက်၊ ဘုဉ္ဇေယျ၊
စားငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဘိက္ခုနီမ စီရင်ခြင်း၊ ' စီရင်သည်ကို သိခြင်း၊
' လူတို့မစီရင်ခြင်း၊ ' ဩဒနစသည်တို့တွင် တပါးပါး၊ ' ထိုကို
မျှခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒသမ။ ၃၀။ ဧကော၊ သော၊ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဧကော
ယ၊ သော၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ နှင့်၊ သိဒ္ဓိံ၊ တက္ခ၊ ရဟော၊ ဆိတ်
လ်ရာ၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

အမှာ။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကား ဒုတိယအနိယတနှင့်၎င်း၊ အ
ထက် ဥပနန်၏ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်နှင့်၎င်း တူသော အပိုင်း အ
ခြားရှိ၏။

၄။ ဘောဇနဝဂ်

ပဌမ။ ၃၁။ အဂီလာနေန၊ မနာ မဖျားသော၊ ဘိက္ခုနာ၊
သည်၊ ဧကော၊ တကြိမ်၊ အာဝသထပိဏ္ဏော၊ ဧည့်သည်တို့
တည်းခိုရာ စရပ်၌ထားသောဆွမ်းကို၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ စားအပ်၏။
တတော၊ ထိုတကြိမ်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'အာဝသထပိဏ္ဏ၏ အဖြစ်၊ ' အဂီလာန အဖြစ်၊
' နေ့တိုင်းနေ၍ စားခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၃၂။ သမယာ၊ ခုနစ်ပါးသော အခါကို၊ အညတြ
ဌပေတွာ၊ ဤ၊ ဂဏဘောဇန၊ ဂဏဘောဇဉ်ကို စားခြင်း
ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို စား
ရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊ တည်း၊ 'ဂီလာနသမယော၊ နာ

သောအခါ၊ ၊ စီဝရဒါနသမယော၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၊
‘ စီဝရကာရ သမယော၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၊ ‘ အဒ္ဓါန
ဂမနသမယော၊ အဓုန့်ရှည်သောခရီးသို့ သွားသော အခါ၊
‘ နာဝါဘိရဟနသမယော၊ လှေစီးသောအခါ၊ ‘ မဟာသမ
ယော၊ များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း စည်းဝေးသောအခါ၊
‘ သမဏဘတ္တသမယော၊ ရဟန်းတို့ဆွမ်းလှူသော အခါ၊ အယံ၊
ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို စားရာ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ ‘လေးပါးထက် အလွန်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့အား
ထမင်းဖြင့်ဖိတ်သော ဂဏဘောဇဉ်၏အဖြစ်၊ ‘ အခါမရှိခြင်း၊
‘ မျှီခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၃၃။ သမယာ၊ ကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ပရမ္ပ
ရဘောဇနေ၊ ရှေးပိတ်သောသူ၏ ဆွမ်းကို မစား၊ တပါးပါး
သော သူ၏ဆွမ်းကို စားခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထ၊ ထို
ပရမ္ပရဘောဇဉ်ကို စားရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊ တည်း။
ဂိလာနသမယော၊ ခါ၊ စီဝရဒါနသမယော၊ ခါ၊ စီဝရကာ
ရ သမယော၊ ခါ၊ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၊ သမယော၊ တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “စီဝရကာလ” ဟု ရှိရာ၌ “ရ” ကို “လ” ပြု
သည်။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ ပရမ္ပရ ဘောဇဉ်၏ အဖြစ်၊ ‘ အခါမရှိခြင်း၊
‘ မျှီခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တုတ္ထ။ ၃၄။ ကုလံ၊ ဒါယကာအိမ်သို့၊ ဥပဂတံ၊ ကပ်သော၊
ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းကိုသာလျှင်၊ ပူဝေဟိဝါ၊ လက်ဆောင်
အကျိုးငှါ စီရင်အပ်သော မှုတို့ဖြင့်၎င်း၊ မန္တေဟိဝါ၊ ရိက္ခာ
အကျိုးငှါ စီရင်အပ်သော မှုကြွက်ကျစ်တို့ဖြင့်၎င်း၊ အဘိဟဋ္ဌု-

ဂဏှိတုံ၊ ငှါ၊ ဝါ၊ အဘိဟဋ္ဌု-အဘိဟရိတွာ၊ ရှိ၊ ပဝါရေယျ
အံ။ အာကခံမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ဒုတ္တိပတ္တပူရာ၊
နှစ်သပိတ်၊ သုံးသပိတ်ပြည့်သော မှုတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ခံ
အပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်သပိတ်၊ သုံးသပိတ်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊
လွန်၊ စေပဋိဂ္ဂဟေယျ၊ အံ။ တဿ၊ ပ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ဒုတ္တိ
ပတ္တပူရေ၊ နှစ်သပိတ်၊ သုံးသပိတ်ပြည့်သော မှုတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေ
တွာ၊ ရှိ၊ တတော၊ ထိုခံရာအရပ်မှ၊ နိဟရိတွာ၊ ဆောင်၍၊
ဘိက္ခုဟိ၊ ကိုနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ က၊ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ ဝေဖန်အပ်၏။
အယံ၊ ဤသို့ဝေဖန်ခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်သပိတ်၊ သုံးသပိတ်
ပြည့်သော မှုကိုခံရာ၌၊ သာမိစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ လက်ဆောင် ရိက္ခာ အလို၊ ငှါ စီရင်အပ်သော
ပူဝမန္တ၏အဖြစ်။ ၊ လက်ဆောင်ရိက္ခာမှ အကြွင်းမဟုတ်၊ သွား
ခြင်း၏ မငြိမ်းခြင်း၊ ၊ အမျိုးမစပ်ခြင်း၊ ၊ အလွန်ခံခြင်း၊ အင်္ဂါ
၅ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၃၅။ ဘုတ္တာဝီ၊ ဆွမ်းစားစဉ်၊ ပဝါရိတော၊ တန်ပြီဟု
မြစ်မိသော၊ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အနုတိရိတ္တံ၊ အတိရိတ်
ဝိနည်းကံ မပြုသော၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ခဲဖွယ်ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံ
ဝါ၊ ဘောဇဉ်ကို၎င်း၊ ခါဒေယျဝါ၊ ခဲမူလည်းခဲငြားအံ။ ဘုဉ္ဇေ
ယျဝါ၊ စားမူလည်းစားငြားအံ။ ပ။

ပဝါရိတ် အင်္ဂါ ၅ ပါး

အသနံ ဘောဇနံ ဟတ္ထ၊
ပါသေ ဌိတောဘိဟရတိ။
ပညာယတိ ပဋိက္ခေပေါ၊
ပဉ္စင်္ဂေဝံ ပဝါရဏာ။

အနက်။ ။အသနံ၊ ဘောဇဉ် ငါးပါးတွင် တပါးပါးကို စားခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဘောဇနံ၊ ပဝါရဏာ လောကံသော ဘောဇဉ်သည်၊ ပညာယတိ၊ ၏။ ဟတ္ထပါသေ၊ နှစ်ထောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်တွင်း၌၊ ဌိတော၊ ဘောဇဉ်ကို ယူ၍ အကပ်ခံအံ့ဟု ရပ်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ၏။ အဘိဟရတိ၊ ကိုယ်ဖြင့် ရွှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ၏။ ပဋိက္ခေပေ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်ဖြင့် ပယ်ခြင်း မြစ်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့၊ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရိတ်သင့်ခြင်းသည်၊ ပဉ္စင်္ဂါ၊ အင်္ဂါငါးပါး ရှိ၏။

ဆောင်ပုဒ်

ကံနှင့်ကတ္တား၊ နှစ်ပါးလုံးပင်၊ အာချာတ်သွင်၊
ထင်၏မှတ်လေမင်း။
ကံမိမှာမိ၊ ဝိဇ္ဇတိ၊ သတိကတ္တားသွင်း။
ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ “အဘိဟရတိ” ဟူသော အာ
ချာတ်သည် ကတ္တားပဋ္ဌာနဖြစ်၏။
ဆောင်။ ။ ‘စားခြင်း’ ဘောဇဉ်၊ ‘နီးတွင်ရပ်ခြင်း’၊
‘ဆောင်လျှင်း’ မြစ်ပယ်၊ အင်ငါးသွယ်၊ သင့်ဖွယ် ပဝါရိတ်။
ဤအင်္ဂါ ငါးပါးညီ၍ ပဝါရိတ်သင့်သော် ဣရိယာပုထ် ပျက်
ပြီးသော နောက်၌ စားလိုသည်ရှိသော် ဝိနည်းမိရ်အထံ၌ အ
တိရိတ် ဝိနည်းကံပြု၍ စားအပ်၏။ ထိုအတိရိတ်၏ အင်္ဂါကား
ခုနစ်ပါးတည်း။

အတိရိတ် အင်္ဂါ ၇ ပါး

ကပ္ပိယံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊
ဥစ္စာရိတံ ဟတ္ထပါသေ။
ဘုတ္တာဝိနာနုဋ္ဌိတေန၊
အလမေတန္တိ သတ္တဓာ။

အနက်။ ။ကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိပြီးသော သစ်သီးစသည်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၊ အပ်သောအသားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်ခံပြီးသော ဝတ္ထုကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ဥစ္စာရိတံ၊ အတိရိတ်ပြုခြင်းငှာလာသောရဟန်းသည် သဝိတ်ခွက်ကို ဝိနည်းမိရ်သို့ ချီရွှေ့သည်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ဟတ္ထပါဿေ၊ ဝိနည်းမိရ်၏ဟတ္ထပါသ်၌၊ ဌိတံကတံ၊ တည်သောဝတ္ထုကိုအတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ဘုတ္တာဝိနာ၊ ပဝါရိတ်လောက်သော ဘောဇဉ်ကို ဝိနည်းမိရ်စား၍ပြုခြင်း၎င်း၊ အနုဋ္ဌိတေန၊ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် နေရာမှမထပဲ တပါးရဟန်း၏ ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို၊ အလံ၊ ငါတန်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုခြင်း၎င်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ အတိရိတ္တံ၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုခြင်းသည်၊ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် ကပ္ပိအပ်သော သစ်သီးစသည်ကို ကပ္ပိခြင်းစသည်ကိုပြု၍ ဝိနည်းမိရ်သို့ ကပ်၍ “အတိရိတ္တံ ကရောထ ဘန္တေ” ဟုဆိုအပ်၏။ ဝိနည်းမိရ်သည် ထိုသဝိတ်ကို ဆွမ်းတလုံး အမဲတမျှင်မျှကိုမူလည်း စားပြီးလျှင် “အလမေတံ သဗ္ဗံ” ဟုဆို၍ ထိုရဟန်းအား ပေးအပ်၏။ သူနာ၏ ဥစ္စာ သူနာ၏အကြွင်းဖြစ်မှုကား အတိရိတ်မပြုပဲပင် အပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။ ပဝါရိတ်သင့်ခြင်း၊ ၊ အာမိသ၏အတိရိတ် မပြုခြင်း၊ ၊ ကာလ၌မျှခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၃၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘုတ္တာဝိ၊ စဉ်၊ ပဝါရိတံ၊ တန်ပြီဟုမြစ်သော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ လျက်၊ အာသာဒနာပေက္ခော၊ အရှိန်အစော်မရှိခြင်းကို ငဲ့သည် ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ ဟန္တု၊ တိုက်တွန်း၏၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ၊ ခါဒဝါ၊

ခဲမူလည်းခဲလော့၊ ဘုဉ္ဇဝါ၊ စားမူလည်းစားလော့၊ ဣတိ၊ သို့၊
အနုတိရိတ္တေန၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုသော၊ ခါဒနီယေနဝါ၊
ဖြင့်၎င်း၊ ယောဇနီယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း၊ အဘိဟဋ္ဌု-ဂဏှိတုံ၊
ငါ၊ ဝါ၊ အဘိဟဋ္ဌု-အဘိဟရိတော၊ ရှိ၊ ပဝါရေယျ၊ ဖိတ်
ငြားအံ။ ဘုတ္တသ္မိံ၊ ဖိတ်အပ်သောရဟန်းစားသည်ရှိသော်၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပဝါရိတ်သင့်ခြင်း၊ 'သင့်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊
'အာသာဒနကိုဇ်ခြင်း၊ 'အနုတိရိတ္တ ဘောဇဉ်ကို ဆောင်၍
ဖိတ်ခြင်း၊ 'စား၍ပြီးဆုံးခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

သတ္တမ။ ၃၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသော
အခါ၌၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ခါ
ဒေယျဝါ၊ အံ။ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ အံ။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဝိကာလ၊ 'ယာဝကာလိက၊ 'မျှခြင်း၊ အင်္ဂါ
၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၃၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သန္နိဓိကာရကံ၊ သို့မှီး
ခြင်းကိုပြု၍၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊
ခါဒေယျဝါ၊ အံ။ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ အံ။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'အာမိသ၊ 'သန္နိဓိ၊ 'မျှခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၃၉။ ယာနိခေါပန တာနိ ပဏိတဘောဇနာနိ၊ အကြင်
မွန်မြတ်ကုန်သော ထောပတ်စသည်နှင့် ရောနှောအပ်သော
ဘောဇဉ်တို့သည်၊ သန္တိရိက္ခု၏။ ဣဒံ-ဣမာနိပဏိတဘောဇနာ
နိ၊ ဤဘောဇဉ်နှင့် ရောနှောအပ်သော မွန်မြတ်သော ဝတ္ထု
တို့သည်၊ သေယျထာ-ကတမာနိ၊ ကား၊ သပ္ပိ၊ ထောပတ်၊ နဝ
နိတံ၊ ဆီဦး၊ တေလံ၊ ဆီ၊ မဓုပျား၊ ဖါဏိတံ၊ တင်လဲ၊ မစ္ဆော၊ ငါး၊

မံသံ၊ အမဲ၊ ခီရံ၊ နို့ရည်၊ ဒဓိ၊ နို့ဓမ္မံ၊ ဣမာနိ၊ ဤကိုးပါး
တို့တည်း။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဝေရူပါနိ၊ ဤသို့သဘော
ရှိကုန်သော၊ ပဏိတဘောဇနာနိ၊ တို့ကို၊ အဂ္ဂိလာနော၊ မနာပဲ၊
အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ၊ ဝိညာပေတွာ၊
တောင်း၍၊ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပဏိတဘောဇဉ်၊ 'တောင်း၍ရခြင်း၊ 'မျိုးခြင်း၊
အင်္ဂါ ၄ ပါး။

ဒသမ။ ၄၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဥဒကဒန္တပေါနာ၊ ရေ၊
ဒန်ပူကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ အဒိန္နံ၊ အကပ်မခံအပ်သော၊
အာဟာရံ၊ ဆွမ်းစသော အာဟာရကို၊ မုခဒ္ဒါရံ၊ ခံတွင်းဝသို့၊
အာဟရေယျ၊ ဆောင်ဌားအံ၊ ပ။

အကပ်မြောက်အင်္ဂါ ၅ ပါး

ဥစ္စာရဏံ ဟတ္ထပါသော၊ ဘိဟာရော ဒေဝတာဒိဒေါ။
ပဋိဂ္ဂါဟောတိ ဂါဟေဝံ၊ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ ရူဟတိ။

အနက်။ ။ ဥစ္စာရဏံ၊ အားလျစ်လျူရှိသောသူ ချီနိုင်
လောက်သော ဝတ္ထု၊ ဟတ္ထပါသော၊ ဟတ္ထပါသ်၌ တည်ခြင်း၊
အဘိဟာရော၊ ကိုယ်ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၊ ဒေဝတာဒိဒေါ၊
လူ၊နတ်၊တိရစ္ဆာန်တို့ကိုယ်၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထု၊ လွှတ်
လိုက်၍ ပေးခြင်း၊ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ ရဟန်းသည် ကိုယ်၊ကိုယ်နှင့်
စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ခံခြင်း၊ ဣတိဝေ၊ သို့၊ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါ
ငါးပါးတို့ဖြင့်၊ ဂါဟေဝ၊ အကပ်ခံခြင်းသည်၊ ရူဟတိ၊ ရောက်၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'အကပ်မခံခြင်း၊ 'ခွင့်ပြုအပ်သော အဖြစ်၏
မရှိခြင်း၊ 'အဗ္ဗောဟာရိက၏ မရှိခြင်း၊ 'မျိုးခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

၅။ အစေလကဝဂ်

ပဌမ။ ၄၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အစေလကဿဝါ၊
 အဝတ်မဝတ်သော တက္ကတွန်းအား၎င်း၊ ပရိဗ္ဗာဇကဿဝါ၊
 ပရိဗ္ဗာဇရဟန်းအား၎င်း၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာယဝါ၊ ပရိဗ္ဗာဇမအား၎င်း၊
 သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊
 ကို၎င်း၊ ဒဒေယျ၊ ပေးငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'အညတိတ္ထိ၏ အဖြစ်၊ ' ခွင့်ပြုခြင်း မရှိခြင်း၊
 'မျှအပ်သော ဝတ္ထုကို မျှစိမ့်သောငှာ မိမိလက်ဖြင့် ပေးခြင်း၊
 အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၄၂။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ အာဝုသော၊
 ငါ့သျှင်၊ ဧဟိ၊ လာလှည့်၊ ဂါမံဝါ၊ ရွာသို့၎င်း၊ နိဂမံဝါ၊
 နိဂုံးသို့၎င်း၊ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ပဝိသိဿာမ၊ ဝန်ကုန်အံ့၊
 ဣတိ၊ ဤသို့ခေါ်၍၊ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ ဒါပေတွာဝါ၊
 တစုံတခုသော အာမိသကို ပေး၍၎င်း၊ အဒါပေတွာဝါ၊ မပေး
 မူ၍၎င်း၊ ဥယျောဇေယျ၊ လွှတ်လိုက်ငြားအံ့။ အာဝုသော၊
 သျှင်၊ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ မေ၊ အား၊ တယာ၊ နှင့်၊ သိဒ္ဓိံ၊ ကွ၊
 ကထာဝါ၊ စကားဆိုရခြင်းသည်၎င်း၊ နိသဇ္ဇာဝါ၊ နေရခြင်း
 သည်၎င်း၊ ဖာသု၊ ချမ်းသာသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧက
 ကဿ၊ တယောက်ထီးတည်း၊ မေ၊ အား၊ ကထာဝါ၊ သည်၎င်း၊
 နိသဇ္ဇာဝါ၊ သည်၎င်း၊ ဖာသု၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဆို၍၊ ဧတဒေဝ၊ ထိုယုတ်မာသော အကျင့်ကို ကျင့်လိုခြင်းသည်
 သာလျှင်၊ ပစ္စယံကရိတွာ၊ အကြောင်းပြု၍၊ အနညံ၊ အကြောင်း
 တပါး မရှိပဲ၊ ဥယျောဇေယျ၊ အံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'အနာစာရကို အကျင့်လိုခြင်း၊ ' ထိုအကျိုးငှာ ဦးပဉ္စင်းကို လွှတ်လိုက်ခြင်း၊ 'ထိုသူ၏ ဒဿနူပစာ, သဝနူပစာကို လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၄၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်း၊ သဘောဇနေ၊ စည်း စိမ္မံဖေ၊ ရှိသော၊ ဝါ၊ သဘောဇနေ-သညဘောဇနေ၊ လင် မယားနှစ်ယောက်ရှိသော၊ ကုလေ၊ အိမ်၌၊ အနုပခဇ္ဇ၊ အိမ် တွင်းသို့ဝင်၍၊ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'မကင်းသော ရာဂရှိသော လင်မယား နှစ် ယောက်တို့၏ အနား၌ နေသည်၏အဖြစ်၊ 'အိပ်ရာတိုက်ခန်း၏ အဖြစ်၊ 'အဖေ၊ ရဟန်းမရှိခြင်း၊ 'အတွင်းသို့ဝင်နေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၂၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်း၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သိဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ရဟော၊ သော၊ ပဋိစ္ဆန္ဓေ၊ သော၊ အာသနေ၊ ဌ၊ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ၊ ပ။

ပဉ္စမ။ ၄၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်း၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သိဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဧကောဧကောယ၊ ချင်း၊ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် ၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၄၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်း၊ သမယာ၊ ကို၊ အညတြ- ဌပေတွာ၊ ၍၊ နိမန္တိတော၊ ဘောဇဉ်ဖြင့် ဖိတ်အပ်သော၊ သဘတ္တောသမာနော၊ ဆွမ်းရှိသည်ဖြစ်လျက်၊ သန္တံ၊ ထင်ရှား ရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်မူ၍၊ ပုရောဘတ္တံဝါ၊ ဖိတ်အပ်သော ဘတ်ကိုစားသည်မှ ရှေး၌၎င်း၊ ပစ္ဆဘတ္တံဝါ၊ ဖိတ်အပ်သော ဘတ်ကို စားသည်မှ နောက်၌၎င်း၊ ကုလေသ၊ ဖိတ်အပ်သောအိမ်မှ တပါးသော အိမ်တို့၌၊ စာရိတ္တံ၊ လှည့်လည် သွားလာခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ၊ ပ၊ တတ္ထ၊

ထိုအိမ်မှ တပါးသို့ သွားရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊
တည်း၊ စီဝရဒါနသမယော၊ သင်္ကန်းလှသောအခါ၊ စီဝရကာ
ရသမယော၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၊ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၊ ၌၊
သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ 'ဘောဇဉ်ငါးပါးတွင်တပါးပါးဖြင့် ဖိတ်သည်
ကို သာယာခြင်း၊ 'ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ခြင်း၊
'ဖိတ်အပ်သောအိမ်မှ တပါးသောအိမ်သို့ဝင်ခြင်း၊ 'မွန်းတည့်ကို
မလွန်ခြင်း၊ ' အစာ၏၎င်း၊ ဘေးရန်၏၎င်း မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ
၅ ပါး။

သတ္တမ။ ၄၇။ အင်္ဂါလောနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ စတု
မာသပ္ပစ္စယ ပဝါရဏာ၊ လေးလပတ်လုံး ဆေးပစ္စည်းဖြင့်
ဖိတ်ခြင်းကို၊ သာဒိတဗ္ဗာ၊ သာယာအပ်၏။ ပုနပဝါရဏာယ၊
တဖန်ဖိတ်ခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ နိစ္စပဝါရဏာယ၊
အမြဲဖိတ်ခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ တတော၊ ထိုဖိတ်
အပ်သော ညဉ့်အပိုင်းအခြား ဆေးအပိုင်းအခြားထက်၊ ဥတ္တရိ
လုနံ၊ စေသာဒိယေယျ၊ အံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'သံဃာကိုဖိတ်ခြင်း၊ 'ထိုမှဆေးကို တောင်းခြင်း၊
'မနာခြင်း၊ ' အပိုင်းအခြားကိုလွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၄၈။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ တထာရူပပ္ပစ္စယာ၊
ထိုသို့ သဘောရှိသောအကြောင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊
ဥယျုတ္တံ၊ ပြည်မှထွက်သော၊ သေနံ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်
သည်ကို၊ ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပြည်မှထွက်သော စစ်သည်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ
သွားခြင်း၊ ' ခွင့်ပြုရာအရပ်မှတပါးသော အရပ်၌ ကြည့်ခြင်း၊

‘ ထိုသို့သော အကြောင်း၏၎င်း၊ ဘေးရန်၏၎င်း မရှိခြင်း၊
အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၄၉။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အာ၊ သေနံ၊ စစ်သည်
ဘောင်သို့၊ ဂမနာယ၊ သွားခြင်းငှါ၊ ကောစိဒေဝပစ္စယော၊
တစုံတခုသော အကြောင်းသည်၊ သိယာစအတ္ထိ၊ ရှိငြားအံ့။
တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ နှစ်ည၌ သုံးည၌ပတ်လုံး၊
သေနာယ၊ ၌၊ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်ည၌
သုံးည၌ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေဝသေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘သုံးည၌ကို လွန်ခြင်း၊ ‘စစ်သည်ဘောင်၌ နေ
ဝင်ခြင်း၊ ‘ နာခြင်းစသည်၏ မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒသမ။ ၅၀။ ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ လုံး၊ သေနာယ၊ ၌၊ ဝသမာနော၊
နေသော၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဥယျောဓိကံဝါ၊ တက်၍ တက်၍
ထိုးပစ်ရာသို့၎င်း၊ ဖလဂ္ဂံဝါ၊ ဗိုလ်ပါရဲမက်ကိုရေတွက်ရာသို့၎င်း၊
သေနာဗျူဟံဝါ၊ စစ်ဆင်ရာသို့၎င်း၊ အနိကဒဿနံဝါ၊ ဆင်
တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ရထားတပ်၊ လက်နက်စွဲသော ရဲမက်တပ်ကို
ရှုခြင်းငှါ၎င်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ဥယျုတ္တသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

၆။ သုရာပါနဝဂ်

ပဌမ။ ၅၁။ သုရာမေရယပါနေ၊ သေအရက်ကို သောက်ခြင်း
ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

သုရာငါးပါး။ ။ ပိဋ္ဌသုရာ-မုံ့ညက်ဖြင့်ပြုသောသေ၊ ပူဝ
သုရာ-မုံ့ဖြင့်ပြုသောသေ၊ ဩဒနသုရာ-ထမင်းဖြင့်ပြုသောသေ၊

ကိဏ္ဍပက္ခိတ္တာ-တဆေးထည့်၍ပြုသောသေ၊ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ-
သခန်းခါးစသော အဆောက်အဦနှင့်ယှဉ်သောသေ။

ဆောင်။ ။ဝိဋ္ဌ ပူဝ၊ ဩဒန၊ ကိဏ္ဍ သမ္ဘာရာ။

မေရယငါးပါး။ ။ ပုပ္ဖာသဝ-ပန်းပွင့်ရည်ဖြင့် ပြုသော
အရက်၊ ဖလာသဝ-သစ်သီးရည်ဖြင့် ပြုသောအရက်၊ မစ္ဆာသဝ-
ပျားရည်ဖြင့် ပြုသောအရက်၊ ဂုဠာသဝ-ကြံရည်စသည်ဖြင့် ပြု
သောအရက်၊ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ-တိဖလစသော အဆောက်
အဦနှင့် ယှဉ်သောအရက်၊

ဆောင်။ ။ပုပ္ဖ ဖလာ၊ မစ္ဆာဂုဠ၊ သမ္ဘာရ၊ ပဉ္စ မေရယာ။

အင်္ဂါ။ ။'သေအရက်၏အဖြန့်၊'ထိုကိုသောက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ
၂ပါး။

ဒုတိယ။ ၅၂။ အင်္ဂုလိပတောဒကေ၊ချိုင်းထိုး၍ ကစားခြင်း
ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။'ရယ်မြူးလိုခြင်း၊ 'မိမိကိုယ်ဖြင့် ပဉ္စင်း၏ ကိုယ်ကို
သုံးသပ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

တတိယ။ ၅၃။ ဥဒကေ၊ ရေ၌၊ ဟသဓမ္မေ၊ မြူးတူးကစား
ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။'ဖမျက်နှစ်လောက်သောရေ၊ 'မြူးတူးလိုသူဖြင့်
ကစားခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ပါး။

စတုတ္ထ။ ၅၄။ အနာဒရိယေ၊ ပုဂ္ဂလ ဓမ္မကို မရှိသေခြင်း
ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။'ပဉ္စင်း၏ ပညတ်တော်ဖြင့်ဆိုခြင်း၊ 'ဆိုသော
ပုဂ္ဂိုလ် ထိုဘုရားကို မရှိမသေပြုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၅၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ ဘိံ သာပေယျ၊
ချောက်ငြားအံ၊ ဝါ၊ ကြောက်စေအံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ 'ထိုသူ၏ မြင်ကောင်း၊ ကြား
ကောင်းရာ၌ ကြောက်စိမ့်သောငှါလုံ့လပြုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၅၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ တထာရူပပစ္စယာ၊ ထိုသို့
ဆီမီးထွန်းခြင်း စသော အကြောင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊
၍၊ အင်္ဂါလာနော၊ မနာပဲ၊ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော၊ လုံ့လုံ့သည်ဖြစ်၍၊
ဇောတိံ၊ မီးကို၊ သမာဒဟေယျ၊ ဝါ၊ မိမိမူလည်း ညှိငြားအံ၊
သမာဒဟာပေယျ၊ ဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ညှိစေငြားအံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ မနာခြင်း၊ 'ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိခြင်း၊
'လုံ့လိုခြင်း၊ 'ညှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

သတ္တမ။ ၅၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သမယော၊ ကို၊ အညတြ
ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဩရေနဒ္ဓမာသံ၊ ရေချိုးသောနေ့မှစ၍ လခွဲ
မပြည့်မီ အတွင်း၌၊ နဟာယေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ၊ ပ။ တတ္ထ၊ ထို
လခွဲမပြည့်မီ ရေချိုးရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊ တည်း၊ ဂိမ္မာနံ၊
တို့၏၊ သေသော၊ ကြွင်းသော၊ ဒိယဒ္ဓေါမာသော၊ အခွဲနှင့်တကွ
နှစ်လ၊ ဝါ၊ တလခွဲ၊ ဣတိအယံ၊ ဤနေ့ရတုအဆုံးတလခွဲသည်၊
ဥဏှသမယော၊ ပူသောအခါမည်၏။ ဝဿာနဿ၊ မိုးဥတု၏၊
ပဌမောမာသော၊ ရှေး၌စွာသောလ၊ ဣတိအယံ၊ ဤမိုးဦး
အစတလသည်၊ ပရိဋ္ဌာဟသမယော၊ အိုက်သောအခါမည်၏။
ဧတေ၊ ဤဥဏှသမယ၊ ပရိဋ္ဌာဟသမယတို့သည်၊ အဒ္ဓတေယျမာ
သာ၊ အခွဲနှင့်တကွ သုံးလတို့တည်း၊ ဝါ၊ နှစ်လခွဲတို့တည်း၊
'ဥဏှသမယော၊ ပူသောအခါ၊ 'ပရိဋ္ဌာဟသမယော၊ အိုက်

သောအခါ၊ ၊ ဂိလာနသမယော၊ နာသောအခါ၊ ၊ ကမ္မသမ
ယော၊ တံမြက်လှည်းခြင်းစသော အမှုလုပ်သောအခါ၊ ၊ အဒ္ဓါ
န ဂမနသမယော၊ ယူဇနာခွဲခရီးသို့ သွားလတ္တံ့ သွားဆဲ သွား
ပြီးအခါ၊ ၊ ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော၊ မြို့နှင့်တကွ လေပြင်းထ၍ မိုး
ကျသော အခါ၊ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၊ ၌၊ သမယော၊ တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤ၌ သမယ၏အရကို ပြတော်မူလိုရင်းကား
တတ္ထာယံ သမယော “ဥဏှသမယော၊ ပရိဠာဟသမယော၊ ပ၊
သမယော” ဟူသည်တည်း၊ ထိုသမယ ခြောက်ပါးတွင် ဥဏှ
ပရိဠာဟသမယ၏ သမယဝန္တ သရုပ်သင်္ချာနှင့်တကွ ပြတော်မူ
လို၍ “ဧတေ အဒ္ဓတေယျမာသာ” ဟူသောပုဒ်ကို မိန့်တော်မူ
သည်၊ ဥဏှနှင့် ပရိဠာဟသည် ပရိယာယ်ဖြစ်၍ အဒ္ဓတေယျ
မာသာသည် ဥဏှလည်းမည်၏၊ ပရိဠာဟလည်းမည်၏၊ ယင်း
ကဲ့သို့ မည်ခဲ့သော် သမယခြောက်ပါး မဖြစ်ရာဟုထင်ရန်ရှိသော
ကြောင့် ဥဏှသမယဝန္တ၊ ပရိဠာဟသမယဝန္တကို ခွဲပြတော်မူလို
ရကား “ဒိယဒ္ဓေါ မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဝဿာနဿ
ပဌမော မာသော ဣတိ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်တော်မူသည်၊ “ဒိ
ယဒ္ဓေါ မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ” ၌ ဣတိသဒ္ဓါ နာမဝါ
စက၊ ဝါ-ပရိသမာပနဟု ဂဏှ၌ မိန့်၏၊ လေခက၌ ဣတိသဒ္ဓါ
မလို ဟူ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘မဇ္ဈိမအရပ်၊ ‘လခွဲမပြည့်ခြင်း၊ ‘သမယ၏၎င်း၊
မြစ်တဖက်သို့သွားခြင်း၏၎င်း၊ ဘေးရန်၏၎င်း မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ
၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၅၈။ နဝံစီဝရလာဘေန၊ ရအပ်သောသင်္ကန်းသစ်ရှိ
သော၊ အိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော၊
ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ၊ အဆင်းပျက်ခြင်းကို ပြုခြင်းတို့တွင်၊ အညတရံ၊
တပါးပါးသော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ၊ အဆင်းပျက်ခြင်းကို ပြုခြင်း

ကို၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ နီလံဝါ၊ စိမ်းညိုသော အဆင်းကို
 ၎င်း၊ ကဒ္ဒမံဝါ၊ ညွှန်ကို၎င်း၊ ကာဠသာမံဝါ၊ မည်းသော အ
 ဆင်းကို၎င်း၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဟိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော၊
 ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ၊ တို့တွင်၊ အညတရံ၊ သော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ၊ ကို၊ အ
 နာဒါ၊ မယူမချီ၊ နဝံစီဝရံ၊ သင်္ကန်းသစ်ကို၊ စေပရိဘုဉ္ဇေယျ၊
 အံ။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အလန္တိတိလာဘော၊ စီဝရံ၊ ကို၊ အလန္တိ၊
 ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ တံစီဝရံ၊ သည်၊ လာဘော၊ မည်၏။
 အလန္တိပုဒ်ကား ကမ္မရုပ်တည်း၊ အဇ္ဇတနီအတ္တနောပုဒ်၊ အာ
 ဝိဘတ်ကိုပရဿပုဒ်ပြန်၍ အလန္တိရှိသည်၊ လဘဓာတ်နောင်
 ဣပစ္စည်းကား ပုလ္လိင်၌ ဖြစ်သောကြောင့် စီဝရံဟူသော ဝါစာ
 ကို မဝေ့ပဲ “လာဘော” ဟု ပြီးသည်။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ကပ္ပဗိန္ဒုမထိုးသော သင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ ‘သင်္ကန်း
 ပျောက်ခြင်း စသည်၏ မရှိခြင်း၊ ‘ဝတ်ခြင်း၊ ရံခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၅၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခု၊ သံဝါ၊ အား၎င်း၊
 ဘိက္ခုနီယာဝါ၊ အား၎င်း၊ သိက္ခမာနာယဝါ၊ သိက္ခမာန်အား
 ၎င်း၊ သာမဏေရသံဝါ၊ အား၎င်း၊ သာမဏေရိယာဝါ၊ သာ
 မဏေမအား၎င်း၊ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်၊ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို၊ ဝိ
 ကပ္ပေတော၊ “ဣမံ စီဝရံ တုယံ ဝိကပ္ပေမိ” ဟု ဝိကပ္ပနာပြု၍၊
 အပ္ပစ္စုဒ္ဓါရဏံ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ် မပြုပဲ၊ ဝါ၊ “မယံ အန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇေ ဝါ
 ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ကရောဟိ” ဟု ဝိကပ္ပနာ မပြုန်ပဲ၊
 ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပစ္စုဒ္ဓါရ်သည် အဝိဋ္ဌာန်ချသော ပစ္စုဒ္ဓါရ်၊
 ဝိကပ္ပနာပြန်သော ပစ္စုဒ္ဓါရ်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ဤ၌ ဝိကပ္ပနာပြန်

သော ပစ္စုဒ္ဓိရံ မည်၏။ အလျားတတောင့်ထွာ၊ အနံတထွာ လက်
ခြောက်သစ်ရှိ သော သင်္ကန်းသည် အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာ
လောက်၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'ကိုယ်တိုင်ဝိကပ္ပနာပြုသောသင်္ကန်းကို ပစ္စုဒ္ဓိရံ
မပြုခြင်း၊ 'ဝိကပ္ပနာလောက်သောအဖြစ်၊ 'သုံးဆောင်ခြင်း၊
အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒသမ။ ၆၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊
ဟသာပေက္ခာပိ၊ ရယ်မှူးလို၍လည်း၊ ဘိက္ခုဿ၊ ၏၊ ပတ္တံဝါ၊
အဓိဋ္ဌာန်သောက်သော သပိတ်ကို၎င်း၊ စိဝရံဝါ၊ ဝိကပ္ပနာ
လောက်သော သင်္ကန်းကို၎င်း၊ နိသီဒနံဝါ၊ နိသီဒိုင်ကို၎င်း၊
သုစိဃရံဝါ၊ အပ်ကျည်ကို၎င်း၊ ကာယဗန္ဓနံဝါ၊ ခါပန်းကို၎င်း၊
အပနိဓေယျဂါ၊ မိမိမူလည်း ဝှက်ငြားအံ့၊ အပနိဓာပေယျ
ဝါ၊ သူ့ကိုမူလည်း ဝှက်စေငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပဉ္စင်း၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သဝိတ် စသည်ကို
ဝှက်ခြင်း၊ ဝှက်စေခြင်း၊ 'ညှင်းဆဲလိုခြင်း၊ ရယ်မှူးလိုခြင်း၊ အင်္ဂါ
၂ ပါး။

၇။ သပ္ပါဏကဝဂ်

ပဌမ။ ၆၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သဉ္ဇိစ္စ၊ သတ္တဝါဟူသော
အမှတ်နှင့် တကွ သတ်လိုသော စေတနာဖြင့် လုံ့လပြု၍၊
ပါဏံ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော သတ္တဝါကို၊ ဇီဝိတာ၊ မှ၊ ဝေါရော
ပေယျ၊ အံ့၊ ပ။

ဒုတိယ။ ၆၂။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊
သောက်သဖြင့် သေလတ္တံ့ ဟု သိလျက်၊ သပ္ပါဏကံ၊ ပိုးရှိသော၊
ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

တတိယ။ ၆၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ လျက်၊ ယထာဓမ္မံ၊ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှာ ဟောတော် မူအပ်သော တရားအားလျော်စွာ၊ နိဟတာဓိဟရဏံ၊ ငြိမ်းလေ ပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို၊ ပုနကမ္မာယ၊ တဖန် ကံဖြစ်စေခြင်း ငှာ၊ ဥက္ကောဋေယျ-ဥစ္စာလေယျ၊ လှုပ်ချောက်ငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ယထာဓမ္မ နိဟတအဖြစ်၊ 'သိခြင်း၊ 'လှုပ်ချောက် ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၆၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ လျက်၊ ဘိက္ခုဿ၊ ၏၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ ရုန့်ရင်းသော၊ အာပတ္တိံ၊ သံသာဒိသိသ် အာပတ်ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေယျ၊ ဖုံးလွှမ်းငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပဉ္စင်း၏ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ကို သိခြင်း၊ 'ဖုံးလွှမ်းလို သဖြင့် မကြားအံ့ဟု ဝန်ချခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၆၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ လျက်၊ ဦနဝီသတိဝဿံ၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သော၊ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို၊ ဥပသမ္မာဒေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ သောစပုဂ္ဂလော၊ ထိုပဉ္စင်းခံအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ အနုပ သမ္ပန္နော၊ ပဉ္စင်းမဖြစ်။ တေစဘိက္ခု၊ ထိုကာရကရဟန်းတို့ သည်လည်း၊ ဂါရယှာ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ကုန်၏။ တသ္မိံ၊ ထို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၌၊ ဣဒံ ပါမိတ္တိယံ၊ ဤပါမိတ်အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်ခြင်း၊ 'မပြည့်ဟုအထင်ရှိ ခြင်း၊ 'ပဉ္စင်းခံခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၆၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ လျက်၊ ထေယျသတ္တေန၊ ကင်းကို ရှောင်လွှဲလိုသော ခိုးသူကုန်သည်နှင့်၊

သဒ္ဓိံ၊ ကု၊ သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍၊ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ တ
ကြောင်းတည်းသော အဓွန့်ရည်သော ခရီးသို့၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ။
အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဂါမန္တရမ္ပိ၊ သို့လည်း၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ခိုးသူကုန်သည်၏အဖြစ်၊' သိခြင်း၊ 'တိုင်ပင်ခြင်း၊
'မချွတ်ယွင်းသဖြင့် သွားခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

သတ္တမ။ ၆၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊
သဒ္ဓိံ၊ တကု၊ သံဝိဓာယ၊ ၍၊ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ သို့၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊
အံ။ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဂါမန္တရမ္ပိ၊ သို့လည်း၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊
အံ။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၆၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊
၏၊ ယထာယေနပကာရေန၊ အကြင်သို့သော အပြားအားဖြင့်၊
အန္တရာယိကာ၊ နတ်ရွာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို
ပြုတတ်ကုန်သော၊ ယေဣမေဓမ္မာ၊ အကြင်မေထုန ပဋိသေဝန
တရားတို့ကို၊ အန္တရာယိကာ၊ နတ်ရွာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏
အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုမေထုန
ပဋိသေဝနတရားတို့သည်၊ ပဋိသေဝတော၊ မှီဝဲသောရဟန်း
အား၊ အန္တရာယာယ၊ နတ်ရွာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏ အန္တ
ရာယ်ကို ပြုခြင်းငှာ၊ နာလံ-အသမတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တတာ
တေနပကာရေန၊ ထိုသို့သော အပြားဖြင့်၊ ဘဂဝတော၊ သည်၊
ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ အဟံ၊ သည်၊
အံဇာနာမိ၊ သိ၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏။ သောဘိက္ခု၊ ထို
ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ မြင်ကုန်၊ ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊

ဧဝံသိ၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ဧ။ “အာယသ္မ၊ သည်၊
ဧဝံသိ၊ မာအဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ မာ
အဗ္ဘာစိကို၊ မစွပ်စွဲလင့်။ ဘဂဝတော၊ အား၊ အဗ္ဘက္ခာနံ၊ စွပ်
စွဲခြင်းသည်၊ နဟိသာဓု၊ မကောင်းသည်သာတည်း၊ ဘဂဝါ၊
သည်၊ ဧဝံသိ၊ နဟိဝဒေယျ၊ ဟောတော်မမူသည်သာတည်း။

“အာဝုသော၊ သျှင်၊ အနေကပရိယာယေန၊ များစွာသောအ
ကြောင်းဖြင့်၊ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ အန္တရာယိ
ကာ၊ ကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတော၊ သည်၊ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်၊ ပဋိသေဝတော၊ အား၊ အန္တရာယာယ၊ ဌာ၊ အလဉ္စ
ပန-သမတ္တာဧဝ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း”။ ဣတိသိ၊
ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ဧ။ ဧဝဉ္စပန၊ လျှင်၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့
သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ သော်၊ သောဘိက္ခု၊ သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊
ပဂ္ဂဏေယျ၊ မြဲမြံစွာယူငြားအံ့။ သောဘိက္ခု၊ ကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့
သည်၊ တဿ၊ ထိုအယူကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ဌာ၊ ယာဝတတိယံ၊
အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊
သမနုဘာသိယမာနော၊ သော်၊ တံ၊ ထိုအယူကို၊ ဖေပဋိနိဿဇ္ဇေ
ယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ သည်၊ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊
၏။ ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ မရှိ။ နောဖေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပဉ္စာနန္တရိယကံသည် ကမ္မန္တရာယ်၊ နိယတ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် ကိလေသန္တရာယ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေသည် ဝိပင်္ဠာ
ကန္တရာယ်၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲခြင်းသည် အရိယူပင်္ဂါဒန္တရာယ်၊
ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းသည် ပညတ္တိ
ဝိတိက္ကမန္တရာယ်မည်၏။ ဤငါးပါးတို့တွင် ပညတ္တိဝိတိက္ကမန္တ
ရာယ်ကို ရည်၍ “ယထာ ယေမေ” စသည်ကို ဆိုအပ်၏။

ဆောင်ပုဒ်

‘ကံ’ ‘ကိလေသ၊ ‘ဝိပါက၊ ‘ဝါဒ’တိတ္ထမာ။
နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၊ မဂ်ဖိုလ်ဈာန်၊ ငါးတန်အန္တရာ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ဓမ္မကံအဖြစ်၊ ‘ဆုံးမခြင်း၊ ‘မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ
၃ ဝါး။

နဝမ။ ၆၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ ဥက္ခိတ္တ
က ရဟန်းအဖြစ်ကိုသိလျက်၊ တထာဝါဒိနာ၊ ထိုသို့သောမိစ္ဆာ
အယူရှိသော၊ အကဋ္ဌာနုဓမ္မေန၊ မပြုအပ်သောဩသာရဏကံဟု
ဆိုအပ်သော တရားရှိသော၊ တံဒိဋ္ဌိံ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို၊ အပ္ပဋ္ဌိ
နိဿဋ္ဌေန၊ မစွန့်သော၊ ဘိက္ခုနာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ သံဘုဉ္ဇေယျ
ဝါ၊ တကမ္မလည်း အာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မသမ္ဘောဂကိုပြုအံ့။
သံဝသေယျဝါ၊ တကမ္မလည်း ကံကြီး၊ ကံငယ်ကို ပြုအံ့။ သဟ
ဝါသေယျံ၊ တကမ္မလည်း တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ အိပ်
ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘မသွင်းခြင်း၊ ‘သိခြင်း၊ ‘သမ္ဘောဂစသည်ကို ပြု
ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ဝါး။

ဒသမ။ ၇၀။ သမဏုဒ္ဓေသောပိ၊ သာမဏေသည်လည်း၊ ဧဝံ၊
သို့၊ စေဝဒေယျ၊ အံ့၊ ယထာယေနပကာရေန၊ ဖြင့်၊ အန္တရာယိ
ကာ၊ ကုန်သော၊ ယေဣမေဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်၏ဟူ
၍၊ ဘဂဝတာ၊ သည်၊ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဘေဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ပဋိ
သေဝတော၊ အား၊ အန္တရာယာယ၊ ငှာ၊ နာလံ အသမတ္တာ၊
ကုန်။ တထာတေနပကာရေန၊ ဖြင့်၊ ဘဂဝတာ၊ သည်၊ ဒေသိ
တံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ ကို၊ အဟံ၊ သည်၊ အာဇာနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့၊

စေဒဒေယျ၊ အံ။ သောသမဏုဒ္ဓေသော၊ ကိ၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊
 ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝစနိယော၊ သည်၊ အဿ၊ ဧ။ “အာဝုသော သမ
 ဏုဒ္ဓေသ၊ ငါ့သျှင်သာမဏေ၊ ဧဝံ၊ သို့၊ မာအဝစ၊ လင့်။ ဘဂ
 ဝန္တံ၊ ကိ၊ မာအဗ္ဘာစိက္ခိ၊ လင့်။ ဘဂဝတော၊ အား၊ အဗ္ဘက္ခာ
 နံ၊ သည်၊ နဟိသာဓု၊ တည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ နဟိ
 ဝဒေယျ၊ သာတည်း။ အာဝုသောသမဏုဒ္ဓေသ၊ ဏေ၊ အနေက
 ပရိယာယေန၊ ဖြင့်၊ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊
 အန္တရာယိကာ၊ ကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတော၊ သည်၊ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ပဋိသေဝတော၊ အား၊ အန္တရာယာယ၊ ဌာ၊
 အလဉ္စပန-သမတ္တာဧဝ၊ တည်း”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယော၊ သည်၊
 အဿ၊ ဧ။

ဝေဉ္စပန၊ လျှင်၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနေသ၊ သော်၊
 သောသမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏေယျ၊ အံ။
 သောသမဏုဒ္ဓေသော၊ ကိ၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနိ
 ယော၊ သည်၊ အဿ၊ ဧ။ “အာဝုသောသမဏုဒ္ဓေသ၊ ဏေ၊ အဇ္ဇ
 တဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကိုအစပြု၍၊ တေတယာ၊ သင်သည်၊ သောဘဂ
 ဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ သတ္တာ၊ ဆရာဟူ၍၊ နစေဝအပဒိသိ
 တဗ္ဗော၊ မညွှန်းအပ်သည်သာတည်း။ အညေ၊ သင်မှတပါးကုန်
 သော၊ ယမ္ပိသမဏုဒ္ဓေသော၊ အကြင်သာမဏေတို့သည်လည်း၊
 ဘိက္ခူဟိ၊ တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ က၊ ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ နှစ်ည၌၊ သုံးည၌
 ပတ်လုံး၊ သဟသေယျ၊ တမိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ တကွ
 အိပ်ခြင်းကို၊ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ သာပိသဟသေယျာ၊ ထိုတမိုး
 တရံတည်းသောကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်းသည်လည်း၊ တေ၊ သင့်
 အား၊ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ သာပိ-သဟသေယျာ၊ ကိုလည်း၊ တေ၊ သင့်

အား၊ ဝါ၊ တေ-တယာ၊ နှင့်တကွ၊ နတ္ထိ-နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။
ပိရေအမာမက၊ မမြတ်နိုးအပ်သော သာမဏေ၊ စရ၊ ပြေးရှား
လေလော့၊ ဝိနဿ၊ ပျောက်ပျက်လေလော့”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနီ
ယော၊ သည်၊ အဿ၊ ဧ။

ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ လျက်၊ တထာနာ
သိတံ၊ ထိုသို့သော ဒဏ္ဍကမ္မနာသနဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော၊
သမဏဋ္ဌေသံ၊ ကို၊ ဥပလာပေယျဝါ၊ သင်္ကန်း၊ သပိတ်ပရိက္ခရာ
ပေးအံ့၊ ပါဠိ အဋ္ဌကထာသင်အံ့ဟူ၍လည်း ဖြားယောင်းငြား
အံ့။ ဥပဋ္ဌာပေယျဝါ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို သာယာသဖြင့်မူ
လည်း လုပ်ကျွေးစေငြားအံ့။ သံဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ တကမူလည်း
သုံးဆောင်စေငြားအံ့။ သဟဝါသေယံ၊ တကမူလည်း တမိုး
တရံတည်းသောကျောင်း၌ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဂ။ သဟဓမ္မိကဝဂ်

ပဌမ။ ၇၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ သဟ
ဓမ္မိကံ-သဟဓမ္မိကေန၊ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်
ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ဧ။ “အာဝုသော၊ တို့၊ အဟံ၊ သည်၊
ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး၊ အညံ၊ သင်တို့မူ
တပါးသော၊ ဗျတ္တံ၊ လိမ်မာသော၊ ဝိနယဓရံ၊ ဝိနည်းကိုဆောင်
သော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ နပရိပုစ္ဆာမိ၊ မမေးရသေး၊ တာဝ၊ ထိုမမေး
ရသေးသမျှကာလပတ်လုံး၊ ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်
၌၊ နသိက္ခိဿာမိ၊ မကျင့်အံ့”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ သိက္ခမာနေန၊ ကျင့်လိုသော၊ ဘိက္ခုနာ၊
သည်၊ အညာတဗ္ဗံ၊ သိအောင်ပြုအပ်၏၊ ပရိပုဗ္ဗိတဗ္ဗံ၊ အဖန်
တလဲလဲ မေးအပ်၏၊ ပရိပဉ္စိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ စဉ်းစားနှိုင်း
ချိန်အပ်၏၊ အယံ၊ ဤသိအောင်ပြုခြင်း စသည်သည်၊ တတ္ထ၊ ထို
သိက္ခာပုဒ်၌၊ သာမီစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပဉ္စင်း၏ ပညတ်တော်ဖြင့် ဆိုခြင်း၊ 'မကျင့်လို
သဖြင့် ဤသို့ ဆိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဒုတိယ။ ၇၂။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ပါတိမောက္ခေ၊ ပါတိ
မောက်ကို၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ဆိုမြက်ရွတ်အံ ပြန်လှန်သုံးသပ်အပ်
သည်ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။ “ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကေဟိ၊ ငယ်
ကုန်၊ အလွန်ငယ်ကုန်သော၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေဟိ၊ ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်အပ်
ကုန်သော၊ ဣမေဟိသိက္ခာပဒေဟိ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ကိံ
ပနပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယာဝဒေဝ၊ ရွတ်
အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်း ဖြစ်သမျှ ကာလအပိုင်းအခြား တိုင်အောင်
လျှင်၊ ကုက္ကုစ္စာယ၊ အပ်သလော၊ မအပ်သလောဟု အလို့ လို့
ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဝိဟေသာယ၊ ပင်ပန်းခြင်းငှာ၊ ဝိလေခါယ၊ နှလုံး
အရေးအကြောင်း ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊
ကုက္ကုစ္စာယ၊ ငှာ၊ ဝိဟေသာယ၊ ငှာ၊ ဝိလေခါယ၊ ငှာ၊ ယာဝ
ဒေဝ၊ အလွန်လျှင်၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏” ။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။
ဣတိ၊ သို့၊ သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏကေ၊ သိက္ခာပုဒ်ကိုကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်၊
ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'ကဲ့ရဲ့လိုခြင်း၊ 'ပဉ္စင်း၏အထံ၌ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့
ရဲ့ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

တတိယ။ ၇၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည၊ အန္တဒ္ဓမာသံ၊ လခဲတိုင်း၊
 ပါတိမောက္ခေ၊ ကိ၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအား
 ဖြင့် ပြအပ်သည်ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။ “ဣဒါနေ
 ဝခေါ၊ ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ အဟံ၊ သည်၊ ဇာနာမိ၊ ၏။
 အယမ္ဗိဓမ္မော၊ ဤတရားသည်လည်း၊ သုတ္တာဂတောက်ရ၊ ပါ
 တိမောက်၌ လာသတတ်။ သုတ္တပရိယာပန္နော ကိရ၊ ပါတိ
 မောက်၌ အကျုံးဝင်သတတ်။ အန္တဒ္ဓမာသံ၊ တိုင်း၊ ဥဒ္ဓေသံ၊
 သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆတိကိရ၊ ရောက်
 သတတ်”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ၊ တံဘိက္ခု၊ ထိုမှိုက်ယောင်မှု
 သော ရဟန်းကို၊ အညေ၊ တပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊
 စေဇာနေယျ၊ အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ။ ကထံဇာနေယျ၊
 အသို့သိကုန်ရာသနည်း။

ပါတိမောက္ခေ၊ ပါတိမောက်ကို၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ပြအပ်
 သည်ရှိသော်၊ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤမှိုက်ယောင်မှုသော ရဟန်း
 သည်၊ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ နစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်၊ နိသိန္နပုဗ္ဗံ၊ ရှေးအခါ
 ပါတိမောက်ပြရာအရပ်၌နေဘူးပြီ။ ဣတိ၊ သို့၊ စေဇာနေယျ၊
 အံ။ တတောယေဝ၊ ထိုသို့ သုံးကြိမ်သိပြီး ဖြစ်သောကြောင့်
 သာလျှင်၊ တဿဘိက္ခုနေ၊ ထိုမှိုက်ယောင်မှုသောရဟန်းအား၊
 အညာဏကေန၊ မှိုက်ယောင်မှုကာမျှဖြင့်၊ မုတ္တိ၊ အာပတ်မှ
 လွတ်ခြင်းသည်၊ နစအတ္ထိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ဘိယျေ၊ သုံး
 ကြိမ်ထက်အလွန်၊ နိသိန္နပုဗ္ဗတာယ၊ နေဘူးသည်၏ အဖြစ်၌၊
 ဝါဒေါ၊ အာပတ်မှလွတ်၏ဟုဆိုဖွယ်သည်၊ ကောပနအတ္ထိ၊ အ
 တီမှာရှိအံ့နည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။ တတ္ထ-တသ္မိံ
 အနာစာရေ၊ ထိုမကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းကြောင့်၊ ယဉ္ဇ
 အာပတ္တိံ၊ အကြင် အာပတ်သို့လည်း၊ အာပန္နော၊ ရောက်၏။

တဉ္စအာပတ္တိံ၊ ထိုအာပတ်ကိုလည်း၊ သောဘိက္ခု၊ ကို၊ ယထာ
ဓမ္မော၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောစောဒနာသာရဏ ဝိနည်းတည်
တိုင်း၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပြုစေအပ်၏။ ဥတ္တရိစ၊ ထိုထက် အလွန်
လည်း၊ အဿ၊ ထိုမှိုက်ယောင်မှုသောရဟန်းအား၊ အာဝုသော၊
သျှင်၊ တဿတေ၊ ထိုသင့်အား၊ အလာဘာ၊ လူအဖြစ်သို့ မရ
သော်၊ တဿတေ၊ အား၊ ဒုလ္လဗ္ဗံ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်ကို မကောင်း
သဖြင့် ရအပ်၏။ ကဿ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ယံ-ယဿ၊
အကြောကြောင့်၊ တံ၊ သည်၊ ပါတိမောက္ခေ၊ ကို၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊
သော်၊ သာဓကံ၊ ကောင်းစွာ၊ အဋ္ဌိံကတော၊ အလိုရှိသည်ကို
ပြု၍၊ နမနသိကရောသိ၊ နှလုံးမသွင်း။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်
တည်း။ ဣတိ၊ သို့၊ နိန္ဒိတော၊ ကဲ့ရဲ့၍၊ မောဟော၊ မိုက်ရာသို့၊
အာရောပေတဗ္ဗော၊ ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့်တင်အပ်၏။ မောဟန
ကေ၊ မောဟာရောပနကံကို ပြုပြီးသည်ရှိသော်၊ တသ္မိံ၊ ထိုမှိုက်
ယောင်မှုသော ရဟန်း၌၊ ဣဒံပါစိတ္တိယံ၊ ဤပါစိတ်အာပတ်
သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “တိဋ္ဌဂါဒိနံ အညပဒတ္ထေ ဌာနေ ကာလေ
ဝါတိဋ္ဌန္တိ ဂါဝေါ အသ္မိံ ဌာနေ ကာလေ ဝါတိ တိဋ္ဌဂ၊
ဝဟန္တိ ဂါဝေါ အသ္မိံ ဌာနေ ကာလေ ဝါတိ ဝဟဂုံ၊ ခလေ
ယဝံ အသ္မိံ ကာလေတိ ခလေယဝံ ဣစ္စာဒိ” ဟူသော ပရိ
ဘာသာ ဥဒါဟရဏ်တွင် ခလေယဝံ၌ ဌာန ဖြစ်သော သဒ္ဓါ
သည် သမာသ်ပုဒ်ဖြစ်၍ အသ္မိံ ကာလေ ဟူသော အခါ ကာ
လံသာ အညပုဒ် ဖြစ်သကဲ့သို့ နိသိန္နပုဗ္ဗံ ဟူသောပုဒ်၌ ကာလ
အနက် ရှိသော ပုဗ္ဗသဒ္ဓါသည် သမာသ်ပုဒ် ဖြစ်၍ ပါတိ
မောက္ခုဒ္ဓေသ ဌာနသာ အညပုဒ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “နိသိ
ဒိတ္တာတိနိသိန္နော၊ ပုဗ္ဗေ အသ္မိံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသ ဌာနေတိ
နိသိန္နပုဗ္ဗံ” ဟု ဌာန အညပဒတ္ထ အဗျယိတော သမာသ်ပြု။

နိဿိန္ဒပုဗ္ဗအဖြစ်ကိုဆိုသဖြင့် သုတပုဗ္ဗ အဖြစ်သည် ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် ဤနိဿိန္ဒပုဗ္ဗ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ပင် ဇာနည်ယျံ ၌ ဇာနည်ကာလကို ပြခြင်းပြီး၏။ ယင်းသို့ ပြီးသော် နိဿိန္ဒပုဗ္ဗ၏ အရပုဂ္ဂလ, ကာလ, ဌာန, သုတ ကိုပင် ထင်စွာပြုခြင်းငှါ “ဣမိနာဘိက္ခုနာ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤတွင် ဣမိနာဘိက္ခုနာဖြင့် နိဿိန္ဒ၏ အရကိုပြ၏။ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ဟူသောကာလဝန်ဖြင့် ပုဗ္ဗ၏အရကာလကိုပြ၏။ ပါတိမောက္ခေဥဒ္ဓိဿမာနေ ပုဒ်တို့တွင်ဥဒ္ဓိဿမာနေဟူသောဌာနီဖြင့် အသို့ ပါတိမောက္ခေသဌာနေဟူသော ဌာနအညပဒတ္တကိုပြ၏။ ပါတိမောက္ခေဟူသော သောတဗ္ဗဓမ္မဖြင့် သုတပုဗ္ဗ အဖြစ်ကိုပြ၏။ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၏နောက်၌ရှိသင့်သော ဇာနည်ကာလ ဇောတက ဣတိ သဒ္ဓါသည် အဌာန ပယုဂ်အားဖြင့် ကောပနဝါဒေါဘိယျော၏ နောက်၌ နေသတည်း။ ဤကောပနဝါဒေါဘိယျောပုဒ်ကိုကား ဒုတ္တိက္ခတ္တံပုဒ်နှင့် သဒ္ဓါ အားဖြင့် နီးပါးစပ်လျဉ်းသောကြောင့် ဤ၌ ဟောတော်မူသည်။ အနက်အားဖြင့်ကား နစတဿဘိက္ခုနော အညာဏကေန မုတ္တိအတ္တိ၏နောက်၌သမ္ပန်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနိ၌ “ပါဠိယံကောပနဝါဒေါဘိယျောတိ တေဟိအညေဟိဘိက္ခု။ ဟိ ဥဒ္ဓိဌဒုတ္တိဝါရတော ဘိယျောဝိ ဝိတ္တာရေန ဥဒ္ဓိဿိယမာနေ ပါတိမောက္ခေ နိဿိန္ဒပုဗ္ဗတာ အတ္ထိစေ၊ တတ္ထကိမေဝ ဝတ္ထဋ္ဌံ၊ အာပတ္တိမောက္ခောနတ္ထိ ဝေါတိအဓိပ္ပါယော” ဟုမိန့်၏။ ဤ၌ အာပတ္တိမောက္ခော နတ္ထိဝေဖြင့် မုတ္တိအတ္တိ၏ နောက်၌သမ္ပန် သင့်သည်ကို သိစေ၏။ ဤအရာများကား အလွန်သိမ်မွေ့စွာ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘မောဟာရောပန ကံပြုခြင်း၊ ‘မိုက်လိုခြင်း၊ ‘သုံးကြိမ်နာဘူးခြင်း၊ ‘ မိုက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

စတုတ္ထ။ ။ ၇၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ၊ အား၊ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာ

သည် ဖြစ်၍၊ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊ ဒဒေယျ၊ ပေးငြားအံ့၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ရဟန်းကို ပုတ်ခတ်လျှင် ပါစိတ်၊ လူ၊ သာမဏေ၊ တိရစ္ဆာန်၌ ဒုက္ကဋ်၊ “သမုဋ္ဌာနာဒိနိ ပဌမ ပါရာဇိက သဒိသာနိ၊ ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနံ” ကင်္ခါ၊ ပဌမ ပါရာဇိက သည် အနာဏတ္တိကဖြစ်၍ သူတပါးကို စေခိုင်း ခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ “ဘိက္ခု ပန အာဏာပေန္တော အကပ္ပိယ သမာဒါနာပတ္တိတော န မုစ္ဆတိ” ကင်္ခါ၊ ရဟန်းကို စေခိုင်းလျှင် မအပ်သည်ကို ဆောက်တည်စေသော် ဒုက္ကဋ် မလွတ်၊ သာမဏေတို့အားလည်း သုတ္တဝါသဋ္ဌိစသော လောကဝဇ္ဇ သိက္ခာ ပုဒ်များကို မဆုံးမအပ်သောကြောင့် သာမဏေကိုလည်း မစေခိုင်းအပ်၊ သာမဏေတို့လည်း မလွန်ကျူးအပ်၊ ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာတို့သည် တပည့် သူငယ်တို့ကို အချင်းချင်း ဆုံးမစေကုန်၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ‘ လွတ်လိုခြင်း၏ မရှိခြင်း၊ ‘ ပဉ္စင်းအားပုတ်ခတ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၇၅။ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ၊ အား၊ ကုပိတော၊ ၍၊ အနတ္တမနော၊ ၍၊ တလသတ္တိကံ၊ လက်ဝါးပြက်ကို၊ ဥဂ္ဂိရေယျ၊ မိုးငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ အင်္ဂါရှေးနည်း ၃ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၇၆။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ အမူလကေန၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ရံ့ရှာခြင်း အရင်း မရှိသော၊ သံဃာဒိသေသေန၊ ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓိသေယျ၊ စုပ်စွဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးစောဒနာငြားအံ့၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၍။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ 'သံဃာဒိသိသ်၏ အမူလကအဖြစ်၊ 'စောဒနာခြင်း၊ 'ထိုခဏသိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

သတ္တမ။ ၇၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ၊ အား၊ သဉ္စိစ္စ၊ မချမ်းသာစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကုက္ကုစ္စံ၊ အလို့လို့ကို၊ ဥပဒဟေယျ၊ ဖြစ်စေငြားအံ့။ ဣတိဣမိနာ ဥပဒဟေန၊ ဤသို့ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ မဟုတ္တမ္ပိ၊ တခဏမျှလည်း၊ အဖာသု၊ မချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ဣတိ-ဣမိနာအဓိပ္ပာယ်၊ ဤသို့သော အလို့ဖြင့်၊ တေဒေဝ၊ ထိုမချမ်းသာစေလိုခြင်းကိုသာလျှင်၊ ပစ္စယံကရိတော၊ ၍၊ အနည်၊ အကြောင်းတပါးမရှိပဲ၊ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို၊ ဥပဒဟေယျ။ အံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ ' မချမ်းသာ စေလိုခြင်း၊ 'ကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၇၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ဖြစ်သော တိုးတိုးတိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ကလဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်သောခိုက်ရန်ရှိကုန်သော၊ ဝိဝါဒါပန္နာနံ၊ ငြင်းခုံခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏၊ ဥပဿတိ၊ ထိုသူတို့ စကားကို ကြားကောင်းရာ အရပ်သို့ကပ်၍၊ ဝါ၊ ကြားကောင်းသော အရပ်၌၊ တိဋ္ဌေယျ၊ ရပ်ငြားအံ့။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဘဏိဿန္တိ၊ ဆိုကုန် လတ္တံ့။ ။ တံဝစနံ၊ ကို၊ သောဿာမိ၊ နားထောင်အံ့။ ဣတိမနသိကတော၊ ၍၊ တေဒေဝ၊ ထိုရဟန်းတို့ တိုင်ပင်သောစကားကို ကြားလိုခြင်းကိုသာလျှင်၊ ပစ္စယံကရိတော၊ ၍၊ အနည်၊ ပဲ၊ တိဋ္ဌေယျ၊ အံ၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ 'စောဒနာ' လိုခြင်း၊ 'နာ' ထောင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၇၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဓမ္မိကာနံ၊ ဟုတ်မှန်
သောသဘော စောဒနာသာရဏာဝိနည်း၊ ဥတိ၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်
ပြုအပ်ကုန်သော၊ ကမ္မာနံ၊ အပလောကနကံ၊ ဥတ္တိကံ၊ ဥတ္တိ
ဒုတိယကံ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံ တို့အား၊ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို၊ ဒတု၊ ပေး
ပြီး၍၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ၊ ခိယနဓမ္မံ၊ ရုတ်ချခြင်းသဘောသို့၊ အာ
ပဇ္ဇေယျ၊ အံ့၊ ပ။

ကံ နှင့် ဌာန

ပဉ္စဌာနာပလောကနံ၊
ဥတ္တိစ နဝဌာနဝံ။
ဒုတိယဉ္စ စတုတ္ထဉ္စ၊
သတ္တဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

အနက်။ ။ အပလောကနံ၊ အပလောကနကံသည်၊ ပဉ္စဌာ
နံ၊ ငါးဌာနသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဥတ္တိစ၊ ဥတ္တိ ကံသည်
ကား၊ နဝဌာနဝံ၊ ကိုးဌာနသို့ရောက်၏၊ ဒုတိယဉ္စ၊ ဥတ္တိဒုတိယ ကံ
သည်၎င်း၊ စတုတ္ထဉ္စ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံသည်၎င်း၊ သတ္တဌာနာနိ၊
ခုနစ်ဌာနတို့သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ဆောင်။ ။ ပ ငါးဌာန၊ ဥတိနဝ၊ ကြွင်းမှ ခုနစ်ဌာန။

အပလောကနက ၅ ဌာန
ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ၊
ဘဏှ၊ မြဟ္မဉ္စ လက္ခဏံ။
ပဉ္စဌာနာ ပလောကနံ၊
အဝန္ဓိယာဒိ လက္ခဏံ။

အနက်။ ။ဩသာရဏံ၊ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်
သော သာမဏေကို သွင်းခြင်း၊ နိဿာရဏံ၊ ကဏ္ဍကသာမဏေ
ကဲ့သို့သောသူကို ဒဏ္ဍကမ္မနာသနဖြင့် နှင်ထုတ်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍု၊ သျှင်
အဖြစ်ကို ဝဲသောသူ၏ ဆံရိတ်ခြင်းကို ပန်ခြင်း၊ ဗြဟ္မဉ္စ၊ နှုတ်
ကြမ်းသောရဟန်းကို မဆိုဆုံးမအပ်ဟု ဗြဟ္မဒဏ်ထားခြင်း၊ လက္ခ
ဏံ၊ ကံဟူ၍သာလျှင် မှတ်အပ်သော ကမ္မလက္ခဏာ၊ ဣတိ၊ သို့၊
အပလောကနံ၊ သည်၊ ပဉ္စဌာနံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အဝဋ္ဌိယာဒိ၊
ဘိက္ခုနီတို့ပြုအပ်သော အဝဋ္ဌိယကံ စသည်သည်၊ ကမ္မလက္ခဏံ၊
ကမ္မလက္ခဏာမည်၏။

ဥတ္တိကံ ဇဌာန

ဩသာ နိဿာ ဥပေါသထံ၊
ပဝါရဏဉ္စ သမ္ပုတိ။
ဒါနဉ္စ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊
ပစ္စုတ္တနုန လက္ခဏံ။
ဥတ္တိကမ္မံ နဝဌာနံ၊
တိဏေ တိဿောဝ လက္ခဏံ။

အနက်။ ။ဩသာ၊ ပဉ္စင်းလောင်းကို သွင်းသော ဩသာ
ရဏဥတိ၊ နိဿာ၊ ဥက္ကာဟိက ဝိနိစ္ဆယ၌ ဓမ္မကထိကကို ထုတ်
သော နိဿာရဏဥတိ၊ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်းငှာထားသော
ဥတိ၊ ပဝါရဏဉ္စ၊ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှာထားသောဥတိ၊ သမ္ပု
တိ၊ ပဉ္စင်းလောင်းကို ဆုံးမခြင်းငှာ မိမိကိုယ်မိမိ သမုတ်ခြင်း
စသော ဥတိ၊ ဒါနံ၊ စွန့်အပ်သော သင်္ကန်းစသည်ကိုပေးသော
ဥတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အာပတ်ကို ခံခြင်းငှာ ထားသောဥတိ၊
ပစ္စုတ္တနုနံ၊ ပဝါရဏာငင်သောဥတိ၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ
ဥတိ၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဥတ္တိကမ္မံ၊ သည်၊ နဝဌာနံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။
တိဏေ၊ တိဏဝတ္ထာရက သမထ၌၊ တိဿောဝ၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက

ဥတံ စသောအားဖြင့် သုံးပါးသော ဥတံတို့သည်သာလျှင်၊
လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ မည်၏။

ဆောင်ပုဒ်

‘အသွင်း’အထုတ်၊ ‘ဥပုသ်’ပဝါ၊ ‘သမုတ်ရာ၊
‘ပေးပါ’ခံ ‘ငင်’လက်။
ဥတ္တိကမ္မံ၊ ကိုးဌာနံ၊ ရောက်ဟန်ယွင်းမကွက်။

ဥတ္တိဒုတိယကံ ၇ ဌာန

ဩသာ နိဿာ စ သမ္ပုတိ၊
ဒါနမုဒ္ဒါရဒေသနာ။
လက္ခဏံ ဒုတိယံ သတ္တ၊
တိဏမောဟာဒိ လက္ခဏံ။

အနက်။ ။ဩသာ၊သပိတ်လှန်သဖြင့် သွင်းခြင်း၊ နိဿာစ၊
သပိတ်မှောက်သဖြင့် ထုတ်ခြင်း၊ သမ္ပုတိ၊ သိမ်သမုတ်ခြင်း ကံ
စသော သမ္ပုတိ၊ ဒါနံ၊ ကထိန်သင်္ကန်း၊ မတကသင်္ကန်းသို့ပေး
ခြင်း၊ ဥဒ္ဒါရ၊ ကထိန်နုတ်ခြင်း၊ ဒေသနာ၊ ကုဋီရာ၊ ကျောင်းရာကို
ကြားခြင်း၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဒုတိယံ၊ ဥတ္တိ
ဒုတိယကံသည်၊ သတ္တ-သတ္တဌာနံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊၏၊ တိဏမော
ဟာဒိ၊ တိဏဝတ္ထာရကသမထ၌ ကမ္မဝါစာ၊ မောဟာရောပန
စသည့် ကမ္မဝါစာသည်၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာမည်၏။

ဆောင်ပုဒ်

‘ထုတ်’သွင်း‘သမုတ်၊ ‘ဝေး’နုတ်‘ကြားရာ၊ လက္ခဏာ၊
ရောက်လာသတ္တ ဒုတိယ။

ဥတ္တိ စတုတ္ထကံ ၇ ဌာန

ဩဿာ နိဿာ စ သမ္မုတိ၊
ဒါနံ နိဂ္ဂဟတာသနံ။
လက္ခဏံ စတုတ္ထံ သတ္တ၊
သမ္ပဒေန္တာန လက္ခဏံ။

အနက်။ ဩဿာ၊ တဇ္ဇနီယ စသော ခုနစ်ပါးသောကံ
ငြိမ်းသဖြင့် သွင်းခြင်း၊ နိဿာစ၊ တဇ္ဇနီယစသော ခုနစ်ပါး
သောကံကို ပြုသဖြင့် ထုတ်ခြင်း၊ သမ္မုတိ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက
သမ္မုတိ၊ ဒါနံ၊ ပရိဝါသ်၊ မာနတ်ပေးခြင်း၊ နိဂ္ဂဟ၊ မူလာယ
ပဋိကဿနဖြင့် နှိပ်ခြင်း၊ တာသနံ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္ထက၊ ရှစ်ပါး
သောယာဘတတိယက၊ အရိဋ္ဌ၊ စဏ္ဍကဗျူဟတဆယ် နှစ်ပါး
သော သမနုဘာသန၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ၊ ဣတိ၊ သို့၊
စတုတ္ထံ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံသည်၊ သတ္တ-သတ္တဌာနံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊
၏၊ သမ္ပဒေန္တာနံ၊ ဥပသမ္ပဒကံ၊ အန္တာနကံသည်၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မ
လက္ခဏာ မည်၏။

ဆောင်ပုဒ်

‘အသွင်း’ အထုတ်၊ ‘သမုတ်’ ပေးချက်၊ ‘နှိပ်လျက်’ ဆုံးမ၊
‘လက္ခဏာ’ ရောက်ထ သတ် စတုတ်။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ဓမ္မကံ၊ ‘ဓမ္မကံဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ ‘ဆန္ဒပေးပြီး
လျက် ရှုတ်ချခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒသမ။ ၈၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သံဃော၊ ဌ၊ ဝိနိစ္ဆယ
ကထာယ၊ အဆုံးအဖြတ်စကားသည်၊ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်ဆဲ
ငြိမ်လတ်သော်၊ ဆန္ဒံ၊ ကို၊ အဒတော၊ မပေးမူ၍၊ အာသနာ၊
နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ ပက္ကမေယျ၊ ဖဲငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်ဆဲ၊ ‘ဓမ္မကံ၊ ‘ဓမ္မကံဟုအမှတ်
ရှိခြင်း၊ ‘သမာန သံဝါသကသိမ်၌ တည်ခြင်း၊ ‘သမာနသံဝါ

သက အဖြစ်၊ ‘ပျက်စေလိုသဖြင့် ဟတ္ထပါသ်ကို စွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ
၆ ပါး။

ကောဒသမ။ ၈၁။ ယောပနဘိက္ခုသည်၊ သမဂ္ဂေန၊ ညီညွတ်
သော၊ သံဃေန၊ သံဃာနှင့်တကွ၊ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို၊ ဒတု၊
ပေးပြီး၍၊ ပစ္စွာ၊ နောက်၌၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ ယထာသန္နုတံ၊
အကြင်အကြင် ချစ်ကျွမ်းဝင်သဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သောသူအား၊
ဝါ၊ သူ့သို့၊ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ လာဘံ၊ လာဘ်
ကို၊ ပရိကာမေန္တိ၊ ညွတ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ခီယနဓမ္မံ၊ ရှုတ်
ချခြင်းသဘောသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

မှတ်နုဿ်။ “သမ္မာ ထဝိယတိ ပသံသိယတိတိ သန္တု၊
တော=ခိစ္ဆော၊ သံပုဗ္ဗာ ထု အဘိတ္ထဓဝ၊ ကမ္မေ တော၊ ယော
ယော သန္တုတော ယထာသန္နုတံ၊ အံဝိဘတ္တိနမကာရန္တာ
အဗျယိကာဝါတိသဿ အံ” ပါတိဓမ္မာက္ခာဏံ၊ ကင်္ခါ၌လည်း
“တဿ တဿာတိ အဓတ္တာ” ဟု မိန့်၏။ သဝိဘတ်ကား
စတုတ္ထိ၊ ကမ္မတ္တဆဋ္ဌိ နှစ်ပါးသင့်၏။

“ကုသပ္ပသာဒကော နဂ္ဂေါ၊

ယော တယာ သန္တုတော မုခန။

တာဒိသောဟံ မဟာဝီရ၊

ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သာသနေ”

ဟူသော ကာဠုဒါယီ အပဒါန်ဖြင့်လည်း သန္တုတော
ပုဒ် သင့်သည်ကို သိအပ်၏။

အင်္ဂါ။ “ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ‘ဓမ္မကံဖြင့် ရအပ်သောသမ္မုတိရှိ
ခြင်း၊ ‘သံဃာနှင့်တကွ ဝိကပ္ပနာလောကံသော သင်္ကန်းကိုပေး
ခြင်း၊ ‘ရှုတ်ချခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

ဒွါဒသမ။ ၈၂။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်း၊ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊
လျက်၊ ပရိဏတံ၊ ကိယံ၊ နှုတ်ဖြင့် သံဃာသို့ ညွတ်လေပြီးသော၊
သံဃိကံ၊ သော၊ လာဘံ၊ လာဘ်ကို၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊
ဝါ၊ သို့၊ ပရိဏာမေယျ၊ အံ။ ပ။

၉။ ရတနဝဂ်

ပဌမ။ ၈၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်း၊ ခတ္တိယဿ၊ မင်းမျိုး၌
ဖြစ်သော၊ မုဒ္ဒါဘိသိတ္တဿ၊ ထိပ်၌ သွန်းအပ်သော အဘိသိက်
ရှိသော၊ ရညော၊ မင်း၏၊ အနိက္ခန္တရာဇကော၊ မထွက်သော မင်း
ရှိသော၊ အနိဂ္ဂတရတနကော၊ မထွက်သော မိဖုရား ရတနာ
ရှိသော၊ သယနိဿရေ၊ အိပ်ရာတိုက်ခန်း၌၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ အပ္ပဋ္ဌိ
သံဝိဒိတော၊ မိမိလာသောအဖြစ်ကို မပန်ကြားပဲ၊ ဣန္ဒြိလံ၊
တံခါးခုံကို၊ အတိက္ကာမေယျ၊ လွန်စေငြားအံ။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ 'မင်း၏အဖြစ်၊ ' အဘိသိက်သွန်းခြင်း၊ ' မင်း
မိဖုရား နှစ်ပါး တိုက်ခန်းမှ မထွက်ခြင်း၊ ' မပန်ကြားခြင်း၊
'တံခါးခုံကို လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒုတိယ။ ၈၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်း၊ ရတနံဝါ၊ ရတနာဆယ်
ပါးကို၎င်း၊ ရတနသမ္မတံဝါ၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော အ
သုံးအဆောင်ကို၎င်း၊ အဇ္ဈာရာမာဝါ၊ အရံအတွင်းကို၎င်း၊
အဇ္ဈာဝသထာဝါ၊ တည်းခိုရာအိမ်၊ စရပ်တွင်းကို၎င်း၊ အည
တြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဥဂ္ဂဏေယျဝါ၊ မိမိမှလည်း ကောက်ယူငြား
အံ။ ဥဂ္ဂဏာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမှလည်း ကောက်ယူစေငြား
အံ။ ပ။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်း၊ ရတနံဝါ၊ ရတနာဆယ်ပါးကို၎င်း၊
ရတနသမ္မတံဝါ၊ ကို၎င်း၊ အဇ္ဈာရာမေဝါ၊ ၌၎င်း၊ အဇ္ဈာဝသ

ထေဝါ၊ ခွံ၎င်း၊ ဥဂ္ဂဟေတုာဝါ၊ မိမိကောကယူ၍၎င်း၊ ဥဂ္ဂဟာ
ပေတုာဝါ၊ စေ၍၎င်း၊ ယဿ၊ အကြင်သူ၏၊ သန္တကံ၊ ဥစ္စာ
သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သော၊ ထိုဥစ္စာရှင်သည်၊ ဟရိဿ
တိ၊ ဆောင်လတ္တံ့။ ဣတိမနသိကတုာ၊ ၍၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊
ထားအပ်၏။ အယံ၊ ဤသို့ထားခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုဒါယ
ကာတို့ဥစ္စာမေ့ရစ်ရာ၌၊ သာမိစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ခွ ခွံပြုခြင်း၏မရှိခြင်း၊ ‘သူတပါးဥစ္စာ၏အဖြစ်၊
‘ဝိဿာသဂ္ဂါဟ၊ ပံသုကုဟူသောအမှတ်၏မရှိခြင်း၊ ‘ကောက
ခြင်း၊ ကောကစေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

တတိယ။ ၈၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ တထာရူပါ၊ ထိုသို့
သဘောရှိသော၊ အစွာယိကာ၊ အဆောတလျင် ရှောင်တခင်ပြု
အပ်သော၊ ကရဏီယာ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ အညတြ-ဌပေတုာ၊
၍၊ သန္တံ၊ ထင်ရှားသော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ “ဝိကာ
လေ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ” ဟု မပန်မူ၍၊ ဝိကာလေ၊ နေ
လွဲသောအခါ၌၊ ဂါမံ၊ ရွာသို့၊ ပဝိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားခြင်း၊
‘ခွံပြုခြင်း၏အကြောင်းမရှိခြင်း၊ ‘နေလွဲအခါ ရွာဝင်ခြင်း၊
အင်္ဂါ ၃ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၈၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အဋ္ဌိမယံဝါ၊ အရိုးဖြင့်
ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒန္တမယံဝါ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြီးသည်
လည်းဖြစ်သော၊ ဝိသာဏမယံဝါ၊ သားချိုဖြင့် ပြီးသည်လည်း
ဖြစ်သော၊ သူဝိသရံ၊ အပ်ကျည်ကို၊ ကာရာပေယျ၊ ပြုစေငြားအံ့။
တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဘေဒနကံ၊ အပ်ကျည်ကိုခွဲခြင်းရှိသော၊
ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘အပ်ကျည်၏အဖြစ်၊ ‘အဋ္ဌိယေစသည်၏အဖြစ်၊
‘မိမိအကျိုးငှါပြု၍၎င်း၊ ပြုစေ၍၎င်းရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၈၇။ နဝံ၊ သော၊ မဉ္ဇူဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပိဋ္ဌဝါ၊ ကို၎င်း၊
ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ အဋ္ဌနိ
ယာ၊ အပေါင်၏၊ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ အောက်အရပ်ကို၊ အညတြ-
ဌပေတွာ၊ ၍၊ သုဂတင်္ဂလေန၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သစ်တော်
ဖြင့်၊ အဋ္ဌင်္ဂလပါဒကံ၊ လက်ရှစ်သစ် အခြေရှိသော ညောင်
စောင်းအင်းပျဉ်ကို၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ၍။ တံ၊ ထိုအခြေ တတောင့်
ထွာ ပမာဏ ကို၊ အတိက္ကာ မယတော၊ လွန်စေသော ရဟန်း
အား၊ ဆေဒနကံ၊ အခြေကိုဖြတ်ခြင်းရှိသော၊ ပါမိတ္တိယံ၊ ၍။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ပမာဏကို လွန်သောညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၊
‘မိမိအကျိုးငှါပြု၍၊ ပြုစေ၍ ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၈၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ တူလောနဒ္ဓံ၊ လဲကိုအောက်
ထက်ပုဆိုးကြက်၍ဖွဲ့ယှက်မှေးရစ်ရာဖြစ်သော၊ မဉ္ဇူဝါ၊ ကို၎င်း၊
ပိဋ္ဌဝါ၊ ကို၎င်း၊ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊
ဥဒ္ဓါလနကံ၊ လဲကို ထုတ်ခြင်းရှိသော၊ ပါမိတ္တိယံ၊ ၍။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “တူလံ ဩနဒ္ဓံ ဧတ္တာတိတူလောနဒ္ဓံ”၊ မိမိ
လိကံ ပတ္တရိတွာ တူလံ ပဏ္ဍိတိတွာ ဥပရိမိမိလိကာယ ဩနဒ္ဓန္တိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ” ကင်္ခါ၊ “ဥဒ္ဓါရနကံ” ဟူအပ်လျက် ရကိုလ
ပြုသည်။

အင်္ဂါ။ ။ ‘တူလောနဒ္ဓအဖြစ်၊ ‘မိမိအကျိုးငှါပြု၍၊ ပြုစေ၍
ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

သတ္တမ။ ၈၉။ နိဿိဒနံ၊ ကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခု
နာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏကံ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော နိဿိဒိုင်

ကို၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိနိသီဒိင်္ဂံ၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ၊ သည်ကား၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်တည်း၊ ဒီသသော၊ အလျားမှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊ ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊ နှစ်ထွာတို့တည်း၊ တိရိယံ၊ အနံကား၊ ဒီယနံ၊ တထွာခြောက်သစ်တည်း၊ ဒသ၊ အဆာကား၊ ဝိဒတ္ထိ၊ တထွာတည်း၊ တံပမာဏံ၊ ထိုအလျား လေးတောင့်ထွာ၊ အနံ သုံးတောင်ကိုးသစ်၊ အဆာ နှစ်တောင့်ခြောက်သစ် ပမာဏကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ အား၊ ဆေဒနံ၊ သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ နိသီဒိင်္ဂံ၏ ပမာဏကိုလွန်ခြင်း၊ မိမိအကျိုးငှါ ပြု၍၊ ပြုစေ၍ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၉၀။ ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိ၊ အမာလ္လမ်းသော သင်္ကန်းကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို၊ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအမာလ္လမ်းသင်္ကန်း၌၊ ဣဒံ၊ ကား၊ ပမာဏံ၊ တည်း၊ ဒီသသော၊ မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊ စတသော ဝိဒတ္ထိယော၊ လေးထွာတို့တည်း၊ တိရိယံ၊ ကား၊ ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊ တည်း၊ တံပမာဏံ၊ ထိုအလျား ကိုးတောင်၊ အနံလေးတောင့်ထွာ ပမာဏကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ အား၊ ဆေဒနံ၊ သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ အင်္ဂါ ၂ ပါး ရှေးနည်း။

နဝမ။ ၉၁။ ဝဿိကသာဠိကံ၊ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုမိုးရေခံ သင်္ကန်း၌၊ ဣဒံ၊ ကား၊ ပမာဏံ၊ တည်း၊

ဒီဃသော၊ မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ ခြောက်
ထွာတို့တည်း၊ တိရိယံ၊ ကား၊ အနုတေယျာ၊ နှစ်ထွာခွဲတည်း၊
တံ ပမာဏံ၊ ထို အလျား တဆယ် သုံးတောင့်ထွာ၊ အနံ လေး
တောင့်ထွာ သုံးသစ်ပမာဏကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ အား၊ ဆေ
ဒနကံ၊ သော၊ ပါဏိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ အင်္ဂါ ၂ ပါး ရှေးနည်း။

ဒသမ။ ၉၂။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၊
မြတ်စွာဘုရားသင်္ကန်းတော်ပမာဏမျှလောက် ပမာဏရှိသော၊
စီဝရံ၊ ကိုရင်း၊ အတိရေကံဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော်
ပမာဏသက်လွန်သော ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းကိုရင်း၊ ကာရာ
ပေယျ၊ အံ။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဆေဒနကံ၊ သော၊ ပါ
ဏိတ္တိယံ၊ ၏။ တတြဝစနေ၊ ထိုစကား၌၊ ဣဒံ၊ ကား၊ သုဂတဿ၊
မြတ်စွာဘုရား၏၊ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်း
တော်ပမာဏတည်း။ ဒီဃသော၊ မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊
နဝိဒတ္ထိယော၊ ကိုးထွာတို့တည်း။ တိရိယံ၊ ကား၊ ဆဝိဒတ္ထိ
ယော၊ ခြောက်ထွာတို့တည်း၊ ဣဒံ၊ ဤအလျား အတောင့်နှစ်
ဆယ် လက်ခြောက်သစ်၊ အနံ ဆယ် သုံးတောင့်ထွာ အတိုင်းအ
ရှိသည်သည်၊ သုဂတဿ၊ ၏၊ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။ အင်္ဂါ ၂ ပါး ရှေးနည်း။

ပါဏိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတ။

ပါဠိဒေသနီယ

နိဒါန်း။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ စတ္တာရော၊ ကုန်သော၊ ပါဠိ
ဒေသနီယာ၊ ပါဠိဒေသနီအမည် ရှိကုန်သော၊ ဣမေခေါပန
ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ။ ၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အန္တရသရံ၊ ရွာတွင်းသို့၊
ပဝိဋ္ဌာယ၊ ဝင်သော၊ အညာတိကာယ၊ သော၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ ၏၊
ဟတ္ထတော၊ လက်မှ၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကို
၎င်း၊ သဟတ္တာ၊ မိမိလက်ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍၊ ခါဒေ
ယျဝါ၊ အံ။ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ အံ။ တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်း
သည်၊ အာဝုသော၊ တို့၊ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော၊ အသပ္ပါယံ၊
မလျောက်ပတ်သော၊ ပါဠိဒေသနီယံ၊ ပါဠိဒေသနီ အမည်ရှိ
သော၊ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇိံ၊ ငါရောက်ပြီ၊ တံ၊ ထိုပါဠိ
ဒေသနီအာပတ်ကို၊ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋိဒေ
သေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။ ပြည့်စုံသော ပဉ္စင်းအဖြစ်ရှိခြင်း၊ 'အမျိုးမစပ်
ခြင်း၊ 'ရွာတွင်း၌တည်သော ဘိက္ခုနီမ၏ လက်မှ မိမိလက်ဖြင့်
ခံခြင်း၊ 'ယာဝကောလိကအဖြစ်၊ 'မျိုးခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂။ ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်၊ ကုလေ
သု၊ အိမ်တို့၌၊ နိမန္တိတာ၊ ဖိတ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊
ဆွမ်းစားကုန်၏၊ တတြ၊ ဆိုဆွမ်းစားရာ၌၊ သောဘိက္ခုနီ၊ ဤ
ရဟန်းမိန်းမသည်၊ ဣမ၊ ဤရဟန်း၏သပိတ်၌၊ သူပံ၊ ဟင်းကို၊
ဒေထ၊ လှူကုန်လော့၊ ဣမ၊ ၌၊ သြဒနံ၊ ဆွမ်းကို၊ ဒေထ၊ ကုန်

လော၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝေါသာသမာနရူပ၊ စီရင်သောသဘော
ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဌိတာ၊ တည်သည်၊ စေဟောတိ၊ အကယ်၍
ဖြစ်ငြားအံ့။ တေဟိဘိက္ခုဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သာဘိက္ခု
နိ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို၊ ဘဂိနိ၊ နှမ၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်
ကာလပတ်လုံး၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏၊ တာဝ၊
ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး၊ အပသက္က၊ ဖဲခွါဆုတ်ရှားသွား
လေဦး၊ ဣတိ၊ သို့၊ အပသာဒေတဗ္ဗာ၊ မောင်းမဲအပ်၏။
ဧကဿာပိ ဘိက္ခုနော-ဧကော ဘိက္ခုပိ၊ တယောက်သော
ရဟန်းမျှသည်လည်း၊ တံ ဘိက္ခုနိ၊ ကို၊ အပသာဒေတံ၊
မောင်းမဲခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ မကြည်လင်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဖဲခွါဆုတ်
ရှားစေခြင်းငှါ၊ ဘဂိနိ၊ နှမ၊ ယာဝ၊ လုံး၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်၊
ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏၊ တာဝ၊ လုံး၊ အပသက္က၊ ဦး၊ ဣတိ၊ သို့၊ စေနပ္ပ
ဌိတာသေယျ၊ အကယ်၍ မဆိုငြားအံ့။ တေဟိဘိက္ခုဟိ၊ တို့
သည်၊ အာဝုသော၊ တို့၊ ဂါရယံ၊ သော၊ အသပ္ပါယံ၊ သော၊
ပါဠိဒေသနီယံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့၊ အာပဇ္ဇိမ္မ၊ ငါတို့ရောက်ချေ
ကုန်ပြီ၊ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီ အာပတ်ကို၊ ပဋိဒေသေမ၊ ငါတို့
ကြားကုန်၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋိဒေသတဗ္ဗံ၊ ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဗဟုဝစ် ထင်မှတ်၍ “ပဋိဒေသေတဗ္ဗာ” ရှိ
တတ်ကြ၏၊ မသင့်၊ “ဧကဿဘိက္ခုနော” ကား ပစ္စတ္တံ ဆဋ္ဌိ။

အင်္ဂါ။ ။ ‘ပြည့်စုံသောပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊’ ဘောဇဉ် ငါး
ပါး၏အဖြစ်၊ ? ရွာတွင်း၌ ခွင့်ပြုအပ်သောအပြားမှ တပါး
သောအပြားဖြင့်စီရင်ခြင်း၊ ‘မမြစ်ခြင်း၊’မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ၅ပါး။

တတိယ။ ၃။ သေက္ခသမ္မတာနိ၊ ၂။ တိ ဒုတိယကံဖြင့် သေက္ခဟု
သမုတ်အပ်ကုန်သော၊ ယာနိ ခေါ် ပနတာနိ ကုလာနိ၊ အကြင်

သဒ္ဓါပွား၍ ဥစ္စာပါးသော အမျိုးတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
 ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ထထာရူပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်
 သော၊ သေက္ခသမ္ပတေသု၊ ကုန်သော၊ ကုလေသု၊ အမျိုးတို့
 ၌၊ ပုဗ္ဗေ၊ အိမ်၏ဥပစာသို့မသက်မီ ရှေးအဖို့၌၊ ဒေနိမန္တိတော၊
 မဖိတ်ပဲ၊ အင်္ဂါနော၊ မနာပဲ၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဘော
 ဇနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍၊ ခါဒေ
 ယျဝါ၊ အံ။ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ အံ။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ အာ
 ဝုသော၊ တို့၊ ဂါရဟံ၊ သော၊ အသပ္ပါယံ၊ သော၊ ပါဠိဒေသ
 နီယံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့၊ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ၊ တံ၊ ကို၊ ပဋိဒေသေမိ၊
 ၏၊ ဣတံ၊ သို့၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ 'သေက္ခဟု သမုတ်ခြင်း၊ ' ရှေး၌ မဖိတ်ခြင်း၊
 'မနာခြင်း၊ ' အိမ်၏ဥပစာသို့သက်ခြင်း၊ ' နိစ္စဘတ် စသည်ကို
 ထား၍ တပါးသောအာမိသကို စားခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၄။ အရညကာနိ၊ တော၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ သာသကံ
 သမ္ပတာနိ၊ ရုံရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော၊ သပ္ပုဋိဘယာ
 နိ၊ ဘေးဘယမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိခေါပနတာနိ
 သေနာသနာနိ၊ တို့သည်၊ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ယောပန ဘိက္ခု၊
 သည်၊ ထထာရူပေသု၊ ကုန်သော၊ သေနာသနေသု၊ တို့၌၊
 ပုဗ္ဗေ၊ မခံမီရှေး၌၊ အပ္ပုဋိသံဝိဒိတံ၊ ရုံရှာဖွယ် ဘေးဘယမ်းရှိ
 သည်ကို မကြားပဲ၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကို
 ၎င်း၊ အဇ္ဈာရာမေ၊ အရံတွင်း၌၊ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေ
 တွာ၊ ၍၊ အင်္ဂါနော၊ မနာပဲ၊ ခါဒေယျဝါ၊ အံ။ ဘုဉ္ဇေ
 ယျဝါ၊ အံ။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ အာဝုသော၊ တို့၊ ဂါရဟံ၊
 သော၊ အသပ္ပါယံ၊ သော၊ ပါဠိဒေသနီယံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊

သို့၊ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ၊ တံ၊ ကို၊ ပဋိဒေသေမိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို့၊
ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဧ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ သေနာသနေသု နောက်တွင် “ဝိဟ
ရန္တော” ရှိသည်၊ မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘တောကျောင်း၏အဖြစ်၊ ‘ယာဝကာလိက၏ ထို
အရံ၌ မရောက်ခြင်း၊ ‘မနာခြင်း၊ ‘သူနာ၏အကြွင်းမဟုတ်ခြင်း၊
‘ဘေးရှိသည်ကို မကြားခြင်း၊ ‘အရံအတွင်း၌ ခံခြင်း၊ ‘မျှခြင်း၊
အင်္ဂါ ၇ ပါး။

ပါဠိသေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။

သေခိယ

နိဒါန်း။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ သေခိယာ၊ ကျင့်အပ်ကုန်
သော၊ ဣမေခေါပနဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊
ရောက်ကုန်၏။

၁။ ပရိမဏ္ဍလဝဂ်

၁။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ ထက် ဝန်း ကျင် မှ ညီညွတ်စွာ၊ နိဝါ
သေသာမိ၊ သင်းပိုင်ကို ငါဝတ်အံ့၊ ဣတိ၊ သို့၊ သိက္ခာ၊
ဒေကျင့်ကို၊ ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကရဏီယာ၊ ပြု
အပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။ ‘မရိသေခြင်း၊ ‘အာပတ်မရှိခြင်း၏ အကြောင်း
မရှိခြင်း၊ ‘မညီမညွတ် ဝတ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အထူးမှတ်ဖွယ်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အင်္ဂါ ၃ ပါးဖြစ်သကဲ့သို့ ခပ်သိမ်းသော သေခါယသိက္ခာပုဒ်၌ “ ‘အနာဒရပြုခြင်း၊ ‘အာပတ်မသင့်ခြင်း၏ အကြောင်းမရှိခြင်း” ဟူသော အင်္ဂါ ၂ ပါး၊ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါ ၃ ပါးစီချည်း ဖြစ်ကုန်၏။

၂။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ စွာ၊ ပါရုပိဿာမိ၊ ကိုယ်ဝတ် သင်္ကန်းကို ရံအံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။လက်ကတော့ ထိုးသည်ကို ပါရုပနဟူသည်၊ “ယထာ စ ပါဠိကာရကော ဘိက္ခု၊ ဧကံသံ ပါရုပနေန ပါရုတံ ဝါမဗာဟံ ဝိဝရိတွာ စိဝရံ အံသကူဇေ အာရောပေတိ၊ ဧဝံ အပါရုပိတွာ” ဤကား လောပတ်တင်သည်ကိုယူ၊ “တထာ အပါရုပိတွာ အာရာမေ ဝါ အန္တရဃရေ ဝါ အနာဒရေန ယံကိဉ္စိ ဝိဟာရံ ကရောန္တဿ ဒုတ္တဋ္ဌ” ဤအာရာမေပုဒ်ကိုကား ဗုဒ္ဓ၊ ပဌာန စသောကာလကိုရည်၍ မိန့်အပ်၏၊ အန္တရဃရေ ပုဒ်ကိုကား ရွာတွင်း ခရီးဖြင့် သွားခြင်း ဝါသူပဂတကာလကို ရည်၍ မိန့်အပ်၏။

၃-၄။ သုပ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္နော၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ မရုံပဲ ကမ္မတ်ကွင်း၌ ကမ္မတ်သီးကိုတပ်၍ အလျားအနားပတ်စွန်းဖြင့်လည်ကို ဖုံးလွှမ်းလျက် နှစ်ဖက်သော အစွန်းကို အညီ ပြုပြီးမှ လိပ်သဖြင့် လက်ကောက်ဝတ်တိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်း၍၊ အန္တရဃရေ၊ ရွာတွင်း၌၊ ဂမိဿာမိ၊ ငါသွားအံ့။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ ငါနေအံ့။ ပ။

၅-၆။ သုသံဝုတော၊ လက်ခြေကို မကစားပဲ ကောင်းစွာ ဣန္ဒြေကို စောင့်လျက်၊ အန္တရဃရေ၊ ၌၊ ဂမိဿာမိ အံ့။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၇-၈။ ဩက္ခိတ္တစက္ခု၊ လေးတောင်ခန့်မျှ ကြည့်သဖြင့် ချ
အပ်သော မျက်လွှာရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရဃရေ၊ ဌ၊
ဂမိဿာမိ၊အံ။ ပ။နိဿိဒိဿာမိ၊ အံ။ ပ။

၉-၁၀။ ဥက္ခိတ္တကာယ၊ သင်္ကန်းကိုပင့်သဖြင့်၊ ဝါ၊ လျက်၊
အန္တရဃရေ၊ ဌ၊နဂမိဿာမိ၊ ငါမသွားအံ။ပ။ နနိဿိ
ဒိဿာမိ၊ငါမနေအံ။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ “ဥက္ခိတ္တကာယာတိ ဥက္ခေပေန၊ ဣတ္ထန္တုတ
လက္ခဏေကရဏဝစနံ၊ ဧကေတော ဝါ ဥဘတော ဝါ ဥက္ခိတ္တ
စိဝရော ဟုတွာတိအတ္ထော” ကင်္ခါ၊ “ဥဒ္ဓံ ဒိဝိတဗ္ဗန္တိ ဥက္ခိတ္တံ၊
ဥက္ခိတ္တံ စိဝရမဿာတိ ဥက္ခိတ္တကော”၊ ပရိမဏ္ဍလလက္ခဏာမှ
ထူးသော ဥဒ္ဓဘာဝ ဘောဂုဏ်သည်ဣတ္ထံ၊ ထိုသို့ရောက်သော
ဘိက္ခုသည်ဘူတ၊ ပင့်အပ်သောသင်္ကန်းသည် လက္ခဏ။

ဣတ္ထန္တုတလက္ခဏအနက်၌ မချဖြစ်သော ကရဏဝစနကို
သက်သည်ရှိသော် ဥက္ခိတ္တကာယဟူ၍မပြီး၊ ဥက္ခိတ္တ ကေနဟူ၍
သာ ပြီးရာသောကြောင့် ကရဏဝစနံ ဟူသောပုဒ်ကို “ကရ
ဏေ တတိယာဝိဘတ္တိဋ္ဌာနေ ဝိဟိတံ ဝစနံ ကရဏဝစနံ”ဟု
ပြု၍ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသအားဖြင့် စီရင်အပ်သော စတုတ္ထ^၁ဝိဘတ်
ကို ကရဏဝစနယူ၍ “အာယ စတုတ္ထေက ဝစနဿ တု”ဖြင့်
စီရင်၊ “ဥဇ္ဇေယျကာယ၊ ဥတ္တုဒ္ဓိကာယ၊ ပလ္လတ္တိကာယ”တို့၌လည်း
ဤနည်းပင်။

၂။ ဥဇ္ဇေယျကဝဂ်

၁၁-၁၂။ ဥဇ္ဇေယျကာယ၊ ပြင်းစွာရယ်လျက်၊ အန္တရဃရေ၊ ဌ၊
နဂမိဿာမိ၊ အံ။ ပ။ နနိဿိဒိဿာမိ၊အံ။ ပ။

- ၁၃-၁၄။ အပ္ပသဒ္ဓေါ၊ ငယ်သော အသံ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရ
ဃရေ၊ ဤ၊ ဂမိဿာမိ၊ အံ။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ အံ။ ပ။
- ၁၅-၁၆။ ကာယပ္ပစာလကံ၊ ကိုယ်ကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။ ပ။
- ၁၇-၁၈။ ဗာဟုပ္ပစာလကံ၊ လက်ရုံးကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။ ပ။
- ၁၉-၂၀။ သီသပ္ပစာလကံ၊ ဦးခေါင်းကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။ ပ။

၃။ ခမ္ဘကတဝဂ်

- ၂၁-၂၂။ ခမ္ဘကတော၊ ခါးထောက်လျက်၊ အန္တရဃရေ၊
ဤ၊ နဂမိဿာမိ၊ အံ။ ပ။ နနိသီဒိဿာမိ၊ အံ။ ပ။
- ၂၃-၂၄။ ဩဂုဏ္ဍိတော၊ ဦးခေါင်းခြုံလျက်။ ပ။
- ၂၅။ ဥက္ကုဒ္ဓိကာယ၊ ဖဝါးစွန်းဖြင့် နင်းလျက်၊ ဝါ၊ ဖနောင့်၊
ခြေဖျား ဤနှစ်ပါးတွင် တပါးကိုပင့် တပါးဖြင့်သာ
နင်းစကာလျက်၊ နဂမိဿာမိ၊ အံ။ ပ။
- ၂၆။ ပလ္လတ္တိကာယံ၊ လက်အာယောဂဗဒ္ဓိ၊ ပုဆိုးအာယော
ဂဗဒ္ဓိဖွဲ့လျက်၊ ဝါ၊ ဒူးကိုသိုင်းလျက် လက်ချင်း ယှက်
သော လက်အာယောဂဗဒ္ဓိ၊ မြင်းခေါင်း ကျောက်ဆစ်
အဝတ်ရစ်သောပုဆိုးအာယောဂဗဒ္ဓိ ဖွဲ့လျက်။ ပ။
- ၂၇။ သက္ကစ္စံ-သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သတိကို ဖြစ်စေ၍၊ ပိဏ္ဍ
ပါတံ၊ ဆွမ်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ငါးအံ။ ဣတိ၊ သို့၊
သိက္ခာ၊ ကို၊ ကရဏီယာ၊ ၏။
- ၂၈။ ပတ္တသညိ၊ သပိတ်၌ အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပ။

- ၂၉။ သမဿူပကံ၊ ဆွမ်း၏ လေးဖို့ တဖို့ မျှလောက်သော
ပဲနောက်ဟင်းရှိသော၊ ပိဏ္ဍပဂါတံ၊ ကို။ ပ။
- ၃၀။ သမတိတ္တိကံ၊ သပိတ်အတွင်း အနားရေးနှင့် အမျှ၊
ပိဏ္ဍပဂါတံ၊ ကို။ ပ။

၄။ သက္ကစဝဂ်

- ၃၁။ သက္ကစံ-သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သတိကိုဖြစ်စေ၍၊ ပိဏ္ဍ
ပဂါတံ၊ ကို၊ ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ ငါစားအံ့။ ပ။
- ၃၂။ ပတ္တသညီ၊ သပိတ်၌အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပ။
- ၃၃။ သပဒါနံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပ။
- ၃၄။ သမဿူပကံ၊ ဆွမ်း၏ လေးဖို့ တဖို့ မျှလောက်သော
ပဲနောက်ဟင်းရှိသော။ ပ။
- ၃၅။ ထူပကတော၊ ဆွမ်းဦး၊ ဆွမ်းထိပ်၊ ဆွမ်းလယ်မှ၊
ဩမဒ္ဒိတွာ၊ နှိပ်၍။ ပ။
- ၃၆။ ဘိယျောကမ္ပတံ၊ များသည်၌ အလို ရှိသည်၏ အ
ဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ သူပံဝါ၊ ဟင်းကို၎င်း၊ ဗျဉ္ဇနံဝါ၊
ငါး၊ အမဲကို၎င်း၊ ဩဒနေ န၊ ဆွမ်းဖြင့်၊ နပဋိစ္ဆာ
ဒေဿာမိ၊ ငါမဖုံးလွှမ်းအံ့။ ပ။
- ၃၇။ အဂီလာနော၊ မနာပဲ၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ အတ္တာယ၊
အလို့ငှါ၊ သူပံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဩဒနံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဝိညာ
ပေတွာ၊ တောင်း၍၊ နဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

- ၃၈။ ဥဇ္ဈာနသညီ၊ ကဲ့ရဲ့လိုသော အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊
ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊ နဩလော
ကေဿာမိ၊ ငါမကြည့်အံ့။ ပ။
- ၃၉။ အတိမဟန္တံ၊ အလွန်ကြီးစွာ၊ ကဗဠ္ဍံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကို၊
နကရိဿာမိ၊ ငါမပြုအံ့။ ပ။
- ၄၀။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းညီစွာ၊ အာလောပံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကို၊
ကရိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၅။ ကဗဠ္ဍဝဂ်

- ၄၁။ ကဗဠ္ဍေ၊ ဆွမ်းလုတ်သည်၊ မုခဒ္ဒါရံ၊ ခံတွင်းဝသို့၊
အနာဟဋ္ဌေ၊ မရောက်မီ၊ နဝိဝရိဿာမိ၊ ခံတွင်းကို ငါ
မဖွင့်အံ့။ ပ။
- ၄၂။ ဘုဉ္ဇမာနေဘ၊ ဆွမ်းစားသော ငါသည်၊ သဗ္ဗဟတ္ထံ၊
အလုံးစုံသောလက်ကို၊ မုခေ၊ ခံတွင်း၌၊ န ပက္ခိပိဿာမိ၊
မထည့်မသွင်းအံ့။ ပ။
- ၄၃။ သကဗဠ္ဍေန၊ ဆွမ်းလုတ်နှင့် တကွသော၊ မုခေန၊
ခံတွင်းဖြင့်၊ န ဗျာဟရိဿာမိ၊ ငါမဆိုအံ့။ ပ။
- ၄၄။ ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကို မြှောက်၍၊ နဘုဉ္ဇိဿာ
မိ၊ မစားအံ့။ ပ။
- ၄၅။ ကဗဠ္ဍာဝစ္ဆေဒကံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကို ဖြတ်၍၊ ပ။

- ၄၆။ အဝဂဏ္ဏကာရကံ၊ မျောက်ကဲ့သို့ ပါးစောင်၌ ထား
သည်ကို ပြု၍၊ ပ။
- ၄၇။ ဟတ္ထနိဒ္ဓါနကံ၊ လက်ကိုခါ၍၊ ပ။
- ၄၈။ သိတ္ထာဝကာရကံ၊ ဆွမ်းလုံးကို ကြဲ၍၊ ပ။
- ၄၉။ ဇိဝှာနိစ္ဆာရကံ၊ လျှာကို ထုတ်၍၊ ပ။
- ၅၀။ စပုစပုကာရကံ၊ စပ်စပ်မြည်အောင် ပြု၍၊ ပ။

၆။ သုရုသုရုဝဂ်

- ၅၁။ သုရုသုရုကာရကံ၊ ရှုတ်ရှုတ်မြည်အောင်ပြု၍၊ ပ။
- ၅၂။ ဟတ္ထနိဇ္ဈေဟကံ၊ လက်ကိုလျက်၍၊ ပ။
- ၅၃။ ပတ္တနိဇ္ဈေဟကံ၊ သပိတ်ကို ခြစ်၍၊ ပ။
- ၅၄။ ဩဠနိဇ္ဈေဟကံ၊ နှုတ်ခမ်းကိုလျက်၍၊ ပ။
- ၅၅။ သာမိဿန၊ ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် တကွသော၊
ဟတ္ထန၊ လက်ဖြင့်၊ ပါနီယထာလကံ၊ ရေသောက်
ခွက်ကို၊ န ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ငါမကိုင်အံ့၊ ပ။
- ၅၆။ သသိတ္တကံ၊ ဆွမ်းလုံးနှင့် တကွသော၊ ပတ္တဓောဝနံ၊
သပိတ်ဆေးရေကို၊ အန္တရဃရေ၊ ၌၊ န ဆဇ္ဈေဿာမိ၊
ငါမငွေ့အံ့၊ ပ။

- ၅၇။ ဆတ္တပါဏိဿ၊ လက်၌ ထီးရှိသော၊ အဂ္ဂိလာနဿ၊
မနာသောသုအား၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ နဒေသဿာ
မိ၊ ငါမဟောအံ့၊ ပ။
- ၅၈။ ဒဏ္ဍပါဏိဿ၊ လှံကန်လက်၌ ရှိသော၊ အဂ္ဂိလာနဿ၊
အား၊ ပ။
- ၅၉။ သတ္တပါဏိဿ၊ သန်လျက်လက်၌ ရှိသော၊ ပ။
- ၆၀။ အာဝုဓပါဏိဿ၊ လေးလက်၌ ရှိသော၊ ပ။

၇။ ပါဒုကဝဂ်

- ၆၁။ ပါဒုကာရူဠဿ၊ ခြေနှင်းစီးသော၊ ပ။
- ၆၂။ ဥပါဟနာရူဠဿ၊ ဘိနပ်စီးသော၊ ပ။
- ၆၃။ ယာနဂတဿ၊ ယာဉ်စီးသော၊ ပ။
- ၆၄။ သယနဂတဿ၊ အိပ်ရာ၌နေသော၊ ပ။
- ၆၅။ ပလ္လတ္တိကာယ၊ လက်အာယောဂဗဒ်၊ ပုဆိုး အာ
ယောဂဗဒ်ဖွဲ့လျက်၊ နိသိန္ဓဿ၊ နေသော၊ ပ။
- ၆၆။ ဝေဠိတ သိသဿ၊ ဆံလျဉ်ကို မြင်အောင် ဦးရစ်
ပေါင်းသော ဦးခေါင်းရှိသော၊ ပ။
- ၆၇။ ဩဂုဏ္ဍိတသိသဿ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွရုံသော၊ ပ။
- ၆၈။ ဆမာယံ၊ မြေ၌၊ နိသီဒိတော၊ နေ၍၊ အာသနေ၊ နေ
ရာ၌၊ နိသိန္ဓဿ၊ နေသော၊ ပ။
- ၆၉။ နီစေ၊ နိမ့်သော၊ အာသနေ၊ ၌၊ နိသီဒိတော၊ ၍၊
ဥစ္စေ၊ မြင့်သော၊ အာသနေ၊ ၌၊ နိသိန္ဓဿ၊ သော၊ ပ။

- ၇၀။ ဌိတော၊ ရပ်သော ငါသည်၊ နိသိန္ဓဿ၊ ထိုင်သော၊
ဂိလာနဿ၊ အား၊ ပ။
- ၇၁။ ပစ္ဆတော၊ နောက်မှ၊ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော ငါ
သည်၊ ပုရတော၊ ရှေ့မှ၊ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော၊ ပ။
- ၇၂။ ဥပ္ပထေန၊ ခရီးမဟုတ်သဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော
ငါသည်၊ ပထေန၊ ခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သော၊ ပ။
- ၇၃။ အဂိလာနော၊ မနာသော ငါသည်၊ ဌိတော၊ ရပ်
လျက်၊ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးကို၎င်း၊ ပဿာဝံဝါ၊
ကျင်ငယ်ကို၎င်း၊ နကရိဿာမိ၊ အံ့၊ ပ။
- ၇၄။ အဂိလာနော၊ မနာသော ငါသည်၊ ဟရိတေ၊ စိမ်း
သော မြက်သစ်ပင်ပေါ်၌၊ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပဿာ
ဝံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ခေဋ္ဌံဝါ၊ တံထွေးကို၎င်း၊ နကရိဿာ
မိ၊ အံ့၊ ပ။
- ၇၅။ အဂိလာနော၊ သည်၊ ဥဒကေ၊ သုံးဆောင်ကောင်း
သောရေ၌၊ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပဿာဝံဝါ၊ ကို
၎င်း၊ ခေဋ္ဌံဝါ၊ ကို၎င်း၊ နကရိဿာမိ၊ အံ့၊ ဣတိ၊ သို့၊
သိက္ခာ၊ ကို၊ ကရဏိယာ၊ ၏။

သေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိကရုဏာ သမထ

နိဒါန်း။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော၊
အဓိကရုဏာသမထ၊ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေတတ် ကုန်သော၊
ဣမေခေါပနဓမ္မ၊ ဤတရားတို့သည်၊ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊
ရောက်ကုန်၏။

ဥပန္နုပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်သော၊ အဓိကရုဏာနံ၊ ဝိဝါ
ဒါဓိကရုဏ်း၊ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်း၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း၊ ကိစ္စာ
ဓိကရုဏ်းတို့ကို၊ သမထာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ ၎င်း၊ ဝူပသမာယ၊
အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေခြင်းငှါ ၎င်း—

၁။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သံသ၊ ဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ ပုဂ္ဂလမျက်မှောက်
ဖြစ်သော သမ္မုခါဝိနည်းကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။

၂။ သတိဝိနယော၊ ရဟန္တာအား သတိ ဝိနည်းကို၊ ဒါ
တဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။

၃။ အမူဠဝိနယော၊ ဥမ္မတ္တကရဟန်းအား အမူဠ ဝိနည်းကို၊
ဒါတဗ္ဗော၊ ၏။

၄။ ပဋိညာယ၊ “ပဿသိအာဝုသောတာအာပတ္တိယော” ဟု
ဆိုလတ်သော် “အာမဘန္တေ ပဿာမိ” ဟု ဝန်ခံသဖြင့်၊
ကာရေတဗ္ဗံ၊ “အာယတိ” သံဝရေယျာသိ” ဟု ပြုအပ်၏။

၅။ ယေဘုယျသိကာ၊ ဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်များရာသို့လိုက်၍ ပြု
ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။

- ၆။ တဿပပါပိယသိကာ၊ ဥပဝါဠ ရဟန်းကဲ့သို့ ယုတ်မာ
သောသူအား ပြုအပ်သော ဥတ္တိ စတုတ္ထကံကို၊ ကာ
တဗ္ဗာ၊ ၏။
- ၇။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသကဲ့
သို့ ပြုအပ်သော သမထကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

အဓိကရုဏ်း ၄ ပါးနှင့် သမထ ၇ ပါး
တွဲစပ်ပုံ

- ၁။ ဓမ္မာဒိနာ ဝိဝါဒေါတိ၊
အနဝါဒေါ စ စောဒနာ။
သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓာပတ္တိ၊
ကိစ္စံ ပလောကနာဒိကံ။
- ၂။ သမ္မုခါ ယေဘုယျသိကာ၊
ဝိဝါဒေါ ဒ္ဒိဟိ သမ္မတိ။
သံဃဓမ္မဝိနယာနံ၊
ပုဂ္ဂလာနဉ္စ သမ္မုခါ။
- ၃။ ပဉ္စင်္ဂံ သမ္ပန္နိတွာန၊
တေန အညတရံ ဂဟံ။
ဓမ္မဝါဒိယေဘုယျတ္တာ၊
ယေဘုယျသိကတာ ယထာ။
- ၄။ သမ္မုခါ သတိ အမူဠ၊
ပါဝိကာယာနဝါဒကော။
သမ္မုခါ ပဋိညာ တိဏာ၊
အာပတ္တိ ကိစ္စမေကတော။

၁။ ဓမ္မာဒိနာ၊ ဓမ္မ၊ အဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ အဝိနယစသောတဆယံ ရှစ်ပါးသော ဝိဝါဒဝတ္ထုဖြင့်၊ ဝိဝါဒေါ၊ ငြင်းခုံခြင်းသည်၊ တံ ဝိဝါဒါမိကရဏံ၊ ထိုဝိဝါဒါမိကရဏ်းမည်၏။ စောဒနာစ၊ သီလဝိပတ္တိ၊ အာစာရဝိပတ္တိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ အာဇီဝဝိပတ္တိဖြင့် စောဒနာခြင်းသည်ကား၊ အနုဝါဒေါ၊ အနုဝါဒါမိကရဏ်းမည်၏။ သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓော၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစုသည်၊ အာပတ္တိ၊ အာပတ္တာမိကရဏ်းမည်၏။ အပလောကနာဒိကံ၊ အပလောကနကံ စသည်သည်၊ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စာမိကရဏ်းမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အမိကရဏ်းတို့တွင်၊

၂။ ဝိဝါဒေါ၊ ဝိဝါဒါမိကရဏ်းသည်၊ သမ္မုခေါ၊ သမ္မုခေါဝိနည်း၊ ယေဘုယျသိကာ၊ ယေဘုယျသိကကံ၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဒို့ဟိ၊ နှစ်ပါးသော သမထတို့ဖြင့်၊ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏၊ သံဃဓမ္မဝိနယာနံ၊ ကာရကသံဃာ၏ ညီညွတ်ခြင်း သံဃသမ္မုခ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောတည်းဟူသော ဓမ္မသမ္မုခ၊ ငြိမ်းစေအပ်သော သဘောအတိုင်း ငြိမ်းစေခြင်း ဝိနယသမ္မုခတို့၏၎င်း၊ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ၊ ငြင်းခုံသော ဆန့်ကျင်ဖက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း၊ သမ္မုခေါ၊ မျက်မှောက်ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်သည်၊ သမ္မုခေါဝိနယော၊ မည်၏။

၃။ ပဉ္စင်္ဂံ၊ အဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း အင်္ဂါ ၄ ပါး၊ ယူပြီး မယူရသေးသည်ကို သိခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါ ၅ ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စာရေးတံကို ယူစေသောရဟန်းကို၊ သမ္ပန္နိတွာန၊ သမုတ်၍၊ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်၊ တီသု၊ အလဇ္ဇိများသော ပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော ဂုဠက၊ လဇ္ဇိများသော ပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော ဝိဝဠက၊ သူမိုက်များသော ပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော သကဏ္ဍဇပ္ပက သုံးပါးတို့တွင်၊ အညတရံ၊ တပါးပါးသော ယူစေခြင်းကို၊ ဂဟံ-ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍၊ ဓမ္မဝါဒိယေဘုယျတ္တာ၊ စာရေးတံယူသော ရဟန်းတို့တွင် ဓမ္မဝါဒိများသည်၏

အဖြစ်ကြောင့်၊ တထာ၊ ထိုဓမ္မဝါဒီဆိုတိုင်း ငြိမ်းစေခြင်းသည်၊
ယေဘုယျသိကတာ၊ မည်၏။

၄။ အနုဝါဒကော၊ အနုဝါဒါမိကရုဏ်းသည်၊ သမ္မုခါသတိ
အမူဠုပပါရိကာယ၊ သမ္မုခါဝိနည်း၊ သတိဝိနည်း၊ အမူဠုဝိနည်း၊
တဿပါရိယသိကကံ ဟူသော လေးပါးသောသမထဖြင့်၊ သမ္မ
တိ၊ ငြိမ်း၏။ အာပတ္တိ၊ အာပတ္တိမိကရုဏ်းသည်၊ သမ္မုခါပဋိညာ
တိကာ၊ သမ္မုခါဝိနည်း၊ ပဋိညာတကရုဏ်း၊ တိဏဝတ္ထာရကဟူ
သော သုံးပါးသော သမထဖြင့်၊ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ ကိစ္စ၊ ကိစ္စာမိ
ကရုဏ်းသည်၊ ဧကတော၊ သမ္မုခါဝိနည်းတခုဖြင့်၊ သမ္မတိ၊
ငြိမ်း၏။

နိဂုံး။ ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌခေါ၊
သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ပြီးသည်သာတည်း၊ စတ္တာရော၊ ကုန်
သော၊ ပါရာဇိကာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ကုန်ပြီ။
ပ။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော နှစ်ရာနှစ်ဆယ်သော သိက္ခာ
ပုဒ်သည်၊ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ သုတ္တာဂတံ၊
ပါတိမောက်၌လာ၏။ သုတ္တပရိယာပနံ၊ ပါတိမောက်၌ အ
ကျုံးဝင်၏။ အနုဗ္ဗမာသံ၊ တိုင်း၊ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။
တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ရာနှစ်ဆယ်သောသိက္ခာပုဒ်၌၊ သဗ္ဗေဟဝ၊ ခပ်
သိမ်းကုန်သော ထေရ၊ နဝ၊ မဇ္ဈိမတို့သည် သာလျှင်၊ သမဂ္ဂ
ဟိ၊ ကိုယ်ဖြင့်ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သမ္မောဒမာနေဟိ၊ စိတ်
ဖြင့် တကွဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဝိဝဒမာနေဟိ၊ နှုတ်
ဖြင့် ငြိမ်းခုံခြင်း ပရိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။

ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသော ပဉ္စမော။

ဘိက္ခုပါတိမောက် နိဿယပြီး၏။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက်နိဿယ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

(ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ နိဒါန်းကား သိသာပြီ)

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ

နိဒါန်း။ ။တတြ-တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ၌၊ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်
သော၊ ပါရာဇိကာ၊ ကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊
သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဟုန့်၏။

ပဉ္စမ။ ၅။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမသည်၊ အဝဿုတာ၊
ကာယ သံသဂ္ဂ ရာဂဖြင့် စွတ်သည် ဖြစ်၍၊ အဝဿုတဿ၊
ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့်စွတ်သော၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောက်ျား
ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အက္ခေကံ၊ ညှပ်ရိုး နှစ်ဖက်၏ အောက်၌၊
ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်း နှစ်ဖက်၏ အထက်၌၊ အာမသ
နံဝါ၊ ထိရာအရပ်ကို မလွန်မူ၍ သုံးသပ်ခြင်းကို၎င်း၊ ပရာမသ

နံဝါ၊ ထိုမှ၊ ဤမှ ရွှေရား၍ သုံးသပ်ခြင်းကို၎င်း၊ ဂဟဏံဝါ၊
 ကိုင်ရုံမျှကို၎င်း၊ ဆုပနံဝါ၊ မနှိပ်မူ၍တို့ခြင်းမျှကို၎င်း၊ ပဋိပိဋ
 နံဝါ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကိုကိုင်၍နှိပ်ခြင်းကို၎င်း၊ သာဒိယေယျ၊ သာ
 ယာဌားအံ။ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ၊ ပုဆစ်နှစ်ဖက် အထက်၌
 သုံးသပ်သည်ကို သာယာခြင်းကြောင့်ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ အ
 မည်ရှိသော၊ အယမ္ပိ၊ ဤရဟန်းမိန်းမသည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ၊
 သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ အသံဝါသာ၊
 ရဟန်းမိန်းမကောင်းတို့နှင့်တကွ ကံကြီးကံငယ်ဟု ဆိုအပ်သော
 တူသော ပေါင်းဖော်ခြင်း မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဤ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္တိ၊ သိလျက်၊ ပါ
 ရာဇိကံ ဓမ္မံ၊ ပါရာဇိက အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပနံ၊ ရောက်သော၊
 ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမကို၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ နေဝပဋိစော
 ဒေယျ၊ မစောဒနာဌားအံ။ ဂဏဿ၊ တပါးသောဘိက္ခုနီမ
 အား၊ နအာရောစေယျ၊ မကြားဌားအံ။ ယဒါစ၊ အကြင်
 အခါ၌ကား၊ သာ၊ ထိုပါရာဇိကသို့ရောက်သော ရဟန်းမိန်းမ
 သည်၊ ဌိတာဝါ၊ မိမိအသွင်၌တည်သည်၎င်း၊ စုတာဝါ၊ သေ
 လွန်သည်၎င်း၊ နာသိတာဝါ၊ မိမိမူလည်း အသွင်ကိုဖျက်၊ သူတ
 ပါးကမူလည်း ဖျက်အပ်သည်၎င်း၊ အဝဿဋ္ဌာဝါ၊ တိတ္ထိ
 ကျောင်းသို့ပြောင်းသည်၎င်း၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သာ၊ ထိုသို့
 သောရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊
 အံ။ “အယျ၊ သျှင်မတို့၊ အဟံ၊ သည်၊ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးကလျှင်၊
 ဧတံဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို၊ သာဘင်္ဂီ၊ ထိုညီမသည်၊ ဧဝ
 ရူပါစဝေရူပါစ၊ ဤသို့ ဤသို့သဘောလည်းရှိ၏၊ ဣတိ၊ သို့၊
 အညာသိ၊ သိ၏။ ခေါ၊ ထိုသို့သိသော်လည်း၊ အတ္တနာ၊ ကိုယ်

တိုင်၊ နေဝပဋိစောဒေသံ၊ မစောဒနာမိခေါ။ ဂဏသ၊ တ
 ပါးသောရဟန်းမိန်းမအား၊ နအာရောစေသံ၊ မကြားမိခေါ”။
 ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ အာပတ်ကို ဖုံး
 လွှမ်းခြင်းကြောင့် ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ အမည်ရှိသော၊ အယမ္ပိ၊
 သည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ၊ သည်၊ အသံဝါသာ၊ သည်၊ ဟော
 တိ၊ ၏။

သတ္တမ။ ၇။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ သမဂ္ဂေန၊ သော၊ သံဃေ
 န၊ သည်၊ ဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထုဖြင့်၊ ဝိနယေန၊ စောဒ
 နာ၊ သာရဏာ ဝိနည်းဖြင့်၊ သတ္ထုသာသနေန၊ စောဒနာ၊
 သာရဏာကိုပြုခြင်းတည်းဟူသော မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ
 တော်ဖြင့်၊ ဥက္ခိတ္တံ၊ နှင်ထုတ်အပ်သော၊ အနာဒရံ၊ ကံပြုသော
 သံဃာ့ကံ၌ရှိသေခြင်းကင်းသဖြင့်ကောင်းစွာမကျင့်အပ်သော၊
 အပ္ပဋိကာရံ၊ မသွင်းအပ်သော၊ အကတသဟာယံ၊ မပြုအပ်
 သော ပေါင်းဖော်ခြင်းရှိသော၊ တံဘိက္ခုံ၊ ထိုရဟန်းသို့၊ အနု
 ဝတ္တေယျ၊ ထိုအယူကိုယူသဖြင့် အတုလိုက်ငြားအံ။ သာဘိက္ခု
 နီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနိယာ၊ သည်၊
 အဿ၊ ၏။ “အယျေ၊ သျှင်မ၊ ဧသောခေါဘိက္ခု၊ ဤရဟန်း
 ကို၊ သမဂ္ဂေန၊ သော၊ သံဃေန၊ သည်၊ ဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ ဝိန
 ယေန၊ ဖြင့်၊ သတ္ထုသာသနေန၊ ဖြင့်၊ ဥက္ခိတ္တော၊ ၏။ အနာ
 ဒရော၊ ကံပြုသော သံဃာ့ကံ၌ ရှိသေခြင်းကင်း၏။ အပ္ပဋိကာ
 ရော၊ မသွင်းအပ်။ သကတသဟာယော၊ မပြုအပ်သော အ
 ပေါင်းအဖော်ရှိ၏။ အယျေ၊ မ၊ ဧတံဘိက္ခုံ၊ သို့၊ မာအနု
 ဝတ္တံ၊ အတုမလိုက်လင့်”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယာ၊ သည်၊ အဿ၊
 ၏။ ဧဝံ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနာ၊ သော်၊ သာ

ဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူသာလျှင်၊ ပဂ္ဂဏေယျ၊
အံ။ သာဘိက္ခုနီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တုံသည်၊ တဿ၊ ထိုအယူ
ကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှါ၊ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိ
တဗ္ဗာ၊ ဤ။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနာ၊
သော်၊ တံ၊ ထိုအယူကို၊ စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ။ ဣစ္စေတံ—
ဣတိဇေတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ သည်၊ ကုသလံ၊ ဤ။ နောစေပဋိ
နိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ၊ ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသို့ အ
တုလိုက်ခြင်းကြောင့် ဥက္ခိတ္တာ နုဝတ္တိကာ အမည် ရှိသော၊
အယမ္ပိ၊ သည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ၊ သည်၊ အသံဝါသာ၊ သည်၊
ဟောတိ၊ ဤ။

အဋ္ဌမ။ ဂ။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ အဝဿုတာ၊ လူတို့ သာ
ယာအပ်သော အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ကာယသံ
သဂ္ဂရာဂဖြင့် စွတ်သည်ဖြစ်၍၊ အဝဿုတဿ၊ သော၊ ပုရိသ
ပုဂ္ဂလဿ၊ ဤ၊ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံဝါ၊ လက်ကိုကိုင်ခြင်းကိုလည်း၊ သာဒိ
ယေယျ၊ အံ။ သင်္ခာဒိကဏ္ဍဂ္ဂဟဏံဝါ၊ သင်္ကန်းစွန်းကို ကိုင်
ခြင်းကိုလည်း၊ သာဒိယေယျ၊ အံ။ သန္တိဇ္ဇေယျဝါ၊ ယောက်ျား၏
ဟတ္ထပါသ်ဉ္စမူလည်း ရပ်ငြားအံ။ သလ္လပေယျဝါ၊ ဟတ္ထပါသ်ဉ္စ
ရပ်၍မူလည်း ပြောဆိုငြားအံ။ သင်္ကေတံဝါ၊ ချိန်းချက်ရာ အ
ရပ်သို့မူလည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ။ ပုရိသဿဝါ၊ ဤလည်း၊ အဗ္ဘာ
ဂမနံ၊ လာခြင်းကို၊ သာဒိယေယျ၊ အံ။ ဆန္တံဝါ၊ ဖုံးလွှမ်းရာအ
ရပ်သို့မူလည်း၊ အနုပဝိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ။ ဧတဿ အသဒ္ဓမ္မဿ၊
ထိုကာယသံ သဂ္ဂဟူသော မဿတော်တို့တရားကို၊ ပဋိသေဝ
နတ္ထာယ၊ မှီဝဲစိမ့်သောငှါ၊ ကာယံဝါ၊ ကိုယ်ကို မူလည်း၊
တဒတ္ထာယ၊ ထိုကာယသံသာဂ္ဂ အကျိုးငှါ၊ ဥာသံဟရေယျ၊

ယောကျ်ားသို့ ရှေးရှုဆောင်ငြားအံ့။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ ရှစ်ပါး
သောဝတ္ထုကို ပြည့်စေခြင်းကြောင့် အဋ္ဌဝတ္ထုကာ အမည်ရှိ
သော၊ အယမ္ပိသည်လည်း၊ ပါရာဇိကာသည်၊ အသံဝါသာ၊
သည်၊ ဟောတိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤ၌ “တေဿ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိသေဝနတ္ထာ
ယ” ပုဒ်ကို ပုဒ်တိုင်း၌ ယှဉ်၍ ပဒဘာဇနီ၌ ဖွင့်၏။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသ

နိဒါန်း။ ။ အယျာယော၊ အသျှင်မတို့၊ သတ္တရသ၊ တဆယ်၊
ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ၊ ကုန်သော။ ပ။

ပဌမ။ ၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဂဟပတိနာဝါ၊ သူကြွယ်
နှင့်၎င်း၊ ဂဟပတိပုတ္တေနဝါ၊ သူကြွယ်သားနှင့်၎င်း၊ ဒါသေန
ဝါ၊ ကျွန်နှင့်၎င်း၊ ကမ္မကာရေနဝါ၊ အမှုလုပ်နှင့်၎င်း၊ အန္တ
မသော၊ ဖြင့်၊ သမဏပရိဗ္ဗာဇကေနာပိ၊ ပရိဗိုဇ် ရဟန်းနှင့်
လည်း၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဥဿယဝါဒိကာ၊ မာန် အမျက်ပြောသဖြင့်
တရားတွေ၍၊ ဝိဟရေယျ၊ နေငြားအံ့။ အယံဘိက္ခုနီ၊ သည်၊
ပဌမာပတ္တိကံ၊ ရှေးဦးစွာ လွန်ကျူးဆဲခဏ၌ ရောက်ခြင်းရှိ
သော၊ နိဿာရဏီယံ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာမှ နှင်ထုတ်စေဘတ်သော၊
သံဃာဒိသေသံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့၊ အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

ဒုတိယ။ ၂။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဇာနိ-ဇာနန္တိ၊ လျက်၊
ဝဇ္ဈံ၊ သတ်ထိုက်သော၊ ဝိဒိတံ၊ သတ်ထိုက်၏ဟု သိအပ်သော၊
စောရိံ၊ ခိုးသူမကို၊ ရာဇာနိဝါ၊ မင်းကို၎င်း၊ သံသံဝါ၊ ဘိက္ခု

နိသံဃာကို၎င်း၊ ဂဏံဝါ၊ ဂိုဏ်းစီရင်ရာအရပ်၌ ဂိုဏ်းကို၎င်း၊
 ဝါ၊ ဗိသနိုးကို ကိုးကွယ်သောသူအပေါင်း စသော ဂိုဏ်းကို
 ၎င်း၊ ပူဂံဝါ၊ အပေါင်းစီရင်ရာ အရပ်၌ အပေါင်းကို၎င်း၊
 ဝါ၊ သာသနာတော်၌ ကောင်းမှုပြုသောသူ အပေါင်းကို၎င်း၊
 သေဏိံဝါ၊ သင်းစီရင်ရာအရပ်၌သင်းကို၎င်း၊ ဝါ၊ နံ့သာသည်
 အပေါင်း စသည်ကို၎င်း၊ အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ကြားမူ၍၊
 ကပ္ပါ၊ တိတ္ထိတို့ထံ၊ တပါးသောဘိက္ခုနီတို့ထံ ရှင်ပြုဘူးသော
 မိန်းမကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍
 ပဉ္စင်းခံငြားအံ့၊ အယမ္ပိဘိက္ခုနီ၊ သည်လည်း၊ ပဌမာပတ္တိကံ၊
 သော၊ နိဿာရဏီယံ၊ သော၊ သံဃာဒိသေသံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့၊
 အာပန္နာ၊ ဧ။

တတိယ။ ၃။ ကော၊ တယောက်အသီးတည်း၊ ဂါမန္တရံဝါ၊
 ရွာတပါးသို့မူလည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ကော၊ တည်း၊ နဒီပါရံ
 ဝါ၊ မြစ်တဖက်သို့မူလည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ကော၊ တည်း၊ ရတ္တိံ
 ဝါ၊ ညဉ့်၌မူလည်း၊ ဝိပွဝသေယျ၊ ကင်း၍နေငြားအံ့။ ကော၊
 တည်း၊ ဂဏမှာဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမ အပေါင်းမှမူလည်း၊ ဩဟိ
 ယေယျ၊ ကျန်ရစ်ငြားအံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ၊ သည်လည်း။ ပ။
 အာပန္နာ၊ ဧ။

တတုတ္ထ။ ၄။ သမဂ္ဂေန၊ သော၊ သံဃေန၊ သည်၊ ဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊
 ဝိနယေန၊ ဖြင့်၊ သတ္တုသာသနေန၊ ဖြင့်၊ ဥက္ခိတ္တံ၊ သော၊ ဘိက္ခု
 နိံ၊ ရဟန်းမိန်းမကို၊ ကာရကသံသံ၊ ကံပြုသော သံဃာကို၊
 အနုပလောကေတွာ၊ ရှိ၊ ဂဏာသ၊ ကံပြုသောဘိက္ခုနီဂိုဏ်း၏၊
 ဆန္ဒံ၊ အလိုကို၊ အနုညာယ၊ သိအောင်မပြုမူ၍၊ ဩသာရေယျ၊
 သွင်းငြားအံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅။ အဝဿုတာ၊ ကိလေသာဖြင့် စွတ်သည်ဖြစ်၍၊
 အဝဿုတဿ၊ သော၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ၏၊ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ၊
 ခါဒနိယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဘောဇနိယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ သဟတ္ထာ၊
 ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍၊ ခါဒေယျဝါ၊ အံ၊ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊
 အံ၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။ “အယျေ၊ မ၊ ဧသော
 ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်၊ အဝဿုတောဝါ၊ ကိလေသာဖြင့်စွတ်သည်
 မူလည်းဖြစ်စေ၊ အနဝဿုတောဝါ၊ ကိလေသာဖြင့် မစွတ်
 သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ တေ၊ သျှင်မအား၊ ကိံ၊ ကရိဿတိ၊ အသို့
 ပြုနိုင်လတ္တံ့နည်း။ ယတော၊ အကြွင့်ကြောင့်၊ တံ၊ သျှင်မ
 သည်၊ အနဝဿုတာ၊ ကိလေသာဖြင့် မစွတ်။ အယျေ၊ မ၊
 ဣဿံ၊ တိုက်တွန်း၏။ တေ၊ သျှင်မအား၊ ဧသောပုရိသပုဂ္ဂလော၊
 သည်၊ ယံ၊ ခါဒနိယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ယံ၊ ဘောဇနိယံဝါ၊ ကို၎င်း၊
 ဒေတိ၊ ပေး၏။ တံ၊ ထိုခဲဖွယ်၊ ဘောဇနံကို၊ တံ၊ သည်၊ သဟတ္ထာ၊
 ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍၊ ခါဒဝါ၊ လော၊ ဘုဉ္ဇဝါ၊ လော”။ ဣတိ၊
 သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။ ပ။

ဒသမ။ ၁၀။ ကပိတာ၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ အနတ္တမနာ၊
 နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။ “ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားကို၊ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏၊ ဓမ္မံ၊ ကို၊ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ၏။
 သံဃံ၊ ကို၊ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ၏။ သိက္ခံ၊ ကို၊ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ၏။ ယာ
 သမဏိယော၊ အကြွင်ရဟန်းမိန်းမတို့သည်၊ သကျဓီတရော၊
 သာကီဝင်မင်းသမီးတို့တည်း။ ဣမာဝ-ဣမာဝေ၊ ဤသာကီဝင်
 မင်းသမီးတို့သည်သာလျှင်၊ သမဏိယောကိန္နု၊ ရဟန်းမိန်းမတို့
 လော။ အညာ၊ သာကီဝင်မင်းသမီးမှတစ်ပါးကုန်သော၊ လဇ္ဇိ

နိယော၊မကောင်းမှုမှရှက်တတ်ကုန်သော၊ကုက္ကုစွိကာ၊အလို့လို
ပြုတတ်ကုန်သော၊ သိက္ခာကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိ
ကုန်သော၊သမဏိယောပိ၊ရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း၊ သန္တိ၊ ရှိ
ကုန်၏။အဟံ၊သည်၊တာသံ၊ထိုသာကီဝင်မင်းသမီးမှတပါးသော
ရဟန်းမိန်းမတို့၏၊ သန္တိကေ၊အထံ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအ
ကျင့်ကို၊စရိယာမိ၊ကျင့်အံ့”။ ဣတိ၊ဤသို့၊ဝဒေယျ၊အံ့။ သာ
ဘိက္ခုနီ၊ကို၊ဘိက္ခုနီဟံ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊သို့၊ ဝစနီယာ၊ သည်၊
အဿ၊၏။“အယျေ၊မ၊ ကုပိတာ၊၍၊ အနတ္တမနာ၊၍၊ ‘ဗုဒ္ဓံပစ္စာ
စိက္ခာမိ၊ ပ၊ဗြဟ္မစရိယံစရိယာမိ’တိ၊ စရိယာမိဟူ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊
မာအဝစ၊မဆိုလင့်။အယျေ၊မ၊ အဘိမရ၊ မေ့လျော်ပါလော့။
ဓမ္မော၊တရားတော်ကို၊ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောတော်
မူအပ်၏။ဒုက္ခဿ၊ဝဋ်ဆင်းရဲ၏၊ အန္တကိရိယာယ၊ အဆုံးကိုပြု
ခြင်းငှါ၊သမ္မာ၊ကောင်းစွာ၊ ဝါ၊ အသင့်အားဖြင့်၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊
ကို၊စရ၊ကျင့်ပါလော့”။ဣတိ၊သို့၊ဝစနီယာ၊သည်၊ အဿ၊ ၏။
ဧဝဉ္စ၊လျှင်။ဘိက္ခုနီဟံ၊တို့သည်၊ဝစ္စမာနာ၊သော၊ သာဘိက္ခုနီ၊
သည်၊တထေဝ၊ လျှင်၊ပဂ္ဂဏေယျ၊အံ့။သာဘိက္ခုနီ၊ကို၊ ဘိက္ခု
နီဟံ၊တို့သည်၊တဿ၊ထိုအယူကို၊ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှါ၊ ယာဝတ
တိယံ၊အောင်၊သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယာဝတတိယံ၊အောင်၊
သမနုဘာသိယမာနာ၊သော်၊ တံ၊ထိုအယူကို၊စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
အံ့။ဣစ္စေတံ-ဣတိဇေတံပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊သည်၊ ကုသလံ၊၏။ နောစေ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊အံ့။ အယမ္ပိဘိက္ခုနီ၊ သည်လည်း၊ ယာဝတ
တိယကံ၊သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ၃ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမ
သောအဆုံး၌ ရောက်ခြင်းရှိသော၊နိဿာရဏီယံ၊သော၊ သံဃာ
ဒိဿသံ၊သော၊ ဓမ္မံ၊သို့၊အာပန္နာ၊၏။

ကောဒသမ။ ၁၁။ ကိသ္မိဉ္ဇဒေဝအဓိကရဏေ၊ တစုံတခုသော
 အဓိကရုဏ်း၌၊ ပစ္စာကတာ-ပရာဇိတာ၊ ရှုံးသည်ဖြစ်၍၊ ကုပိတာ၊
 ၍၊ အနတ္တမနာ၊ ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်၊
 ဆန္ဒဂါမိနိယောစ၊ ဆန္ဒဂတိသို့လည်းလိုက်ကုန်၏။ ပ၊ ဘယဂါ
 မိနိယောစ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ။ သာဘိက္ခုနီ၊ ကို၊
 ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနိယာ၊ သည်၊ အဿ၊ ၍။
 အယျ၊ မ၊ တံ၊ သည်၊ ကိသ္မိဉ္ဇဒေဝအဓိကရဏေ၊ ၌၊ ပစ္စာကတာ-
 ပရာဇိတာ၊ ၍၊ ကုပိတာ၊ ၍၊ အနတ္တမနာ၊ ၍၊ ဆန္ဒဂါမိနိယောစ၊
 ပ၊ ဘိက္ခုနိယောတိ၊ ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ မ၊ အဝစ၊ မဆိုလင့်၊ အယျ၊
 ဝေါ၊ သျှင်မသည်သာလျှင်၊ ဆန္ဒာပိ၊ ချစ်ခြင်းကြောင့်လည်း၊
 ဂစ္ဆေယျ၊ အဂတိသို့လိုက်ရာ၏။ ပ၊ ဘယာပိ၊ ကြောက်ခြင်း
 ကြောင့်လည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အဂတိသို့လိုက်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့၊
 ဝစနိယာ၊ သည်၊ အဿ၊ ၍။ ဧဝံ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်။
 ဝုစ္စမာနာ၊ သော်၊ သာဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏေ
 ယျ၊ အံ၊ ပ။

ဒွါဒသမ။ ၁၂။ ဘိက္ခုနိယောပနေဝ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်သာ
 လျှင်၊ သံသဋ္ဌာ၊ လူတို့နှင့် နှီးနှောကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပါပါစာရာ၊
 ယုတ်မာသော ကိုယ်အကျင့်၊ နှုတ်အကျင့်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊
 ပါပသဒ္ဓါ၊ ယုတ်မာသော ကျော်စောသံ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊
 ပါပသိလောကာ၊ ယုတ်မာသော အလက်မွေးခြင်းရှိကုန်သည်
 ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခုနိသံသဿ၊ ဘိက္ခုနိသံသာအား၊ ဝိဟေသိကာ၊
 ညှင်းဆဲကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အညမညိဿာ၊ တယောက်သည် တ
 ယောက်၏၊ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကအာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်း
 ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တာဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို၊

ဘိက္ခုနီဟိတို့သည်၊ ဧဝံသို့၊ ဝစနိယာ၊ ကုန်သည်၊ အဿု၊ ကုန်၏။
 “ဘဂိနိယော၊ ညီမတို့သည်၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ သံသဋ္ဌာ၊ ရှိ၊ ပ၊
 ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ရှိ၊ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အယျေ၊ တို့၊ တုမေ၊ တို့
 သည်၊ ဝိဝိစ္စထ၊ သံသဋ္ဌစသည်မှ ဆိတ်ကြလော့။ ဘဂိနိနံ၊ ညီမ
 တို့၏၊ ဝိဝေကညေဝ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကိုသာလျှင်၊ သံဃော၊
 သည်။ ဝဇ္ဇဏ္ဏတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယာ၊ ကုန် သည်၊
 အဿု၊ ကုန်၏။ ဧဝဉ္ဇ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခုနီဟိတို့သည်၊ ဝုစ္စမာနာ၊ ကုန်
 သော်၊ တာဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏေယျံ၊
 ကုန်အံ့။ ပ။

တေရသမ။ ၁၃။ ဧဝံသို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ “အယျေ၊ တို့၊ တုမေ၊ တို့
 သည်၊ သံသဋ္ဌာဝ၊ လူတို့နှင့် နှီးနှောကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊
 ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။ တုမေ၊ တို့သည်၊ နာနာ၊ နှီးနှော
 ခြင်းကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မာဝိဟရိတ္ထ၊ မနေ ကြကုန်လင့်၊
 သံဃော၊ သံဃာဌ်၊ ဧဝါစာရာ၊ သျှင်မတို့ကဲ့သို့ ယုတ်မာသော
 ကိုယ်အကျင့်၊ နှုတ်အကျင့်ရှိကုန်သော၊ ဧဝံသဒ္ဓါ၊ သျှင်မတို့ကဲ့
 သို့ယုတ်မာသော ကျော်စောသံရှိကုန်သော၊ ဧဝံသိလောကာ၊
 သျှင်မတို့ကဲ့သို့ ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်သော၊
 ဘိက္ခုနီသံဃဿ၊ အား၊ ဝိဟေသိကာ၊ ကုန်သော၊ အညမည်ဿာ၊
 ၏၊ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ကုန်သော၊ အညာပိ၊ သျှင်မတို့မှ တပါး
 လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော၊ ဟိုသည်၊ သန္တိ၊ ကုန်၏။
 တာ၊ သိုရဟန်းမင်းမတို့ကို၊ သံဃော၊ သည်၊ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကိုမျှ၊
 နအာဟ၊ မဆို၊ သံဃော၊ သည်၊ တုမုညေဝ၊ သျှင်မတို့အားသာ
 လျှင်၊ ဥညာယ၊ မထေမဲ့မြင်ပြုသဖြင့်၊ ပရိဘဝေန၊ နှိပ်စက်သ
 ပြင်၊ အက္ခန္တိယာ၊ သည်းမခံသဖြင့်၊ ဧဝာဿိယာ၊ အထူးထူး

ဆိုသဖြင့်၊ ဝါ၊ အားကိုပြု၍ ထိတ်လန့်စေသဖြင့်၊ ဒုဗ္ဗလျာ၊ သျှင်မ
 တို့အားနည်းသဖြင့်၊ ‘ဘဂိနိယောခေါ၊ ပ၊ သံဃောဝဏ္ဏေတိ’တိ၊
 ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ အာဟ၊ ဧ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ၊ သာ
 ဘိက္ခုနီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနိယာ၊ သည်၊
 အဿ၊ ဧ၊ “အယျေ၊ မ၊ တံ၊ သည်၊ ‘သံသဠာဝအယျေ တုမ္ပေ
 ဝိဟရထ၊ ပ၊ သံဃောဝဏ္ဏေတိ’တိ၊ ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ မာအဝစ၊ မဆို
 လင့်”၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယာ၊ သည်၊ အဿ၊ ဧ၊ ။ ဧဝဉ္စ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခု
 နီဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနာ၊ သေဝံ၊ သာဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ တထေဝ၊
 လျှင်၊ ပဂ္ဂဏေယျ၊ အံ၊ ပ။

နိဂုံး။ ။ အယျာယော၊ တို့၊ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ကုန်သော၊ နဝ၊
 ကိုးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့၎င်း၊ ယာဝတတိယကာ၊
 ကုန်သော၊ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့၎င်း၊ ဣတိ၊
 သို့၊ သတ္တရသ၊ ကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊
 တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ၊ တည်း။ ယေသံ၊ အကြင် တဆဲ့ ခုနစ်ပါး
 သော သံဃာဒိသိသ်တို့တွင်၊ ဝါ၊ ယာဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဧသံ၊ တို့
 တွင်၊ အညတရံ ဝါ၊ အညတရံ ဝါ၊ သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ ။
 တာယဘိက္ခုနီယာ၊ သည်၊ ဥဘတောသံဃေ၊ ဘိက္ခုသံဃာ၊
 ဘိက္ခုနီ သံဃာ၌၊ ပက္ခမာနတ္ထံ၊ လခံပတ်လုံး ကျင့်အပ်သော
 မာနတ်ကို၊ စရိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်၊ စိဏ္ဏ
 မာနတ္တာယ၊ ပက္ခမာနတ်ကျင့်ပြီးသော်၊ ယတ္ထ၊ အကြင်သိမ်၌၊
 ပ၊ ဓာရယာမိ၊ ဧ၊ ။

ဝိတ္ထာရဒေသ

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်

၁။ ပတ္တဝန်

နိဒါန်း။ ။ အယျာယော၊ တို့၊ တိံသ၊ ကုန်သော၊ နိဿဂ္ဂိယာ၊
ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ၊ ကုန်သော၊ ပ။

ပဌမ။ ၁။ ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ပတ္တသန္နိဓယံ၊ တရက်မျှ
အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာမပြုပဲ သပိတ်ကို သိုမှီးခြင်းကို၊ ကရေယျ၊
အံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဒုတိယ။ ၂။ အကာလစီဝရံ၊ အကာလသင်္ကန်းကို၊ ကာလ
စီဝရန္တိ၊ ကာလသင်္ကန်းဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌဟိတော၊ ဆောက်တည်၍၊
ဘာဇာပေယျ၊ ဝေဖန်စေခြင်းအံ့။ ပ။

တတိယ။ ၃။ ဘိက္ခုနီယာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ပရိ
ဝတ္တေတော၊ ဖလှယ်၍၊ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ၊ ဌ၊
ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ “အယျေ၊ မတုယံ၊ ၏၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ဟန္တ၊
ယူလော့။ မေ၊ ၏၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ ယံစီဝရံ၊
သည်၊ တုယံ၊ ၏၊ စီဝရံ၊ တည်း။ ဧတံ၊ ထိုသင်၏သင်္ကန်းသည်၊
တုယုမေဝ၊ သင့်အားသာလျှင်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ယံစီဝရံ၊
သည်၊ မေ၊ ၏၊ စီဝရံ၊ တည်း။ ဧတံစီဝရံ၊ ထိုငါ၏သင်္ကန်းသည်၊
မယုမေဝ၊ ငါ့အားသာလျှင်၊ ဟောတု၊ စေ။ မေ၊ ၏၊ တံစီဝရံ၊
ကို၊ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊

ပစ္စာဟရ၊ တဖန်ဆောင်လေ”။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ အစ္စန္ဒေယျ
၀၂၊ မိမိမူလည်း လုယက်ငြားအံ့၊ အစ္စန္ဒာပေယျ ၀၂၊ အံ့။ ပ။

စတုတ္ထ။ ၄။ အညံ၊ တပါးသောထောပတ်ကို၊ ဝိညာပေတွာ၊
တောင်းပြီး၍၊ အညံ၊ တပါးသောဆီကို၊ ဝိညာပေယျ၊တောင်း
ငြားအံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅။ အညံ၊ တပါးသောဆီကို၊ စေတပေတွာ၊ ဝယ်
စေ၍၊ အညံ၊ တပါးသောထောပတ်ကို၊ စေတပေယျ၊အံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ အညဒတ္တိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းအကျိုးငှာ
လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသောသင်္ကန်းကို ညွှန်း၍
လှူအပ်သော၊ သံသိကေန၊ သံဃာအားစွန့်အပ်သော၊ ပရိက္ခာ
ရေန၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်၊ အညံ၊ တပါးသောဆေးကို၊ စေတ
ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

သတ္တမ။ ၇။ အညဒတ္တိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းအကျိုး
ငှာ လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းကို
ညွှန်း၍ လှူအပ်သော၊ သံသိကေန၊ သော၊ သညာစိကေန၊ကိုယ်
တိုင် တောင်းအပ်သော၊ ပရိက္ခာရေန၊ဖြင့်၊ အညံ၊ တပါးသော
ဆေးကို၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၈။ အညဒတ္တိကေန၊ တပါးသော ယာဂုအကျိုးငှာ
လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသောယာဂုကို ညွှန်း၍
လှူအပ်သော၊ မဟာဇနိကေန၊ ဂိုဏ်းအားစွန့်အပ်သော၊ ပရိက္ခာ
ရေန၊ ဖြင့်၊ အညံ၊ တပါးသောဆေးကို၊ ပ။

နဝမ။ ၉။ အညဒတ္ထိကေန၊ သော၊ အညုဒ္ဓိသိကေန၊ သော၊
မဟာဇနိကေန၊ သော၊ သညာစိကေန၊ သော၊ ပရိက္ခာရေန၊
ဖြင့်၊ အညံ၊ ကို၊ ပ။

ဒသမ။ ၁၀။ အညဒတ္ထိကေန၊ တပါးသော ပရိဝုဏ်အကျိုး
ငှာ လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသော ပရိဝုဏ်ကို
ညွှန်း၍လှူအပ်သော၊ ပုဂ္ဂလိကေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားစွန့်အပ်သော၊
သညာစိကေန၊ သော၊ ပရိက္ခာရေန၊ ဖြင့်၊ အညံ၊ တပါးသော
ဆေးကို၊ ပ။

၂။ စီဝရဝဂ်

ပဌမ။ ၁၁။ ဂရုပါဝုရဏံ၊ ချမ်းသောအခါ ခြံ့အပ်သော
လေးသောအရံကို၊ စေတာပေန္တိယာ၊ တောင်းသော၊ ဘိက္ခုနီ
ယာပန၊ သည်ကား၊ စတုက္ကံသပရမံ၊ လေးကံသ တဆယ် ခြောက်
သပြာထိုက်သော အရံကို၊ စေတာပေတဗ္ဗံ၊ တောင်းအပ်၏။
တတော၊ ထိုလေးကံသ တဆယ် ခြောက်သပြာထိုက်သော အရံ
ထက်၊ ဥတ္တရံ၊ အလွန်၊ စေစေတာပေယျ၊ အံ၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ တကံသကား လေးအသပြာရှိ၏။

ဒုတိယ။ ၁၂။ လဟုပါဝုရဏံ၊ ပူသောအခါ ခြံ့အပ်သော ပေါ့
သောအရံကို၊ စေတာပေန္တိယာ၊ သော၊ ဘိက္ခုနီယာပန၊ သည်
ကား၊ အနုတေယျကံသပရမံ၊ အခွဲနှင့်တကွ သုံးကံသထိုက်သော
အရံကို၊ ဝါ၊ နှစ်ကံသခွဲ ဆယ်သပြာထိုက်သော အရံကို၊ စေတာ
ပေတဗ္ဗံ၊ ၏၊ တတော၊ ထိုအခွဲနှင့်တကွ သုံးကံသ ဆယ်သပြာ
ထိုက်သော အရံထက်၊ ပ။

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယာ နိဗ္ဗိတာ။

သုဒ္ဓပါစိတ်

၁။ လသုဏဝဂ်

နိဒါန်း။ ။ အယျာယော၊ တို့၊ ဆသဌိသတာ၊ တရဒု ခြောက်
ဆယ်၊ ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ၊ ကုန်သော၊ ဣမေ
ခေါ်ပန ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ပ။

ပဌမ။ ၁။ လသုဏံ၊ ကြက်သွန်ဖြူကို၊ ခါဒေယျ၊ စားငြား
အံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ မဂဓတိုင်း၌ ဖြစ်သော အမြှောင့်များသော
ကြက်သွန်စိမ်း ဟူ၏။ တမြှောင့်၊ နှစ်မြှောင့်၊ သုံးမြှောင့်ရှိသော
ကြက်သွန်မဟုတ်၊ (ရဟန်းယောက်ျားအား ဒုက္ကဋ်သင့်၏။)

ဒုတိယ။ ၂။ သမ္မာဓေ၊ ကျဉ်း မြောင်း သော ပဿာဝမဂ်
လက်ကတီးကြား၌၊ လောမံ၊ အမွှေးကို၊ သံဟရာပေယျ၊ နုတ်
ငြားအံ့။ ပ။ (ရဟန်းယောက်ျားအား ဒုက္ကဋ်)

တတိယ။ ၃။ တလ ဃာတကေ၊ ပဿာဝမဂ်အပြင်ကို ပုတ်
ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

စတုတ္ထ။ ၄။ ဇတုမဋ္ဌကေ၊ အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော ချိပ်
ချောင်းဖြင့် ပဿာဝမဂ်ကို ထိုးခြင်းကြောင့်၊ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅။ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ၊ ပဿာဝမဂ်ကို ရေဆေးခြင်းကို၊
အာဒိယမာနာယ၊ ယူသော၊ ဘိက္ခုနီယာပန၊ သည်ကား၊ ဒွဂ်လ
ပဗ္ဗပရမံ၊ လက်နှစ်ချောင်း၌ တခုတခုပြု၍ လက်နှစ်ဆစ် အတိုင်း

အရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ တံ၊
ထိုလက်နှစ်သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်ကို၊ အတိက္ကာမေန္တိ
ယာ၊ လွန်စေသော ရဟန်းမိန်းမအား၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ ဆွမ်းစားသော၊ ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်းအား၊
ပါနီယေနဝါ၊ သောက်ရေဖြင့်၎င်း၊ ဝိဓူပနေနဝါ၊ ယပ်ခပ်
သဖြင့်၎င်း၊ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ အနီး၌ရပ်၍ လုပ်ကျွေးငြားအံ့။ ပ။

သတ္တမ။ ၇။ အာမကဓညံ၊ စပါးစိမ်းကို၊ ဝိညတောဝါ၊ မိမိ
တောင်း၍၎င်း၊ ဝိညာပေတောဝါ၊ သူတပါးကို တောင်းစေ၍
၎င်း၊ ဘဇ္ဇိတောဝါ၊ မိမိလှော်၍၎င်း၊ ဘဇ္ဇာပေတောဝါ၊ စေ၍၎င်း၊
ကောဇ္ဇေတောဝါ၊ မိမိထောင်း၍၎င်း၊ ကောဇ္ဇာပေတောဝါ၊ စေ
၍၎င်း၊ ပစိတောဝါ၊ မိမိချက်၍၎င်း၊ ပစာပေတောဝါ၊ စေ၍
၎င်း၊ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးကို၎င်း၊ ပဿာဝံဝါ၊ ကျင်
ငယ်ကို၎င်း၊ သကာရံဝါ၊ အမှိုက်ကို၎င်း၊ ဝိဿာသံဝါ၊ စားကြွင်း
ကို၎င်း၊ တိရောကုဋ္ဌေဝါ၊ နံရံတဖက်၌၎င်း၊ တိရောပါကာရေ
ဝါ၊ တံတိုင်းတဖက်၌၎င်း၊ ဆဇ္ဈေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း စွန့်ငြား
အံ့။ ပ။ (ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်)

နဝမ။ ၉။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ၎င်း၊ ပ၊ ဟရိတေ၊ စိုက်ပျိုးသော
ကောက်ပဲ သစ်ပင် ရှိသော လယ်အရံ၌၊ ဆဇ္ဈေယျဝါ၊ အံ့။ ပ။
(ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်)

ဒသမ။ ၁၀။ နဝ္ဗံဝါ၊ ကခြင်းကို၎င်း၊ ဂီတံဝါ၊ သီခြင်းကို

၎င်း၊ ဝါဒိတံဝါ၊ တီးမှုတ်ခြင်းကို၎င်း၊ ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှု
နာခံခြင်းငှာ၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။ (ရဟန်းအား ဒုက္ခ၌)

၂။ ရတ္တန္တကာရဝဂ်

ပဌမ။ ၁၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ အပ္ပဒီပေ၊ အရောင်အလင်း
ကင်းသော၊ ရတ္တန္တကာရေ၊ ညဉ့်မှိုက်သော အခါ၌၊ ဧကေန၊
တယောက်တည်းသော၊ ပုရိသေန၊ ယောက်ျားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊
ဧကော၊ တယောက်အထီးတည်း၊ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ၊ တကမူလည်း
ရပ်ငြားအံ့၊ သလ္လပေယျဝါ၊ တကမူလည်း ပြောဆိုငြားအံ့။ ပ။

ဒုတိယ။ ၁၂။ ပဋိစ္ဆန္ဓေ၊ နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော၊ ဩ
ကာသေ၊ အရပ်၌၊ ပ။

တတိယ။ ၁၃။ အဇ္ဈောကာသေ၊ ဟင်းလင်းအပြင် လွင်
အရပ်၌၊ ပ။

စတုတ္ထ။ ၁၄။ ရတိကာယဝါ၊ ခရီးမ၌၎င်း၊ ဗျူဟေဝါ၊ ထုတ်
ချင်းမထွင်းသော ခရီးမ၌၎င်း၊ သိဃံသုဋ္ဌကေဝါ၊ ခရီးဆုံ၌၎င်း၊
ဧကေန၊ သော၊ ပုရိသေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဧကော၊ တည်း၊ သန္တိဋ္ဌေ
ယျဝါ၊ အံ့။ သလ္လပေယျဝါ၊ အံ့။ နိကဏ္ဍိကံ၊ နားရင်း၌အပ်၍၊
ဇပေယျဝါ၊ တိုးတိုးမူလည်းပြောငြားအံ့။ ဒုတိယိကံ၊ အဖော်ဖြစ်
သော၊ ဘိက္ခုနီ၊ ကို၊ ဥယျောဇေယျဝါ၊ လွတ်မူလည်း လွတ်
လိုက်ငြားအံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၁၅။ ပုရေဘတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌၊ ကုလာနိ၊ အိမ်တို့သို့၊
ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ သာမိကေ၊ အိမ်ရှင်တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်
မူ၍၊ ပက္ကမေယျ၊ ဖဲငြားအံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၁၆။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ နေလံသောအခါ၌၊ ကုလာနိ၊ တို့သို့၊ ဥပသကံမိတာ၊ ရှိ၊ သာမိကေ၊ တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ ရှိ၊ အာသနေ၊ ၌၊ အဘိနိသီဒေယျဝါ၊ ထိုင်မှုလည်း တိုင်ငြားအံ့။ အဘိနိပဇ္ဇေယျဝါ၊ အိပ်မှုလည်း အိပ်ငြားအံ့။ ပ။

သတ္တမ။ ၁၇။ ဝိကာလေ၊ နေဝင်သောအခါ၌၊ ကုလာနိ၊ တို့သို့၊ ဥပသကံမိတာ၊ ရှိ၊ သာမိကေ၊ တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ ရှိ၊ သေယံ၊ အိပ်ရာ၊ နေရာကို၊ သန္တရိတာဝါ၊ မိမိခင်း၍၎င်း၊ သန္တရာပေတာဝါ၊ သူတပါးကို ခင်းစေ၍၎င်း၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၁၈။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ ဆိုအပ်သည်မှ တပါး မကောင်းသောအယူဖြင့်၊ ဒူပဓာရိတေန၊ ဆိုအပ်သည်မှ တပါး မကောင်းသောအမှတ်ဖြင့်၊ ပရံ၊ သူတပါးကို၊ ဥဇ္ဈာပေယျ၊ ကဲ့ရဲ့ငြားအံ့။ ပ။

နဝမ။ ၁၉။ အတ္တာနံဝါ၊ မိမိကို၎င်း၊ ပရံဝါ၊ သူတပါးကို၎င်း၊ နိရယေနဝါ၊ ငရဲ၌ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဗြဟ္မစရိယေနဝါ၊ သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျော့ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ အဘိသပေယျ၊ ကျိန်ဆဲငြားအံ့။ ပ။

ဒသမ။ ၂၀။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို၊ ဝဓိတာဝဓိတာ၊ ထ၍ထ၍၊ ရောဒေယျ၊ ငိုငြားအံ့။ ပ။

၃။ နဂ္ဂဝဂ်

ပဌမ။ ၂၁။ ယာပနဘိက္ခုနိ၊ သည်၊ နဂ္ဂါ၊ အချည်းနှီး၊ နဟာယေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ့။ ပ။

ဒုတိယ။ ၂၂။ ဥဒကသာဠိကံ၊ ရေသနုပ္ပံ၊ ကာရယမာနာယ၊
 ပြုလိသော၊ ဘိက္ခုနိယာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့်
 ယှဉ်သော ရေသနုပ္ပံ၊ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုရေသနုပ္ပံ၊
 ဣဒံ၊ ကား၊ ပမာဏံ၊ တည်း၊ ဒီသသော၊ မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊
 စတဿောဝိဒတ္ထိယော၊ တို့တည်း၊ တိရိယံ၊ အနံကား၊ ဒွေဝိဒတ္ထိ
 ယော၊ တို့တည်း။ တံ၊ ထိုပမာဏကို၊ အတိက္ကာမေန္တိယာ၊ လွန်
 စေသောရဟန်းမိန်းမအား၊ ဆေဒနကံ၊ သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

တတိယ။ ၂၃။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ၏၊ စိဝရံ၊ ကို၊ ဝိသိဗ္ဗေတွာဝါ၊ မိမိ
 ဖြေ၍၎င်း၊ ဝိသိဗ္ဗာပေတွာဝါ၊ သူတပါးကို ဖြေစေ၍၎င်း၊ သာ၊
 ထိုရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ၊ ချွ၊ အနန္တရာယိကိနီ၊ အန္တရာယ်မရှိပဲ၊
 စတုဟပဉ္စာဟာ၊ လေးရက်၊ ငါးရက်ကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ချွ၊
 နေဝသိဗ္ဗေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း မချုပ်ငြားအံ့။ သိဗ္ဗာပနာယ၊
 ချုပ်စေခြင်းငှာ၊ ဥဿက္ကံ၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြကိမူလည်း၊ နကရေ
 ယျ၊ မပြုငြားအံ့။ ပ။

စတုတ္ထ။ ၂၄။ သဃံ၊ ဤစာရံ၊ သင်္ကန်းငါးထည်ကို လှည့်လည်၍
 ဝတ်ခြင်းကို၊ ပဉ္စာဟိကံ၊ ငါးရက်ကို၊ အတိက္ကာမေယျ၊ အံ့၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ "ဒုကုဋ်၊ ကိုယ်ဝတ်၊ သင်းပိုင်၊ ရေသနုပ္ပံ၊
 တဘက်၊ သင်္ကန်း ၅-ထည်။"

ပဉ္စမ။ ၂၅။ သင်္ကမနီယံ၊ ငါးရက်ကိုမလွန်မူ၍ ပြောင်းရွှေ့၍
 ဝတ်အပ်သော၊ စိဝရံ၊ မပန်ကြားမူ၍ ယူအပ်သောသူတပါး၏
 သင်္ကန်းကို၊ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ငြားအံ့။ ပ။

ဆဌ။ ၂၆။ ဂဏဿ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာ၏၊ စိဝရလာဘံ၊ ရအပ်
 သောသင်္ကန်းကို၊ အန္တရာယံ၊ ကို၊ ကရေယျ၊ အံ့။ ပ။

သတ္တမ။ ၂၇။ ဓမ္မိကံ၊တရားအား လျော်သော၊ စီဝရဝိဘင်္ဂံ၊
သင်္ကန်းဝေဖန်ခြင်းကို၊ ပဋိဗာဟေယျ၊ မြစ်တားငြားအံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၂၈။ အဂါရိကဿဝါ၊ လူအား၎င်း၊ ပရိဗ္ဗာဇကဿ
ဝါ၊ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းအား၎င်း၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာယဝါ၊ မအား၎င်း၊
သမဏစီဝရံ၊ ငတ်ရုံလောက်သော ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးသော ရဟန်း၏
သင်္ကန်းကို၊ ဒဒေယျ၊ အံ့။ ပ။

နဝမ။ ၂၉။ ဒုဗ္ဗလ စီဝရ ပစ္စာသာယ၊ အားနည်းသောသင်္ကန်း
ရနိုးခြင်းဖြင့်၊ စီဝရကာလသမယံ၊ သင်္ကန်းကာလအခါကို၊ အ
တိက္ကမေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဒသမ။ ၃၀။ ဓမ္မိကံ၊သော၊ ကထိနုဒ္ဓါရံ၊ ကထိန်နုတ်ခြင်းကို၊
ပဋိဗာဟေယျ၊ အံ့။ ပ။

၄။ တုဝန္ဒဝဂ်

ပဌမ။ ၃၁။ ဒွေ၊နှစ်ယောက် ကုန်သော၊ ယာပနဘိက္ခုနိယော၊
တို့သည်၊ ဧကမဉ္စေ၊ တညောင်စောင်းတည်း၌၊ တုဝန္ဒေယျံ၊
အိပ်ကုန်ငြားအံ့။ တာသံဘိက္ခုနိနံ၊ တို့အား၊ ပ။

ဒုတိယ။ ၃၂။ ဒွေ၊ကုန်သော၊ ယာပနဘိက္ခုနိယော၊တို့သည်၊
ဧကတ္ထရဏပဂ္ဂရဏာ၊ တခင်းတရုံတည်း၊ ပ။

တတိယ။ ၃၃။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား၊ သဉ္ဇိစ္စ၊ မချမ်းသာစေလို
သောစေတနာ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဖာသုံ၊ မချမ်းသာခြင်းကို၊
ကရေယျ၊အံ့။ ပ။

စတုတ္ထ။ ၃၄။ ဒုက္ခိတံ၊ ဖျားနာသော၊ သဟဇီဝိနိဓံ၊ အတူနေ
 တပည့်မကို၊ နေဝ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ မိမိမူလည်း မလုပ်ကျွေးငြားအံ့။
 ဥပဋ္ဌာပနာယ၊ သူတပါးကို လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါ၊ ဥဿုက္ကံ၊
 ကြောင့်ကြကို၊ နကရေယျ၊ အံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၃၅။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား၊ ဥပဿယံ၊ တံခါးဖွဲ့ရှိသော
 ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို၊ ဒေတာ၊ ရှိ၊ ကုပိတာ၊ ရှိ၊ အနတ္တမနာ၊ ရှိ၊
 နိက္ကဗေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း နှင်ထုတ်ငြားအံ့။ နိက္ကဗုဒ္ဓပေယျ
 ဝါ၊ စေအံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၃၆။ ဂဟပတိနာဝါ၊ နှင့်၎င်း၊ ဂဟပတိပုတ္တေနဝါ၊
 နှင့်၎င်း၊ သံသဋ္ဌာ၊ နှီးနှောသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရေယျ၊ အံ့။ သာ
 ဘိက္ခုနီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိတို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနိယာ၊ သည်၊
 အဿ၊ ၏။ “အယျေ၊ မ၊ တံ၊ သည်၊ ဂဟပတိနာပိ၊ နှင့်၎င်း၊
 ဂဟပတိပုတ္တေနာပိ၊ နှင့်၎င်း၊ သံသဋ္ဌာ၊ ရှိ၊ မာဝိဟရိ၊ မနေလင့်။
 အယျေ၊ မ၊ တံ၊ သည်၊ ဝိဝိစ္စ၊ နှီးနှောခြင်းမှ ဆိတ်လော့၊ ဘဂိနိ
 ယာ၊ ၏၊ ဝိဝေကညေဝ၊ ကိုသာလျှင်၊ သံသော၊ သည်၊ ဝဏ္ဏတိ၊
 ချီးမွမ်း၏”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနိယာ၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ ပ။

သတ္တမ။ ၃၇။ သာသကံသမ္ပတေ၊ ရုံရှာဖွယ် ရှိ၏ဟု သမုတ်
 အပ်သော၊ သပ္ပုဋိဘယေ၊ ဘေးဘယမီးရှိသော၊ အန္တောရဋ္ဌေ၊
 တိုင်း၏အတွင်း၌၊ အသတ္တိကာ၊ အဖေ ကုန်သည်မရှိပဲ၊ စာရိကံ၊
 ဒေသစာရိကို၊ စရေယျ၊ အံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၃၈။ တိရောရဋ္ဌေ၊ တိုင်းတပါး၌။ ပ။

နဝမ။ ၃၉။ အန္တောဝဿံ၊ ဝါတွင်း၌။ ပ။

ဒသမ။ ၄၀။ ဝဿံဝုဋ္ဌာ၊ ဝါကျုတ်ပြီး၍၊ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊
ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိ၊ ခြောက်ယူဇနာ၊ ငါးယူဇနာသို့ တိုင်တိုင်၊
စာရိကံ၊ ကို၊ နပက္ကမေယျ၊ မမဲငြားအံ့။ ပ။

၅။ စိတ္တာဂါရဝဂ်

ပဌမ။ ၄၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ရာဇာဂါရံဝါ၊ မင်း၏
ကစားရာအိမ်သို့၎င်း၊ စိတ္တာဂါရံဝါ၊ ကစားရာ ပန်းချီဆေး
ရေးစသော စရပ်သို့၎င်း၊ အာရာမံဝါ၊ ကစားရာအရံသို့၎င်း၊
ဥယျာနံဝါ၊ ကစားရာ ဥယျာဉ်သို့၎င်း၊ ပေါက္ခရဏိံဝါ၊ ကစား
ရာ ရေကန်သို့၎င်း၊ ဒဿနာယ၊ ဌာ၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဒုတိယ။ ၄၂။ အာသန္နိံဝါ၊ အခြေရှည်သော ညောင်စောင်း
အင်းပျဉ်ကို၎င်း၊ ပလ္လကံဝါ၊ သားရဲရုပ် အခြေရှိသော ပလ္လင်
ကို၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

တတိယ။ ၄၃။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို၊ ကန္တေယျ၊ ဝင့်ငြားအံ့။ ပ။

စတုတ္ထ။ ၄၄။ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ၊ လူတို့အမှုကြီးငယ်ကို၊ ကရေ
ယျ၊ ပြုငြားအံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၄၅။ အယျေ၊ မ၊ ဧဟိ၊ လာလှည့်၊ ဣမံအဓိကရဏံ၊
ဤအဓိကရုဏ်းကို၊ ဝုပသမေဟိ၊ ငြိမ်းစေလော့၊ ဣတိ၊ သို့၊
ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်၊ ဝုစ္စမာနာယ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ သာဓူတိ၊
ကောင်းပြီဟူ၍၊ ပဋိဿုဏိတွာ၊ ဝန်ခံ၍၊ သာ၊ ထိုရဟန်းမင်းမ
သည်၊ ပစ္ဆာ၊ ဌ၊ အနန္တရာယိကိနီ၊ အန္တရာယ်မရှိပဲ၊ နေဝဝုပ

သမေယျ၊မိမိမူလည်း မငြိမ်းငြားအံ့။ ဝူပသမာယ၊ငှါ၊ဥဿုက္ကံ၊
ကို၊နကရေယျ၊အံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၃၆။ အဂါရိကဿဝါ၊ အား၎င်း၊ ပ။ သဟတ္ထာ၊ဖြင့်၊
ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပ။

သတ္တမ။ ၄၇။ အာဝသထစိဝရံ၊ ဥတုန္တိး သင်္ကန်းကို၊ အ
နိဿဇ္ဇေတွာ၊ မစွန့်မူ၍၊ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၄၈။ အာဝသထံ၊ တံခါးဖွဲ့ရှိသော ကျောင်းကို၊ အ
နိဿဇ္ဇေတွာ၊ စောင့်စိမ့်သောငှါ၊မစွန့်မူ၍၊ စာရိကံ၊ ကို၊ပ။

နဝမ။ ၄၉။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ၊ မဂ်၊ဖိုလ်မှ ဖီလာ ဖြစ်သော အ
တတ်ကို၊ ပရိယာပုဏ္ဏေယျ၊ သင်ငြားအံ့၊ပ။

ဒသမ။ ၅၀။ ဝါစေယျ၊ပို့ချငြားအံ့၊ပ။

၆။ အာရာမဝဂ်

ပဌမ။ ၅၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ဇာနံ—ဇာနန္တီ၊ လျက်၊
သဘိက္ခုကံ၊ ရဟန်းရှိသော၊ အာရာမံ၊ အရံသို့၊ အနာပုစ္ဆာ၊
မပန်ပဲ၊ ပဝိသေယျ၊ အံ့၊ပ။

ဒုတိယ။ ၅၂။ ဘိက္ခု၊ ကို၊အက္ခောသေယျဝါ၊ဆဲရေးမူလည်း
ဆဲရေးငြားအံ့၊ ပရိဘာသေယျဝါ၊ ဘေးကိုမူလည်း ပြငြား
အံ့၊ပ။

တတိယ။ ၅၃။ စဏ္ဍိကတာ၊ ကြမ်းတမ်းသည်ဖြစ်၍၊ ဂဏံ၊
ဘိက္ခုနီသံဃာကို၊ ပရိဘာသေယျ၊ ရေရွတ်ငြားအံ့၊ပ။

တုတ္ထ။ ၅၄။ နိမန္တိတာဝါ၊ ဖိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း၊ ပဝါ
ရိတာဝါ၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်ဖြစ်၍၎င်း၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊
ဘောဇနီယံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅၅။ ကုလမစ္ဆရိနီ၊ အမျိုး၌ဝန်တိုခြင်းရှိသည်၊ အဿ၊
ဖြစ်ငြားအံ့၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၅၆။ အဘိက္ခုကေ၊ ရဟန်း၊ ယောကျ်ား၊ မနီးသော၊
အာဝါသေ၊ ကျောင်း၌၊ ဝဿံဝယေယျ၊ ဝါဆိုငြားအံ့၊ ပ။

သတ္တမ။ ၅၇။ ဝဿံဝဋ္ဋာ၊ ဝါကျွတ်ပြီး၍၊ ဥဘတောသံဃေ၊
ဘိက္ခုသံဃာ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာ၌၊ ဒိဋ္ဌေနဝါ၊ မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊
သုတေနဝါ၊ ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ရံ့ရှာခြင်း
ဖြင့်၎င်း၊ တီဟိဌာနေဟိ၊ သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်၊ နပ္ပ
ဝါရေယျ၊ မဖိတ်ငြားအံ့၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၅၈။ သြဝါဒါယဝါ၊ ဂရုဓံကို နာခံခြင်းငှါ၎င်း၊
သံဝါသာယဝါ၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာ မေးခြင်းငှါ၎င်း၊ ပ။

နဝမ။ ၅၉။ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်၊ အနုဒ္ဓမာသံ၊ လခွဲတကြိမ်၊
ဘိက္ခုသံဃတော၊ ဘိက္ခုသံဃာမှ၊ ဥပေါသထပုစ္ဆကဉ္စ၊ ဥပုသ်
မေးခြင်း၎င်း၊ သြဝါဒုပသင်္ကမနဉ္စ၊ ဆုံးမခြင်းငှါကပ်ခြင်း၎င်း၊
ဣတိ၊ သို့၊ ဒေဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ ပစ္စာသိသိတဗ္ဗာ၊ ရှေးရှုတောင့်တ
အပ်ကုန်၏၊ တံ၊ ထိုတရားနှစ်ပါးကို၊ အတိက္ကာ၊ မေန္တိယာ၊ လွန်
စေသော ရဟန်းမိန်းမအား၊ ပ။

ဒသမ။ ၆၀။ ပသာခေ၊ ချက်အောက်၊ ပုဆစ်နှစ်ဖက် အထက်
ဟု ဆိုအပ်သောခက်မ၌၊ ဇာတံ၊ ပေါက်ရောက်သော၊ ဂဏ္ဍံဝါ၊

အိုင်းအမာကို၎င်း၊ ရုမိတံဝါ၊ အမာကို၎င်း၊ သံသံဝါ၊ ကို၎င်း၊
ဂဏံဝါ၊ ကို၎င်း၊ အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ကြားမူ၍၊ ပုရိသေ
န၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ က၊ ဧကေနေကာ၊ တယောက်ချင်းချင်း၊ ဘေ
ဒါ ပေယျဝါ၊ ခွဲမူလည်း ခွဲစေငြားအံ့။ ဖာလာပေယျဝါ၊
ဖောက်မူလည်းဖောက်စေငြားအံ့။ ဓောဝါပေယျဝါ၊ ဖန်မူလည်း
ဆေးစေငြားအံ့။ အာလိမ္မာပေယျဝါ၊ ဆေးမူလည်း သုတ်လိမ်း
စေငြားအံ့။ ဗန္ဓာ ပေယျဝါ၊ ကျပ်မူလည်း စည်းစေငြားအံ့။
မောစာပေယျဝါ၊ အစည်းကိုမူလည်း ဖြေစေငြားအံ့။ ပ။

၇။ ဂဗ္ဘိနိဝဂ်

ပဌမ။ ၆၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဂဗ္ဘိနိဝဂ်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်
သော မိန်းမကို၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ ပ။

ဒုတိယ။ ၆၂။ ပါယန္တိ၊ နို့တိုက်သောမိန်းမကို၊ ပ။

တတိယ။ ၆၃။ ဒွေဝဿာနီ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဆသုဓမ္မေသု၊
ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ အစ၊ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရ
မဏိ အဆုံးဖြစ်သော တရားခြောက်ပါးတို့၌၊ အသိက္ခိတသိက္ခိ၊
မကျင့်အပ်သော သိက္ခာရှိသော၊ သိက္ခာမာနံ၊ သိက္ခာမာန်ကို၊ ပ။

စတုတ္ထ။ ၆၄။ ဒွေဝဿာနီ၊ လုံး၊ ဆသုဓမ္မေသု၊ တို့၌၊ သိက္ခိတ
သိက္ခိ၊ သော၊ သံသေန၊ သည်၊ အသမ္ပတံ၊ မသမုတ်အပ်
သော၊ သိက္ခာမာနံ၊ ကို၊ ပ။

ပဉ္စမ။ ၆၅။ ဥနဒ္ဓါဒသဝဿံ၊ တဆယ်နှစ်နှစ် မပြည့်သော၊
ဂိဟိဂတံ၊ ယောက်ျားအထူးသွားလာဘူးသော၊ ပ။

ဆဋ္ဌမ။ ၆၆။ ပရိပုဏ္ဏ ဒွါဒသဝဿံ၊ တဆယံ နှစ်နှစ် ပြည့်
သော၊ ဂိဟိဂတံ၊ သော၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ ဆသုဓမ္မေသု၊ တို့
ဦး၊ အသိက္ခိတသိက္ခံ၊ သော၊ သိက္ခမာနံ၊ ကိံ၊ ပ။

သတ္တမ။ ၆၇။ ပရိပုဏ္ဏ ဒွါဒသဝဿံ၊ သော၊ ဂိဟိဂတံ၊
သော၊ သံသေန၊ သညံ၊ အသမ္ပတံ၊ သော၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၆၈။ သဟဇီဝိနိ၊ အတူနေ တပည့်မကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ၊
ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံပြီး၍၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ နေဝအနုဂ္ဂဏှေ
ယု၊ ပါဠိသင်ခြင်းစသည်ဖြင့် မိမိမချီးမြှောက်ငြားအံ့။ နအနုဂ္ဂ
ဏှာပေယု၊ သူတပါးကို မချီးမြှောက်စေငြားအံ့၊ ပ။

နဝမ။ ၆၉။ ဝုဋ္ဌာပိတံ၊ ပဉ္စင်းခံပေးသော၊ ပဝတ္တိနိ၊
ဥပဇ္ဈာယ်မကို၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ နာနုဗန္ဓေယု၊ အစဉ်လိုက်၍
မလုပ်ကျွေးငြားအံ့။ ပ။

ဒသမ။ ၇၀။ သဟဇီဝိနိ၊ ကိံ၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ၊ ၍၊ အန္တမသော၊
ဖြင့်၊ ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိ၊ တိုင်၊ နေဝဝုပကာသေယု၊ မိမိမူလည်း
ယူ၍ မသွားငြားအံ့။ နဝုပကာသာပေယု၊ သူတပါးကိုမူလည်း
ယူ၍ မသွားစေငြားအံ့။ ပ။

ဂ။ ကုမာရိဘူတဝဂ်

ပဌမ။ ၇၁။ ဦနဝိသတိဝဿံ၊ အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သော၊
ကုမာရိဘူတံ၊ သဟိသမီးဖြစ်သော၊ ပ။

ဒုတိယ။ ၇၂။ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿံ၊ အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်
သော၊ ကုမာရိဘူတံ၊ သော၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ ဆသုဓမ္မေသု၊
တို့ဦး၊ အသိက္ခိတသိက္ခံ၊ သော၊ ပ။

တတိယ။ ၇၃။ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ၊ သော၊ ကုမာရိဘူတံ၊
သော၊ သိက္ခိတသိက္ခံ၊ သော၊ သံဆေန၊ သညံ၊ အသမ္ပတံ၊ ကိ၊
ဝုဠာပေယျ၊ အံ။ ပ။

စတုတ္ထ။ ၇၄။ ဦနဒ္ဒါဒသဝဿာ၊ တဆယ်၊ နှစ်ဝါ မပြည့်သေး
ပဲ၊ ဝုဠာပေယျ၊ အံ။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၇၅။ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿာ၊ တဆယ်၊ နှစ်ဝါ ပြည့်သည်
ဖြစ်၍၊ သံဆေန၊ သညံ၊ အသမ္ပတံ၊ မသမုတ်ပဲ၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၇၆။ အယျ၊ မ၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ တေ၊ အား၊ ဝုဠာ
ပိတေန၊ သိက္ခမာန်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံခြင်းဖြင့်၊ အလံ၊
မသင့်၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ သာဓုတိ၊
ကောင်းပြီဟူ၍၊ ပဋိဿုဏိဘူ၊ ဝန်ခံပြီး၍၊ ပစ္ဆာ၊ ခြံ၊ ခီယနဓမ္မံ၊
ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့၊ ပ။

သတ္တမ။ ၇၇။ သိက္ခမာနံ၊ ကိ၊ အယျ၊ မ၊ တံ၊ သညံ၊ မေ၊
အား၊ စိဝရံ၊ ကိ၊ သစေဒဿသိ၊ အကယ်၍ ပေးသည်ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ၊
ဤသို့ပေးသည်ရှိသော်၊ အာဟံ၊ သညံ၊ တံ၊ ကိ၊ ဝုဠာပေယျာမိ၊ အံ။
ဣတိ၊ သို့၊ ဝတု၊ ဤ၊ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ၊ ခြံ၊
အနန္တရာယိကိနိ၊ အန္တရာယ်မရှိပဲ၊ နေဝုဠာပေယျ၊ အံ။ ဝုဠာ
ပနာယ၊ ငှါ၊ ဥဿုဏ္ဏံ၊ ကိ၊ နကရေယျ၊ အံ။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၇၈။ မံ၊ ငါ၊ ကိ၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ သစေအနုဗန္ဓိဿသိ၊
အကယ်၍ အစဉ်လိုက်၍ လုပ်ကျွေးသည်ဖြစ်အံ့။ ပ။

နဝမ။ ၇၉။ ပုရိသသံသဋ္ဌံ၊ အနှစ် နှစ်ဆယ်သို့ ရောက်
သော ယောက်ျားနှင့် ရောနှောသော၊ ကုမာရကသံသဋ္ဌံ၊ အနှစ်

နှစ်ဆယ်သို့မရောက်သော လုလင်နှင့် ရောနှောသော၊ စဏ္ဍိံ၊
ကြမ်းတမ်းသော၊ သောကာဝါသံ၊ ယောကျ်ားတို့၏ အတွင်း၌
စိုးရိမ်ခြင်းကို သွင်းတတ်သော၊ ဝါ၊ စိုးရိမ်ခြင်းသာ နေရာရှိ
သော၊ ပ။

ဒသမ။ ၈၀။ မာတာပိတူဟိဝါ၊ မိ၊ ဖတို့သည်၎င်း၊ သာမိက
နဝါ၊ လင်သည်၎င်း၊ အနုညာတံ၊ ခွင့်မပြုအပ်သော၊ သိက္ခ
မာနံ၊ ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အံ။ ပ။

ကောဒသမ။ ၈၁။ ပါရိဝါသိက ဆန္ဒဒါနေန၊ သိုးသောဆန္ဒ
ပေးခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပ။

ဒွါဒသမ။ ၈၂။ အနုဝဿံ၊ နှစ်တိုင်း၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အံ။ ပ။

တေရသမ။ ၈၃။ ကောဝဿံ၊ တနှစ်တည်း၌၊ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်
သော သိက္ခမာန်တို့ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အံ။ ပ။

၉။ ဆတ္တုပါဟနဝဂ်

ပဌမ။ ၈၄။ အဂီလာနာ၊ မနာပဲ၊ ဆတ္တုပါဟနံ၊ ထီး၊ ဘိနပ်
ကို၊ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ဌားအံ။ ပ။

ဒုတိယ။ ၈၅။ အဂီလာနာ၊ ပဲ၊ ယာနေန၊ ယာဉ်ဖြင့်၊ ယာ
ယေယျ၊ သွားဌားအံ။ ပ။

တတိယ။ ၈၆။ သဿံ၊ ခါးကြိုးတန်ဆာကို၊ ပ။

စတုတ္ထ။ ၈၇။ ဣတ္တာလင်္ကာရံ၊ မိန်းမတို့၏ ဦးခေါင်းတန်ဆာ
စသည်ကို၊ ဓာရေယျ၊ အံ။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၈၈။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန၊ နံသ၊ နံသ၊ ပျောင်းဖြင့်၊
နဟာယေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၈၉။ ဝါသိတကေန၊ နံသ၊ နံသ၊ ဖြင့် ထုံအပ်သော၊ ပိညာ
ကေန၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ဖြင့်၊ နဟာယေယျ၊ အံ။ ပ။

သတ္တမ။ ၉၀။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ကိ၊ ဥမ္မဒ္ဒါပေယျဝါ၊ ပွတ်သပ်
မှုလည်း ပွတ်သပ်စေငြားအံ။ ပရိမဒ္ဒါပေယျဝါ၊ ဆုပ်နယ်မှု
လည်း ဆုပ်နယ်စေငြား အံ။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၉၁။ သိက္ခာမာနယ၊ သိက္ခမာန်ကို၊ ပ။

နဝမ။ ၉၂။ သာမဏေရိယာ၊ သာမဏေမကို၊ ပ။

ဒသမ။ ၉၃။ ဂိဟိနိယာ၊ လူမိန်းမကို၊ ပ။

ကောဒသမ။ ၉၄။ ဘိက္ခုဿ၊ ဤ၊ ပုရတော၊ ရွှေ၌၊ အနာ
ပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားပဲ၊ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ ပ။

ဒ္ဓါဒသမ။ ၉၅။ အနောကာသ ကတံ၊ ခွင့်မပြု အပ်သော၊
ဘိက္ခု၊ ကိ၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆေယျ၊ အံ၊ ပ။

တေရသမ။ ၉၆။ အသံကိစ္စိကာ၊ ရင်လွှမ်းတဘက် မဝတ်ပဲ၊
ဂါမံ၊ သို့၊ ပဝိသေယျ၊ အံ၊ ပ။

ပါဠိတ္ထိယာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါဠိဒေသနိယ

နိဒါန်း။ ။ အယျာယော၊ တို့၊ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော၊ ပါဠိဒေသနိ
ယ၊ ကုန်သော၊ ဣမေခေါပနဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပ။

ပဌမ။ ၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ အဂိလာနာ၊ မနာပဲ၊
သိပ္ပိံ၊ ထောပတ်ကို၊ ဝိညာပေတွာ၊ ရှိ၊ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ၊ တာယ
ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်၊ အယျေ၊ တို့၊ ဂါရဟံသော၊ အသပ္ပာယ်၊
သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့၊ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ၊ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီ အာပတ်
ကို၊ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏၊ ဣဘိ၊ သို့၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ကြား
အပ်၏။ ပ။

ဒုတိယ။ ၂။ အဂိလာနာ၊ ပဲ၊ တေလံ၊ ဆီကို၊ ပ။

တတိယ။ ၃။ မဓုံ၊ ပျားကို၊ ပ။

စတုတ္ထ။ ၄။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲကို၊ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅။ မစ္ဆံ၊ ငါးကို၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ မံသံ၊ အမဲကို၊ ပ။

သတ္တမ။ ၇။ ခီရံ၊ နို့ရည်ကို၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ဒဓိံ၊ နို့ဓမ်းကို၊ ဝိညာပေတွာ၊ ရှိ၊ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ၊
(အကြွင်းဟူသမျှ သိသာလှပြီ)။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် နိဿယပြီး၏။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး

စက္ကိန္ဒာဘိသိရိနာ'ယံ၊
ရစိတော ကာသိကေ သတေ။
ဆန္ဒောတုံ သာဝဏေ ကာဠေ၊
နဝမေ ဗုဒ္ဓဝါသရေ။

စက္ကိန္ဒာဘိ သိရိနာ၊ “စက္ကိန္ဒာဘိ သိရိ သဒ္ဓမ္မဇေ မဟာ
ဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂူရု” အမည်ရှိသော မဟာအောင်မြေဘုံစံ
အုဋ်ကျောင်းဆရာတော်သည်၊ ရစိတော၊ စီရင်အပ်သော၊
အယံ ပါတိမောက္ခနိဿယော၊ ဤဘိက္ခုပါတိမောက်၊
ဘိက္ခုနီပါတိမောက် နိဿယသည်။ ကာသိကေသတေ
ဆန္ဒောတုံ၊ ၁၁၉၆-ခု၊ သာဝဏေ ကာဠေ နဝမေ၊
နံကာလ လပြည့်ကျော် ၉ ရက်ဖြစ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝါသရေ၊
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌၊ နိဋ္ဌိတော၊ အပြီးသို့ရောက်၏။

ဆရာတော် ဦးဗုဇ်-မူ
ဒွေမာတိကာနိဿယပြီး၏။

ပဲခူးမြို့ သာသနမဏ္ဍိုင် ပါဠိတက္ကသိုလ်
 နိုင်ငံတော် အစိုးရ ပါဠိတက္ကသိုလ် အမြဲတမ်း ကထိက
 နိုင်ငံတော် အစိုးရ ပါဠိတက္ကသိုလ် ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်
 သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပါဠိပါရဂူ
 သာသနဓဇ သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ
 ပဌမကျော်
 အသျှင်ဓမ္မဿာမိဘိဝံသ—၏

ဝိနည်းမှတ်ဖွယ်

ထုလွှာဝဋ်။ ။ သံဃာ၏ ဂရုဘဏ်ဥစ္စာကို အစိုးရ သဖြင့် သူတ
 ပါးအား ပေးသောရဟန်း၊ သမန်းမျက် သက်န်း၊ လျှော်မြင်
 သက်န်း၊ ပျဉ်ချပ်သက်န်း၊ လှူဆပ်သက်န်း၊ စာမရီသားမြီး
 ဖြို ဖျက်တားသော သက်န်း၊ ခပ်ပုပ်ငှက်တောင်ဖြင့်ရက်သော
 သက်န်း၊ ခပ်နက်ရေသက်န်းတို့ကို ဝတ်သော ရဟန်း၊ အင်္ဂါ
 ၈ ခုကို ခေးငယ်ပြင်၍ သွေးထုတ်သောရဟန်း၊ ဝှေးစေ့

အိမ်ကို ပုဆိုးဖြင့်ရစ်၍ ဆေးစည်းသော ရဟန်း၊ လူသားကို စားသော ရဟန်းတို့အား ထုလွှစဉ်း အာပတ်သင့်၏။

ဒုက္ကဋ်။ ။ ငှတ်ပြောလျှင်သင်္ကန်း၊ အလုံးစုံ ညှိသော သင်္ကန်း၊ အလုံးစုံရှုသော သင်္ကန်း၊ အလုံးစုံမောင်းသော သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်သောရဟန်း၊ ဆင်သား၊ မြင်းသား၊ ခွေးသား၊ ခြင်္သေ့သား၊ ကျားသား၊ ဝံသား၊ သစ်သား၊ အောင်းသားတို့ကို စားသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့ဖို့ ရည်ရွယ်၍ သတ်သော ဝက်သား စသော အပ်စပ်သော အသားများကို သိလျက် စားသော ရဟန်း၊ မအပ်သော အသားဟု ထင်လျက် မမေးပဲ ဝက်သားစသော အပ်စပ်သော အသားကို စားသောရဟန်း၊ အဆောတလျှင် သင်္ကန်းကို ပင့်၍ ကျင်ကြီးအိမ်၊ ကျင်ငယ်အိမ်သို့ ဝင်သော ရဟန်း၊ အဆောတလျှင်သင်္ကန်းကိုပင့်၍ ကျင်ကြီးအိမ်၊ ကျင်ငယ်အိမ်မှ ထွက်သော ရဟန်း၊ ချောင်းမဟန့်ပဲ ကျင်ကြီးအိမ်၊ ကြင်ငယ်အိမ်သို့ ဝင်သောရဟန်း၊ ညီးတူးလျက် (တအင်း အင်းနှင့်ညှစ်လျက်) ကုဋ္ဌိတက်သောရဟန်း၊ ဒန်ပူစားလျက် ကုဋ္ဌိတက်သောရဟန်း၊ (ဒန်ပူစားလျက် ကျင်ငယ်ကံး စွန့်ကောင်း ၏)၊ ကျင်ကြီးမြောင်းထဲသို့ ကျင်ငယ်စွန့်သော ရဟန်း၊ ကျင်ငယ်မြောင်းထဲသို့ ကျင်ကြီးစွန့်သောရဟန်း၊ ဇောင်းထက်သော ကနုတံကို သုတ်သော ရဟန်း၊ ကနုတံကို ကျင်ကြီးတွင်းထဲသို့ ပစ်ချသော ရဟန်း၊ ကျင်ငယ်စွန့်ပြီး သန့်သက်ရေ မဆေးသော ရဟန်း၊ ကုဋ္ဌိဌမစင်ပေနေသည်ကိုမြင်လျက် မဆေးကြောသော ရဟန်း၊ ကုဋ္ဌိဌအမှိုက်သရိုက်တို့ကို မရှင်းသောရဟန်း၊ သန့်သက် ရေကို တဖြတ်ဖြတ် မြည်အောင်ပက်၍ ဆေးသော ရဟန်း၊ သီတင်းကြီးက မတိုက်တွန်းပဲ ပါတိမောက် ပြသောရဟန်း၊

သီတင်းကြီးကို မပန်ကြားပဲ တရားဟောခြင်း၊ ပြဿနာဖြေ
ခြင်း၊ ပြဿနာမေးခြင်း၊ စာပြန်ခြင်း၊ မီးထွန်းခြင်း၊ မီးသတ်
ခြင်း၊ တံခါးပိတ်ခြင်း၊ တံခါးဖွင့်ခြင်းတို့ကို ပြုသောရဟန်း၊
အဝတ်မဝတ်ပဲ ခရီးသွားခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်း၊ စားသောက်ခြင်း
စသည်ကို ပြုသောရဟန်း၊ အချင်းချင်းချေးပွတ်၍ ရေချိုးသော
ရဟန်းများ၊ ကျန်းမာလျက် မြို့တွင်းရွာတွင်း၌ ဘိနပ်စီးသော
ရဟန်း၊ အလုံးစုံညှိသောဘိနပ်၊ အလုံးစုံမည်းသောဘိနပ်၊ အ
လုံးစုံရွှေသောဘိနပ်၊ အလုံးစုံ မောင်းသော ဘိနပ်၊ ပြောက်
ကျားသောဘိနပ်များကို စီးသောရဟန်း၊ ချစ်ကြိုက်သောစိတ်
ထားဖြင့် မိန်းမကိုကြည့်သောရဟန်း၊ (ချစ်ကြိုက် သာယာ
သော စိတ်ထားဖြင့် ယောက်ျားကိုပင် မကြည့်ကောင်း၊ ကြည့်
လျှင် ဒုက္ခဋ္ဌိပင်၊) အကြောင်းမရှိပဲ လှလိုသောစိတ်၊ သာယာ
သောစိတ်ဖြင့် မှန်ကြည့်သောရဟန်း၊ မြင့်သောနေရာ၊ မြတ်
သောနေရာ၌ နေထိုင်သော ရဟန်း၊ ကျန်းမာလျက် ဆိုက်ကား၊
မြင်းလှည်းစသောသက်ရှိသတ္တဝါဆွဲသောယာဉ်များကိုစီးသော
ရဟန်း၊ လူတဦးတယောက် “ဟပ်ချိုး” ဟု ချေရာ၌ “အသက်
ရှည်ပါစေ” ဟု ဆိုသောရဟန်း၊ သေခံယသိက္ခာပုဒ် များကို
မလိုက်နာသောရဟန်း၊ လူများကိုပန်း၊ သစ်သီး၊ ဝါး၊ ဒန်ပူ ပေး
သောရဟန်း၊ အစေပါးခံသော (တမန်လုပ်သော) ရဟန်း၊ ဆေး
ကုသော ရဟန်း၊ ဝိနည်းနားမလည်ပဲ နားလည်သူများကို အမှီ
ပြု၍ မနေသောရဟန်း၊ သဘာဝအာပတ်ရှိလျက် ဥပုသ်ပြုသော
ရဟန်းများ၊ သဘာဝအာပတ်ရှိလျက် ပဝါရဏာပြုသောရဟန်း
များ၊ အန္တရာယ်မရှိပဲ သုတသဒ္ဓါဖြင့် သိမ်း၍ ဥပုသ် အကျဉ်းပြု
သော ရဟန်း၊ ဥပုသ်မပြုပဲ နေသောရဟန်း၊ ဝါမဆိုပဲ နေသော
ရဟန်း၊ နေ့အခါ၌ တံခါးမပိတ်ပဲ အိပ်သောရဟန်း၊ စပါးမျိုး

၇-ပါး၊ မိန်းမရုပ်ပုံ၊ ရတနာ ၇-ပါး၊ လက်နက်အမျိုးမျိုး၊ မိန်းမ
 များ၏ အဝတ်အစား တန်ဆာအမျိုးမျိုး၊ တီးမှုတ်မှုဆိုင်ရာ
 တူရိယာအမျိုးမျိုးစသည်တို့ကိုကိုင်တွယ်သောရဟန်း(နတ်သမီး
 ရုပ်ပါသော မီးခြစ်ကိုပင် မကိုင်ကောင်း၊ ကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ္ဌပင်၊
 လက်နက်အမျိုးမျိုး စသည်ဖြင့်ဆိုရာ၌သေနတ်ကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ္ဌ၊
 ဓားမြှောင်ကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ္ဌစသည်ဖြင့် ဖြန့်၍သိပါ။) ခွက်တခု
 တည်း ၂-ပါးစားသော ရဟန်းများ၊ တခင်း၊ တမြို့၊ တကုတင်
 တည်း ၂-ပါးအိပ်သော ရဟန်းများ(၃-ပါးစသည်အိပ်ကပြော
 ဖွယ်မလို၊) က သောရဟန်း၊ အကခိုင်းသော ရဟန်း၊ သီချင်းဆို
 သော ရဟန်း၊ သီချင်းအဆိုခိုင်းသော ရဟန်း၊ ဆိုင်းတီးသော
 ရဟန်း၊ ဆိုင်းတီးခိုင်းသော ရဟန်း၊ ပွဲကြည့်သော ရဟန်း၊ ဘိုင်
 စကုတ်ကြည့်သော ရဟန်း၊ လက်နှစ်သစ်ထက် ရှည်အောင်
 ဆံပင်ထားသောရဟန်း၊ လက် ၂ သစ်မရှိသော်လည်း ဆံပင်ကို
 ၂-လထက်ကျော်၍ မရိပ်ပဲထားသောရဟန်း၊ လက်သီး၊ ခြေသီး
 တို့ကို အလှပြုပြင်သော ရဟန်း၊ အင်္ဂါဇာတ်၌ရှိသော အမေး၊
 ချိုင်းမေးတို့ကို ရိပ်ပစ်သော (နှုတ်ပစ်သော) ရဟန်း၊ သင်္ကန်း
 ကို မရိုမသေ ဝတ်သောရဟန်း၊ ခါးပန်းကြိုး မပါပဲ မြို့တွင်း
 ရွာတွင်း သွားသောရဟန်း၊ သင်္ကန်းမရုံပဲ မြို့တွင်း ရွာတွင်း
 သွားသောရဟန်း၊ ဘေးရန်မရှိပဲ လက်ခုတ်တဖောင်ထက် အ
 လွန် သစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်သော ရဟန်း၊ ရေမစစ်ပဲသောက်
 သောရဟန်း၊ ရေစစ်မပါပဲ တယူဇနာဝက်၊ ထို့ထက်အလွန်
 ခရီးသွားသော ရဟန်း၊ ကိုယ် ကိုယ်ကိုသတ်သောရဟန်း၊ မိန်းမ
 ရုပ်စသော အရုပ်အမျိုးမျိုးကို ရေးသော (ပန်းချီဆရာ လုပ်
 သော)ရဟန်း၊ မိန်းမရုပ်စသော အရုပ်အမျိုးမျိုး အရေးခိုင်း
 သော ရဟန်း၊ မိမိထက် ၀၂ ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်လာလျက် ထပြီး

နေရာမပေးသော ရဟန်း၊ လောကယတကျမ်းကိုသင်ယူသော ရဟန်း၊ ဆံပင်ဖြူကို နှုတ်သော (အနှုတ်ခိုင်းသော) ရဟန်း၊ သပိတ်ကိုင်လျက် တံခါးဖွင့်သော ရဟန်း၊ သပိတ်ကိုင်လျက် တံခါးပိတ်သောရဟန်း၊ ဆွမ်းခံသပိတ်၊ ဆွမ်းစား သပိတ်ကို ရေဆေး၊ ဆေးပြီး ရေပြောင်အောင်သုတ်၊ သုတ်ပြီး အသင့် အတင့် နေလှမ်း၊ နေလှမ်းပြီး ပြန်သိမ်း၊ ဤစည်းကမ်းကို မလိုက်နာသော ရဟန်း၊ စားဖတ်၊ ဝါးဖတ်၊ စားပြီးအရိုး၊ လက် ဆေးရေများကို သပိတ်ထဲထည့်သော ရဟန်း၊ အကာအရံ မရှိ သော(သပိတ်လိမ့်ကျနိုင်သော)နေရာ၌ သပိတ်ကို ထားသော ရဟန်းတို့အား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဒုဗ္ဘာသီ။ ။ရယ်မြူးပြောင်လှောင်လို၍ မြတ်သူကို ယုတ်သူဟု ပြောသောရဟန်း၊ ဦးတိဿကို ဦးဒတ္တဟု ပြောသော ရဟန်း၊ ဝသိဋ္ဌအနွယ်ကို ဘာရဒွါဇ အနွယ်ဟုပြောသော ရဟန်း၊ ဖြူ သောသူက ရှေ့က မဲသောသူကနောက်ကသွားရာ ရှေ့ကလူက မဲ၍ နောက်ကလူကဖြူသည်ဟု ပြောသောရဟန်း တို့အား ဒုဗ္ဘာသီအာပတ်သင့်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ရယ်မြူးပြောင်လှောင်လို၍ ဇာတိ၊ နာမ၊ ဂေါတ္ထ၊ ကမ္မ စသော “အက္ခောသ ဝတ္ထု”ဆယ်ပါးကိုမဟုတ်တယုတ် ပြောသမျှ ဒုဗ္ဘာသီ အာပတ်သင့်၏ဟုမှတ်ပါ။ (ကျန်အာပတ် များမှာပါတိမောက်၌ပါပြီးဖြစ်၍ မရေးတော့ပြီ)။

ဥပုသ်ဖြူ

တပါး။ ။အဇ္ဇ မေဥပပါသထော ပန္နရသောတိ အဓိဋ္ဌာမိ၊
(၁၄ ရက် ဥပုသ်ဖြစ်က စာတုဒ္ဓသော ဟုဆို။)

နှစ်ပါး။ ။ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထ
(အငယ်ကဆို)၊ သာဓု-သာဓု-သာဓု၊ ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝု
သော ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေဟိ (အကြီးက ဆိုပုံ။)

သုံးပါး။ ။သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ၊ အဇ္ဈပေါသထော ပန္န
ရသော(စာတုဒ္ဓသော)၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အည
မညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမ (ဥတ်ထားပုံ။)

အမှာ။ ။ဥတ်ထားပြီးလျှင် ၂ ပါး ဥပုသ်ပြု သကဲ့သို့ ကြီးစဉ်
ငယ်လိုက် “ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော” စသည်ဖြင့် ဆို၊
၄ ပါးမှစ၍ အများဖြစ်က သုတ္တုဒ္ဓေသဥပုသ်ပြု၍။

ပဝါရဏာပြုပုံ

တပါး။ ။အဇ္ဈ မေ ပဝါရဏာ ပန္နရသီတိ အဓိဋ္ဌာမိ၊ (စတုဒ္ဓ
သီတိ အဓိဋ္ဌာမိ။)

နှစ်ပါး။ ။အဟံ အာဝုသော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန
ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒတု မံ အာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါ
ဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ (၃-ခေါက်ဆို)၊ သာဓု-
သာဓု-သာဓု(အငယ်က ဆိုရာ၌ “အဟံ ဘန္တေ” ဟုဆိုရုံသာ။)

သုံးပါး။ ။သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ၊ အဇ္ဈ ပဝါရဏာ ပန္န
ရသီ(စာတုဒ္ဓသီ)၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အည
မညံ တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာမ (ဥတ်ထားပုံ။)

အမှာ။ ။ဥတ်ထားပြီးလျှင် ၂ ပါးမှာကဲ့သို့ဆိုပါ။

လေးပါး။ ။သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ၊ အဇ္ဈ ပဝါရဏာ
ပန္နရသီ(စာတုဒ္ဓသီ)၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အည
မညံ တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာမ(ဥတ်ထားပုံ။)

အမှာ။ ။ဥတ်ထားပြီးလျှင် ၂ ပါးကဲ့သို့ ဆို၊ ၅ပါး၊ ၅ပါးထက်
များလျှင် “သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော” ဟုဆို။

ဒေသနာကြားပုံ

- ငယ်။ ။အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ။
ကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။
- ငယ်။ ။အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗဟူလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ
အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ ယာ တုယုမ္မလေ ပဋိဒေသေမိ။
ကြီး။ ။ပဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယော။
- ငယ်။ ။အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ။
ကြီး။ ။အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိ။
- ငယ်။ ။သာဓု သုဠ ဘန္တေ သံဝရိဿာမိ။
ကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။
- ကြီး။ ။အဟံ အာဝုသော သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာဝိ
ကရောမိ။
- ငယ်။ ။သာဓု ဘန္တေ သာဓု သာဓု။
- ကြီး။ ။အဟံ အာဝုသော သဗ္ဗဟူလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ
အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုယုမ္မလေ ပဋိဒေသေမိ။
- ငယ်။ ။ပဿထ ဘန္တေ တာ အာပတ္တိယော။
- ကြီး။ ။အာမ အာဝုသော ပဿာမိ။
- ငယ်။ ။အာယတိံ ဘန္တေ သံဝရေယျာထ။
- ကြီး။ ။သာဓု သုဠ အာဝုသော သံဝရိဿာမိ။
- ငယ်။ ။သာဓု ဘန္တေ သာဓု သာဓု။

ငယ်။ ။အဟံ ဘန္တေ သမ္ပဟုလာ နာနာ ဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ
အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္မ မူလေ ပဋိဒေသေမိ။

ကြီး။ ။ပဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယော။

ငယ်။ ။အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ။

ကြီး။ ။အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိ။

ငယ်။ ။သာဓု သုဠ ဘန္တေ သံဝရိဿာမိ။

ကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။

ဥပဇ္ဈာယ်ယူပုံ။ ။တပည့်“ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ”
(ဥ-ခေါက်ဆွဲ၊)ဆရာ.... ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေထ (သမ္မာ
ဒေဟိ၊)တပည့်....အာမ ဘန္တေ။

နိဿယည်းယူပုံ။ ။တပည့်“အာစရိယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ၊
အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမိ” (ဥ-ခေါက်ဆွဲ၊) ဆရာ
“ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေထ”၊ တပည့်“အာမ ဘန္တေ”။

ဝါဆိုပုံ။ ။ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ ကေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိ၊
(ဥ-ခေါက်ဆွဲ၊) သာဓု သာဓု သာဓု။

ရှာဝင်ပန်ပုံ။ ။ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝိသနံ အာပုစ္ဆာမိ။

ကထိန်ခင်းပုံ။ ။ကထိန်ခင်းသူက ဒုက္ခံ ဖြစ်လျှင်“ဣမာယ
သံဃာဋီယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ” ဟုဆို၊ ဧကသီဖြစ်လျှင်“ဣမိနာ
ဥတ္တရာသံဂေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ” ဟုဆို၊ သင်းပိုင်ဖြစ်လျှင်
“ဣမိနာအန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ” ဟုဆို၊ ဆက်၍
“အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ၊ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော၊

အနုမောဒထ”ဟုဆို၊ အားလုံး သာဓုခေါ်၊ ထို့နောက် ကထိန် မခင်းသော ရဟန်းများက “အတ္တတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိန်၊ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော၊ အနုမောဒါမ” ဟုဆို၊ အားလုံး သာဓုခေါ်။

အကပ္ပိယပတ္တစတုက္က။ ။ ‘ရဟန်းသည်ငွေကိုအလှူခံ၍သံဃာကို ဝယ်ပြီး သပိတ်အလုပ်ခိုင်းအံ့၊ ထိုသပိတ်သည် မဟာကပ္ပိယ သပိတ်မည်၏၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အပ်စပ်အောင်ပြု၍ မရ တော့၊ သပိတ်ကိုခွဲ၍ သံကုယုပြီး ပဲခွပ်လုပ်အံ့၊ ထိုပဲခွပ်ကို မကိုင် ကောင်း၊ ထိုပဲခွပ်ဖြင့် ဒန်ပူသတ်အံ့၊ ဒန်ပူပင် မစားကောင်း၊ ပဲခွပ်ကိုဖျက်၍ ငါးမြွားချိပ်လုပ်ပြီး ငါးမြွားအံ့၊ ရလာသော ငါးပင် မစားကောင်း၊’ ရဟန်းသည်ငွေကိုအလှူခံ၍ကိုယ်တိုင် သပိတ်ဝယ်အံ့၊ ထိုသပိတ်သည် အကပ္ပိယသပိတ်မည်၏၊ တသာ သနာလုံး မည်သို့မူ မသုံးဆောင်ကောင်း၊ (ငွေကို ငွေရှင်အား ပြန်ပေး၊ သပိတ်ကို သပိတ်ရှင်အား ပြန်ပေး၍ နောက်မှ အပ် စပ်သောနည်းဖြင့် ရလျှင် ထိုသပိတ်ကို သုံးဆောင်ကောင်း၏၊) ‘ရဟန်းသည် ငွေကိုအလှူခံ၍ ကပ္ပိယဒကာကို သပိတ် အဝယ် ခိုင်းအံ့၊ ထိုသပိတ်လည်း အကပ္ပိယသပိတ်ပင် မည်၏၊ အလှူခံ ထားသော ငွေဖြင့် ဝယ်ခြင်းကြောင့် တသာသနာလုံး မသုံး ကောင်း၊ (အထက်ပါနည်းဖြင့်ရလျှင် သုံးဆောင်ကောင်း၏၊) ‘ရဟန်းသည် ငွေကိုအလှူမခံပဲ “ဒီသပိတ်အတွက် ငွေကို ဘယ် လောက်ပေးလိုက်ပါ” ဟုကပ္ပိယဒကာကို အပေးခိုင်း၍ သပိတ် ကိုဝယ်အံ့၊ ထိုသပိတ်လည်း အကပ္ပိယသပိတ်ပင်မည်၏၊ ဝယ် သောရဟန်း မသုံးကောင်း၊ အခြား ရဟန်းများ သုံးဆောင် ကောင်း၏။

စောရပတ္တစတုက္က။ ။ကျောင်းတကျောင်း၌ “ဗုဒ္ဓိရက္ခိတ၊ ဓမ္မရက္ခိတ၊ သံဃရက္ခိတ၊ မာတုရက္ခိတ” ရဟန်းလေးပါး နေကြရာ အခြားကျောင်းမှ ဦးတိဿက ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို ခိုးယူလိုသဖြင့် အချိန်မဲ့၌လာ၍ ဓမ္မရက္ခိတအား “အဲဒီသပိတ် စင်ပေါ်မှာ တပည့်တော် သပိတ် ရှိပါတယ်၊ ယူပေးလိုက်စမ်းပါ” ဟုဆိုအံ့။ ဓမ္မရက္ခိတက ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို မြှောက်ချီကာမျှ၌ ဦးတိဿမှာ ပါရာဇိက ကျတော့၏။ ဓမ္မရက္ခိတက သံဃရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့။ ထိုအတူ မြှောက်ချီကာမျှ၌ ဦးတိဿမှာ ပါရာဇိကပင်။ ဓမ္မရက္ခိတသည် မိမိ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့။ ပိုင်ရှင်ကပေးသောကြောင့် ဦးတိဿမှာ ဒုက္ကဋ်သာ။ ဓမ္မရက္ခိတသည် “ဦးတိဿဟာ သပိတ်ခိုးလို၍ လာသည်” ဟု မှတ်ထင်၍ မိမိနှင့်မတူသော မာတုရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့။ ဓမ္မရက္ခိတနှင့်ဦးတိဿတို့ ၂ ပါးလုံး ပါရာဇိကကျတော့၏။ ဓမ္မရက္ခိတသည် “ဦးတိဿဟာ သပိတ်ခိုးလို၍ လာသည်” ဟု ထင်လျက် ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏ သပိတ်၊ သို့မဟုတ် သံဃရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့။ မြှောက်ချီကာမျှ၌ ၂ ပါးလုံး ပါရာဇိကပင်။ ဓမ္မရက္ခိတသည် ထိုသို့ထင်လျက် မိမိ၏သပိတ်ကို ယူပေးအံ့။ ၂ ပါးလုံး ဒုက္ကဋ်။ ဓမ္မရက္ခိတသည် “ဦးတိဿသည် သပိတ်ခိုးလို၍ လာသည်” ဟုထင်လျက် ဦးတိဿ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့။ ဓမ္မရက္ခိတမှာ ပါရာဇိက၊ ဦးတိဿမှာ ဒုက္ကဋ်။

ဇဠကစတုက္က။ ။ဆိတ်၊ အမေ၊ အာဂန္တု၊ ဘီလူး လေးဦး ယှဉ်၍ အိပ်နေကြစဉ် ဆိတ်ကိုသတ်မည်ဟု ကြံလျက် အမေကို သတ်မိလျှင် သတ်သောရဟန်းမှာ ပါရာဇိကလည်း ကျတော့၏။ အာနန္တရိယ ကံလည်းထိုက်၏။ အာဂန္တုကို သတ်မိလျှင်

ပါရာဇိကကျ၏။ ဘီလူးကိုသတ်မိလျှင် ထုလွှစဉ်း၊ ဆိတ်ကိုသတ်
မိလျှင် ပါစိတ်၊ အမေကိုသတ်မည်ဟု ကြံလျက် အမေကိုသတ်မိ
လျှင် ပါရာဇိက၊ အာနန္တရိယ၊ အာဂန္တုကို သတ်မိလျှင် ပါရာ
ဇိက၊ ဘီလူးကိုသတ်မိလျှင် ထုလွှစဉ်း၊ ဆိတ်ကိုသတ်မိလျှင် ပါ
စိတ်၊ အာဂန္တုကို သတ်မည်ဟုကြံလျက် အမေကို သတ်မိလျှင်
ပါရာဇိက၊ အာနန္တရိယ၊ အာဂန္တုကို သတ်မိလျှင် ပါရာဇိက၊
ဘီလူးကို သတ်မိလျှင် ထုလွှစဉ်း၊ ဆိတ်ကိုသတ်မိလျှင် ပါစိတ်၊
ဘီလူးကိုသတ်မည်ဟုကြံလျက် အမေကိုသတ်မိလျှင် ပါရာဇိက၊
အာနန္တရိယကံ၊ အာဂန္တုကို သတ်မိလျှင် ပါရာဇိက၊ ဘီလူးကို
သတ်မိလျှင် ထုလွှစဉ်း၊ ဆိတ်ကိုသတ်မိလျှင် ပါစိတ်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဘိက္ခု၌ သိက္ခာ ပုဒ်ပေါင်း ၂၂၇၊ ဘိက္ခုနီ၌
သိက္ခာ ပုဒ် ပေါင်း ၃၁၁၊ ပေါင်း ၅၃၈၊ ဤ ကား
အကျဉ်း သာတည်း၊ အကျယ် အားဖြင့် သိက္ခာ ပုဒ်ပေါင်း
၉၁,၈၀၅,၀၃၆,၀၀၀ = (ကိုးထောင်တရာ့ ရှစ်ဆယ် ကုဋေ
ငါးသန်း သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်) ရှိ၏။

ညစ်နွမ်းကြောင်း ၄-ပါး။ ။ ဆီးနှင်း၊ မြူတိမ်၊ သူရိန်၊ မီးခိုး ဤ
လေးမျိုးသည် လ၊ နေ၊ နက္ခတ် ကြယ်တာရာ တို့၏ ညစ်နွမ်း
ကြောင်းဖြစ်၏။ အရက်သောက်ခြင်း၊ မေထုန်မှီဝဲခြင်း၊ ရွှေငွေ
ပိုက်ဆံ အလှူခံခြင်း၊ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခြင်း ဤလေး
မျိုးသည် သာသနာ့ဝန်ထမ်းသျှင်၊ ရဟန်းတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း
ဖြစ်၏။ ထိုတို့ အရက်သောက်လျှင် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏၊
အပြစ်မကြံ့သူ၊ မေထုန်မှီဝဲလျှင် ပါရာဇိက ကျသဖြင့် ရဟန်း
မဟုတ်တော့၊ ရွှေငွေပိုက်ဆံ အလှူခံခြင်းကား အပြစ်များလှ

၏။ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ရွှေငွေပိုက်ဆံကို အလှူ မခံကောင်း၊ မှန်လှ၏။.... “ဒကာတော် မဏိစူဠကဂါမဏိ အကြင် သူအား စင်စစ် ရွှေငွေအပ်၏။ ထိုသူအား ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ အပ်ကုန်၏။ ထိုသူ ကို ‘သမဏခမ္မ၊ သကျပုတ္တိယဓမ္မမရှိတော့’ ဟူ၍ စင်စစ် မှတ်ပါလေ” ဟု ဝိနည်းစူဠဝါသတ္တသတိကက္ခန္ဓကဉ္စ ဟောတော်မူသည်။ ဆိုလိုရင်းကား.... “ငါဘုရားသည် သာသနာ့ ဝန်ထမ်း သျှင်၊ ရဟန်းတို့အား ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို သုံးဆောင်ခံစားခြင်း၊ သာယာခြင်းကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ခွင့်မပြုနိုင်သလို ရွှေငွေဒင်္ဂါးပိုက်ဆံများကို သာယာခြင်း၊ ကိုင်တွယ်ခြင်း၊ သုံးဆောင်ခံစားခြင်း၊ အလှူခံခြင်းများကို မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ခွင့်မပြုနိုင်” ဟုဖြစ်၏။ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှာ အပြစ်များလှ၏။

ကပ္ပိခြင်း။ ။ မြေ၌ ဖြစ်စေ၊ ရေ၌ဖြစ်စေ ပေါက်နေသော စိမ်းစိုသော သစ်ပင်သည် ဘူတဂါမ် မည်၏။ ကပ္ပိလို့ မရ၊ မူလတည်ရာဌာနမှ ကျွတ်လွတ်လျှင် (သစ်ပင်ဖြစ်က နှုတ်လိုက်လျှင်၊ သို့မဟုတ် ခုတ်ဖြတ်လိုက်လျှင်) ဗီဇဂါမ်ဖြစ်တော့၏။ (ဘူတဂါမ်ကိုဖျက်ဆီးလျှင် ပါစိတ်၊ ဗီဇဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးလျှင် ဒုက္ခဋ္ဌ)။ ဗီဇဂါမ်များကို လက်သည်း၊ မီး၊ ဓားသုံးမျိုးတွင် တမျိုးမျိုးဖြင့်ကပ္ပိရမည်။ လက်သည်း၊ ဓားတို့ဖြင့် ကပ္ပိရာ၌ ပေါက်သွားအောင်၊ ပြတ်သွားအောင် ဆိပ်ရ၊ လှီးရမည်။ ငြုပ်သီးစသည်ကို သစ်ရွက်စိမ်းထဲသည့်၍ သစ်ရွက်ကို ကပ္ပိလျှင် ကပ္ပိရာမရောက်၊ ကြံစည်းကိုကပ္ပိရာ၌ စည်းထားသော နွယ်အစိမ်းကိုကပ္ပိလျှင် ကြံကို ကပ္ပိရာမရောက်၊ အကပ်မခံပဲလည်း ကပ္ပိကောင်း၏။ ကပ္ပိရာ၌ ကပ္ပိမည့် အရာဝတ္ထုကို ရဟန်းက ကိုင်

ထားဖို့မလိုပါ။ “ကပ္ပိယံ ကရောဟိ” ဟုရဟန်းကဆိုလျှင် ကပ္ပိ
မည့်သူက “ကပ္ပိယံ ဘန္တေ” ဟုဆိုပါ။ ဆိုသည်နှင့် တပြိုင်နက်
လက်သည်းဖြင့် ပေါက်အောင်၊ သို့မဟုတ် ပြတ်အောင် ဆိပ်
လိုက်ပါ။ လက်သည်းဖြင့်မဆိပ်ပဲ ဆွဲဖြတ်လျှင်ကပ္ပိရာမရောက်။

သေခိယ။ ။ သေခိယသိက္ခာပုဒ် ၇၅-ပါးတွင် ၁-မှ ၂၆ အထိ
သိက္ခာပုဒ် ၂၆- ပုဒ်ကို သာရပုဿိက္ခာပုဒ်ဟုခေါ်သည်။ ၂၇-မှ
၅၆-အထိ သိက္ခာပုဒ် ၃၀-ကို ဘောဇနပုဋ္ဌိသံယုတ္တ သိက္ခာပုဒ်ဟု
ခေါ်သည်။ ၅၇-မှ ၇၅-အထိ သိက္ခာပုဒ် ၁၉-ပုဒ်ကို ဓမ္မဒေသ
နာ ပဋ္ဌိသံယုတ္တသိက္ခာပုဒ်ဟုခေါ်သည်။

ပရိဘောဂ။ ။ ထေယျပရိဘောဂ၊ ဣဏပရိဘောဂ၊ ဒါယဇ္ဇ
ပရိဘောဂ၊ သာမိ ပရိဘောဂဟု ပရိဘောဂ လေးမျိုးရှိ၏။
သီလမရှိသော ရဟန်းတုရဟန်းယောင် တို့၏ သုံးဆောင်ခြင်း
ကား ခိုး၍ သုံးဆောင်ရာ ရောက်သောကြောင့် ထေယျပရိ
ဘောဂ မည်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်ပဲ ပစ္စည်းလေးပါးကို
သုံးဆောင်လျှင် ဣဏပရိဘောဂမည်၏။ အရိယာတို့၏ ပစ္စည်း
လေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်း၊ ကလျာဏပုထုဇဉ် တို့၏ ပစ္စည်း
လေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဒါယဇ္ဇ ပရိဘောဂ မည်၏။
ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့၏ ပစ္စည်း လေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်း
သည် သာမိပရိဘောဂမည်၏။

အမှာ။ ။ ထေယျ ပရိဘောဂ မှာ ခိုး၍ သုံးဆောင်ရာ
ရောက်သောကြောင့် မနုဿ လူ့လောကဝယ် သူခိုးသည်
ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ ၂-ဖြာ၌ အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခကို ခံစားရ
သလို ထေယျပရိဘောဂ အမှုကို ပြုသော သာသနာ့ ဝန်ထမ်း
ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ခံစားရပေလိမ့်မည်။ ဣဏပရိဘောဂမှာ ကျွေး

ယူ၍ သုံးဆောင်ရာရောက်သောကြောင့် နောက်နောင် ဘဝ အဆက်ဆက်၌ အလှူရှင်၏ ကျွန်ဖြစ်ရတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာတော်ကြီးများက “ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်က နွား ဖြစ်တတ်သည်” ဟု ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြသည်။

အလဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်

သဉ္ဇိစ္စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊
 အာပတ္တိံ ပရိဂူဟတိ။
 အဂတိဂမနဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊
 ဒေသော ဝုစ္ဆတိ အလဇ္ဈိပုဂ္ဂလော။

အနက်။ ။ သဉ္ဇိစ္စ၊ စေတနာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏၊ အာပတ္တိံ၊ သင့်ရောက်နေသော အာပတ်ကို၊ ပရိဂူဟတိ၊ မကုစားပဲ ဝှက်ထား၏၊ အဂတိဂမနဉ္စ၊ အဂတိလိုက်စားခြင်းသို့လည်း၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ ဒေသော၊ ဤသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အလဇ္ဈိပုဂ္ဂလော၊ အလဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကာလိက ၄-ပါး။ ။ ယာဝကောလိက၊ ယာမကာလိက၊ သတ္တာဟကာလိက၊ ယာဝဇီဝိကဟူ၍ ကာလိက ၄-ပါးရှိ၏။ ထိုတွင် ယာဝကောလိက ဟူသည် ဆွမ်းအစရှိသော အချွန်တက်မှ မှန်းမတည့်မီ စားကောင်းသော အစာတည်း။ ယာမကာလိကဟူသည် မှန်းတည့်ပြီးနောက် ဆာလျှင်သုံးဆောင်ကောင်းသော ဘိလပ်ရည်၊ ဖျော်ရည် စသည်တည်း။ သတ္တာဟကာလိက ဟူသည် သောပတ်၊ ဆီဦး၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲတို့တည်း။ တခါ အကပ်ခံထားလျှင် ၇-ရက်အပ်၏။ ယာဝဇီဝိကဟူသည် တခါ

အကပ်ခံထားလျှင်တသက်လုံးသုံးဆောင်ကောင်းသော ဆား၊
ဗလရှင်ဆေးပြား၊ လျက်ဆား စသည်တည်း။

ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါ။ ။ “ဆယ်ဝါပြည့်တင်း၊ ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ၊
ကမ္မာကမ္မ၊ ခန္ဓကပုဒ်၊ နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင်၊ ဟောပြုနိုင်၊ ကျောင်း
ထိုင် ၅-အင်္ဂါ” ဟူသော လင်္ကာနှင့် အညီ ဆယ်ဝါရခြင်း၊
ဥသတောဝိဘင်း ပါဠိအဋ္ဌကထာကို အနက်ထင်၍ အဓိပ္ပာယ်
မြင်ခြင်း၊ ဝိနည်း ပရိဝါဠာလောသော ကံကြီးကံငယ်ကို နားလည်
ခြင်း၊ ဝိနည်း စူဠဝါ ပရိဝါဠာလောသော ကျင့်ဝတ်များ
ကို နားလည်ခြင်း၊ နာမ်တရားရုပ်တရားများကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင်
ပြောပြနိုင်ခြင်း ဤအင်္ဂါ ၅-ပါးနှင့် ပြည့်စုံမှ ကျောင်းထိုင်
ကောင်းသည်။

သင်္ကန်း ၉-မျိုး။ ။ “သင်း၊ ကိုယ်၊ ဒု၊ အိပ်၊ မျက်၊ ပရိက်၊ နိသိဒ္ဓိ၊
မိုး၊ အမာ” ဟူသော လင်္ကာနှင့် အညီ သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံ၊ ဒု၊ ကျွန်၊
အိပ်ရာခင်း၊ မျက်နှာသုတ်၊ ပရိက္ခရာစောဠ၊ နိသိဒ္ဓိ၊ မိုးရေခံ
သင်္ကန်း၊ အမာလှမ်းသင်္ကန်းဟု သင်္ကန်း ၉-မျိုးရှိ၏။ (သင်္ကန်း
၉-ထည်ဟု ခေါ်ကြသည်ကို ပညာရှင်များ ဆင်ခြင်ထိုက်၏။)
ထိုသင်္ကန်း ၉-မျိုးတွင် “ပရိက္ခရာစောဠနှင့် အိပ်ရာခင်း”
သင်္ကန်း ၂ မျိုးမှာ အထည်များစွာ အဓိဋ္ဌာန်တင်ကောင်း၏။
မျက်နှာသုတ်မှာ ၂ ထည် အဓိဋ္ဌာန် တင်ကောင်း၏။ (ပါစိ
ကျမ်းပါဠိကထာ ဝိဝရက္ခန္ဓကဋ္ဌ မျက်နှာသုတ် ၂ ထည်၊ အပရေ
ဝ၊ ဒဋ္ဌိ အများအပ်၏ဟုလျှင် ကင်္ခါဋ္ဌ အများအပ်၏ဟု ဆို
သည့်) သင်္ကန်း ၆ မျိုးမှာ တထည်စီသာ အဓိဋ္ဌာန်
တင်ကောင်း၏။

သင်္ကန်းပမာဏ။ ။သင်းပိုင် အလျားငါးတောင် တောင်ဆုပ်၊
 အနံ ၂တောင်(အငယ်ဆုံး ပမာဏ၊) အကြီးဆုံး ဘုရားသင်းပိုင်
 အောက်၊ ဧကသီနှင့် ၂ထပ်သင်္ကန်းအလျားငါးတောင် တောင်
 ဆုပ်၊ အနံသုံးတောင် တောင်ဆုပ် (အငယ်ဆုံး ပမာဏ၊)
 အကြီးဆုံး ဘုရားဧကသီအောက်၊ နိသီဒိုင် (အငယ်ပမာဏ
 မလာ၊)အကြီးဆုံး အလျား လေးတောင်ထွာ၊ အနံ သုံးတောင်
 လက်ကိုးသစ်၊ အမာလွှမ်းသင်္ကန်း (အငယ်ပမာဏ မလာ၊)
 အကြီးဆုံး အလျားကိုးတောင်၊ အနံ လေးတောင်ထွာ၊ မိုးရေခံ
 သင်္ကန်း(အငယ်ပမာဏ မလာ၊)အကြီးဆုံး အလျား ဆံ့သုံး
 တောင်ထွာ၊ အနံ ငါးတောင် ၁၅ လက်သစ်၊ (မျက်နှာသုတ်၊
 အိပ်ရာခင်း၊ ပရိက္ခရာစောဠ အငယ်ပမာဏရော အကြီးပမာဏ
 ပါ မလာ၊)အငယ်ပမာဏ မလာဟု ဆိုသော်လည်း အလျား
 တတောင်ထွာ၊ အနံတထွာနှင့် လက်ခြောက်သစ်အောက်မငယ်
 ရ၊ ငယ်လျှင် သင်္ကန်းမမည်၊ အထက်ပါ ပမာဏနှင့် ညီလျှင်
 မိမိအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်နိုင်သည်၊ မညီလျှင် (အထက်ပါ
 ပမာဏထက်ကြီးလျှင်ဖြစ်စေ သေးလျှင်ဖြစ်စေ) မိမိအမည်ဖြင့်
 အဓိဋ္ဌာန်မတင်ကောင်း၊ ပရိက္ခရာစောဠ ဟူသော အမည်ဖြင့်
 အဓိဋ္ဌာန်တင်ကောင်း၏။

အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ။ ။သင်း ပိုင် ဖြစ် က “ဣမံ အန္တရဝါသကံ
 အဓိဋ္ဌာမိ”၊ ကိုယ်ရုံ(ဧကသီ)ဖြစ်က “ဣမံ ဥဟ္တရာသံဂံ အဓိဋ္ဌာမိ”
 ဒုကုဋ်(၂ထပ်သင်္ကန်း)ဖြစ်က “ဣမံ သံဃာဋီ” အဓိဋ္ဌာမိ”ဟု ဆို
 ပါ၊ အဓိဋ္ဌာန်ချလိုက “ဣမံ အန္တရ ဝါသကံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ”စသည်
 ဖြင့် ဆိုပါ။

ဝိကပ္ပနာပြုပုံ။ ။ ၎င်းသင်္ကန်း ၉ မျိုးကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်လိုလျှင် ဝိကပ္ပနာပြုရ၏။ ဝိကပ္ပနာ ပြုလိုက “ဣမံ စိဝရံ တုယံ ဝိကပ္ပေ မိ” ဟုဆို၊ ဝိကပ္ပနာပြုရာပုဂ္ဂိုလ်က “မယံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇေ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ကရေဟိ” ဟုဆိုပါ။ အများဖြစ် က ဣမာနိ စိဝရာနိ၊ ဟတ္ထပါသ်မှ လွတ်နေသော သင်္ကန်းဖြစ် က တထည်ဆိုလျှင် ဧတံ စိဝရံ၊ အများဆိုလျှင် ဧတာနိ စိဝရာနိ ဟုဆို။

အမှာ။ ။ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ သင်းပိုင်ဖြစ်လျှင် ဣမံ အန္တရဝါ သကံ စသည်ဖြင့် အမည်ကိုဖော်၍ တင်ရ၏။ ဝိကပ္ပနာပြုရာ၌ ဣမံ အန္တရဝါသကံ စသည်ဖြင့် အမည်ကို မဖော်ရတော့ပဲ သင်္ကန်း ၉-မျိုးတွင် မည်သည့် သင်္ကန်းကိုပဲ ဝိကပ္ပနာပြုပြု “ဣမံစိဝရံ” စသည်ဖြင့် စိဝရဟူသော အမည်ဖြင့်သာ ဝိကပ္ပနာ ပြုရသည်။

သပိတ် ၉ မျိုးနှင့် ပမာဏ။ ။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကုက္ကဋ္ဌ သပိတ် = သုံးပြည်ပို သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌ = သုံးပြည်တိတိဆံ သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌောမက = သုံးပြည် မဆံ တတ်၊ မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌ = သုံးခွက်ပိုသည်၊ မဇ္ဈိမ = သုံးခွက်တိတိ၊ မဇ္ဈိမောမက = သုံးခွက်မဆံ တတ်၊ ဩမကုက္ကဋ္ဌ = သုံးစလယ်ပို သည်၊ ဩမက = သုံးစလယ်တိတိ၊ ဩမကောမက = သုံး စလယ် မဆံ တတ်။

အမှာ။ ။ အထက်ပါ သပိတ် ၉ မျိုးတွင် ၁ နံပါတ်နှင့် ၉ နံပါတ် သပိတ် ၂ မျိုးမအပ်၊ ကျန် ၇ မျိုးအပ်၏။

ဗုဒ္ဓေါဝါဒ

ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဇ္ဇေန္တော၊
အပ္ပေဝ ဇီဝိတံ ဇဟေ။

ပညတ္တံ လောကနာထေန၊
န ဘိန္ဒေ သီလသံဝရံ။

အနက်။ ။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက် သိက္ခာပုဒ်တော်ကို၊
ဝိသောဓေန္တော၊ သုတ်သင် စောင့်ရှောက်သော သျှင်၊ ရဟန်း
သည်၊ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို၊ အပ္ပေဝဇဟေ၊ စွန့်သော် စွန့်ရာ၏၊
လောကနာထေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူ
အပ်သော၊ သီလသံဝရံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလခေါ် သိက္ခာ
ပုဒ်တော်ကို၊ နဘိန္ဒေ၊ မဖျက်ဆီးရာ။

(သံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရယူ
လိုသော သာသနာ့ဝန်ထမ်း သျှင်၊ ရဟန်းသည် မိမိ၏အသက်ကို
စွန့်ခွင့်ကြိုလျှင် စွန့်ရမည်။ ဘုရားဟော သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ဘယ်
သောအခါမျှ မဖျက်ဆီးပါနှင့်၊ မကျူးလွန်ပါနှင့်ဟု မြတ်စွာ
ဘုရား ဟောတော်မူသည်။ လောကီ စည်းစိမ်မျိုးစုံကို စွန့်လွှတ်
တားပြီး ဖြစ်ပါလျက် ဘာမဟုတ်သော အကြောင်း ကလေး
များ ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်တော် များကို ဖျက်ဆီးမည်ဆိုလျှင်
ပစ္စုပ္ပန် ဘဝမှာလည်း အံ့ပတ် အမျိုးမျိုး သင့်ခြင်း၊ ဘုရား
စကား နားမထောင်သူဟု စွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်း စသော
အပြစ် အမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင် တိုးရလိမ့်မည်။ နောင်ဘဝ အ
ဆက်ဆက်မှာလည်း ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ်ဟူ
သော အပါယ်လေးဘုံသို့ ရောက်ရမည်ဖြစ်၍ ဘဝသံသရာငယ်
အစွမ်းကုန် နစ်နာရတော့မည်။ သို့ဖြစ်၍ တခဏတာမျှသာ
ဖြစ်သော လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၏ ချမ်းသာရေးကို မြှော်တွေး၍
နောက်နောင် ဘာအဆက်ဆက် ဆင်းရဲရေးကို မည်သည့်
နည်းနှင့်မျှ မလုပ်ထိုက်ပါ။ ဤနေရာ၌ထေရ်အပဒါန် ကျမ်းလာ
သျှင်ဥပါလိ ကျူးရင့်တော်မူသော ဥဒါန်း ဂါထာများကို
ကျက်ထားထိုက်ပေသည်။

ဥဒါန်းဂါထာများ

သတ္ထုကပ္ပံ သုဝိနယံ၊ ဓာရေမိ ဟဒယေနဟံ။
 နမဿမာနော ဝိနယံ၊ ဝိဟရိဿာမိ သဗ္ဗဒါ။
 ဝိနယော အာသယော မယံ၊ ဝိနယော ဌာနစက်မံ။
 ကပ္ပေမိ ဝိနယေ ဝါသံ၊ ဝိနယော မမ ဂေါစရော။

အနက်။ ။အဟံ၊ ငါသည်၊ သတ္ထုကပ္ပံ၊ သက်တော်ထင်ရှား၊
 ဖ-ဘုရားနှင့်၊ မခြားကမ္မအလားတူသော၊ သုဝိနယံ၊ ကောင်း
 စွာ ပုံသေ၊ ဆုံးမပေတတ်၊ ဝိနည်းမြတ်ကို၊ ဟဒယေန၊ စိတ်
 ကောင်း ထုံထား၊ နှလုံးသားဖြင့်၊ ဓာရေမိ၊ ကောင်းစွာမသွေ၊
 ဆောင်ရပေ၏။ ဝိနယံ၊ကို၊သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ နမဿမာ
 နော၊ရှိခိုးလျက်၊ ဝိဟရိဿာမိ၊နေပါအံ့။

ဝိနယော၊ဝိနည်း တရားတော်သည်၊ မယံ၊ငါ၏၊ အာသ
 ယော၊ အိပ်ရာနေရာတည်း၊ ဝိနယော၊ သည်၊ မယံ၊ ငါ၏၊
 ဌာနစက်မံ၊ ရပ်ရာစင်္ကြံသွားရာတည်း၊ဝိနယော၊ဌာ၊ဝါသံ၊နေခြင်း
 ကို၊ ကပ္ပေမိ၊ပြုပါ၏၊ ဝိနယော၊ သည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ဂေါစရော၊
 ကျက်စားရာတည်း။

နိဂုံး

ဓမ္မဿာမိဘိဝံသေန၊
 ကတော ဘိက္ခုဟိတက္ကရော။
 လက္ခဉာဝိနယော နာမ၊
 သာရပုဏ္ဏော သုနိဋ္ဌိတော။

ဝိနည်းမှတ်ဖွယ်ပြီး၏။

အထက်တန်းနက္ခတ်ဗေဒင်ပညာရှိ

သမားတော်ကြီး

ဆရာသုရိယပဏ္ဍိတ်၏

မြန်မာ့ဆေးနည်းတထောင်

ထွက်ပေါ်လာတော့မည်

ကဗျာပါရဂူ၊ မင်းလှသင်္ခယာဘွဲ့ခံ

စာရေးသူ

ဓမ္မဂီတိတရားစာ

မကြာမီထွက်တော့မည်

မှာယူကြည့်ရှုသည့်အခါ တရားစာအုပ်ပေါင်း များစွာနှင့် မတူပဲ တကယ် ပြောင်မြောက် သစ်ဆန်းသော ကဗျာသွား၊ ကာရန်သွားဖြင့် ဆန်းပြားစွာ ရေးသားထားသော “အကောင်းဆုံး တရားစာအုပ်” ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါမည်။

ဝိပဿနာ နည်းပြဆရာကြီး

ဦးပကျိင်

ရေး

ဝိပဿနာဘာဝနာနှစ်စောင်တွဲ

ဆိုင် တိုင်းမှာ ရနိုင်ပါပြီ

အဖိုး ၃-ကျပ်

ယနေ့ မြန်မာပြည်၌ ရှုပ်ထွေးလှသော ဝိပဿနာလောကမှာ ဆရာကြီး ဦးပကျိင်၏ ဝိပဿနာသည် ဘုရားဟော ပိဋကတော်နှင့် ကိုက်ညီကြောင်း အံဝင်ဝင်ကျဖြစ်ကြောင်း တစ တစနှင့် သိကုန် ကြပြီ။

ဝိပဿနာ အစစ်အမှန်ကို အားထုတ်လိုသူတိုင်း တအုပ်ကျ ဝယ်ယူကြရန် အထူးသင့်လျော်ပါသည်။

စာသင်သားများ
အထူး နှစ်သက်တော်မူကြသော

ကုညီရေးအဘိဓမ္မာ

ပဌမအကြိမ်ရိုက်။ ။ ၁၅ ဖောင်၊ စာမျက်နှာ (၂၄၀) မျှ
သာ ရှိခဲ့ပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်။ ။ ၁၈ ဖောင်၊ စာမျက်နှာ (၂၈၈) မျှ
သာ ရှိခဲ့ပါသည်။

တတိယအကြိမ်ရိုက်။ ။ ၂၂ ဖောင်၊ စာမျက်နှာ (၃၅၂) ရှိ
ပါသည်။

စာသင်သားများအတွက် အထူးစေတနာထားပြီး ယခု တတိ
ယ အကြိမ် ရိုက်ရာ၌ အမေး-အဖြေပေါင်း (၃၀၀) ကျော်မျှ
တိုးတက် ဖြည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ စာတိုးထားသော်လည်း အဖိုးနှုန်း
လုံးဝမတိုးပါ။

စာသင်သား သာသနာ့ အညွန့်အညွှောက် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်
အသျှင်မြတ်များ မပင်မပန်း စာမေးပွဲအောင်ပန်းကို ဆင်မြန်း
တော်မူနိုင်ကြပါစေ၊ သာသနာ့ဝန်ကို အားသွန်ခွန်စိုက် ထမ်း
ဆောင်နိုင်ကြပါစေဘုရား။

မောင်သောင်းစိန်။

အသျှင်ဓမ္မဿာမီဘိဝံသ ၏

ကျမ်းစာများ

- ၁။ ကူညီရေးအဘိဓမ္မာ
(တတိယအကြိမ် ရိုက်ပြီး)
- ၂။ ကူညီရေးရူပသိဒ္ဓိ
(ဒုတိယအကြိမ် ရိုက်တော့မည်)
- ၃။ ဆန္ဒာသန္ဓယဋီပူဏီ
(မကြာခင် ထွက်တော့မည်)
- ၄။ အလင်္ကာရသန္ဓယဋီပူဏီ
(မကြာခင် ရိုက်တော့မည်)
- ၅။ သဒ္ဓသန္ဓယဋီပူဏီ
(စီရင်နေပါသည်)
- ၆။ ဗုဒ္ဓ၏ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ
- ၇။ ဗုဒ္ဓဝင်ကျော်
- ၈။ ကူညီရေးကခံ
- ၉။ မြတ်နိုးဗျာန်
(နိဗ္ဗာန်နှင့် ပတ်သက်၍ သိဖွယ်အစုံ)
- ၁၀။ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဝိပဿနာ
(ဝိပဿနာလောကအတွက် မရှိမဖြစ်သော
ကျမ်းမြတ်)

- ပဌမကြီး၊ ပဌမကျော်၊ သကျသီဟ၊ စေတီယင်္ဂဏ၊ အစိုးရ စာချတန်းများကို တိကျစွာ ဖြေဆိုနိုင်ချင်ပါသလား?
- သက္ကတဆန်းကျမ်းပေါင်း များစွာတို့မှ လာသော ဆန်းအ ဆီအနှစ်တို့ကို သိလိုပါသလား?
- ဆန်းနှင့်ပတ်သက်သော ခဲရာခက်ဆစ် ဝိနိစ္ဆယအရပ်ရပ်ကို ကြားနာလိုပါသလား?
- ရှေးရှေးထွက်နှင့်ပြီးသော မြန်မာပြည်ဖြစ် ဆန်းကျမ်းများ နှင့် မတူပဲ ပင်ရင်း သက္ကတ ဆန်းကျမ်းများကို တကယ် တမ်း မွေ့နှောက် ချောက်ချားလျက် ရဲရဲတောက် တင်ပြ ထားသော အချက်အလက်များကို တွေ့မြင်လိုပါသလား?
- ဘယ်တုန်းကမှ မတွေ့ဘူး၊ မမြင်ဘူး၊ မကြုံဘူး၊ မကြားဘူး သေးတဲ့ သက္ကတလာ အဓိပ္ပာယ်အသစ်စက်စက်ကလေးတွေ ကိုတွေ့မြင်လိုပါသလား?
- ဟာ.... ဟင်.... အလို.... တယ်ဟုတ်ပါလား.... တယ်ထူးပါ လား.... တခါမှ မတွေ့ဘူး မမြင်ဘူးသေးပါလား.... တယ် ဆန်းပါလား....စတဲ့ အာမေဉိတ်သံလေးတွေကို ပေးထုတ် ပေးမဲ့—

ဆန္ဒာသန္ဓယဦးပုဂ္ဂိုလ်

ထွက်ပေါ်လာတော့မည်

အနက်၊ အဓိပ္ပာယ်၊ အမေးအဖြေ၊ ပါဠိအဆုံးအဖြတ်၊ အနက်အဆုံးအဖြတ်၊ အမည်အဆုံးအဖြတ်၊ သိမှတ်ဖွယ် အရပ်ရပ် တို့ဖြင့်.....

လာသနာရေးဦးစီးဌာန

စာကြည့်တိုက်

ကလေးစာရင်းစာရင်း

ဖြန့်ချိရာဌာန

(ဆဋ္ဌမူ ကိုယ်စားလှယ်)

တင်တင်အေး

ပိဋကစာပေဌာန

၁၄-ရွှေတိဂုံဘုရားတောင်ဘက်မုခ်

ဒဂုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်

တင်တင်အေးစာအုပ်ဆိုင်၌

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ ကျမ်းစာအုပ် အမျိုးမျိုး၊ ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ယောဇနာ၊ အနု၊ မဓု၊ ဂန္ထိရာ ကျမ်းစာအုပ်အမျိုးမျိုး၊ ဆေးကျမ်း၊ အင်းကျမ်း၊ ဂါထာမန္တန် ကျမ်း၊ ဗေဒင်ကျမ်းအမျိုးမျိုး၊ တရားစာအမျိုးမျိုး၊ ဇိနတ္ထပကာ သနီ၊ ပဏိကုဏ္ဍလ၊ ဝါးရောင်၊ ဆယ်၊ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဖွဲ့ စသော ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်အမျိုးမျိုး၊ အလိုရှိသောစာအုပ်များကို အဖိုး နှုန်း အထူးချိုသာစွာဖြင့် ပရောင်းချပေးနေပါသည်။